



1. Poglavlje

Vjerovao je da je siguran.

Prvi put u šest mjeseci.

Nakon dvije promjene identiteta i tri preseljenja, napokon je vjerovao da je siguran. Obuze ga čudan osjećaj - ugoda, napokon shvati. Da, to je bilo to. Osjećaj koji nije iskusio duže vrijeme. On sjedne na krevet u svojem gotovo prosječnom hotelu, s pogledom na taj čudan srebreni luk koji je krasio obalu rijeke u St. Louisu. Mirisao je proljetni zrak središnjeg zapada.

Na televiziji je bio stari film. Volio je stare filmove. Ovo je bio Dodir zla. Režija Orson Welles. Charlton Heston glumi Meksikanca. Glumac nije izgledao poput Meksikanca. Ali, opet, vjerojatno nije izgledao niti poput Mojsija.

Arnold Gittleman nasmije se sam sebi na vlastitu malu šalu i ispriča je ozbiljnom čovjeku koji je sjedio pokraj njega i čitao magazin Oružje i municija. Čovjek pogleda ekran.

„Meksikanac?“, upita.

Na trenutak je gledao u ekran.

„Oh.“ Zatim se vrati svojem magazinu.

Gittleman se zavalj na krevet, razmišljajući kako je bilo krajnje vrijeme da mu na pamet padnu neke smiješne misli poput ove o Hestonu. Frivolne misli. Beznačajne misli.

Htio je razmišljati o vrtlarstvu ili bojenju vrtnog namještaja ili o tome da povede svojeg unuka na utakmicu.

Da povede svoju kćer i njezinog supruga na grob svoje supruge - mjesto koje se nije usuđivao posjetiti više od šest mjeseci.

„I tako“, reče ozbiljni čovjek, „što ćemo? Hoćemo li *deli* večeras?“

Gittleman, koji je izgubio 15 kilograma od Božića - sada je imao 100 - reče: „Naravno. Zvuči dobro. *Deli*.“

I tada shvati da jest zvučilo dobro. Dugo vremena nije se veselio hrani. Lijepi, masni deli sendvič. Usoljena govedina. Slina mu navre na usta. Senf. Raženi kruh. Krastavac.

„Ma ne“, reče treći čovjek, izlazeći iz kupaonice.

„Pizza. Naručimo pizzu.“

Ozbiljan čovjek koji je cijelo vrijeme čitao o oružju i ljubitelj pizze bili su šerifi. Obojica su bili mladi, kamenih lica i grubih manira, i nosili su jeftina odijela koja su im jako loše pristajala. Ali Gittleman je znao da su bili upravo onakvi ljudi kakve trebaš da paze na tebe. Osim toga, Gittleman je i sam vodio prilično težak život, i shvatio je da su ova dvojica, kad pogledaš iza njihove fasade, prilično pristojni i pametni dečki - ili u najmanju ruku snalažljivi. A to je zapravo bilo najvažnije u životu.

Gittlemanu su se počeli sviđati tijekom ovih pet mjeseci. A budući da kraj sebe nije mogao imati svoju obitelj, neformalno ih je posvojio. Zvao ih je Sin Prvi i Sin Drugi. Rekao im je to.

Nisu znali što bi s tim, ali osjetio je da su zadovoljni što je to rekao. Jedno je sigurno, rekli su mu, većina ljudi koje su štitili bili su obična govna, a Gittleman je znao da on, u svakom slučaju, nije takav.

Sin Prvi čitao je magazin o oružju i predložio *deli*. On je bio deblji. Sin Drugi opet progundā da on želi pizzu.

„Zaboravi. Jučer smo jeli pizzu.“

Neoborivi argument. I tako, odlučili su se za usoljenu govedinu i miješanu salatu. Dobro.

„Na raži“, reče Gittleman.

„I krastavac. Ne zaboravi krastavac*“

„Prodaju ih s krastavcima.“

„Onda ekstra krastavci.“

„Hej, naprijed, Arnie“, reče Sin Prvi.

Sin Drugi progovori u mikrofon pričvršćen za prsa. Žica je završavala u crnom Motorola uređaju pričvršćenom za njegov pojas, odmah pokraj velikog pištolja kojeg su možda upravo opisivali u magazinu koji je čitao njegov partner. Rekao je trećem šerifu u timu, koji je sjedio pokraj dizala u hodniku.

„Sal je. Izlazim van.“

„U redu“, odgovori glas kroz šum elektriciteta.

„Dizalo je na putu.“

„Hoćeš pivo, Arnie?“

„Ne“, reče Gittleman čvrsto.

Sin Drugi pogleda ga s interesom.

„Hoću dva prokleta piva.“

Šerif se blago nasmiješi. Najjača reakcija na humor koji je Gittleman ikada vidio na njegovom grubom licu.

„Dobro za tebe.“

Šerifi su ga pokušavali oraspoložiti, navesti ga da uživa u životu. Da se opusti.

„Ne voliš tamno pivo, ne?“, upita njegov partner.

„Ne baš“, odgovori Gittleman.

„Kako uopće rade tamno pivo?“, upita Sin Prvi, proučavajući nešto u pohabanom magazinu. Gittleman pogleda. Bio je to pištolj, taman poput tamnog piva, i izgledao je puno opasnije nego pištolji koje su nosili njegovi surogatni sinovi.

„Rade?“, upita Gittleman odsutno.

Nije znao. Poznavao je novac i gdje ga treba sakriti. Poznavao je filmove i konjske utrke i unuke.

Pio je pivo ali nije znao ništa o tome kako se proizvodi. Možda mu je i to mogao postati hobi - uz vrtlarstvo. Kućna proizvodnja piva.

Imao je pedeset i šest godina.

Premlad za mirovinu u profesiji računovođa - ali, nakon suđenja RICO, od sada će definitivno biti umirovljen.

„Čisto“, dopre kroz radio glas iz hodnika.

Sin Drugi nestane kroz vrata.

Gittleman se zavalj i usredotoči na film. Na ekranu je sada bila Janet Leigh. Oduvijek je bio zaljubljen u nju. Još je bio ljut na Hitchcocka što ju je ubio pod tušem. Gittleman je volio žene s kratkom kosom.

Njušio je proljetni zrak.

Razmišljao je o sendviču.

Usoljena govedina na raženom kruhu.

I krastavac.

Osjećao se sigurnim.

Razmišljao je: savezni šerifi dobro su pazili da tako i oстане. Sobe s obje strane njegove sobe imale su ulazna vrata, ali ona su bila zabravljena, a sobe prazne. Američka vlada plaćala je za sve tri sobe.

Hodnik je pokrивao šerif pokraj dizala. Najbliži položaj za snajperista bio je udaljen dvije milje, preko rijeke Mississippi, a Sin Prvi - pretplatnik magazina Oružje i municija - rekao mu je da nitko u cijelom svemiru ne bi mogao pogoditi na toj udaljenosti.

Osjećao se opušteno.

Razmišljao je kako će sutra biti na putu u Kaliforniju, s novim identitetom. Napraviti će i neke plastične operacije. Bit će siguran. Ljudi koji su ga htjeli ubiti na kraju će ga zaboraviti.

Ugodno.

Dopustio je sebi da se izgubi u filmu s Mojsijem i Janet Leigh. Bio je to odličan film.

Uvodna scena prikazivala je kako netko postavlja sat na bombi na tri minute i dvadeset sekunda, a zatim je ostavlja. Welles je načinio jednu kontinuiranu snimku koja traje upravo toliko dugo, sve dok bomba ne eksplodira, i pokrene radnju.

Govoreći o izgrađivanju napetosti.

Govoreći o...

Čekaj...

Što je to?

Gittleman pogleda kroz prozor.

Uspravi se.

Izgledalo je kao nekakva mala kutija. Na ispustu prozora.

Bila je povezana s tankom žicom, koja je išla u vis i nestajala iz vidokruga.

Kao da ju je netko spustio iz sobe iznad njih.

Zbog uvodne scene filma, prva mu je pomisao bila da je u kutiji bomba. Ali kad je skočio naprijed, vidio je da izgleda kao kamera, mala videokamera.

Skotrljao se s kreveta i prišao prozoru.

Pogledao je kutiju izbliza.

Da. To je to. Kamera.

„Arnie, znaš proceduru“, reče Sin Prvi.

Bio je težak i obilno se znojio. Obrisao je lice.

„Dalje od prozora.“

„Ali... što je to?“

Šerif spusti magazin na pod, ustane i priđe prozoru.

„Videokamera?“ , upita Gittleman.

„Pa, izgleda kao kamera. Da. Izgleda.“

„Je li... Ali nije vaša, ne?“

„Ne“, progunda šerif, namrgodivši se.

„Nemamo nadzor izvana.“

Šerif pogleda tanki kabel koji se gubio negdje iznad njih, vjerojatno u sobi iznad njihove. Njegov pogled podizao se dalje sve dok nije ugledao ostatak stropa.

„Sranje!“, reče on, posegnavši za Motorolom.

Prva salva metaka iz strojnice s prigušivačem probije se kroz strop nad njima i zabije u Sina Prvog, koji zapleše poput lutke. On padne na pod, krvav i razderan. Drhtao je dok je umirao.

„Ne!“, vikne Gittleman. „Isuse, ne!“

On skoči prema telefonu. Rijeka metaka krenula je za njim; ubojica na katu iznad njega gledao ga je na videokameri i točno znao gdje se nalazi Gittleman.

Gittleman se pribije uza zid. Strijelac ispali samo jedan hitac. Bio je blizu. Zatim još dva. Nekoliko centimetara od njega.

Činilo se da ga zadirkuje. Nitko ga neće čuti. Jedini zvuk bilo je pucketanje drva i naliča.

, Paljba ga je slijedila kad je skočio prema kupaonici. Oko njega su letjele krhotine. Zatim je uslijedila stanka.

Ponadao se da je ubojica odustao i pobjegao. Ali pokazalo se da mu je cilj telefon - tako da Gittleman ne može pozvati pomoć. Dva metka probila su strop, pogodila telefonski aparat i razbila ga u stotine komadića.

„Upomoć!“, vrisnuo je, i pozlilo mu je od straha.

Ali, naravno, sobe s obje strane bile su prazne - činjenica koja je prije nekoliko trenutaka bila tako utješna, a sada tako zastrašujuća.

Suze straha pojavile su se u njegovim očima.

Otkotrljao se u kut i srušio svjetiljku kako bi zamračio sobu. Meci su nastavili padati oko njega. Sve bliže, tražeći ga.

Ubojica na katu iznad njega gledao ga je na TV ekranu, baš kao što je Gittleman prije nekoliko minuta gledao Charltona Hestona.

Učini nešto, bjesnio je Gittleman na sebe. Hajde!

Opet se pokrene prema naprijed i gurne TV na pokretnom stoliću prema prozoru. TV udari u zid i zapriječi pogled koji je videokamera imala u sobu.

Još nekoliko metaka udarilo je oko njega, ali strijelac je sada bio slijep.

„Molim“, preklinjao je Gittleman tiho.

„Molim. Pomozite mi.“

Prislonjen uza zid krenuo je prema izlazu. Petljao je oko sigurnosnog lanca, drhteći u panici, siguran da je čovjek iznad njega i da cilja prema dolje. Da upravo pritišće okidač.

Ali više nije bilo hitaca, i on brzo otvori vrata i iskoči u hodnik. Pozove šerifa kod dizala - ne jednog od Sinova, već časnika imenom Gibson.

„Pucaju - gore na katu je čovjek sa strojnicom! Vi...“

Ali Gittleman zastane. Na kraju hodnika, Gibson je ležao okrenut licem nadolje. Glava mu je ležala u lokvi krvi. Još jedna lutka - ova s presječenim žicama.

„O, ne“, zagrcne se on.

Okrene se da pobjegne.

Zaustavi se.

Sada je gledao u ono za što je shvatio da je neizbježno.

Naočit čovjek, tamnopus, odjeven u kvalitetno odijelo, stajao je u hodniku. U jednoj ruci nosio je polaroid kameru, a u drugoj crni pištolj s prigušivačem.

„Ti si Gittleman, nisi li?“, upita čovjek.

Zvučio je ljubazno, kao da je znatiželjan.

Gittleman nije mogao odgovoriti. Ali čovjek žmirne i klimne glavom. „Ma da, naravno da jesi.“

„Ali...“, Gittleman pogleda iza sebe u hotelsku sobu.

„O, moj partner te nije pokušavao pogoditi tamo unutra. Samo istjerati van. Morali smo te izvući iz sobe kako bismo potvrdili metu.“ Čovjek slegne ramenima, klimnuvši prema kameri. „Hoće dokaz za ono za što nas plaćaju. Znaš.“

I on ustrijeli Gittlemana tri puta u prsa.

U hodniku hotela, koji je prije smrdio po lizolu, a sada po lizolu i korditu od paljbe, Haarte odvrti prigušivač i spusti ga u džep zajedno s VValterom. Gledao je polaroid fotografiju mrtvaca dok je izlazila, a zatim je spremio u isti džep s pištoljem.

Iz pojasa izvadi svoj walkie-talkie - skuplji od onih kakve su imali šerifi, i za razliku od njihovih, opremljen ometačem sa šifrom na tri razine - i oslovi Zanea, partnera na katu, tako vještog s automatskim oružjem.

„Mrtav je. Imam snimku. Izlazi.“

„Krećem“, odgovori Zane.

Haarte pogleda svoj sat. Ako je drugi šerif otišao po hranu - što vjerojatno jest, jer bilo je vrijeme večere - mogao bi se vratiti za šest ili sedam minuta. Toliko vremena bilo bi mu potrebno da odšeta do restorana najbližeg hotelu, naruči hranu za van i vrati se.

Očito nije otišao u restoran u hotelu, jer bi tada naručili hranu u sobu.

Haarte polako side niz stubište i iziđe u toplu proljetnu večer. Provjerio je ulice.

Gotovo puste. Bez sirena. Bez bljeskajućih svjetala ili tihih prikradanja.

Njegova slušalica se oglasi pucketanjem. Haarteov partner reče: „U autu sam. U Hiltonu za trideset.“

„Vidimo se onda.“

Haarte uđe u drugi iznajmljeni auto i krene iz središta grada prema University Cityju, ugodnom predgrađu zapadno od grada.

Parkira pokraj smeđeg Lincolna Continentala.

Iznad njih progrmi mlazni avion, spuštajući se na Lambert Field.

Haarte iziđe iz auta i krene prema Lincolnu. Sjedne na stražnje sjedalo, provjeravajući vozača. U ruci u džepu držao je pištolj, sada bez prigušivača. Čovjek koji je sjedio na stražnjem sjedalu, težak, krupan čovjek od kojih 60 godina, lagano klimne glavom i pogleda prema prednjem sjedalu, što je značilo: vozač je u redu, ne moraš brinuti.

Haarte nije mario za ono što govore čovjekove oči. Haarte je uvijek brinuo. Brinuo je dok je bio policajac u najgorim okruzima Newarka, New Jersey. Brinuo je kao vojnik u Dominikanskoj Republici. Brinuo je kao plaćenik u Zairu i Burmi. Počeo je vjerovati da je briga neka vrsta droge. Droge koja te održava na životu.

Kad je završio s vlastitom procjenom vozača, pustio je dršku pištolja i izvadio ruku iz džepa.

Čovjek progovori naglaskom srednjeg zapada: „Na vijestima još nema ničega.“

„Bit će“, uvjeravao ga je Haarte. On izvadi polaroid.

Čovjek odmahne glavom.

„Sve za novac. Smrt nevine osobe. I sve to za novac.“

Zvučio je iskreno zabrinut dok je to izgovarao. Podigao je pogled s fotografije. Haarte je naučio da polaroidi nikada ne prikazuju pravu boju krvi; uvijek je izgledala tamnije.

„To ti smeta?“, čovjek upita Haartea. „Smrt nevinog?“

Haarte ne reče ništa.

Nevinost ili krivnja, kao ni pogreška ili milost, bili su koncepti koji za njega nisu imali značenja.

Ali nije se činilo da čovjek očekuje odgovor.

„Evo.“

Čovjek mu doda omotnicu.

Haarte je primio mnogo ovakvih omotnica. Uvijek je mislio da djeluju poput komada drveta. Što su i bile, na neki način. Novac je bio papir, papir je načinjen od drveta.

Nije pogledao unutra. Stavio je omotnicu u džep. Nitko ga nikada nije pokušao prevariti.

„Što je s drugim momkom kojeg ste željeli mrtvog?“ , upita Haarte.

Čovjek odmahne glavom.

„Propao je u zemlju. Negdje na Manhattanu. Još nismo sigurni gdje je. Uskoro ćemo otkriti. Zainteresiran si za posao?“

„New York?“ , razmišljao je Haarte.

„Bit će skuplje. Opasnije je, kompliciranije. Trebamo zaleđe i vjerojatno moramo to izvesti tako da izgleda kao nesreća. Ili barem podmetnuti žrtveno janje.“

„Što god“ , reče čovjek omalovažavajuće, nezainteresiran za detalje Haartovog posla.

„Koliko će koštati?“

„Duplo.“ Haarte dodirne svoj džep na prsima, gdje je sada počivao novac.

Siva obrva se podigne.

„Pokrivaš sve troškove? Troškove zaleđa? Opreme?“

Haarte pričekava trenutak i reče: „Dodaj još desetku na zalede.“

„To mogu pokriti“ , reče čovjek.

Oni se rukovaše i Haarte se vrati do svojeg auta.

Opet pozove Zanea na radio.

„Opet smo u igri. Ovog puta u našem dvorištu.“

2. Poglavlje

Rune su izabrali da pokupi videokasetu i njezin život nakon toga više nije bio isti. Svađala se sa svojim šefom o podizanju kasete - Tony, direktor Washington Square Videa na Osmoj ulici u Greenwich Villageu, gdje je radila kao službenica. O, i te kako se svađala.

Premotavajući kasetu, igrajući se s video-uređajem, udarajući po kontrolnim tipkama, promatrala je debelog, bradatog čovjeka. „Zaboravi. Nema teorije.“ Podsjetila gaje kako se složio da neće morati izvršavati isporuke niti druge kurirske poslove, i takav je bio dogovor kad ju je zaposlio.

„I tako“ , reče ona. „Eto.“

Tony je pogleda ispod grmolikih obrva, i iz nekog razloga odluči biti razuman.

Objasnio joj je kako su Frankie Greek i Eddie zaposleni popravljajući monitore ili nešto tako - iako je ona pretpostavljala da pokušavaju shvatiti kako da se ubace u Palla-dium na koncert te večeri - pa ona mora podići kasetu.

„Ne vidim zašto moram, Tony. Mislim, jednostavno ne vidim gdje se uklapa dio moram.“

U tom trenutku on je promijenio svoju odluku da bude razuman. „U redu, ovdje se uklapa, Rune. To je dio u kojem ti ja to jebeno naređujem. Znaš, kao tvoj šef. Uostalom, u čemu je problem? Moraš podići samo jednu stvar.“

„Čini se kao totalni gubitak vremena.“

„Tvoj život je gubitak vremena, Rune.“

„Gledaj“, započe ona, ne pretjerano strpljivo, i nastavi sa svojim argumentima sve dok joj on nije rekao: „Tanki led, srce. Miči svoju guzicu od ovdje. Odmah.“

Ona pokuša: „Nije u opisu posla“, samo zato jer joj nije bilo u naravi da prebrzo odustane. Tada je vidjela da se utišao, i prije no što je eksplodirao, ona ustane i reče:

„O, hoćeš li se ohladiti, Tony?“, na onaj svoj iscrpljeni, lukavi način zbog kojeg će jednog dana vjerojatno biti otpuštena, ali do sada još nije.

On pogleda fakturu i reče: „Kriste, pa to je samo nekoliko blokova odovud. Avenija B. Momak se zove Robert Kelly.“

O, pomisli Rune, gospodin Kelly? Pa, to je bilo nešto drugo.

Ona uzme listić i dohvati torbu od lažne leopardove kože koju je pronašla u dućanu s rabljenom robom na Broadwayu. Gurnula je vrata i izišla na prohladni proljetni zrak, govoreći: „U redu, u redu, učinit ću to.“ U glas je ubacila pravi ton koji je Tonyju kazivao da joj zbog ovoga duguje uslugu. U svoja dva desetljeća života na zemlji, Rune je naučila da bi, ukoliko želi živjeti na način na koji živi, vjerojatno bila dobra ideja da joj što je moguće veći broj ljudi bude dužan.

Rune je bila visoka oko 165 centimetara i teška pedesetak kilograma. Danas je bila odjevena u crne rastezljive hlače, i crnu T-majicu ispod Arrow košulje poslovnih ljudi s koje je odrezala rukave, pa je izgledala poput bijele veste. Imala je crne gležnjače, a na lijevoj ruci nosila je dvadeset i sedam srebrenih narukvica, od kojih su sve bile različite.

Usne su joj mijenjale veličinu - nekad bi se stiskale, nekad širile. Bile su barometar njezinog raspoloženja. Imala je okruglo lice, i bila zadovoljna svojim nosom. Njezine prijateljice ponekad bi joj govorele da izgleda poput određenih glumica koje se pojavljuju u nezavisnim filmovima. Ali u današnje vrijeme bilo je malo glumica do kojih joj je stalo ili poput kojih je željela izgledati; kad bi uzeli Audrey Hepburn i stavili je u centar grada, kao novovalovska verzija Doručka kod Tiffanyja - na nju je Rune željela nalikovati, a na mnogo načina i jest nalikovala.

Zastala je i pogledala se u ogledalo koje je stajalo u izlogu prodavaonice antikviteta. Riječi Samo veleprodaja bile su veće od imena prodavaonice. Prije nekoliko mjeseci umorila se od svoje crnoprurpurne bodljikave frizure, isprala je zastrašujuće boje i prestala si sama skraćivati kosu. Vlasi su joj sada bile duže, i nazirala se prirodna kestenjasta boja. Promatrajući se u ogledalu, prstima si je razbarušila kosu. Zatim ju je opet zagladila. Nije bila niti duga niti kratka. Zbog te ambivalentnosti više no uobičajeno osjećala se beskućnicom.

Ona nastavi svoj put prema East Villageu.

Rune opet pogleda papirić.

Robert Kelly.

Da joj je Tony odmah rekao tko je kupac, ne bi ga toliko izmučila.

Kelly, Robert. Član od 2. svibnja. Polog: gotovina.

Robert Kelly.

„Moj dečko.“

To je rekla Frankieu Greeku i Eddieu u dućanu.

Obojica su trepnuli očima, pokušavajući shvatiti što je to značilo. Ali ona se nasmijala i pretvorila to u šalu - prije no što su se oni nacerili i upitali je kako je u krevetu sa sedam-desetgodišnjim starcem?

Iako je dodala „Pa, bili smo na spoju“, to je ostavilo dovoljno sumnje da bude zabavno. Robert Kelly bio joj je prijatelj. Veći prijatelj od većine muškaraca koje je upoznala u dućanu. I bio je jedini s kojim je izišla van - u tri mjeseca otkad je radila ovdje. Tony je imao pravilo protiv izlazaka s kupcima - ne da bi je bilo koje Tonyjevo pravilo zaustavilo na duže od pola sekunde. Ali jedini muškarc koji je susretala u dućanu bili su ili odavno pripitomljeni, ili onakvi kakvi već pristupaju zaposlenicama u videoklubovima Greenwich Villagea.

Bok, ja sam John, Fred, Stan, Sam, zovi me Sammie, živin niz ulicu, ovo je Armani, sviđa ti se, ja sam modni fotograf, radin za Morgan-Stanleya, imam nešto trave, hej, hoćeš li ići sa mnom na ševu?

Kelly, Robert, polog: gotovina, nosio je odijelo i kravatu svaki put kad ga je vidjela. Bio je pedeset godina stariji od nje. Kad mu je ponudila uslugu, malu stvar, da mu iskopira kasetu, pogledao je u pod, pocrvenio i pozvao je na ručak da joj zahvali. Pošli su u tirkizni dućan sa sodom koji je pokušavao prizvati duh 1950-tih i zvao se Dućan sa sodom, na St. Marksu. Okruženi newyorškim studentima koji su uspijevali izgledati morbidno ozbiljni i prpošni u isto vrijeme, pojeli su toast sa sirom i krastavcima.

Naručila je martini. On se iznenađeno nasmijao i šapnuo joj da je mislio da ima šesnaest godina. Konobarica je nekako primila lažnu osobnu iskaznicu, na kojoj je pisalo da ima 23. Prema autentičnoj dokumentaciji - njezinoj vozačkoj dozvoli iz Ohia - imala je dvadeset.

Za vrijeme ručka u početku mu je bilo pomalo neugodno. Ali nije bilo važno. Rune je bila iskusna u održavanju konverzacije. Zatim se zagrijao i odlično su se proveli. Razgovarali su o New Yorku - poznavao ga je zaista dobro, iako je rođen na Srednjem zapadu. Kako je posjećivao klubove u Hell's Kitchenu, zapadno od Midtowna. Kako je imao piknike u Bat-tery Parku. Kako je stopirao u Central Parku sa svojom „damom“ - Rune se sviđao taj izraz. Nadala se da će biti nečija „dama“ kad ostari. Ona bi... O, prokletstvo...

Rune zastane nasred pločnika. Prokletstvo. Posegne u torbu i otkrije da je zaboravila kasetu koju mu je snimila. Što je bilo šteta jer se gosp. Kelly radovao kaseti. Ali uglavnom je bilo šteta za nju - jer ju je ostavila u videoklubu i ako Tony otkrije da je kopirala kasetu iz kluba... Isuse, nogirat će je s posla. Preklinjanje za milost nije se prihvaćalo u Washington Square Videu.

Ali sada se nije mogla vratiti i izvaditi kasetu ispod pulta, gdje ju je sakrila. Donijet će je gosp. Kellyju za dan ili dva. Ili mu je gurnuti u ruku sljedeći put kad ih posjeti.

Hoće li je Tony pronaći? Hoće li joj dati otkaz?

I što onda? Njihov gubitak.

To je obično govorila, ili barem pomišljala, svaki put kad bi se našla u redu na newyorškom Zavodu za zapošljavanje, mjestu na kojem je bila stalni posjetitelj i gdje je imala neke od najboljih prijatelja u gradu.

Njihov gubitak. Njezina mantra za nezaposlenost. Vjerojatno i za sudbinu općenito, pretpostavljala je.

Osim što je toga dana odlučila da ne želi dobit otkaz. Za nju je to bio neobičan osjećaj - drukčiji od uobičajene neugode traganja za poslom koja se počinjala primicati kad bi je šef prizvao k sebi i rekao: „Rune, hajde da porazgovaramo.“ Ili: „Ovo neće biti lako...“ Iako je obično bilo vrlo lako.

Rune je prihvaćala otkaze bolje od većine zaposlenika Imala je rutinu. Zašto je onda sada brinula o tome?

Nije mogla shvatiti. Možda nešto u zraku... Objašnjenje jednako dobro kao i bilo koje drugo.

Rune nastavi prema istoku, kroz područje koje su NYL i urbanistički planeri pretvarali u dosadne stambene blokove Krupna žena gurnula joj je peticiju pod nos. Pisalo je *«Spasite našu četvrt»*.

Rune prođe pokraj žene.

To je bila jedna osobina New Yorka. Uvijek se mijenjao poput zmije koja svlači kožu. Ako je vaše omiljeno područje nestalo ili se pretvorilo u nešto što vam se ne sviđa, uvijek ćete pronaći neko koje vam odgovara. Treba vam samo karta za podzemnu da biste ga pronašli.

Opet je pogledala adresu gosp. Kellyja.

Deseta ulica 380 East. Stan 2B.

Prešla je ulicu i nastavila pokraj Avenije A, Avenije B Abecedna juha, abecedni grad. Četvrti koje postaju sve mračnije otrcanije, povučeniije.

Strasnije.

Spasite našu četvrt...

3. Poglavlje

Haarte nije volio East Village.

Kad su prije tri tjedna bacali novčić da odluče tko će nadgledati žrtvin stan, nakon što su se vratili od Gittlemanova ubojstva u St. Louisu, bilo mu je drago što je izgubio od Zanea.

Zastao je na East Tenthu i potražio nadzor ispred stana. Nakon pola sata boravka ovdje Zaneu se zgrada činila čistom. Saznali su da je nedavno njihova meta nestala iz svojeg stana na Upper West Sideu - stana koji mu je osigurala policija - da je zbrisao svojim čuvarima. Ali ta informacija bila je stara. Federalci su ga možda već pronašli - ti vragovi mogli su pronaći bilo koga kad su htjeli - i možda su već provjeravali ovu zgradu. Zato je ovog jutra Haarte zastao i pažljivo pogledao ulicu, tražeći znakove dadilja. Nije vidio niti jedan. Haarte nastavi po pločniku. Ulice su bile pretrpane smećem, starim knjigama i magazinima, starim namještajem. Auti su bili parkirani posred uskih ulica. Čak i nekoliko kamiona za selidbe. Haarte se iznenadio što bilo tko želi doseliti ovamo. On bi otišao iz ove četvrti prvom prilikom.

Danas je Haarte nosio svijetloplavu odoru službe za dezinfekciju. Nosio je plastičnu kutiju za alat koja nije sadržavala sredstva za dezinfekciju nego njegov Walter automatik sa Lan-sing Arms prigušivačem. U kutiji se nalazila i polaroid kamera. Ova odora ne bi funkcionirala bilo gdje, ali kad god je imao posao u New Yorku - što nije bilo često jer je živio ovdje - znao je da ljudi nikada neće posumnjati u službu za dezinfekciju.

„Skoro sam tamo“, reče on u svoj skriveni mikrofon. Još jedna činjenica o New Yorku bila je ta da ste mogli razgovarati sami sa sobom i nitko ne bi pomislio da je to čudno. Dok se Haarte približavao zgradi, u Desetoj ulici 380 East, Zane - u zelenom Pontiacu blok dalje - reče: „Ulica je čista. Neka sjena je u njegovom stanu. Šupak je unutra. Ili netko drugi.“

Dogovorili su se da u ovom ubojstvu Haarte bude strijelac, a Zane osiguranje.

On reče: „Za tri minute sam unutra. Dovezi auto sa stražnje strane. U prolaz. Ako bilo što krene krivo, razdvajamo se. Pričekaj me kod mene.“

„U redu.“

Ušetao je u vežu zgrade. Ovdje smrdi, pomisli on. Pseća mokraća. Možda i ljudska. On lagano zadržati. Haarte je zarađivao preko stotinu tisuća dolara godišnje i živio u vrlo lijepoj kući nekoliko milja odavud, s pogledom na rijeku Hudson i New Jersey. Tako lijepoj da nije niti trebao službu za deratizaciju.

Haarte pažljivo provjeri vežu i hodnik. Meta možda nije niti pomišljala na ubojstvo i Haarte je možda mogao jednostavno pritisnuti interfon i reći da je došao zaprašiti zohare. Meta bi ga možda jednostavno pustila unutra.

Ali mogla je i doći na vrh stuba, naciljati u vežu vlastitim pištoljem i zapucati.

Zato se Haarte odlučio za tihi pristup. Pročakao je lokot ulaznih vrata tankim komadom čelika.

Jeftini lokot začas se otvorio.

Ušao je unutra i izvadio pištolj iz kutije s alatom. Krenuo je niz hodnik prema stanu 2B.

Rune je bila iznenađena kad je ugledala zgradu Roberta Kellyja. Iznenađena na način na koji bi se ljudi ponekad iznenadili kad bi prvi put posjetili prijatelja. Vidjela je njegovi skromnu odjeću i očekivala skroman dom. Ali sada je gledala i totalno siromaštvo.

Cigle su bile trošne, i s njih su padali prašnjavi komadići. Drveni okviri prozora bili su truli. Voda s hrđom cijedila se s krova i ostavljala velike mrlje na ulaznoj stubi i pločniku. Neki stanari zakrpali su rupe na prozorima kartonom, krpama i požutjelim novinama.

Naravno da je znala da East Village nije najbolja četvrt - često je dolazila ovamo u klubove i izlazila s prijateljima u Tompkins Square Park na Aveniji A, izbjegavajući narkiče i gangsterske pretendente. Ali, kad si je predočila gosp. Kellyja s njegovim gospodskim manirima, njegov dom zamislila je kao pravu gradsku kuću u engleskom stilu, s cvjetnim tapetama i gipsanim skulpturama. Kuća bi bila okružena ogradom od crnog lijevanog željeza i urednim vrtom. Poput scenografije u filmu koji je gledala kad je bila mala, zajedno sa svojim ocem - My Fair Lady. Kelly bi sjedio pred kaminom, poput Rexa Harrisona, i pio čaj malim gutljajima (šalica čaja u engleskim filmovima trajala je vječno) čitajući novine u kojima nije bilo stripova.

Bilo joj je neugodno, osjećala se postićeno zbog njega.

Gotovo je poželjela da nije došla.

Rune se približi zgradi. Stolac s tri noge ležao je odbačen u vrtu pokraj prednjih stuba. Okvir bicikla bio je pričvršćen kriptonitnim lokotom za znak „zabranjeno parkiranje“. Kotači, lanac i drške bili su ukradeni. Tko je još živio u zgradi? - pitala se.

Pretpostavljala je, stariji ljudi. Ovdje je bilo mnogo umirovljenika. Ona osobno bi radije provela svoje posljednje godine ovdje nego u Tampu ili San Diegu.

Ali kako su završili ovdje?, pitala se.

Bilo bi milijun odgovora.

Njihov gubitak...

Zgrada prekoputa zgrade gosp. Kellyja bila je mnogo ljepša, obojena, čista, sa sigurnosnim vratima na prednjem ulazu. Plavuša u skupoj ružičastoj trenirci za trčanje i pomodnim tenisicama izišla je iz veže i stupila na ulicu. Počela je s vježbama razgibavanja. Bila je zgodna i izgledala odvratno pedantno i profesionalno.

Spasite našu četvrt...

Rune nastavi prema ulaznom stubištu zgrade gosp. Kellyja. Na pamet joj padne jedna ideja. Pokupit će kasetu, ali umjesto da se vrati u videoklub, uzet će nekoliko slobodnih sati. Ona i gosp. Kelly mogli bi krenuti u neku avanturu.

Povest će ga na dugu šetnju pokraj Hudsona.

„Hajde da potražimo morska čudovišta!“, predložit će mu ona.

Imala je čudan predosjećaj da bi se on uključio u igru.

Nešto u njemu natjeralo ju je na pomisao da su njih dvoje slični. Bio je... pa, misteriozan. Ništa u vezi s njim nije bilo obično - biti neobičan bio je za Rune najveći kompliment.

Stigla je do prilaza njegovoj zgradi. Pod prljavštinom i paučinom vidjela je mozaične pločice, elemente od mjedi, rub ograde od rezbarenog mahagonija. Kad bi ih izribali i nanovo obojili, pomislila je, ovo bi bilo super mjesto...

Pritisnula je zvonce stana 2B.

To bi bio zabavan posao, pomisli ona. Pronalaženje i dovođenje u red otrcanih starih zgrada. Ali ljudi su se time profesionalno bavili, naravno. Bogati ljudi. Čak i mjesto poput ovoga moglo je koštati stotine tisuća dolara. Bilo kako bilo, željela je slikati bajkovite murale po zidovima i ukrasiti mjesto punjenim životinjama i postaviti magične vrtove u svim stanovima. Pretpostavljala je da tržište za takve stvari nije veliko.

Interfon zakrči. Zatim je uslijedila stanka.

Zatim je glas rekao: „Da?“

„Gosp. Kelly?“

„Tko je“, reče glas uz pucketanje.

„Ovdje je Johnnyy“ reče ona, pokušavajući imitirati Jacka Nicholsona iz Isijavanja.

Ona i gosp. Kelly razgovarali su o horor filmovima. Činilo se da zna mnogo o filmu i šalili su se oko toga koliko je Kubrickov film jeziv iako je tako osvjetljen.

Ali očito se nije toga sjećao. „Tko?“

Bila je razočarana što nije shvatio.

„Rune je. Znate - iz Washington Square Videa. Ovdje sam da pokupim kasetu.“

Tišina.

„Halo?“ , pokuša ona.

Opet statički elektricitet. „Dolazim za trenutak.“

„Je li to gosp. Kelly?“ Glas nije zvučao ispravno.

Možda to nije bio on. Možda je imao gosta.

„Trenutak.“

„Ja mogu doći gore.“

Stanka. „Čekaj tamo“, zapovjedi glas.

Ovo je bilo čudno. Uvijek se činio tako ljubazan. Sada nije tako zvučio. Stvar je vjerojatno bila u interfonu.

Prošlo je nekoliko minuta. Šetala je oko ulaza.

Gledala je van u trenutku kad je začula korake koji su se spuštali niz stube. Rune priđe unutrašnjim vratima i proviri kroz masno staklo. Nije mogla dobro vidjeti. Prilika je polako hodala prema njoj. Je li to bio gosp. Kelly? Nije bila sigurna.

Vrata su se otvorila.

„O“, reče ona iznenađeno, podigavši pogled.

Žena pedesetih godina, maslinaste boje kože, iziđe i pogleda je. Pazila je da iza sebe zatvori vrata kako Rune ne bi mogla ući unutra - standardna procedura stanovnika New Yorka kada su nepoznati posjetitelji bili u hodniku. Žena je nosila vrećicu s praznom bocom soda vode i limenke s pivom. Donijela ih je do kante za reciklažu i ubacila u nju.

„Gosp. Kelly?“ Rune opet dozove u interfon.

„Jeste li u redu?“

Nije bilo odgovora.

Žena se vrati i pažljivo pogleda Rune.

„Mogu vam pomoći?“ Imala je snažan karipski naglasak.

„Ja sam prijateljica gosp. Kellyja.“

„Oh.“ Njezino lice se opusti.

„Pozvala sam ga. Krenuo je dolje.“

„On je na drugom katu.“

„Znam. Trebala bih podići videokasetu. Zvala sam prije pet minuta i rekao je da će odmah doći.“

„Upravo sam prošla pokraj vrata i bila su otvorena“, reče ona. „Živim niz hodnik od njega.“

Rune pritisne interfon i reče: „Gosp. Kelly? Halo? Halo?“

Nije bilo odgovora.

„Idem vidjeti“, reče žena. „Čekajte ovdje.“

Ona nestane unutra. Nakon nekoliko trenutaka Rune postane nestrpljiva i opet pozvoni. Bez odgovora. Pokuša ući kroz vrata. Zatim se upita postoje li još neka vrata - možda sa strane ili iza zgrade.

Ona iziđe van. Dođe do pločnika i krene niz ulicu. Pedantna vuppievka još je bila tamo i rastezala se. Jedina vježba kojom se Rune bavila bio je ples u njezinim omiljenim klubovima: World ili Area ili Limelight (ples je bio aerobik, a vježbala je snagu torza i odgurujući pijane odvjetnike i računovođe u zadimljenim klupskim prostorijama).

Ne, nije bilo drugog ulaza u zgradu. Možda je...

Tada je začula vrisak.

Brzo se okrenula i pogledala zgradu gosp. Kellyja. Čula je ženski glas koji je panično dozivao upomoć. Rune pomisli kako u glasu čuje naglasak - možda je to bila žena koju je upravo susrela, žena koja je poznavala gosp. Kellyja.

„Neka netko pozove policiju!“, vikao je glas.

„O, molim vas, pomozite!“

Rune pogleda trkačicu, koja joj uzvratila pogled s jednako šokiranim izrazom na licu.

Začula je glasnu škripu guma iza sebe. Zeleni auto skrenuo je u njihovu ulicu i pojurio ravno na Rune i trkačicu. Obje su se smrznule od straha dok je auto jurio na njih.

Što radi, što radi, što radi?, pomisli Rune panično.

Ne, ne, ne...

Kad je auto bilo udaljen samo nekoliko stopa, ona se baci s ulice na leda. Trkačica skoči na drugu stranu. No, žena u ružičastom nije se pokrenula brzo kao Rune i udario ju je bočni retrovizor auta. Odletjela je u zid svoje zgrade. Udarila je o zid i pala na tlo. Auto je skrenuo na Desetu ulicu i nestao.

Rune pojuri prema ženi, koja je bila živa ali onesviještena, a krv joj je tekla iz rane na čelu. Rune pojuri niz ulicu da pronađe telefon. Isprobala je četiri telefona i prošla tri bloka dok nije pronašla jedan koji je radio.

4. Poglavlje

Vrata Kellyjevog stana bila su otvorena.

Rune zastane na ulazu i šokirano pogleda osmoricu ljudi koji su stajali u sobi. Činilo se da se nitko ne miče. Stajali su ili čučali, izdvojeni ili u skupinama, poput lutaka koje je vidjela u dućanu u University Placeu.

Naslonila se na okvir vrata pokušavajući doći do daha. Dotrčala je od telefona i popela se uz stube. Ovog puta ušla je s lakoćom; policajci ili hitna pomoć provalili su vrata.

Gledala ih je: šest muškaraca i dvije žene, neki u policijskim odorama, neki u odijelima. Njezin pogled padne na devetu osobu u sobi i ruke joj zadrhte.

O, ne... o, ne...

Deveta osoba - čovjek u čijem stanu su se nalazili.

Robert Kelly.

Sjedio je u starom naslonjaču, s raširenim, mlitavim rukama, dlanovima okrenutim prema gore, otvorenih očiju i zagledan prema gore, poput Isusa ili nekog sveca s onih čudnih religijskih slika u Metu. Boja kože bila mu je vrlo blijeda -svugdje osim na grudima. Grudi su mu bile crvenosmeđe od krvi. Bilo je mnogo krvi.

O, ne...

Dah joj postane kratak, isprekidan, zavrti joj se u glavi.

O, proklet bio! Tony!

Jer ju je natjerao da podigne kasetu i vidi ovo.

Prokleti Frankie Greek, prokleti Eddie što su se prav da popravljaju monitore dok su zapravo razglabali o tome kak da besplatno upadnu na koncert...

Oči joj se napune suzama. Prokletstvo.

Ali tada joj na pamet padne čudna pomisao. Ne, ri ako se ovo moralo dogoditi, bolje da je ona bila ovdje, a ne 01 Ona je barem bila prijatelj gosp. Kellyja. Eddie ili Frankie bi u: i rekli: „O, super, pucnjava“, i bilo je bolje da ona bude tu, poštovanja prema njemu.

Nitko je nije primijetio. Dva muškarca u poslovni odijelima davala su instrukcije trećem, koji je klimnuo. Policajci u odorama čučili su, zapisivali bilješke, neki su stavljali bijeli prah na tamne stvari ili crni prah na svijetle.

Rune je proučavala lica policajaca. Nije mogla odvratiti pogled. Bilo je nešto čudno oko njih i u početku nije mogla shvatiti što. Izgledali su kao i bilo tko - bili su zainteresirani ili radoznali ; ili im je bilo dosadno. Tada je shvatila: to je bilo čudno. Što izgledali potpuno obično. Svi su imali normalne svakodnevne izraze lica. Nisu bili užasnuti ili zgroženi onim što su gledali.

Bože, izgledali su poput zaposlenika u Washington Square Videu.

Izgledaju poput mene dok radim svoj posao, iznajmljujem filmove osam sati dnevno, četiri dana tjedno: samo rade svoj posao. Veliko dosadno P.

Činilo se da ne primjećuju, ili ne mare što je netko upravo ubijen.

Ona polako pogleda stan. Gosp. Kelly je živio ovdje. Zidne tapete umrljane mašću ljuštile su se. Tepih je bio narančast, načinjen od debelih, gustih niti. Cijeli stan smrdio po pokvarenom mesu. Na zidovima nije bilo umjetničkih sli] neki uokvireni poster iz starih filmova bili su oslonjeni pohabani ležaj. Desetak kutija bilo je razbacano po podu. Čin se da ih je koristio svakodnevno. Čak je i njegova odjeća i posu bilo u kartonskim kutijama. Vjerojatno je nedavno doselio možda tada kad se učlanio u videoklub, prije mjesec dana. Sjeti se kad je prvi put došao u Washington Square Video.

„Možete li slovkati svoje ime?“, upitala je Rune, ispunjavajući prijavnicu.

„Naravno da mogu“, odgovorio je on brzo.

„Imam iznadprosječnu inteligenciju. Pitanje je, želite li da vam slovkam?“

To joj se svidjelo i oni se nasmijaše. Zatim je zapisala druge činjenice o Kelly, Robertu, polog: gotovina. Adresa: Deseta ulica 380 East, stan 2B.

Htio je detektivski film, i misleći na staru seriju Drag-net, ona reče: „Sve što želimo su činjenice, gospodine, činjenice.“

On se opet nasmijao.

Bez kreditnih kartica. Sjetila se kako je pomislila da im je to definitivno zajednička stvar.

Kako su išle riječi? Nekad si ih znala jako dobro.

Kako su išle?

Rune je sada gledala u njega. Mrtvaca koji je bio malo teži, visok, dostojanstven, proćelavi sedamdesetogodišnjak.

Sve što mi Otac pruža, on koji je uskrsnuo Isusa iz mrtvih oživjet će i naša smrtna tijela...

Ono što ju je najviše pogodilo, zaključila ona, bio je potpuno miran način na koji je gosp. Kelly ležao. Ljudsko biće koje se uopće ne miče. Ona zadrhti. Taj mir činio je tajnu života još više dragocjenom i nevjerojatnom.

Začuh glas s Nebesa koji govori pepeo pepelu, prašina prašini, siguran i miran nadam se Uskrsnuću, i more će se predati...

Riječi su sada dolazile brzo. Predočila si je sliku svojeg oca kojeg su uredila talentirana braća iz Charlesa i Sinova u Shaker Heightsu.

Prije pet godina. Rune se jasno sjećala čovjeka koji je ležao na satenu. Ali tog dana njezin otac bio joj je stranac - karikatura ljudskog bića kakav je bio dok je bio živ.

Ovako našminkan, s novim odijelom i zaglađenom kosom, izgledao je nekako lažno i ljigavo. Čak nije izgledao niti mrtvo - izgledao je čudno.

Gosp. Kelly bio je mnogo stvarniji. Nije bio poput skulpture, nije bio nerealan. Smrt joj je uzvraćala pogled. Ona osjeti kako se soba ljulja oko nje i koncentrira se na disanje.

Suze su je iritantno škakljale po obrazima.

Gospod s tobom i tvojim duhom blaženo bilo im Gospodnje...

Jedan od ljudi pokraj tijela primijetio ju je. Nizak, brk; čovjek u odijelu. Začešljana crna kosa sa stazicom u sredini. Oči su mu bile položene blizu i Rune zato pomisli da je glup.

„Vi ste jedan od svjedoka? Vi ste pozvali 911?“

Ona klimne.

Čovjek shvati kamo je bio usmjeren njezin pogled. O stane između nje i tijela gosp. Kellyja.

„Ja sam detektiv Manelli. Poznajete li preminulog?“

„Što se dogodilo?“, usta su joj bila suha i riječi j< zastanu u grlu. Ona ponovi pitanje.

Detektiv je promatrao njezino lice, vjerojatno pokuš* vajući ustanoviti u kakvoj je vezi bila sa žrtvom, pa reče: „1 pokušavamo otkriti. Jeste li ga poznavali?“

Ona klimne. Nije mogla vidjeti tijelo; pogled joj padu na malu metalnu torbu na kojoj je pisalo JEDINICA ZA MJEST ZLOČINA. Fiksirala je pogled na torbu i nije ga mogla skrenut

„Kaseta. Trebala sam podići kasetu. Poslovno.“

„Kasetu? Kakvu kasetu?“

Ona pokaže prema plastičnoj vrećici s plavim slovima ispisanim na njoj, WSV. „To je moj videoklub. Jučer je iznajmi film. Trebala sam ga podići.“

„Imate li kakve dokumente sa sobom?“

Ona preda Manelliju svoju pravu vozačku dozvolu svoju karticu zaposlenika. On zapiše neke informacije.

„Imate li adresu u New Yorku?“

Ona mu reče adresu. I to je zapisao. Vрати joj dokument

Nije se činilo da misli da je umiješana. Možda u toj profesiji stekneš osjećaj za prave ubojice.

Tihim glasom Rune reče: „Ja sam mu izdala kasetu. Jučer.“ Manično je šaptala:

„Vidjela sam ga jučer. Ja... Bio dobro. Razgovarala sam s njim prije nekoliko minuta.“

„Razgovarali ste s njim?“

„Preko interfona.“

„Sigurni ste da je to bio on?“, upita detektiv.

Ona osjeti udar u prsima. Sad kad bolje razmisli, glas je zvučao drukčije. Možda je razgovarala s ubojicom.

Osjeti slabost u nogama. „Ne, nisam.“

„Jeste li prepoznali glas?“

„Ne. Ali... nije zvučio kao gosp. Kelly. Nisam razmišljala o tome. Ne znam - mislila sam da sam ga možda probudila ili nešto slično.“

„Glas? Mlad, star, crnački, hispanski?“

Ona odmahne glavom. „Ne znam. Ne bih mogla reći.“

„Bili ste vani? Jeste li nešto vidjeli?“

„Bila sam na ulici. Zeleni auto pokušao nas je pregaziti.“

„Nas?“ , ponovi Manelli. „Vas i ženu preko puta?“

„Da.“

„Kakav je to bio auto?“

„Ne znam.“

„Tamnozeleni ili svijetlozeleni?“

„Tamno.“

„Brojevi?“

„Što?“ , upita Rune. „Registracija. Jeste li je vidjeli?“

„Vozač me pokušavao pregaziti.“

„Mislite, niste vidjeli broj?“

„To kažem. Nisam ga vidjela.“

„A državu?“ , upita detektiv.

„Ne.“

On uzdahne.

„Jeste li vidjeli vozača?“

„Ne. Previše je blještalo.“

Približi im se drugi čovjek u odijelu. Smrdio je po lošim cigaretama. „Što imamo?“

Manelli mu reče: „Ovako, satnice. Ova dama došla je pokupiti videokasetu. Pritisnula je interfon i mislimo da se javio počinitelj. Vjerojatno nakon što ga je smaknuo.“

Nakon što ga je smaknuo. Rune pogleda detektiva, bijesna zbog njegove hladnokrvnosti.

„Upucao ga je tri puta u prsa. Nije bilo defenzivnih ran dakle dogodilo se brzo. Nije pokušao izmaknuti. A jedan je TV-u.“

„TV-u?“

Rune je slijedila njihove poglede. Ubojica je pucao TV. Paukolika pukotina okruživala je malu crnu rupu u gornje: desnom kutu. Bio je to vrlo stari, jeftin aparat.

Manelli nastavi.

„A susjeda iz hodnika...“ On pogleda u svoj notes.

„Amanda LeClerc. Došla je gore i pronašla ga mrtvog

„Nitko nije čuo ništa?“ , upita satnik.

„Ne. Čak niti pucnjeve... U redu, ubojica ili njegov pomoćnik je u autu na ulici. Bježi i udara jednog od svjedok

Gotovo i mene, pomisli Rune. Kao da im je stalo.

Manelli opet pogleda svoj notes. „Zove se Susie Edelman. Živi preko puta.“ On glavom pokaže prema zgradi pred kojom se rastezala Rune.

„Je li ju ohladio?“

Ohladio... smaknuo... Ovi ljudi nisu poštivali ljudska bića.

„Ne“ , reče Manelli. „Ali Edelman nije u stanju da ka bilo što. NE za neko vrijeme.“

Rune se sjeti kako je žena ležala na masnom pločnik Njezina ružičasta trenirka umrljana krvlju. Sjetila se osjeća krivnje što je jadnu ženu optužila da je japi, da je cjepidlaka.

„Ova mlada dama“ - on klimne prema Rune - „također je vidjela auto. Kaže da nije vidjela mnogo.“

„Da?“ , upita satnik. „Vidjela si lopinu?“

„Što?“

„Lopinu.“

Rune odmahne glavom.

„Govorim engleski. To je moj jezik.“

„Vozača.“

„Ne.“

„Koliko je ljudi bilo u autu?“ , nastavi satnik.

„Ne znam. Bliještilo je. Rekla sam mu to.“

„Da“ , reče satnik sumnjičavo.

„Neki ljudi misle da su zabljesnuti kad ne žele vidjeti nešto. Ali nemaš brige. Pazimo na svjedoke. Bit ćete sigurni.“

„Ja nisam svjedok. Nisam ništa vidjela. Izmicala sam se autu koji me pokušavao pregaziti. Malo mi je odvuklo pažnju...“

Njezin pogled vrati se na mrtvacu; otkrila je da se približila sporom policajcu. Ona pogleda Manellija.

„Kaseta“ , reče ona.

„Što?“

„Mogu li uzeti kasetu? Trebala bih je vratiti na svoj posao.“

Ona ugleda omot kasete. *Manhattan je moj život.*

Manelli priđe video-uređaju i pritisne dugme za vađenje kasete. Začuje se zvuk mehanizma i kasetu se pojavi.

Manelli pokretom pozove policajca, koji im priđe. Detektiv upita: „Što misliš? Može li je dobiti?“

„Jedan od mojih najvećih strahova.“ Časnik s rukavicama na rukama izvadi kasetu iz uređaja i pogleda je.

„Što je to?“ , upita Manelli časnika.

„Posudim *Debbie ševi Dallas* i udari me autobus prije no što je vratim. Moja udovica dobije račun od dvije tisuće dolara zbog nekog ljigavog pornića i...“

Rune reče: „On to nije posudio i ne mislim da biste se s tim trebali šaliti.“

Tehničar pročisti grlo i na licu zadrži osmijeh neugode. Nije se ispričao.

On reče: „Stvar je u tome - pogledajte TV. Vidite, pucao je u aparat. Možda je slučajnost, ali rekao bih da ovu kasetu trebamo pažljivo pregledati. Možda ju je počinitelj pogledao. A kad to učinimo, pa, mogu vam reći da je ja ne bih tako zaprašenu stavio u moj video-uređaj. To sranje bi sve pokvarilo.“

Rune reče: „Ne možete samo tako uzeti našu kasetu.“

Nije mnogo marila za inventar Washington Square Videa. Ne, ono što joj je smetalo bilo je što su policajci zadržavali jedinu stvar koja ju je povezivala s Robertom Kellyjem. Glupo, pomisli ona. Ali htjela je tu kasetu.

„Zapravo, možemo. Da.“

„Ne, ne možete. Naša je. I ja je želim.“

Satnika je iznervirala, ali Manelli je pokušavao ostati ljubazan, čak i ako je i on bio ljut.

On reče: „Zašto ne siđem dolje? Ionako ne biste smjeli biti ovdje.“

Rune još jednom pogleda Roberta Kellyja, a zatim krene u hodnik za detektivima.

Hodnik je bio vruć i ispunjen smradom prašine i truleži i hrane koja se kuha. Sišli su niz stube.

Vani, naslonjen na policijski auto, Manelli joj reče: „Što se tiče kasete - moramo je zadržati. Oprostite. Ako se vaš šef želi žaliti, neka on ili njegov odvjetnik nazovu savjetnik korporacije. Ali moramo. Mogla bi biti dokaz.“

„Zašto? Mislite da je ubojica gledao film?“, upita ona
Detektiv reče: „Možda ga je uzeo da vidi isplati li ga se posuditi.“

„I onda je upućao TV jer je otkrio da se ne isplati?“

Detektiv reče: „Možda.“

„To je ludo“, reče Rune.

„Ubojstvo je ludo.“

Sjetila se oblika koji je krv naslikala na prsima gosp. Kellyja.

On upita: „Recite mi iskreno, koliko dobro ste ga poznavali?“

Rune za trenutak nije odgovarala. Obrisala je oči i ne rukavom svoje majice. „Ne dobro. Bio je samo kupac.“

„Ne možete nam reći ništa o njemu?“

Rune zausti da kaže 'naravno', ali tada shvati da ne može. Sve što je mislila da zna, čega je bilo mnogo, sama je izmislila. Supruga koja je umrla od raka, djeca koja su odselila, istaknu vojna karijera na Pacifiku, posao u trgovini odjećom, potpuno mirna zabava u povodu odlaska u mirovinu o kojoj je još priči nakon deset godina. U proteklih nekoliko godina nalazio se skupinom umirovljenika u East Villageu, jer upoznao ih tijekom mjeseci čekanja na socijalnoj službi ili u nekoj (otrcanih ljekarna ili kafića na avenijama A ili B. Postupno - j bio je stidljiv - možda im je predložio da se nađu na pari bridža ili da otputuju u Atlantic City da malo kockaju ili uštede novac kako bi slušali probe u Metu.

Te prizore mogla si je savršeno predočiti. Scene iz filmova koje je gledala desetak puta. Samo što ništa od toga nije bila istina.

Sve što je mogla reći ovom policajcu bilo je da je Kelly, Robert, polog: gotovina, nosio odijela i kravate čak i u mirovini. Volio se smijati. Bio je ljubazan. Imao je hrabrosti da sam jede u restoranima na praznike.

I bio je veoma sličan njoj.

Rune reče policajcu: „Ništa. Zaista ne znam ništa.“

Detektiv joj doda jednu od svojih posjetnica.

„I zaista niste vidjeli ništa?“

„Ne.“

On prihvati ovo. „U redu. Ako se sjetite nečeg, nazovite me. Ponekad se to događa.

Prođe dan ili dva i ljudi se sjete stvari.“

Kad se okrenuo i pošao uz stube, ona reče: „Hej.“

On zastane i okrene se.

„Ako ulovite šupka koji je ovo učinio, bila bi to stvarno dobra stvar, znate?“

„Zato radim ono što radim.“

On nastavi uz stube. Jedan od policajaca prođe pokraj njega i iziđe van, noseći svoju metalnu torbu. Rune ga pogleda i krene, pa se opet okrene. On je pogleda, pa skrene pogled dok je nastavljao prema svojem karavanu.

Ona mu reče: „O, još nešto. Za vašu informaciju, gosp. Kelly nije posuđivao prljave filmove. Iz nekog razloga - ne pitajte me zašto - volio je filmove o policajcima.“

Koliki je to bio problem?

Haarte je razmišljao o tome, hodajući brzo prema podzemnoj željeznici.

Dan je bio prilično hladan - ne kao mlaki proljetni dan pokraj rijeke Mississippi kad su smaknuli Gittlemana - ali znojio se kao lud. Odbacio je odijelo službe za dezinfekciju - bilo je namijenjeno za jednokratnu upotrebu, standardna procedura nakon obavljenog posla - ali još mu je bilo vruće.

Razmišljao je o onom što se dogodilo. Djelomično je bio peh, ali i on je bio kriv za to. Kao prvo, odlučio je da ne unajmi nekog lokalnog da mu bude zaštita jer žrtvu nisu čuvali šerifi niti bilo tko drugi. Dakle, Zane i on obavljali su i nadzor ubojstva. To je funkcioniralo kod ubojstva u St. Louisu. Ali ovdje je mogao pretpostaviti da će se pojaviti neki slučajni posjetitelji New York je bio jebeno velik grad. Više ljudi, više svjedoka.

Nadalje, shvatio je da je poslao Zanea niz ulicu prerano Jednostavno nije razmišljao. Zato ih nitko nije upozorio na ti djevojku koja se pojavila tko zna otkud i pritisnula zvonce, što se dogodilo baš u trenutku kad je Haarte smjerao zapucati. Žrtva je ustala iz naslonjača i ugledala Haarte. Haarte ga je ustrijelio Starac je pao na daljinski upravljač i zvuk na TV-u pojačao se Zato je Haarte pucao i u TV. To je izazvalo buku i ispunilo star smradom plina. Zatim se djevojka opet oglasila na interfonu. Zvučala je zabrinuto. A malo kasnije došao je poziv još jedne žene.

Postaja Grand Central, Isuse...

Znao je da su bili sumnjivi i da bi se svaki čas mogl popeti da provjere žrtvu.

I tako je Haarte odlučio da se podijele. Rekao je Zanei da se vrati u njegov stan. On će ići uobičajenim prijevozom Nije niti malo uranio. Dok je izlazio kroz požarne stube na istočnoj strani zgrade začuo je vrisak. Nakon Zaneove akciji Haarte je skočio na ulicu i nestao.

Kad su deset minuta kasnije razgovarali, od Zanea je na svoju žalost, saznao da su bila dva svjedoka. Dvije žene. Jedni od njih udario je Pontiac, ali druga je na vrijeme skočila u stranu

„Može li te identificirati?“, upita Haarte.

„Nisam siguran. Registracije su promijenjene, ali mislim da na neko vrijeme moramo otpašiti iz grada.“

Haarte razmisli o ovom. Poslodavac iz St. Louisa neće im platiti bez neke potvrde o žrtvinoj smrti. A Haarte nije imao vremena da uzme polaroid.

Također, nije htio ostaviti svjedoke na životu.

„Ne“, reče on Zaneu. „Ostajemo. Slušaj, treba nam pojačanje. Saznaj tko je u gradu.“

„Kakva vrsta pojačanja?“

„Netko tko zna pucati.“

„Hej, bok.“

Rune se okrene, dok je stajala naslonjena na ogradu pred zgradom Roberta Kellyja.

Žena koju je susrela u ulazu, žena s vrećicama konzerva, stajala je nesigurno na stubama, s prekrštenim rukama, a suze su joj tekle niz lice.

Upravo su iznijeli starčevo tijelo. Rune se spremala otići, nakon što se Manelli vratio u stan, ali onda je odlučila ostati. Nije bila sigurna zbog čega.

„Zoveš se Amanda?“

Žena obriše lice papirnatim ručnikom i klimne.

„Da. Kako znaš?“

„Policajci su spomenuli. Ja sam Rune.“

„Rune...“, reče ona odsutno.

Drugi stanari sišli su niz stube, došaptavali se o pucnjavi, pa se vratili u svoje sobe ili pošli niz ulicu. Dva detektiva su otišla. Manelli je rekao 'zbogom'. Satnik je nije niti pogledao.

Amanda je nastavila plakati. Ne mogavši se zaustaviti, i Rune je zaplakala. Opet je obrisala lice rukavom košulje.

„Kako ga znaš?“ Rune zaključila da je Amanda imala naglasak poput ženskog Bob Marleya. Dubok i seksi glas.

„Iz videokluba. Washington Square Video. Tamo gdje je posuđivao filmove.“

Amanda je pogleda kao da su video-uređaj i posuđivanje filmova luksuz koji ne može niti zamisliti.

Rune upita: „Kako ga ti znaš?“

„Susjedi. Srela sam ga dok je useljavao, prije mjesec dana. Ali brzo smo se zbližili. Ono što je Robert radio, pričao je s tobom. Nitko drugi ovdje ne priča s tobom. Uvijek je pitao o mojoj djeci, pitao je otkud sam došla. Znaš... Tako je teško naći nekoga tko jednostavno voli slušati.“

Amen, pomisli Rune.

„Pitao me mnogo i o meni. Ali nije rekao mnogo o sebi.“

„Da, to je točno. Činilo se da ne voli razgovarati < prošlosti.“

„Ne vjerujem da se ovo dogodilo. Što misliš, što je t bilo? Zašto bi netko to učinio?“

Rune slegne ramenima.

„Droga, kladim se. Ovdje... Što bi drugo bilo?“

„Ne razumijem zašto su ga ubili. Nije nikome bi' prijetnja. Ako su ga htjeli opljačkati, mogli su samo odnijeti što žele i ostaviti ga. Zašto ubojstvo?“

Ubojstvo je ludost...

„Tako je dobar“, nastavi Amanda tiho. „Tako dobar. Kad sam imala problema s kućevlasnikom, problema sa službom z useljenike, gosp. Kelly mi je pomagao. Znala sam ga samo jedan mjesec, ali pisao je pisma za mene. Bio je pametan.“ Još suza.

„Što ću sada?“

Rune zagrlila ženu.

„Pomagao mi je sa stanarinom. Služba za useljenike mi je uzela ček. Moj ček za plaćanje. Radim, ali su mi uzeli ček. Prijavila sam se za karticu, znaš. Pokušavala sam sve poštene da ne varam nikoga. Ali nisu mi dopustili da zarađujem... Al gosp. Kelly, posudio mi je novac za stanarinu. Što ću sada?“

„Zar će te poslati kući?“

Ona slegne ramenima.

„Gdje je to?“, upita Rune. „Tvoj dom?“

„Dolazim iz Dominikanske Republike“, reče Amandi pa prkosno doda: „Ali ovo je sada moj dom. New York je moj dom...“ Ona se osvrne prema zgradi. „Zašto su ubili nekog popi njega? Postoji tamo mnogo loših ljudi, tako mnogo ljudi s lošim srcem. Zašto su ubili nekog poput Roberta?“

Naravno, na ovo nije bilo odgovora.

„Moram ići“, reče Rune.

Amanda klimne, pa obriše oči ostatkom papirnate ručnika. „Hvala ti.“

Rune upita: „Za što?“

„Što si čekala da ga odnesu. Da se oprostiš. To je bilo lijepo od tebe. Vrlo lijepo.“

5. Poglavlje

Pri kraju radnog vremena, Tony se vratio u videoklub.

„Pa, gdje si, dovraga, bila ovo popodne?“

„Morala sam razbistriti glavu“, reče mu Rune.

Tony frkne: „Za to bi trebalo više od jednog popodneva.“

„Tony, ne seri, *porfavor*.“

On spusti svoj ruksak pred blagajnom i zaobiđe kartonski lik Sylvestera Stallonea, koji je držao veliku kartonsku pušku. Provjerio je račune.

„Trebala si se posvađati s policajcem. Kriste, ta kasete... veleprodajna cijena joj je viša od stotinu dolara.“

„Dala sam ti ime policajca s kojim možeš razgovarati ako hoćeš“, uzvratila mu ona osorno.

„To nije moj posao. Ti si šef.“

„Pa, da, dobro, ali barem si se poslije trebala vratiti. Frankie Greek bio je ovdje sam. Pregori kad mora raditi sam.“

Ona reče tihim glasom: „On pregori kad sam mora vezati vezice.“

Frankie, mršavi aspirant na status rock zvijezde koji je ispao iz srednje škole, imao je dugu, kovrčavu kosu i podsjećao Rune na pudlicu s ružičaste suknje koju je prošli tjedan kupila u Second-Hand Roseu, dućanu sa starom odjećom na Broadwayu. U ovom trenutku bio je u stražnjoj sobi.

„Pa, gdje si bila“, ustrajao je Tony.

„Šetala“, reče Rune.

„Nisam se željela vratiti. Mislim, bio je mrtav. Vidje sam ga. Preda mnom.“

„Oho! Vidjela si rupe od metaka i sve drugo?“

„O, Isuse. Prestani, u redu?“

„Jesu li poput onih u filmovima?“

Ona se okrene i nastavi čistiti blagajnu Windexom Tony i Frankie su pušili. Staklo se prljalo od toga.

„Pa, trebala si nazvati. Brinuo sam.“

„Brinuo? Da, da, sigurno“, reče ona.

„Drugi put zovi.“

Rune je već imala osjećaj za takve stvari. Popuštao. Ovog tjedna neće ići na zavod za zapošljavanje. Njihov gubitak. Željela je ići do kraja, pa je išla. „Neće biti drugog puta. Više: podižem kasete, u redu? To je pravilo.“

„Hej, svi ovdje suosjećamo, ne? Obitelj Washington Square Videa.“

Tony pogleda Frankiea koji je izlazio iz stražnje sobe

„Mislim da mogu popraviti taj monitor“, reče Frank

„Pa, da, to ti nije prioritet. Tvoj prioritet je zaključavanje.“

Krupni čovjek zabaci svoj prljavi ruksak od crven najlona preko ramena i nestane kroz ulazna vrata.

Frankie reče: „Ej, čuo sam da razgovaraš s Tonyjem.

„I?“

„Kako to da nisi nešto izmislila? Oko današnj kašnjenja? Kao da ti je majka bolesna ili nešto takvo?“

Rune reče: „Zašto bih lagala Tonyju? Lažeš samo ljudir koji imaju moć nad tobom... Što se dogodilo s Palladiumom

Frankie se pokunji. „Imali smo samo jedan pokuš Eddie je osvojio bacanje. Čovječe. Bila je i Blondie.“

On pogleda hrpu porno kasete koja je vraćena i koju trebalo vratiti na mjesto. Činilo se da ga je jedan nasl zainteresirao. On ga odloži na stranu, i reče: „Taj momak koji ubijen. To je bio onaj stari koji ti se sviđao, točno?“

„Da.“

„Ne sjećam ga se baš dobro. Je li bio cool?“

Ona se nasloni na blagajnu, poigravajući se svojim narukvicama. Ona pogleda van.

Grad je imao te čudne narančaste ulične svjetiljke. Bilo je skoro jedanaest navečer, ali svjetla su bila tako jaka da se činilo da je poslijepodne za vrijeme djelomične pomrčine sunca. „Da, bio je cool.“ Prokopala je pod blagajnom i pronašla kopiranu kasetu koju je načinila za Kellyja. Preokrenula ju je u rukama. „Bio je i drukčiji.*

„U kojem smislu? Čudan?“

„Ne čudan na način na koji ti misliš.“

„Na kakav način, hm, ja mislim?“

Ona ne odgovori. Imala je nešto na pameti. „Ali bilo je nešto čudno u svezi njega. Ne njega osobno. Bio je najsimpatičniji stari momak kojega možeš upoznati. Ljubazan.“

„Pa, što je bilo čudno u svezi njega?“

„Bio je učlanjen samo mjesec dana.“

„Često je posuđivao isti film.“ „Često?“

Rune je tipkala po tipkovnici malog prenosivog Kaypro kompjutera na blagajni. Zatim pročita s ekrana. „Osamnaest puta.“ „Hej“, reče Frankie: „To je čudno.“

„*Manhattan je moj život*“, reče Rune.

„Nikad čuo. Nešto o reporteru?“

„O policajcu. Koji vrši istragu. Jedan od onih starih policijskih filmova iz četrdesetih.

Znaš, u kojima svi nose ona velika trodijelna odijela i imaju zalizanu kosu. Nitko slavan ne glumi u njemu. Dan Mitchell, Charlotte Goodman, Ruby Dahl.“

„Tko su oni?“

„Ne znaš za njih. Nisu dio Čopora derišta. Bilo kako bilo, film se pojavio na kaseti prije otprilike mjesec dana. Ne čudi me što se niko nije pretrgnuo da ga izda. Gledala sam ga ali nije moj stil. No, sviđa mi se crno-bijela tehnika. Ne volim boju. Za mene je to političko pitanje.“

„Dakle, gosp. Kelly pojavljuje se dan nakon što je kasa izdana. Imali smo plakat na prozoru. Distributer ga je poslao. Oh, eno ga tamo iza...“

Frankie baci pogled. „O, da, sjećam se.“

Rune nastavi. „On dolazi ovamo i želi ga posuditi. N bio član pa se želi učlaniti. A tada - ovo je jako čudno - pita ka se stavljaju kasete u TV. Možeš li to vjerovati? Ne zna da posti video-uređaji. Ja mu kažem da ako nema uređaj mora ga nabaviti i kažem mu

gdje su Audio Exchange i Ludi Eddie. Mogu ti reći nije imao mnogo novca, jer rekao je: 'Misliš li da bi uzeli ček. Vidite, tek sam uselio i još nemam na njemu adresu...' i takve stvari. A ja pomislim, da, naravno, razlog iz kojeg ne žele uzimati ček nije adresa, nego to što na računu nema novca. Pa mu kažem za ono mjesto na Canalu gdje imaju sve vrste rabljenih stvari gdje vjerojatno može dobiti video-uređaj za pedeset dolara."

„Samo betu, kladim se“, frkne Frankie.

„Ne, imaju VHS. On odlazi i ja pomislim kako ga vidim posljednji put. Ali sljedećeg dana vratio se kad se otvorio videoklub i rekao da je pronašao video-uređaj. Upisuje se u klub i posuđuje film za koji je toliko zainteresiran. Ispostavlja se da je pravo srce, malo se preseravamo, pričamo o filmovima...

„Da, tvoj spojak“, primijeti Frankie. „Sjećam ga se.

„I ne flertuje sa mnom. Samo razgovaramo. Uzima film kući. Eddie ga podiže sljedeći dan. U redu, nekoliko dana kasnije zove isporuku. Posuđuje nešto za što ne znam o čemu se radi i što još? *Manhattan je moj život*. To traje tjednima.“

Frankie klimne, dok mu je čupava kosa poskakivala

„Kriste“, reče mu Rune: „Tako mi je žao tog momka i predočavam si kako je na taj glupi film potrošio cijeli svoje socijalnog osiguranja. Rekla sam mu da ga kupi. Ali znaš Tonya .Kako procjenjuje? Tražio je za tu kasetu gotovo dvije stotine. Kakvo deranje. Pa sam rekla gosp. Kellyju da ću mu kopirati kasetu.“

„Čovječe, Tony će biti totalno izvan sebe ako sazna, reče Frankie, spuštajući glas kao da je videoklub ozvučen.

„Ma, da“, reče Rune. Opet je zamišljala gosp. Kellya.

„Trebao si vidjeti njegove oči. Mislila sam da će zaplakati, bio je tako sretan. No, bilo je oko podneva, i pitao je može li me povesti na ručak, znaš, da mi zahvali.“

„I jesi mu napravila kopiju?“

Runeino lice se rastužilo. Nakon trenutka, ona reče: „Da, jesam. Ali tek prije par dana. Nisam imala prilike da mu je predam. Htjela bih da jesam. Htjela bih da ju je barem jednom vidio - kasetu koju sam ja kopirala, mislim. Rekao mi je da mi sada nema mnogo što dati, ali da će me se sjetiti kad se obogati.“

„Da, naravno, to sam već čuo.“

„Ne znam. Rekao je to na čudan način. Kao, kad mu brod uplovi u luku. Bilo je poput... Hej, znaš za bajke?“

„Hm... ne znam. Misliš, kao Jack i stabljika graha?“

Ona prevrne očima.

„Mislila sam na onu iz Japana. O ribaru Urashimi.“

„O kome?“ I oči Frankiea Greeka bile su položene blizu, kao i detektivu u stanu gosp. Kellyja, Manelliju.

„Urashima je spasio kornjaču od neke djece koja su je gađala kamenjem. Pomogao joj je da se vrati u ocean. Samo što je ispalo da je to čarobna kornjača i povela ga je u palaču morskog gospodara ispod oceana.“

„Kako je mogao disati pod vodom?“

„Mogao je.“

„Ali...“

„Ne brini oko toga. Mogao je disati, u redu? No, gospodareva kći dala mu je novac i bisere i dragulje. Možda i vječnu mladost, ne sjećam se dobro.“

„Čovječe, otrcano“, reče Frankie.

„I zauvijek je živio sretno.“

Rune za trenutak ne reče ništa.

„Ne baš. Uprskao je.“

„Što se dogodilo?“, Frankie je izgledao marginalno zainteresiran.

„Jedna od stvari koje mu je kći dala bila je kutija koju nije smio otvarati.“

„Zašto ne?“

„Nema veze. Ali on ju jest otvorio i, bang!, za pet sekunc pretvorio se u starca. Vidiš, i bajke imaju pravila. Moraš igrati prema njima. On nije. Moraš slušati čarobne kornjače čarobnjake. Pa, na to sam pomislila kad je gosp. Kelly spomeni obogaćivanje. Da sam napravila dobro djelo i da će me nagraditi

Frankie dodaje: „Samo nemoj otvarati čarobne kutije.

Rune podigne pogled. „Dakle, to je moja priča o gos Kellyju. Nije li totalno bizarna?“

„Jesi li ga ikada pitala zašto je tako često posuđivao film

„Sigurno. I hoćeš li čuti tužan odgovor? Rekao je: 'I film? To je najsjajniji trenutak mojeg života.' Nije htio reći ništa drugo. Kladam se da su ga njegova žena i on gledali na medeno mjesecu. Ili je možda imao neku burnu vezu s nekom vamp ženom one noći kad je film počeo igrati, i bili su u hotelu i Times Squareu dok im je premijera prikazivana pred prozorom

„A što su rekli murjaci na to što je upucan? Imaju ideju zašto se to dogodilo?“

„Ne znaju ništa. Nije ih briga.“

Frankie je listao stranice u magazinu o rock glazbi skinuo jednu naušnicu, pogledao je i stavio u treću rupu i uhu. On reče: „Dakle, vidjela si ga, vjeruješ li da je dovoljno dobar da bude najsjajnija točka u nečijem životu?“

„Zависи o tome kakav život si imao.“

„A o čemu je?“, upita mladić. „Taj film?“

„U 1930-im ili 40-im dogodi se pljačka banke. Negdje u Wall Streetu. Pljačkaši su zarobljeni u banci s taocem a 1 mladi murjak- znaš, zaljubljen u djevojku iz susjedstva koja se zove Mary, ta vrsta heroja - ide u banku da zamijeni sebe za taoca. Onda ubije pljačkaša... A ono što se tada dogodi jest da murjak ne može odoljeti. Vidiš, zaljubljen je i želi se oženiti, a nema dovoljno novca. On uzima plijen i iskrade se iz banke. Onda ga negdje zakopa. Policajci to otkriju i izbace ga iz policije i uhite ga pa on ide u zatvor.“

„I to je sve?“

„Mislim da izlazi iz zatvora i ubiju ga prije no što iskopa novac, samo što mi je dosadilo pa nisam pazila.“

Frankie reče: „Hej, ovdje je. Slušaj.“

On počne čitati iz kataloga videodistributera. „*Manhattan je moj život*. Tisuću devetsto četrdeset i sedme. O, ovo je koma. Slušaj. Uvjerljiva drama o mladom, idealističnom policajcu u New Yorku, rastrganom između dužnosti i pohlepe.“

Rune pogleda na sat. Kraj radnog vremena. Ona zaključa vrata. „Sve što znam je da ako ikada snimim film, upucat ću svakog tko ga nazove 'uvjerljiva drama',“.

Frankie reče: „Ako ja ikad snimim film, svi ga mogu zvati kako žele, sve dok sam ja taj koji svira filmsku glazbu. Hej, piše da je utemeljen na istinitoj priči. O pravoj pljački banke na Manhattanu. Netko je pobjegao s milijun dolara. Kažu da nikada nisu pronađeni.“

Zaista? Rune to nije znala.

„Kasno je“, reče ona Frankieu.

„Hajdemo odovud. Moram...“

Glasno kucanje po staklu trgne ih. Troje ljudi stajalo je pred vratima - muškarac i žena, s rukom u ruci, i još jedna žena. U dvadesetima. Par je bio odjeven u crno. Jeans, T-majice. Ona je bila viša od njega, s vrlo kratkom žutobijelom kosom i blijedom šminkom. Imala je tamnopurpurne usne. Muškarac je nosio visoke crne čizme. Bio je mršav. Imao je dugo lice, naočito i uglato. Visoke jagodice. Oboje su imali na sebi žute žice Sonyjevog walkmana i slušalice oko vrata. Njezina žica nestajala je u njegovom džepu. Izgledali su kao Šminkeri iz Centra i to su naglašavali poput ratničkih boja. Druga žena bila je debeljuškasta, imala je šiljatu narančastu frizuru i pokretala je glavu u ritmu - na neku glazbu koju je samo ona čula (ona nije nosila slušalice walkmana). Oblik i boja njezine kose podsjećali su Rune na Peru Djetlića.

Još jedno kucanje.

Frankie pogleda na sat. „Što da kažem?“

„Jednu riječ“, reče Rune. „Suprotnu od otvoreno.“

Ali tada mladić u crnom dodirne vrata poput znatiželjnog svemirca i nasmiješi se Rune osmijehom koji je govorio kako nam možeš to učiniti?

On podigne sklopljene ruke u gesti molitve, preklinjanje; zatim poljubi vrhove prstiju i pogleda izravno u oči Rune.

Frankie reče: „Hej, zatvoreni smo.“

Rune reče: „Otvori.“

„Što?“

„Otvori vrata.“

„Ali, rekla si...“

„Otvori vrata.“

Frankie ih otvori.

Čovjek izvana reče: „Samo jednu kasetu, lijepa gospo samo jednu. I tada ćemo zauvijek otići iz vašeg života...“

„Osim da je vratite“, reče Rune.

„Da, naravno“, reče on. Ulazeći u videoklub.

„Ali noćas trebamo nekakvu zabavu. O, i te kako.“

Rune reče plavuši: „Kada ga morate vratiti u Bellevue.“

Žena slegne ramenima.

Djetlić nije rekla ništa, već se kretala među policama filmovima, proučavajući ih dok joj se glava njihala naprijed-natrag.

„Jeste li vi članovi?“, upita Rune.

Plavuša izvadi WSVkarticu.

„Tri minute“, reče Rune.

„Imate tri minute.“

Muškarac: „Tako mali djelić života, ne misliš li?“

„Dvije i tri četvrtine“, odgovori Rune.

„I odbrojavam dalje.“

Je li ovaj momak prešao preko ruba ili ne? Rune ni mogla odlučiti.

Plavuša progovori. Pitala je Frankiea: „Što je dobro?:“

„Pa, ne znam, ja sam novi ovdje.“

„Svi smo mi novi ovdje“, reče mladić značajno, gledaju Rune. „Sve vrijeme. Svake tri minute, svake dvije i pol minue. David Bowie je to rekao. Sviđa li ti se?“

„Obožavam ga“, reče Rune.

„Kako je dobio dva oka različite boje?“

Čovjek je gledao u njene oči. Nije odgovorio. Nema ve: zaboravila je da mu je postavila pitanje.

Rune pronade svoj ruž i pažljivo se našminka. Prstima zagladi kosu. Odlučila je da bi mogla biti zavodljivija.

Pogleda na sat. „Dvije minute. I manje.“

On je upita: „Hoćeš li poći na zabavu?“

Rune ga pogleda u oči. Smeđe, tekuće, duboke.

Ona reče: „Možda. Gdje?“

„Kod tebe, draga“, reče on.

Oh, opet to.

Ali on uhvati izraz na njezinom licu i, zvučeći mnogo prizemnije, reče: „Svi mi zajedno, mislim. Zabava. Vino i grickalice. Nevino. Kunem se.“

Rune pogleda Frankiea. On odmahne čupavom glavom.

„Moja sestra bi mogla roditi svaki čas. Moram ići kući.“

„Molim te?“, reče čovjek iz centra.

Zašto ne? Pomisli Rune. Sjećala se da je posljednji spoj imala još dok je bio snijeg.

„Jedna minuta“, reče čovjek. „Naše je vrijeme skoro prošlo.“ Vratio se u realnost i govorio plavuši.

Ona pogleda svoju prijateljicu s narančastom kosom i reče: „Trebamo film. Izaberi jedan.“

„Ja?“, upita Djetlić.

„Požuri“, prošapta plavuša.

Muškarac: „Imamo manje od minute prije poplave, prije potresa...“

„Zar uvijek ovako govoriš?“, upita Rune.

On se nasmiješi.

Djetlić zgrabi film s police. „A ovaj?“

„Mogu živjeti s tim“, reče plavuša smrknuto.

Frankie ih pogleda.

Muškarac reče: „Puf. Vrijeme je isteklo. Hajdemo.“

6. Poglavlje

„Ovo je primjer najboljeg rada Stanforda Whitea“, r im Rune.

Vozili su se u teretnom dizalu. Metalni zvuk struganja i zveket lanaca. Smrdilo je po masti i plijesni i mokrom betonu. Katovi u izgradnji, katovi mračni i napušteni, polako su prola pokraj njih. Zvuk kapanja vode. Bila je to zgrada u četvrti Trib - trokutu ispod Canal Street - koja je nastala još u 19. stoljeću.

„Stanford White?“, upita plavuša.

„Arhitekt“, reče Rune.

Tajanstveni čovjek reče: „On je umro zbog ljubavi.“

Znao je za to?, pomisli Rune. Impresivno. Ona doda.

„Ubio ga je ljubomorni ljubavnik na zadnjem k izvornog Madison Square Gardena.“
Plavuša slegne ramenima kao da ljubav nikada nije 1 vrijedna umiranja.

Djetlić reče: „Je li zakonom dozvoljeno živjeti ovdje?“

„Ali, naravno, što je zakon?“ , promišljao je čovjek.

„Mislim, čiji zakon se primjenjuje? Postoje slojevi i slojevi zakona s kojima se moramo natjecati. Neki vrijede, neki ne.“

„O čemu govoriš?“ , upita ga Rune.

On se naceri i podigne obrve.

Ispostavilo se da se zvao Richard, što je razočaralo Rune.

Netko tko je takav buntovnik trebao se zvati Jean ili Vladimir.

Dizalo se zaustavilo na najvišem katu i oni iziđu u malu sobu ispunjenu kutijama označenim korejskim slovima, kovčezima, razbijenim TV-om, i maslinastim bubnjem pitke vode koji je pripadao civilnoj zaštiti. Desetak hrpa starih magazina s ljepoticama. Djetlić im priđe i pogleda naslovnice.

„Povijest“ , reče ona. Jedina vrata imala su na sebi natpis 'Toalet', ispisan crnom tintom.

„Bez prozora, kako možeš izdržati?“ , upita Richard.

Rune ne odgovori i nestane iza zida od kartona. Popela se po ukrašenim metalnim stubama, koje su se nalazile u sredini sobe. S gornjeg kata ona im snažno zazviždi.

„Hej, pratite me... Hej, možete li zamisliti kakvih problema imam dok nosim ovamo namirnice? Kao da ih ikada kupujem.“

Trojka zastane kad su se popeli na idući kat. Stajali su u staklenoj kupoli: veliki vidikovac na vrhu zgrade, čije stijenske su se podizale poput krune.

Deset katova niže, grad se prostirao oko njih. Empire State Building, udaljen ali masivan, ozbiljan poput indiferentnog diva s ilustracija Maxfielda Parrisha. Iza njega, elegantna zgrada Chrvslera. Južno, grad se prostirao prema bijelim tornjevima World Tradea. Na istok, Woolworth Building, Gradska Vijećnica. Dalje na istok, pokrivači od svjetala - Brooklyn i Queens. Na suprotnoj strani, meka tama Jerseya.

Kroz staklo kupole mogli su vidjeti niske oblake, koji su sjajili ružičasto od gradskih svjetala.

„Vani je - moja cimerica“ , objasni Rune, razgledavajući.

„Igra ruski rulet u barovima za samce. Ako se do sada nije vratila, i ako je ne nađem kako jede sladoled iz kartona i gleda komedije, znači da joj se posrećilo. Pa, ona to opisuje tako.“

Rune skine svoju jaknu; stavi je na vješalicu koju je zakvačila na armaturu stropne svjetiljke bez žarulje; na njoj je bila i boa s perima noja i jakna od lažne zebrine kože. Ona odveže čizme i položi ih na pod pokraj para pohabanih American Touristera. Ona otvori jedan, pogleda košulje i donje rublje, i izgadi ih, izravnavajući nabore, presavijajući nekakvu odjeću divlje boje, a zatim skine čarape i stavi ih u drugi kovčeg. Richardu je rekla: „Ormar i košara za prljavo rublje“ klimajući prema kovčezima.

„Iznajmila si ovo?“ , upita Djetlić.

„Samo živim ovdje. Ne plaćam stanarinu.“

„Zašto ne?“

„Nitko me nije zatražio.“

Richard upita: „Kako si to pronašla?“

Rune slegne ramenima.

„Našla sam. Uselila sam. Nitko drugi nije bio ovdje.“

On reče: „Pristaje ti.“

„Biti i postajati...“, reče Rune, prisjećajući se nečeg o čen je prije nekoliko dana u videoklubu razgovarala grupica ljudi.

On podigne obrve. „Hej, poznaješ Hegela?“

„O, jasno“, reče Rune. „Volim filmove.“

Ovaj kat bio je podijeljen zidom od cigala, koji je o obojila u nebeski plavo i bijelo, poput oblaka. S Runeine strane stana bila su četiri stara naslonjača, TV, video-uređaj, tri kut jedna na drugoj, i dvanaest jastuka u kutu. Dvije police, potpuno ispunjene knjigama, uglavnom starim. Mali hladnjak.

„Gdje kuhaš?“, upita Djetlić.

„Što to znači kuhati?“, odgovori Rune sa snažni mađarskim naglaskom.

Richard reče: „Osjećam nešto epifanično u svezi ovim mjestima. Vrlo vodenasto, znaš.“

On pogleda u hladnjak. Vrećica s napola otopljenim kockama leda, dva paketa po šest smežurana jabuka. „Nije uključen.“

„Ne radi.“

„Što je sa strujom i vodom?“

Rune pokaže prema narančastom produžnom kabeu koji je vijugao niz stube. „Neki od zidara koji rade dolje dozvoljavaju mi da im uzimam struju. Nije li to lijepo od njih?“

Djetlić upita: „Što ako te vlasnik otkrije, ne može te izbaciti?“

„Ja bih pronašla drugi smještaj.“

„Vrlo si egzistencijalistička osoba“, reče Richard.

A plavuša: „Želim da započnemo sa zabavom.“

Rune ugasi svjetla i upali desetak svijeća.

Začula je zvuk paljenja još jedne šibice. Plamen se odražavao u tucetu prozora. Sirovi, zreli miris hašiša plovio je kroz sobu. Joint je prelazio iz ruke u ruku. Pivo također. Plavuša reče Djedici: „Stavi film, onaj koji si izabrala.“

Rune i Richard naslonili su se na jastuke, gledajući plavušu kako uzima kasetu od Djetlića i otvara plastični spremnik. Rune mu prošapta: „Jeste li vas dvoje nekakav entitet?“, klimajući prema plavuši. Zatim bolje promisli. „Jeste li vas troje entitet?“

Richardove oči slijedile su plavušu dok se spuštala u čučanj i uključivala video-uređaj i televiziju. On reče: „Ne poznajem crvenokosu. A ova druga - sreo sam je prošle godine na Sorbonni. Pisao sam tezu o semiotičkoj interpretaciji tekstilnih dizajna.“

„Je li to šala?“

„Sjedio sam na Boulevardu St Germain i ugledao je kako izlazi iz limuzine. Ispunio me intenzivan osjećaj predodređenosti.“

„Poput kalvinizma“, reče Rune, prisjećajući se nečeg što je jednom rekla njezina majka, dobra prezbiterijanka. On okrene glavu prema njoj. Namršti se, izlazeći iz svojeg karaktera, odjednom analitičan. On reče: „O, predodređenost? Pa, to nije zaista...“ On klimne, razmišljajući o nečem. Zatim se nasmiješi.

„O, misliš, nešto kao proklet si ako to učiniš, proklet si ako to ne učiniš... To je vrlo dobro. To je perceptivno.“

„Ponekad ispalim nešto dobro.“ Što se, dovraga, događa, pitala se ona. Nema veze, pretpostavljala je. Izgledao je impresionirano. Izgled se računa. Iako je shvatila da još uvijek nema pojma o njegovoj vezi s nadurenom plavušom. Rune se spremala reći

nešto cool i prpošno o Casablanci- o Ricku i Ilsi u Parizu -kad se Richard nagnuo i poljubio je u usta.

Hej...

Rune se povuče, promatrajući plavušu, pitajući se hoće li sada započeti tučnjavu. Ali žena nije primjećivala - ili nije marila. Koraknula je unatrag, dodajući joint Djetliću, koja je namještala TV.

Je li to ludost? Pustiti tri stranca u moj stan.

Naravno da jest.

Zatim, impulsivno, ona uzvratila poljubac Richardu. Nije ustuknula dok nije osjetila pritisak njegove šake na svojoj dojci. Zatim se naslonila unatrag. „Hajdemo polako s tim, u redu. Poznajem te tek pola sata.“

„Ali vrijeme je relativno.“

Ona ga poljubi u obraz, nevini poljupčić. Rune nikada nije bilo suđeno da bude visoka, zanosna ljubavnica, pa je ohladila flert.

„Osjećam se uskraćeno“, pojada se on.

Ona ga poželje pogledati još jednim, oh, molim pogledom, ali on je mislio na joint koji je držala Djetlić „I draga, svakome prema njegovim potrebama.“ Žena povuče dim i doda mu joint. I on povuče, pa ga doda Rune.

On reče: „Sada ćemo zauzeti položaj iz tantra joge.“

Rune reče: „Tantra joga?“

„Nije li to ona sa seksom?“, upita Djetlić.

Rune umorno pogleda Richarda.

On reče: „Ljudi misle da je u tantra jogi stvar u se! Krivo. Stvar je u disanju. Uči te kako da dišeš na pravilan način.“

Rune reče: „Ja znam disati. Dobra sam u tome. Radim to cijeli život.“

„Hoćemo li zauzeti položaj?“

Htjela ga je udariti jastukom, ali on se premjesti u nespretno sjedeći položaj, tri stope udaljen od nje, i započne s dubokim disanjem.

„Potpuno obučeni“, reče on. „Htio sam to dodati.“

Rune reče: „Izgledaš kao da si se ozlijedio u teškom pa TV ekran zatreperi i pojavi se obavijest o autorskim pravima.“

„Sjedni pokraj mene“, reče on.

Ona je oklijevala. Zatim je sjela. Koljena su joj dodirivala. Ona osjeti iskricu elektriciteta, ali se ne pomakne b

„Što radimo sada?“

„Duboko diši i gledaj predstavu.“

„Da“, Rune dozove Djetlića: „Koji si film uzela?“

Najavne scene Ljubavnica s Lesbosa pojave se na ekranu. Plavuša povuče Djetlića prema sebi i prekrije njegova usta svojimima. Zagrle se i prstima počnu otkopčavati dugmad.

Rune prošapta Richardu: „O, mislio si na tu predstavu?“

Richard slegne ramenima. „Na obje.“

Ujutro kad se Rune probudila, Richard je kuhao kavu na njezinom kuhalu.

Ona upita: „Gdje su ti prijateljice?“

Intenzivno je tražila nešto pod pokrivačem. Izronila je sa svojom četkicom za zube i Colgateom.

On se osvrne oko sebe. „Nemam pojma.“

„Jesi li našao zahod?“

„Dolje je. Svidjeli su mi se plastični dinosauri. Pretpostavljam da si sama dekorirala.“ Rune ga je proučavala. Sada je izgledao izvan konteksta, odjeven u crno u osvjetljenom stanu, na otvorenom. On je upita: „Kako ti je pravo ime? Nije stvarno Rune, zar ne?“

„Svi me pitaju za ime.“

„Što im kažeš?“, upita on. „Istinu?“

„Ali što je istina?“ Rune mu se dvosmisleno nasmiješi.

Richard se nasmije. „Ali činjenica da imaš lažno ime vrlo je zanimljiva. Mislim, filozofski. Znaš li što Walker Perca kaže o davanju imena? Ne misli na imena ili prezimena, već na imenovanje stvari. Kaže da je imenovanje različito od svega drugog u svemiru. Potpuno jedinstveni čin. Razmisli o tome.“

Ona se za trenutak zamisli, pa reče: „Prije godinu dana radila sam u restoranu na Devetoj aveniji. Tada sam bila Doris. Mislim da sam prihvatila posao samo zato da bih dobila pločicu s imenom koju su nam davali. Pisalo je: 'Restoran Chelsea. Bok! Ja sam Doris'.“

On klimne glavom nesigurno. „Doris.“

Ona reče: „Pa, što ti radiš, Richard?“

„Svašta.“

„Oh, vidim“, reče ona sumnjičavo.

„U redu. Radim na noveli.“ Znala je da je pisac ili slikar.

„O čemu?“

„Ne pričam mnogo o tome. Trenutno sam na teško dijelu.“

Ovo je bilo još bolje. Tajanstveni čovjek koji p tajanstvenu novelu. Pod naletom kreativnog angsta.

„Ja pišem“, reče ona.

„Da?“

„Dnevnik.“ Rune izvuče s police debelu bilježnicu s mrljama od vode i tinte. Slika viteza - izrezana iz magazin bila je zalijepljena na koricama. „Moja majka pisala je dnevnik o svakom danu svojeg života. Ja to radim tek nekoliko godi Ali zapisujem sve važne stvari u životu.“ Ona klimne prema desetak bilježnica na polici.

„Sve?“, upita on.

„Gotovo.“

„Hoćeš li zapisati nešto o meni?“, upita Richard.

Gledao je bilježnice kao da želi zaviriti u njih.

„Možda“, reče Rune, gladeći kosu prstima.

On reče: „A ti... Ti želiš biti glumica, točno?“

„Pogadaj ponovno. Misliš na onu kako-se-zove: Pero Djetlića.“

„Koga?“

„Na tvoju prijateljicu od sinoć. S narančastom kose Onu koja je pobjegla s tvojom djevojkom.“

„Hej, nije mi djevojka. Nije niti blizu biseksualizma. Jednom sam je pokušao zaskočiti...“

„Ti?“, upita Rune sarkastično

„Sreo sam je prošli tjedan na zabavi. Odajemo dobru sliku.“

„Vi...?“

On objasni. „Izgledamo dobro zajedno, nastup nam je šik. To je to. Nije značajna veza. Čak joj ne znam niti ime.“

„Onda ćeš je teško predstaviti roditeljima.“

„To mi nije niti primisao.“

On joj donese kavu i stavi je na pod pokraj ležaja.

„Što je sa Sorbonnom?“

„Pas de Sorbonne.“

„Tako sam i mislila.“

„Ali bio sam u Francuskoj.“

'Jean-Pierre' bi također bilo dobro ime za njega. Ili 'Francois'. Da, definitivno je izgledao kao 'Francois'.

'Richard' je morao otići.

Rune pogleda kroz prozor, potraži nešto pod ležajem i izvadi naočale za sunce. Zatim ih stavi na oči.

„Osjećaš se poput slavne ličnosti?“, upita Richard, pokazujući lažne Ray-Ban naočale. Iznenada sunce iziđe iza zgrade s istočne strane i cijela prostorija ispuni se intenzivnim sjajem. „Au“, reče on, zaslijepljen.

„Možda ću nabaviti zastore. Ali ne mogu si ih priuštiti, a moja cimerica ne želi mi pomoći da ih platimo.“

„Ne plaćaš najamninu, zašto imaš cimericu?“

„Pa, ona meni plaća. Bilo kako bilo, cimerica je kao vatreno krštenje. Očvrsne te.“

„Ne izgledaš mi čvrsto.“

„To je dio čvrstine - ne izgledati čvrsto. No, morat ću odseliti za nekoliko mjeseci.

Vlasnik je prodao zgradu i ostajem ovdje samo zato jer sam rekla izvođaču radova da sam ljubavnica starog vlasnika i da me nogirao, pa me puštaju da ostanem ovdje dok ne počnu renovirati ovaj kat. Hoćeš li me pozvati na spoj?“

„Spoj? Tu riječ nisam čuo dugo vremena. Zvuči, ne znam, kao swahili. Nisam navikao na to.“

Istina, pretpostavljala je. Stvarno šik ljudi ne zovu druge šik ljude na spoj. Samo odlaze zajedno na razna mjesta. Ipak, u tom konceptu bilo je prisutno i određeno posvećivanje. Ona reče:

„Spoj, spoj, spoj. Eto. Sad si navikao. Možeš me pozvati van.“

„Upravo smo proveli noć zajedno...“

„Na odvojenim ležajima...“

„... i ti želiš spoj?“

„Želim spoj.“

„Večera?“, upita on.

„To je u redu.“

„U redu. Pozvao sam te na spoj. Izlazimo. Sretna?“

„To još nije spoj. Moraš mi reći kada. Mislim, precizno. Ne za mjesec dana, ne za tjedan.“

„Nazvat ću te.“

„O, tako? Zar se šališ? Jesu li muškarci genetski programirani da izgovaraju te tri riječi? Daj, ohladi.“

On se bespomoćno osvrne oko sebe.

„Ovdje nemam svoj planer.“

Nazvat će je i ima planer. Ovo je bilo zastrašujuće, chardon je brzo gubio svoju privlačnost.

„Nema veze“, reče ona veselo.

„U redu, može sutra?“, upita on.

„Znam da sutra ne radim ništa.“

Sada nije bila tako željna - samo gledaj!

„Pretpostavljam.“

„Kamo želiš poći?“, upita on.

„Možeš doći ovamo. Ja ću kuhati.“

„Mislio sam da ne kuhaš.“

Ona reče: „Ne kuham dobro. Ali kuham. Ostavit će Četiri godišnja doba za posebne prilike.“ Ona pogleda s1* zapešće. Nosila je dva sata. Oba su stala. „Koliko je sati kod tebe“.

„Osam.“

„Sranje, moram ići.“ reče Rune, skidajući svoju majicu. Mogla je osjetiti kako Richard gleda njezino mršavo tijelo, od glave do pete. Ona se okrene prema njemu, odjevena samo u svoje hlače Zekoslav Mrkva. „Pa, što gledaš?“ Položi ih na bokove. Natjerala ga je da pocrveni.

To! Bod za mene.

„Drago mi je što ne kupuješ u Frederick's of Hollywood“, reče on.

Dobar uzvrat. Ovaj momak imao je potencijala.

Dok se odijevala, Richard upita: „Zašto žuriš? Ni: mislio da se tvoj klub otvara prije podneva.“

„O, ne idem na posao“, reče ona. „Idem na policiju.“



7. Poglavlje

„Gospođice Rune“, reče detektiv Manelli, „mi istražujemo slučaj.“

Ona pogleda njegov organizirani stol. Sada, kad nije stajao pred truplom, izgledao je poput agenta osiguranja. Njegove oči postavljene blizu nisu bile toliko uočljive; kretale su se brzo, promatrajući je, i ona zaključi da je možda pametniji no što je mislila. Zvao se Virgil. Dvaput je pogledala pločicu s imenom da se uvjeri kako je dobro vidjela.

Ona klimne prema predmetu otvorenom na njegovom stolu, predmetu koji je čitao.

„Ali, ovo nije njegov slučaj. Mislim, slučaj gosp. Kellyja.“

On udahne duboko pa izdahne. „Ne, nije.“

„Koji je njegov?“ , upita ona energično. „Koliko je duboko u ovoj hrpi?“ Ona pokaže prema nizu spisa.

Satnik - onaj kojeg je srela u stanu gosp. Kellyja - ude u prostoriju. On je pogleda s naznakom prepoznavanja, ali joj ne reče niti riječ.

„Žele danas saznati“ , reče on Manelliju.

„O ubojstvu turista.“

„Saznat će danas“ , reče Manelli umorno.

„Imaš li što?“

„Ne.“

„Gradonačelnik. Znaš. The Post. The Daily News.“

„Znam.“

Satnik opet pogleda Rune. Zatim iziđe iz ureda.

„Sve radimo prema proceduri“ , reče joj Manelli.

„Tko je turist?“

„Netko iz Iowe. Izboli su ga na Times Squareu. Ne piti me o tome.“

Ona reče: „Ako sam dobro shvatila: niste bliže otkriću ubojice gosp. Kellyja nego što ste bili jučer.“

Na Manellijevom stolu, otvoren poput mutantnog cvijeta, bio je komadić sušenog mesa oko hrpe kukuruzno peciva. On odlomi komadić i pojede ga.

„A kad bi nam dali dan ili dva da napravimo ogrlicu?“

„Što?“

„Da uhitimo ubojicu.“

„Samo želim znati što se dogodilo.“

„U New Yorku moramo rješavati gotovo tisuću i par stotina ubojstava godišnje.“

„Koliko ljudi radi na slučaju gosp. Kellyja?“

„Uglavnom ja. Ali i drugi detektivi provjeravaju stvar Gledajte, gđice Rune...“

„Samo Rune.“

„Kakav je vaš interes?“

„Bio je dobar čovjek.“

„Pokojnik?“

„Kako je to gruba riječ. Gosp. Kelly je bio dobar čovjek. Sviđao mi se. Nije zaslužio da ga ubiju.“

Detektiv posegne za svojom kavom, malo otpije, pa je položi na pod. „Dajte da vam kažem kako stvar funkcionira.“

„Znam kako funkcionira. Vidjela sam dosta filmova.“

„Onda nemate pojma kako funkcionira. Ubojstvo...“

„Zašto morate koristiti takve riječi? Pokojnik, ubojstvo. Čovjek je ubijen. Kad biste rekli da je ubijen, možda biste se vis potrudili da pronađete ubojicu.“

„Gospođice, ubojstvo je samo jedna vrsta oduzimanja života. Gosp. Kelly je možda bio žrtva ubojstva s predumišljajem ili slučajnog ubojstva, samoubojstva...“

„Samoubojstva?“

Ona podigne obrve u nevjerici. „To je stvarno loša šala.“

Manelli odvrati: „Mnogi ljudi uprizore vlastitu smrt kao ubojstvo. Kelly je mogao nekoga unajmiti da to učini. Radi osiguranja.“

Oh, na to nije pomislila.

Zatim upita: „Je li imao policu osiguranja?“

Manelli je oklijevao. Zatim reče: „Ne.“

„Vidim.“

On nastavi. „Mogu li završiti?“

Rune slegne ramenima.

„Razgovarat ćemo sa svima u zgradi i svima koji su bili na ulici oko vremena ubojstva. Zapisali smo sve registracije svih automobila tri bloka oko stana i razgovarat ćemo s vlasnicima. Proučit ćemo sve pokoj... sve osobne stvari gosp. Kellyja. Otkrit ćemo je li imao bliskih rođaka, jesu li neki prijatelji naglo napustili grad, jer većina lopina...“

„Čekaj. Lopova, mislite?“

„Da. Većina njih su prijatelji ili rođaci žrtve, ili je barem poznaju. Možda, ako imamo sreće, dobijemo opis sumnjivca koji će biti nešto u stilu muškarac, bijelac, šest stopa visok. Muškarac, crnac, pet stopa i osam inča, s tamnim šeširom. Velika pomoć, razumijete?“ Njegov pogled spusti se na notes.

„Zatim ćemo uzeti ono što nam balističari kažu o pištolju“ - on zastane - „pa ćemo i to provjeriti.“

Ona skoči na to. „Dakle, što znate o pištolju?“

On pogleda svoje pecivo; nije ga moglo spasiti.

„Znate nešto“, ustrajala je Rune.

„Vidim. Nešto čudno, nije li tako? Hajde! Recite mi.“

„Bio je to pištolj od devet milimetara s gumenim prigušivačem. Kupljeni. Nije kućne izrade, poput većine prigušivača.“

Činilo se da joj ne želi to reći, ali osjeća da mora.

„A zrna... Meci... Bili su presvučeni teflonom.“

„Teflon? Onaj iz posuda?“

„Da. Prolaze kroz neprobojne prsluke. Ilegalni su.“

Rune klimne glavom. „To je čudno?“

„Takve metke ne viđamo često. Obično ih koriste sam profesionalni ubojice. A samo profesionalci koriste kupovne prigušivače.“

„Nastavite. O istrazi.“

„Prije ili kasnije, dok radimo sve to, dobit ćemo neku novu informaciju. Nekoga će opljačkati prijatelj čiji rođak bio na zabavi i hvalio se daje ohladio nekog u drogeraškoj pijaci ili nečem sličnom, jer mu se nije svidjelo kako ga je pogledala. Privest ćemo osumnjičenog, razgovarat ćemo s njim satima satima i satima i bušiti rupe u njegovoj priči dok ne prizna. Tako se to zbiva. Tako se to uvijek zbiva. Jeste li dobili približnu sliku? Treba vremena. Ništa se ne događa preko noći.“

„Ne ako ne želite“, reče Rune. Prije no što se naljuti upita: „Imate li ikakvu ideju?“

Manelli uzdahne.

„Želite čuti moj osjećaj? S obzirom na to gdje je živi, neki klinci iz Alphabet Cityja trebali su novac za crack i ubili ga zbog toga.“

„Mecima - igračkama?“

„Pronašli su pištolj, ukrali ga nekom vojniku organiziranog zločina u Brooklynu.

Događa se.“

Rune prevrne očima. „A taj klinac koji je tako jako htio novac da je ubio zbog njega pucao je u TV? I ostavio video-uređaj? I, hej, je li gosp. Kelly imao novac kod sebe?“

Manelli opet uzdahne. Izvadi spis iz hrpe na stolu, pa ga otvori. Počne ga čitati. „Novac koji je imao pri ruci. Četrdeset i dva dolara. Ali lopina se vjerojatno uspaničio kad ste se pojavio i pobjegao je bez da je išta uzeo.“

„Je li soba bila razbacana?“

„Nije tako izgledala.“

Rune reče: „Želim je pogledati.“

„Sobu?“ Detektiv se nasmije. „Nema šanse. Zapečaćena je. Nitko ne može unutra.“ On pogleda njeno lice.

„Slušajte. Vidio sam već taj pogled... Ako provalite, i će to povreda zabranjenog područja. To je zločin. A ja ću b više nego sretan da predam vaše ime tužitelju.“

On odlomi još komadić peciva i pogleda ga. Položi ga na papir. „Što točno želite?“, upita on. Nije se činilo da je tjera; samo je izgledao znatiželjno. Glas mu je bio služben i mekan.

„Jeste li znali da je film koji je bio u njegovom video-uređaju posudio osamnaest puta u mjesec dana?“

„Pa?“

„To vam se ne čini čudno?“

„Vidio sam ljude kako skaču s Brooklynskog mosta jer misle da im je mačku opsjeo Sotona. Ništa mi nije čudno.“

„Ali film koji je posudio... pazite. Radi se o pravom zločinu. Neki pljačkaši ukrali su milijun dolara a novac nije pronađen.“

„Kada?“, upita on, mršteći se.

„Nikada nisam čuo za to.“

„Bilo je to prije pedesetak godina.“

Sada Manelli zakoluta očima.

Ona se nagne naprijed i reče entuzijastički: „Ali to je tajna! Zar vas tajne ne uzbuđuju?“

„Ne. Uzbuđuje me rješavanje tajna.“

„Pa, ovo je jedna koju bi trebalo riješiti.“

„Bit će. Kad dođe vrijeme. Moram nastaviti s radom.“

„A što je s drugim svjedokom?“, upita Rune.

„Susan Edelman? Ona koju je udario auto.“

„Još je u bolnici.“

„Je li vam rekla nešto?“

„Još je nismo ispitali. Sada, stvarno bih morao...“

Rune upita: „Što će se dogoditi s tijelom gosp. Kellyja?“

„Čini se da nema živih rođaka. Sestra mu je umrla prije nekoliko godina. Ima prijateljicu u zgradi? Amandu LeClerc? Ona je zatražila dozvolu da se pobrine za tijelo. Dok to ne bude odobreno, čuvamo ga u našim prostorijama. Tako. To je sve što vam mogu reći. Sada, ako nemate ništa protiv, morao bih se vratiti na posao.“

Rune ustane i pođe prema vratima, u čudnoj mješavini tuge i bijesa. Detektiv reče:

„Gospođice?“

Ona zastane s rukom na kvaki.

„Vidjeli ste što se dogodilo gosp. Kellyju. Vidjeli ste se dogodilo gđi Edelman.

Razumijem vaše osjećaje. Ali nem nam pokušavati pomoći. To je učinio pravi gad. Ovo nije L ljudi mogu nastradati.“

Rune reče: „Odgovorite mi samo na jedno pita Molim vas, samo jedno.“

Tišina u malom uredu. Izvana: buka kompjuter; printera, pisaćih strojeva, glasovi iz ureda oko njih. Rune upita:

„Što da je gosp. Kelly bio bogati bankar? I tada van bi bilo stalo?“

Manelli se ne pomakne za trenutak. Pogleda pecivo reče ništa. Rune pomisli: Misli da sam davež. Nekako mi sviđam ali ipak sam davež.

On reče: „Da je iz Upper East Sidea? Da je partner u velikoj odvjetničkoj tvrtki? Tada ne bih ja vodio slučaj. Ali da ga vodim, njegovi spisi ipak bi bili sedmi po redu na mojem stolu.“

Rune klimne prema stolu.

„Pogledajte. Sada su na vrhu.“

8. Poglavlje

Zvala je Amandu LeClerc, ali žena nije bila kod kuće da je pusti u zgradu gosp. Kellyja. Zato je morala to učiniti na stari način. Način koji joj je detektiv Manelli nehotice sugerirao.

Provalom.

U dućanu u ulici malo dalje od zgrade gosp. Kellyja rekla je prodavačici: „Dvije kutije pelena, molim vas. Stavite ih u vreću.“

Platila je dvadeset dolara za par Playtex gumenih rukavica i dvije velike kutije pelena za jednokratnu upotrebu.

„Muchos ninosh, upita gospoda.

Rune uzme pune vreće i reče: „Si. Papa, znate?“

Prodavačica, ne mnogo starija od Rune, klimne s razumijevanjem.

Izišla je iz dućana prema Aveniji B. Već je bilo jako vruće i zreli miris smeća dopirao je s ulica.

Prošla je pokraj umjetničke galerije. U izlogu su bile divlje slike, nasilni crveni i crni potezi bojom. Namirisala je dimljeno meso dok je prolazila pokraj ukrajinskog restorana. Ispred korejskog je stajao znak: vruća hrana 1.50 \$.

Alphabetville...

U Kellyjevoj zgradi Rune se popela betonskim stubama do hodnika. Pokušavala se prisjetiti čovjekovog glasa iz interfona. Tko je to bio? Zadrhtala je gledajući u uređaj. Još jednom pokuša dobiti Amandu ali nije bilo odgovora, pa se osvrne oko sebe.

Vani na ulici bila je samo jedna osoba, naočit čovjek i tridesetim godinama. Zgodni Dečko, nasilnik iz filma Martin Scorsesea. Nosio je neku vrstu odore - poput ljudi koji očitavaju mjerače plina i struje. Sjedio je s druge strane ulice i čita tabloide. Naslov je govorio o turistu koji je izboden nožem n Times Squareu. Slučaj o kojem je detektiv Manelli trebao govoriti satniku. Rune okrene leđa, spusti vrećice na tlo, otvori jedni kutiju s pelenama i stavi dvije pelene ispod svoje crne T-majica. Preko nje zakopča bijelu košulju. Izgledala je kao da je u trinaestom mjesecu trudnoće. Zatim uzme vrećice, nespretni ih i podigne ispod pazuha, i otvori veliku torbu od leopardov kože, vireći u crni otvor, pružajući ruku u mješavinu ključevi olovaka, šminke, slatkiša, maramica, a bio je tu i nož, stara kutija s kondomima, komadići papira, pisama, kasete s glazbom limenka sa sirnim namazom. Pet minuta gledala je u torbici Zatim je začula korake - mladić je silazio niz stube.

Rune podigne pogled prema njemu. Izgledala je kao da joj je neugodno, i pustila je jednu vreću s pelenama da padne na pod.

Samo budi nespretnjaković, reče ona sama sebi; Bog zna da si imala dosta prakse u tome. Ona podigne vreću slučajno, namjerno, pusti da joj torba padne na pod.

„Trebate pomoć?“, upita mladić, otključavajući vanjska vrata i otvarajući ih za nju. Podigla je torbu i stavila je pod ruku. „Moji ključevi s na dnu ovog nereda“, reče ona. Zatim, odlučivši preuzeti inicijativu, ona se namršti i reče brzo: „Čekaj - novi si ovdje. Mislim da te nisam vidjela prije.“

„Oko šest mjeseci.“ Prešao je u defanzivu.

Pravila se da se opušta. Prošla je pokraj njega.

„Oprosti, ali znaš kako je. New York, mislim.“

„Da, znam.“

„Hvala.“

„Da.“ On nestane niz hodnik u prizemlju.

Rune se popne na drugi kat. Na vratima stana gosp. Kellyja bio je istaknut crveni znak: NE ULAZI. MJESTO ZLOČINA. NYP. Vrata su bila zaključana.

Rune baci pelene u nišu i vrati se do ulaza u stan. Iz torbe izvadi čekić i veliki odvijač. Eddie iz videokluba, koji ju je natjerao da zaboravi kako joj je on dao lekciju iz provalništva, rekao je da će jedini problem biti ako su vrata zabrtvljena. A ako je to bio Medeco i metalni okvir vrata, mogla je zaboraviti cijelu stvar. Ali ako je bilo drvo i obični lanac i ako joj nije smetalo malo buke...

Rune navuče Playtex rukavice, misleći na otiske prstiju. Bile su najmanje koje je mogla pronaći u dućanu, ali još uvijek su joj bile prevelike i lepršale joj na rukama. Zabola je odvijač u pukotinu između vrata i dovratka otprilike tamo gdje je trebao biti lanac. Zatim se osvrne na obje strane i uhvati čekić s obje ruke. Zamahne njime kao palicom za bejzbol, prisjetivši se dana kad je igrala softball u srednjoj školi. Još jednom se osvrne. Hodnik je bio prazan.

Ona zamahne najjače što je mogla prema dršci odvijača.

I kao u softballu, potpuno promaši. Rukavice joj skliznu i uz zvuk jačine pucnja čekić probije jeftina vrata.

„Sranje.“

Pokušavajući izvući čekić, povukla je prema sebi i veliki komad vrata. On se slomi i padne na pod.

Opet zamahne, ciljajući odvijač, ali tada shvati da je rupa koju je načinila dovoljno velika da kroz nju provuče šaku. Posegne unutra, pronađe bravu i lanac, i otvori ih. Zatim širom otvori vrata. Zakorači unutra i brzo zatvori vrata.

I smrzne se.

Gadovi!

Kao da je tornado poharao stan. Ili eksplozija. Prokleti gadovi, prokleta policija! Sve knjige bile su na podu, svaki ormar otvoren, ležaj rastavljen. Kutije razbacane, odjeća rasuta. Jedina čista točka u neredu: ispod Kellyjeve podne svjetiljke, pokraj fotelje umrljane tamnom, strašnom mrljom i probušene malim rupama od metaka. Tko je god pretraživao sobu stajao je tamo - ili čak sjedio u toj strašnoj fotelji! - pod svjetlom i proučio sve, a zatim odbacio.

Gadovi.

Prva joj je pomisao bila: Policija je to učinila?

Bila je spremna vratiti se ravno u policijsku postaju i napasti Virgila Manellija, tog kujinog sina s blizu postavljenim očima, ali tada se sjetila njegovog urednog stola, frizure i brkova.

I shvatila da je to učinio netko drugi. Prozor je bio otvoren, a požarne stubbe bile su u blizini. Bilo tko je mogao provaliti. Do vruga, ona je provalila. Ali to nisu bili niti narkici: video-uređaj i radio sa satom još su bili tamo.

Tko je to bio? I što su tražili?

Sat vremena Rune je pregledavala planine iz života gosp. Kellyja. Gledala je sve - gotovo sve. Ne i odjeću. Iako je imala rukavice, bilo joj je previše jezivo da dira odjeću. Ali sve druge pažljivo je proučila: knjige, pisma, početak dnevnika - samo tri upisa od prije nekoliko godina, koji nisu otkrivali ništa osim vremena i zdravlja njegove sestre - kutije s hranom koju su hrabriji žohari već krali, računi, fotografije, kutije za cipele.

I dok je pažljivo pregledavala stvari, naučila je ponešto o gosp. Robertu Kellyju.

Rođenje 1915. u Cape Girardeau, Missouri. Došao je u New York 1935. Zatim se preselio u Kaliforniju. Dobrovoljno se prijavio u zrakoplovstvo i služio u Devetoj zračnoj armiji. Narednik koji je nadgledao skladišta. U nekim svojim pismima (koristio je riječi 'Najdraža sestro' ili 'Draga majko', zbog kojih je Rune zaplakala) pisao je o bombama koje su utovarivali u avione A-20 prije njihovih napada u okupiranoj Francuskoj Njemačkoj. Ponekad bi napisao kredom svoje ime na bombe od 250 kilograma. Bio je ponosan što pridonosi pobjedi.

Pronašla je njegove slike iz predstava za vojnike u nekom mjestu koje se zove East Anglia. Izgledao je popu komičara tužnog lica. Činilo se da je nakon rata u njegovom životu nastala rupa od pet godina. Nije bilo zapisa o tome što je radio od 1945. do 1950. 1952. oženio se u Los Angelesu i počeo s poslovima prodavača. Neko vrijeme prodavao je osiguranje, a zatim nekakve tiskarske strojeve. Žena mu je umrla prije dese godina. Činilo se da nemaju djece. Bio je blizak sa sestrom. Rani se umirovio. Nekako je opet završio ovdje u New Yorku.

Najveći dio onog što je pronašla bili su biografski podaci. Ali nekoliko stvari ju je zabrinulo.

Prva je bila fotografija gosp. Kellyja s njegovom sestrom - imena su bila na poleđini - otprije pet godina. (Izgledao je potpuno isto kao i prošli tjedan i ona shvati da je pripadao onoj vrsti ljudi koja rano ostari, poput njezinog oca, a u kasnijim godinama izgledaju kao da su zamrznuti u vremenu). Čudno je bilo to što je slika bila rastrgana na komadiće. Kelly to nije učinio sam, jer jedan komadić ležao je na osušenoj mrlji od krvi. Rastrgali su je provalnici.

Druga stvar koja joj je privukla pažnju bio je stari isječak iz novina. Označavao je stranicu u pohabanoj kopiji romana Daphne du Maurier. U isječku iz New York Journal Americana, iz 1948. godine, pisalo je Film opisuje istinitu priču o zločinu u Gotham. Bila je potcrtana, a na margini su bile zvjezdice.

Obožavatelji hit filma *Manhattan je moj život*, koji se prikazuje u 42. ulici, na velikom platnu mogu prepoznati istinitu priču o jednom od newyorških policajaca...

Na hodniku se začuše koraci. Rune podigne pogled. Prošli su pokraj stana ali njoj se učini da su usporili. Hladan strah uvuče joj se pod kožu. Sjetila se gdje je i što radi.

Sjetila se da ju je Manelli upozorio da ne dolazi ovamo.

Sjetila se daje ubojica još na slobodi. Vrijeme za polazak...

Rune stavi isječak u vrećicu i ustane. Pogledala je vrata, pa prozor, i zaključila da bi požarni izlaz bio izbor profesionalaca. Prišla je prozoru i razmaknula zastore.
Isuse Bože!

Zateturala je unatrag kad je čovjek na požarnim stubama, udaljen samo stopu od nje, zavrištao.

Nije to bio povik niti zvuk iznenađenja već pravi vrisak. Nasmrt ga je prepala. Stajao je na požarnim stubama i oprezno virio kroz prozor. Sada se počeo polako povlačiti.

Činilo se da je potpuno paraliziran od straha, i korak po korak uspinjao se uz metalne stube. Zatim se okrene i potrči prema trećem katu.

Nagađala je da je čovjek bio u kasnim šezdesetim godinama. Bio je proćelav, s licem koje je bilo grubo, sivo i prošarano mrljama. Nije tip lica od kojeg bi se mogao očekivati vrisak.

Srce joj je udaralo od iznenađenja i šoka.

Noge su joj otkazivale. Polako je ustala i gurnula glavu kroz prozor. Žmirkajući, gledala ga je dok se penjao kroz prozor ravno iznad Kellyjevog stana, a debeli trbuh izvirivao mu je nad nogama. Čula je njegove teške i brze korake iznad sebe. Čula je kako su se vrata zalupila.

Rune je oklijevala, a zatim krenula prema ulaznim vratima, kleknula i pogledala kroz pukotinu. Silazio je niz stube: pohabane cipele, vrećaste hlače debelog čovjeka, i tijesna jakna. Zatim grubo lice pod smeđim šeširom. Da, to je bio on, čovjek s požarnih stuba.

Hodao je vrlo tiho. Nije htio da ga čuju.

Odlazi, hvala ti, Bože...

Lice mu je imalo boju kuhane svinjetine; znoj mu je svjetlucaao na čelu.

...hvala ti, hvala ti, hvala...

On tada zastane i pogleda vrata stana gosp. Kellyja. Gledao je duže vremena. Ne, u redu je. Misli da sam otišla. Neće pokušati ući unutra.

Hvala...

Čovjek korakne bliže. Ne... u redu je, reče ona opet sebi. Misli da sam izišla na požarne stube kad je otišao gore i da sam sišla na ulicu.

...ti.

Još jedan korak, oprezan poput Don Johnsona koji se prikrada tucetu narkodilera u Miami Viceu. Čovjek zastane na stopu od vrata.

Rune se bojala staviti lanac; čuo bi je. Položila je dlanove na vrata, gurajući najjače što je mogla.

Čovjek priđe vratima i zastane, nekoliko centimetara od njih. Tanko drvo - dovraga, i ona ga je probila - bilo je sve što ju je štitilo. Njezini mišići drhtali su dok se naslanjala na vrata.

Tada joj je iz džepa ispao odvijač. S užasom je promatrala kako pada - kao da je u usporenom filmu. Bila je to scena iz filma Briana de Palme. Ona posegne za odvijačem, uhvati ga, pa ispusti... Ne! Brzo posegne rukom i uspije ga uhvatiti nekoliko centimetara iznad drvenog poda.

Hvala ti...

Ukočena, kao u igri statua koju je igrala kao dijete, Rune je slušala čovjekovo teško disanje. Nije čuo ništa.

Morao je misliti da je otišla. Morao je!

Ona vrati odvijlač u džep, ali pritom dodirne glavu čekića koji joj je bio pričvršćen za pojas hlača. Čekić padne na pod, i odskoči dvaput.

„Ne!“, vrisne ona šaptom. Položila je stopala na suprotni zid i snažno se uprla o vrata. Sagnula je glavu, čekajući šaku za koju je znala da će probiti vrata, tražeći njezinu kosu, njezine oči. Umrijet će. Baš kao Robert Kelly.

Bilo je to samo pitanje minuta, sekunda - umrijet će.

Ali, ne... On se okrene i potrči niz stube.

Rune napokon ustane, gledajući u svoje drhtave ruke i prisjećajući se nekog filma koji je nedavno gledala, u kojem je heroj-teenager pobjegao nekom ubojici i ostao na mjestu zaleđen, promatrajući svoje ruke koje su drhtale; Rune je zastenjala zbog tog klišea. Ali to uopće nije bio kliše. Njezine ruke tako su drhtale da je jedva uspjela otvoriti vrata.

Provirila je van, začuvši glasove u razgovoru i udaljene televizore. Ciku djece.

Zašto je pobjegao? Pitala se. Tko je to bio?

Svjedok? Suučesnik ubojice?

Ubojica?

Dok joj je svaki mišić na tijelu drhtao, Rune dođe do niše, pokupi pelene i požuri niz stube. Dvije žene na dnu stuba klimnule su joj, preokupirane svojim razgovorom.

Rune je prošla pokraj njih spuštene glave. Ali tada zastane i reče iscrpljenim glasom:

„Ljudi više ne znaju kako se treba ponašati. Ne znaju ništa o tome, zar ne?“

Žene je pogledaju, smiješeći se ljubazno.

„Taj momak otprije nekoliko trenutaka? Gotovo me oborio.“

„I mene“, reče jedna žena.

U sijedoj kosi imala je ružičaste viklere.

„Tko je on?“, upita Rune, teško dišući, naslanjajući se na ogradu.

„To je gosp. Symington. Iz 3B. Lud je.“

Žena nije nastavila s objašnjavanjem. Dakle, živio je tu. Što je značilo da vjerojatno nije ubojica. Vjerojatnije svjedok.

„Da“, doda druga žena. „Doselio je prošli mjesec.“

„Kako se zove?“

„Victor, mislim. Nešto tako. Nikad ne pozdravlja.“

„Pa što?“, reče žena s viklerima.

„Ionako ne bi htjela razgovarati s njim.“

„Ne znam“, reče Rune razdraženo.

„fa bih mu mogla reći par stvari.“

Žena s viklerima pokaže prema kutiji s pelenama.

„Najveći izum svih vremena.“

„Nakon TV-a“, reče njezina prijateljica.

Rune reče: „Da, naravno“, i krene niz stube.

Na uglu ulice naletjela je na Amandu.

„Gledaj“, reče žena. Bila je u Hallmarku i kupila okvir za slike od lažnog srebra. U njega je stavila fotografiju na kojoj su bili ona i gosp. Kelly. Snimljena je na Božić, i stajali su pred tankim borićem ukrašenim s nekoliko svjetala i kuglica. Na staklu je još uvijek bila mrlja od naljepnice s cijenom.

„Ovo je totalno cool“, reče Rune i opet zaplače.

„Imaš djecu?“ Amanda je gledala pelene.

„Oh. Duga priča. Želiš ih?“

Blagi osmijeh. „Trebala sam ih prije mnogo godina.“

Rune ih izvadi.

„Imam pitanje. Što znaš o Victoru Symngtonu?“

„Onom koji živi na gornjem katu?“

„Da.“

Amanda slegne ramenima. „Ne mnogo. U zgradi je možda šest tjedana. Mjesec dana. Nikada ne pozdravlja, nikad ne pita kako si. Ne sviđa mi se. Mislim, zašto ljudima ne reći dobro jutro? Što je u tome teško? Reci mi što je teško.“

„Rekla si da gosp. Kelly nikada nije mnogo pričao o svojem životu?“

„Ne,

„Je li spominjao nešto o pljački banke? Ili filmu koji se zove *Manhattan je moj život*?“

„Znaš, mislim da je rekao nešto o tom filmu. Da. Nekoliko puta. Bio je sretan što ga je pronašao. Ali nikada nije pričao o pljački banke.“

„Hoćeš li mu prirediti sprovod? Razgovarala sam s policijom i rekli su da ga želiš pokopati.“

Žena klimne. Rune pomisli: Na ovo se misli kad se kaže 'naočita' žena. Amanda nije bila lijepa. Ali bila je bezvremena i privlačna. „Nema obitelji“, reče Amanda. „Ja imam prijatelja, kosi travu u Forest Lawnu. Možda s njim mogu srediti da pokopamo gosp. Kellyja tamo. To je lijepo mjesto. Ako ostanem u SAD-u, mislim. Ali mislim da se to neće dogoditi.“

Rune joj prošapta: „Nemoj još odustajati.“

„Što?“

„Mislim da je gosp. Kelly trebao dobiti mnogo novca.“

„Gosp. Kelly?“ Amanda se nasmije.

„Nikada mi to nije spomenuo.“

„Nisam sigurna. Ali mislim da sam u pravu. I mislim da taj Symington zna nešto o tome. Hoćeš li mi javiti ako ga vidiš? Ništa mu ne govori.“ Dala je ženi broj videokluba.

„Zovi me tamo.“

„Naravno, naravno. Zvat ću te.“

Rune je gledala kako joj skepsa izranja na licu.

„Ne vjeruješ mi, zar ne?“, upita ona Amandu.

Žena slegne ramenima.

„Vjerujem da je gosp. Kelly trebao dobiti neki novac?“ Ona se opet nasmije. „Ne, ne mislim tako. Ali, hej, ako ga pronađeš, javi mi“, reče ona. Još jednom pogleda sliku.

„Javi mi.“

Nekada davno...

Dok je hodala na zapad prema Aveniji A, Rune se ogledavala tražeći Symingtona. Nestao je. Vrućina je bila teška. Gradska vrućina, gusta vrućina, vlažna vrućina. Nije joj se dalo žuriti, ali nije željela upasti u prepirku s Tonyjem, pa je prekršila jedno od osobnih pravila i požurila na posao.

Nekada davno, u kraljevstvu velikom i moćnom i punom čuda, živjela je princeza.

Vrlo mala princeza koju nitko nije shvaćao ozbiljno...

Nastavila je hodati pločnikom, osjećajući se iscrpljeno. Srela je svojeg prvog crnog viteza - čovjeka točkastog lica u šezdesetim godinama, s ružnim smeđim šeširom - i pobjegla bez da ju je sasjekao mačem.

O, bila je ona prelijepa princeza, iako je bila preniska da bude model. Prelijepa princeza - a bila bi još ljepša kad bi joj narasla kosa. Jednog je dana princeza postala jako tužna jer je strašni zmaj ubio ljubaznog starca i ukrao mu skriveno blago. Skriveno blago od kojeg je njoj obećao dio, i koje je moglo spasiti njegovu prijateljicu koju su proganjali ljigavci iz Službe za useljeništvo i prilagodbu.

Treća avenija. Broadway. University Place.

I tako je prelijepa princeza krenula da sama pronađe zmaja. I pronašla ga je i ubila, ili umorila, ili mu barem tako isprašila tur daje morao otići u Atticu na dvadeset i pet do trideset godina. Pronašla je blago, koje je podijelila s prijateljicom i obje su dobile čistih pola milijuna.

Rune ude u videoklub, gledajući kako Tony uvlači dah koji će iz njega izići kao „Gdje si dovraga bila?“

„Oprosti.“ Rune podigne ruke kako bi ga preduhitrila.

„Bilo je to jedno od onih jutara.“

Ona zađe iza blagajne i uključi se u registar tako brzo da nije niti primijetila kako je s druge strane ulice čovjek koji ju je asocirao na Zgodnog Dečka, onaj koji je čitao novine, tiho ušao u kafić. Nastavio ju je promatrati, kao što ju je promatrao dok ju je slijedio od zgrade u Desetoj ulici gdje su ubili starca.

Rune dohvati hrpu kasete i počne ih vraćati na police.

Razmišljajući: I princeza je zauvijek živjela sretno.

9. Poglavlje

Telefonski razgovor sa Sušan Edelman.

Trkačica odjevena u ružičasto, ona koju je udario auto u ulici pokraj zgrade gosp. Kellyja, nije mogla dugo razgovarati. Bila je omamljena. „Puštaju me... hm... sutra. Možeš li me... hm...onda nazvati?“

Dala je Rune svoj telefonski broj ali samo sa šest znamenaka, zatim je opet pokušala i nije se mogla sjetiti zadnja četiri broja.

O, bit će sjajan svjedok, pomisli Rune kiselo.

„Pogledat ću u telefonski imenik“, reče joj Rune.

„Je li tvoj broj unutra?“

„Aha.“

„Ozdravi“, reče joj Rune.

„Udario me auto“, reče Sušan, kao da prvi put govori Rune što joj se dogodilo.

Zatim je Rune vratila na police još nekoliko kasete, a čim je Tony otišao, rekla je Frankieu da ide na kavu. Tada je napustila videoklub.

Kad je izišla, osvrnula se oko sebe gledajući gradske ulice. Spazila je nekog tko joj je izgledao poznato - mladić s tamnom, kovrčavom kosom - ali nije znala kamo da ga smjesti. Bio joj je okrenut leđima. Bilo joj je nešto poznato u njegovom stavu, u njegovoj mišićavoj građi. Gdje ga je vidjela?

Gdje?

Ali brzo je ušao u dućan, pa je prestala razmišljati o njemu. To je bilo tipično za Greenwich Village. Uvijek si nailazio na ljude koje poznaješ. Svi su mislili daje New York golemi grad, ali to nije bilo istina; bio je on skup manjih gradova. Žuti taksi krstario je cestom i ona ga zaustavi. Za dvadeset minuta bila je u Javnoj knjižnici New Yorka.

Knjige iz opće povijesti grada - bilo ih je na stotine - nisu joj uopće pomogle. Povijest zločina u New Yorku... to je bilo nešto drugo. Naučila je daje na Manhattanu bilo više pljačka banaka po četvornoj milji nego bilo gdje drugdje u zemlji - a većina se događala petkom. Tradicionalni dan isplate. S tom količinom pljački, ona koja se dogodila u Union Bank nije dobila mnogo prostora. Pronašla je nekoliko referenca. Jedina koja je pružala nekakve detalje nalazila se u knjizi o mafiji, i izvještavala kako Obitelj vjerojatno nije umiješana.

Novine su bile bolje - iako pljačka nije dobila mnogo prostora jer se nije dogodila na dan s malo vijesti. U vrijeme dok je herojski policajac pregovarao s otmičarem o životu taoca, ostatak svijeta pratio je abdikaciju kralja Edwarda, koja je ispunila sve novine. Rune je i protiv svoje volje pročitala neke članke; pomislila je kako je to najromantičnija stvar za koju je ikad čula. Proučavala je sliku gospode Simpson.

Bi li itko dao kraljevstvo za mene?

Bi li Richard to učinio?

Nije mogla pronaći zadovoljavajući odgovor na to pitanje pa se vratila na priče o pljački Union Bank.

Nakon što je pucnjava završila, pljačkaš je bio u mrtvačnici a milijun dolara je nestalo, iako se to u prvom času nije činilo previše važnim jer talac je bio na sigurnom a policajac Samuel Davies bio je heroj. Jedini problem bilo je to što nije postojalo zadovoljavajuće objašnjenje kako je pljačkaš predao aktovku s novcem svojem partneru izvan banke prije no što je Davies počeo pregovarati s njim.

Suradnik pokojnog pljačkaša, pretpostavlja se, sakrio se izvan banke i, u trenutku zbrke dok se policajac Davies hrabro približavao banci, zgrabio je plijen i pobjegao. Mjesec dana kasnije, pronađen je odgovor na pitanje što se dogodilo s novcem, a priče u novinama bile su potpuno drukčije.

Policajac heroj optužen u pljački Union Bank - dječak priznaje daje sakrio plijen policajca u majčinoj kuci - „Sramota“, kaže zapovjednik policije.

Rune, koja je sjedila za golemim stolom od hrastovine, strese se od pomisli na policajca. Pojavila se priča da je nagovorio pljačkaša da zamijeni sebe za taoca, koji je potom pobjegao iz banke. Zatim je uvjerio lopova da mu preda revolver.

Pretpostavili su što se dogodilo nakon toga: Davies je tvrdio da se pljačkaš predomislio i skočio na njega. Počeli su se tući. Pljačkaš je oborio policajca i posegnuo za oružjem.

Davies je pokušavao odgurnuti revolver od njega. Borili su se. Revolver je opalio. Pljačkaš je ubijen.

Ali dječak, čistač cipela, svjedočio je da se sakrio izvan banke, pokušavajući nešto vidjeti, i da su se tada otvorila vrata iznad njega i da je kroz njih provirio čovjek.

To je bio Davies, policajac.

Da, gospodine, mogu ga identificirati, gospodine. Izgleda poput onog čovjeka tamo, gospodine, samo što je tog dana nosio odoru.

Upitao je dječaka za adresu i dodao mu aktovku, pa mu rekao da je odnese kući.

Rekao mi je... rekao mi je da ako otvorim torbu, ili kažem bilo kome što se dogodilo, da ću ići u popravni dom i da će me svaki dan tući. Učinio sam onako kako je rekao, gospodine.

Davies je sve zanijekao - ubojstvo pljačkaša, krađu novca, provalu u dom malog čistača cipela i krađu aktovke, skrivanje plijena. Policajac se branio u suzama, izvjestile su novine. Ali to nije pokolebalo porotu. Davies je dobio pet do petnaest godina. Udruga policajaca cijelo vrijeme je tvrdila da su mu smjestili i tražila je njegovo puštanje. Odslužio je sedam godina kazne.

Ali, kontroverzije oko Daviesa nastavile su se i nakon njegovog puštanja.

Samo dva dana nakon što je 1942. izišao iz Sing Singa u Ossiningu, New York, izrešetali su ga na uglu Pete avenije i Devete ulice, ispred gotičkog Hotela Pete avenije. Nitko nije znao tko stoji iza ubojstva, iako je izgledalo kao profesionalno ubojstvo.

Novac nikada nije pronađen.

U tisku se više ništa o pljački nije pojavljivalo sve do malog napisa o filmu *Manhattan je moj život* - isječka koji je Rune pronašla u Kellyjevom stanu.

Neki beskućnik sjeo je pokraj nje za stol knjižnice. Oko njega se širio smrad. Poput većine umobolnika, istovremeno je izgledao zastrašujuće i bezopasno. Šaptao je sam sebi, i pisao na malom zgužvanom papiriću najmanjim rukopisom koji je ikada vidjela. Činilo se da je jedan od njenih satova proradio. Pogledala ga je. Oh, sranje! Prošlo je dva. Njezin odmor od deset minuta produžio se na više od dva sata. Tony se možda vratio. Uzela je taksu za Village, ali ga je impulzivno zaustavila na Petoj aveniji 24, adresi Hotela Pete avenije. Polako je koračala naprijed-natrag, pitajući se gdje je Samuel Davies bio kad je ubijen - što je radio, što mu je prošlo kroz um kad je shvatio što se događa, ako je vidio crnu cijev strojnice uperenu u sebe.

Hodala je u širokim krugovima, probijajući se kroz gomilu, sve dok policajac - pravi policajac iz newyorške policije - koji se naslanjao na svoj automobil, nije zaključio da se ponaša pomalo sumnjivo i krenuo u njenom smjeru. Rune pogleda jelovnik u izlogu otmjenog restorana na uglu, namršti se i odmahne glavom. Nastavila je hodati prema University Placeu.

Policajac je odustao. U videoklubu Tony ju je čekao. Držao joj je dvominutnu lekciju o točnosti a ona je dala sve od sebe da izgleda pokunjeno.

„Što?“, gundžao je. „Mislila si da me neće biti cijeli dan, ha?“ Kao što te obično nema?, pomisli ona. Ali reče: „Oprosti, oprosti, oprosti. Neće se ponoviti. Kunem se.“

„Znam da neće. Ovo ti je posljednja prilika. Zakasni još jednom i letiš odovuda. Ljudi u redu čekaju da dobiju posao.“

„U redu?“ Ona pogleda kroz ulazna vrata.

„Gdje, Tony? Iza? Na ulici?“

Tada shvati da bi trebala biti više pokunjena.

„Oprosti. Šala.“

On se namršti i preda joj poruku koja je došla dok je bila vani. „Još jedna stvar, ovo nije centrala za poruke. Sada, idi po kavu i skuhaj mi je.“

„Mo'š se kladiti“, reče ona veselo.

Promatrao ju je nesigurno.

Poruka je bila Richardova. Pisalo je: „Potvrđujem naš „spoj“. Svidjeli su joj se znakovi navoda.

Presavila je poruku i stavila je u džep košulje.

„Evo“, progundā Tony, pruŹajuci joj novac za kavu.

„Ne, u redu je“, reēe ona. „Ja ēastim.“

Potpuno je zbunila jadnika.

„Ti si iz Ohia?“

Bilo je osam naveēer. Sjedili su u Runeinom stanu i slušali Pachelbel Canon. Rune je imala osam razliēitih snimaka tog djela. Sviēalo joj se veē dugo vremena - ēak i prije no Źto je postalo popularno, poput Greensleeves i Simple Gifts.

Richard nastavi: „Nikada nisam upoznao nekog iz Ohia.“

Nosila je crnu T-majicu, crne rastezljive hlaēe, i ēarape s crveno-bijelim prugama.

Uēinila je to odajuci poēast Richardovom kostimu od one noēi. Meēutim, on je bio u vreēastim sivim hlaēama, Kedsu, i beŹ košulji Texaco s imenom Ralph izvezenim na dŹepu.

Ovaj ēovjek je potpuno iz centra. Volim ga!

Rune je cvrkutala: „Źto je okruglo na krajevima a visoko u sredini? O-Hi-O!“ (Hi- igra rijeēi, aluzija na 'High' - visoko -op.prev.) To je to. Još jedan samoglasnik i Rodgers i Hammerstein mogli su napisati musical o tome.“

„Ohio“, reēe Richard zamišljeno. „Nešto mora biti u tome. ēvrsto, pouzdano.

Radniēka klasa. Neka vrsta metafore. Bila si tamo“, on mahne rukom, „a sada si ovdje.“

„Lijepa drŹava“, reēe ona defanzivno.

„Ne mislim ništa loše. Ali zašto si došla ovamo a ne u Chicago ili L.A.? Posao?“

„Ne.“

„Znam. Deēko.“

„Ne.“

„Sama si doselila na Manhattan?“

„Za pravu potragu, moraš iēi sama! Sjeēaš li se Gospodara prstenovah*“

„Donekle. OsvjeŹi mi pamēenje.“

Donekle? Kako se ne sjeēa najbolje knjige svih vremena?

„Svi hobiti i ostali krenuli su zajedno, ali na kraju je Frodo došao do vatrene jame da uništi prsten moēi. Sam samcat.“

„U redu“, reēe on, klimajuci. Nije bio siguran u ēemu je veza. „Ali zašto Manhattan?“

Rune objasni. „Nisam provela mnoga poslijepodneva kod kuēe. Nakon škole, mislim. Tata mi je bio priliēno bolestan, a mama je ēesto slala mene i sestru van da se igramo. Ona je imala spojeve i deēke. Ja sam imala knjige.“

„Knjige?“

„Izlazila sam u knjiŹnicu Shaker Heights. Imali su knjigu sa slikama Manhattana.

Jednom sam je proēitala i znala sam da moram doēi ovamo.“ Zatim upita: „Dobro, a ti?“

„Zbog onog Źto je Rimbaud rekao o gradu.“

„Aaa.“ ēekaj. Gledala je film i nije joj se svidio. Nije znala da je Ratnbo knjiga. Ona pomisli na kartonski lik u Washington Square Videu - Stallone sa svojim mišićima i glupom maramom oko glave. „Nisam sigurna.“

„Sjeēaš li se njegove pjesme o Parizu?“

Pjesme?

„Ne baš“.

„Rimbaud je pisao da je grad smrt bez suza, naša vrijedna kći i sluga, očajnička ljubav, i uskogrudni zločin koji zavija u blatu ulice.“

Rune je šutjela. Pokušavala je shvatiti Richarda. Čudan poput onih iz centra grada i pametan. Nikada nije susrela nekog poput njega.

Gledala je njegove oči, način na koji su njegovi dugi prsti obavljali precizni ritual izvlačenja limenke piva iz paketa, kuckali po vrhu limenke kako bi smanjio pjenu, i polako je otvarali. Gledala je njegove vitke noge, duga stopala, boju njegovih očiju. Imala je osjećaj da je njegovo držanje samo fasada. Ali što je ležalo ispod nje? I zašto ju je toliko privlačio? Jer je postojalo nešto što nije mogla otkriti kod njega?

Zbog tajanstvenosti?

Richard reče: „Izbjegavaš moje pitanje. Zašto si došla ovamo?“

„Ovo je Čarobno Carstvo.“

„Ne spominješ Rimbaudovu metaforu.“

Spominjem? Zašto je to rekao?

Rune upita: „Jesi li čitao knjigu o Ozu?“

„Slijedi cestu od žute cigle“, zapjeva on visokim glasićem.

„To je film. Ali Frank Baum - autor - napisao je cijeli serijal knjiga. U njegovom čarobnom kraljevstvu Oz bilo je mnogo zemalja. Sve su bile različite. Neki ljudi bili su načinjeni od porculana, neki su imali bundeve umjesto glava. Jahali su na drvenim konjima. Upravo takav je i New York. Svi drugi gradovi u kojima sam bila su poput trgovačkog centra. Znaš - čisti, jeftini, prikladni. Ali što, u osnovi? Ne zadovoljavajući, eto što. Bukvalni su. U njima nema magije. Dođi ovamo.“ Ona ga uhvati za ruku i povede do prozora. „Što vidiš?“

„Zgradu Con Ed.“

„Gdje?“

„Upravo tamo.“

„Ja ne vidim zgradu.“ Rune mu se okrene raširenih očiju. „Vidim mramornu planinu koju su načinila tri diva prije tisuću godina. Kladam se da su koristili magiju. Kristalne čekiće i dljeteta od zlata i lapisa. Mislim da je jedan od njih, zaboravih mu ime, sagradio ovaj dvorac u kojem smo mi sada. A ta svjetla, vidiš li ih tamo? Svuda oko nas? To su svjetiljke na rogovima volova sa zlatnom kožom koji kruže oko ovog kraljevstva. A rijeke, znaš li otkud one dolaze? Iz zemlje su ih nožnim prstima iskopali bogovi dok su plesali. Zatim... zatim su tu i one velike

podzemne jame. Čuješ li ikada tutnjavu ispod nas? To su crvi koji pužu brzinom od pedeset milja na sat. Ponekad se umore od života u tami i pretvore se u zmajeve pa odlete u zrak.“ Ona ga zgrabi za ruku. „Gledaj, eno jednog!“

Richard je gledao Boeing 727 kako se polako približava La Guardiji. Gledao ga je dugo vremena.

Rune reče: „Misliš da sam luda, zar ne? Da živim u bajci?“

„To nije loše. Ne nužno.“

„Skupljam ih, znaš.“

„Bajke?“

Rune priđe polici s knjigama. Prstima je dodirnula možda pedesetak knjiga. Hans Christian Andersen, braća Grimm, Perraultove „Bajke“, stare francuske priče Quiller-Couch, Cavendishova knjiga o Arthuru i tri ili četiri sveska njegovog Čovjeka, mita i

magije. Ona izvadi jednu. „Originalno izdanje Priče o Tuatha De Danann i Fianne od Irske od Lady Gregory.“ Ona mu pruži knjigu.

„Je li vrijedna?“

Richard je listao knjigu svojim veličanstvenim prstima.

„Za mene jest.“

„Zauvijek sretno...“ Čitao je stranice.

Rune reče: „Bajke ne završavaju na taj način. Ne sve.“ Ona uzme knjigu od njega i počne polako listati. Tada zastane.

„Evo priče o Diarmuidu. On je bio jedan od Fianna, ratnika-čuvara drevne Irske.

Diarmuid je dozvolio ružnoj vješnici da prespava u njegovoj kolibi i ona se pretvorila u prekrasnu ženu iz Strane, to jest druge strane s velikim V - zemlje magije.“

„To mi zvuči prilično sretno.“

„Ali to nije kraj.“ Ona se okrene i zagleda kroz svoj mutni odraz u grad. „Izgubio ju je.

Oboje su morali biti vjerni svojoj pravoj prirodi - on nije mogao živjeti u Strani, a ona nije mogla živjeti na zemlji. Morao se vratiti u zemlju smrtnika. Izgubio ju je i nikada više nije pronašao ljubav. Ali uvijek se sjećao koliko ju je volio. Nije li to tužna priča?“

Ona iz nekog razloga pomisli na Roberta Kellyja.

Zatim pomisli na svojeg oca.

Suze joj počnu bockati oči.

„Imaš puno priča“, reče on, gledajući knjige.

„Volim priče.“ Ona se okrene prema njemu. Nije mogla skrenuti pogled s njega. Bio je svjestan toga i pogledao je u stranu. „Bio si poput njega, kao da dolaziš po mene. One noći, odjeven u crno. Pomislila sam na Diarmuda kad sam te ugledala prvi put. Poput viteza u potrazi.“ Ona podboči glavu.

„U pratnji dvije prpošne pućanke.“

Richard se nasmije. Zatim doda: „Bio sam u potrazi. Za tobom.“ On je poljubi. „Ti si moj Sveti Gral.“

Ona zatvori oči i uzvratila poljubac.

Zatim iznenada reče: „Pođimo jesti.“

Daska za rezanje u obliku svinje bio je njezin kuhinjski stol. Odrezala je krišku raženog kruha, i namazala je s obje strane majonezom. Primijetila je da je gleda.

„Pažljivo gledaj. Rekla sam ti da znam kuhati.“

„To je kuhanje?“

„Mislim, stvarno znam kuhati. Samo što to ne činim često. Imam mnogo kuharica.“

Ona opet pokaže prema polici s knjigama. „Majka mi ih je dala kad sam odlazila od kuće. Mislim da mi je htjela dati dijafragmu ali je u posljednji čas odustala, pa mi je dala Fannie Farmer i Craiga Claibornea. Ne koristim ih mnogo. Za većinu recepata treba ti pećnica.“

Ona izlije staru kinesku hranu iz kartona na krišku i prepolovi je. Hladna svinjetina padala je s obje strane dok je tupim nožem rezala kruh, i ona rukama pokupi hranu i vrati je na kruh.

„U redu“, reče on sumnjičavo.

„Dobro. To je zanimljivo.*

Ali kad mu je dodala sendvič, jeo ga je s tekom. Imao je dobar apetit za mršavog momka.

Izgledao je tako francuski. Morao je biti Francois.

„Pa“, upita on, „izlaziš li s nekim?“

„Trenutno ne.“

Niti u bilo kojem trenutku u posljednja četiri mjeseca i tri tjedna.

„Pola mojih prijatelja se ženi“, reče on.

Opet je izveo svoj ritual s limenkom piva; dugim prstima ritmički je udario po vrhu limenke, zatim ju je otvorio i natočio pivo držeći čašu ukoso.

„Brak, hm“, reče ona distancirano.

Kamo je ovo išlo?“

Ali on je prešao na drugu temu.

„Dakle, kakvi su ti ciljevi?“

Ona zagriže krupan zalogaj raženog kruha.

„Pojesti večeru, pretpostavljam.“

„Mislim na tvoje životne ciljeve.“

Rune trepne i skrene pogled s njega. Vjerovala je da nikada sebi nije postavila to pitanje.

„Ne znam. Pojesti večeru.“ Ona se nasmije. „Pojesti doručak. Plesati. Raditi. Izlaziti... Proživljavati avanture!“

On se nagne i poljubi je u usta. „Imaš okus po Hunan majonezi. Hajde da vodimo ljubav.“ Tada je zagrla.

„Ne.“ Rune popije svoje drugo pivo.

„Sigurno?“

Ne...

Da...

Ona osjeti kako se diže prema njemu, i nije bila sigurna da li je on vuče ili se kreće sama. Poput Ouija ploče. On se prevrne na nju. Ljubili su se pet minuta.

Uzbuđivala se, dok joj je onaj topli vodenasti osjećaj tekao uz potkoljenice prema butinama.

Ne... da... ne.

Ali iz ove dileme spasio ju je glas koji je povikao: „Evo me!“ Glava žene pojavi se na stubištu. „Zakopčajte se!“

Žena u kasnim dvadesetim, odjevena u crnu minicu i crvene čarape, popela se uz stube. Visoke pete.

Imala je kratku frizuru u stilu 1950-ih, podignutu uvis. Kosa je bila crna i purpurna.

Dakle, spoj njezine cimerice nije se odvijao onako kako je željela.

Rune progundā: „Sandra, Richard... Richard, Sandra.“

Sandra ga prouči. Njezine riječi nisu bile upućene njemu, već Rune: „Dobro si izabrala.“

Zatim se okrene prema svojoj polovici sobe, otkopčavajući haljinu u hodu i otkrivajući debelu bijelu traku grudnjaka.

Rune prošapta: „Ona je dizajnerica nakita. Ili bi željela to biti. Još je paralegalna. Ali njezin hobi je skupljanje muškaraca. Do sada je spavala s njih pedeset i osam. Ima sve zabilježeno. Naravno, svršila je samo dvadeset i dva puta pa je pitanje što broji. Ne postoje Robertova pravila za nešto takvo.“

„Pretpostavljam da ne.“

Richardov pogled pratio je Sandrin odraz u prozoru. Bila je s druge strane pregrade, polako se svlačeći. Znala je da je promatra. Na kraju je skinula grudnjak.

Rune se nasmije i uhvati njegovu bradu u šaku. Poljubi ga. „Dragi, i ne pomišljaj na to. Ta žena je poput vremenske bombe. Ako odeš s njom u krevet, to je kao grupni seks sa stotinu ljudi za koje ne znaš gdje su bili. Kriste...” Runein glas omekša.

„Brinem za nju. Ne sviđa mi se, ali kao da želi počinuti nekakvo čudno samoubojstvo, ako mene pitaš. Momak je pogleda, i bang!, već je u krevetu.“

Richard reče: „Postoje načini za siguran seks...”

Rune odmahne glavom.

„Znala sam momka, radio je u jednom restoranu sa mnom. Gledala sam kako se njegov dečko razbolio i umro. Zatim sam gledala kako se moj prijatelj razbolio i umro. Bila sam u bolnici. Vidjela sam cijevi, monitore, igle. Boju njegove kože. Sve. Vidjela sam mu oči. Bila sam tamo kad je umro.“

Slika lica Roberta Kellyja pojavi joj se pred očima; vidjela ga je kako sjedi u stolcu u svojem stanu.

Slika lica njezinog oca...

Richard utihne i Rune shvati da je počinila najgori zločin u New Yorku: postala je preemotivna. Počistila je ostatke večere, poljubila Richarda u uho i rekla: „Pogledajmo film.“

„Film? Zašto?”

„Jer moram uloviti ubojicu.“

10. Poglavlje

Već je jednom gledala *Manhattan je moj život* ali ovog puta bilo je drukčije.

Ne zato što je bila na 'spoju' s Richardom, ne zato što su ležali jedno pokraj drugog na ležaju, dok su zvijezde sjale kroz staklo iznad njih.

Zato što je, kad ga je gledala prvi put, to bio film koji je iznajmio stari, ljubazni gospodin. Sada je to bila zečja rupa -vrata u avanturu.

Film je bio tipičan. Bio je pun onih klasičnih prizora iz razdoblja o kojem je pričala Frankieu Greeku - vrećaste hlače, ukočene frizure, formalnosti u dijalozima. Mladi policajac, koji vrti svoj pendrek, rekao bi: „Dobro, gospodo McGrath, kako je vaš suprug jutros?”

Ali nije obraćala pažnju na riječi i odjeću tog razdoblja. Ono što je ovog puta najviše zamjećivala bili su detalji, pozadina. Film joj je u srcu ostavio pjeskovitu nelagodu. Posvuda sjenke, kontrasti crnog i bijelog, neočekivano nasilje. Pucnjava - kad pljačkaš ubije jednog od junakovih prijatelja policajca i slučajnog prolaznika, na primjer, ili prizor u kojem policajac umire pred hotelom - bilo je vrlo uznemirujuće, iako nije bilo usporenih krvavih prizora Sama Peckinpaha niti specijalnih efekata. Bilo je to poput onog velikog filma Alana Ladda, Shane - za razliku od modernih trillera, u cijelom filmu bilo je samo pola tuceta hitaca, ali bili su glasni i šokantni i svakog si mogao osjetiti u utrobi.

Manhattan je moj život također se činio prilično čednim. Ali Rune je osjetila da je studio uspio prokrijumčariti i drukčiji sadržaj u portretu jedne od policajčevih djevičanskih prijateljica, koju glumi - kakvo ime - Ruby Dahl. Rune je bilo potpuno jasno da jadnica žudi. To se ne može zaključiti iz teksta („Oh, ne mogu objasniti svoje osjećaje, Roy. Ali tako sam zabrinuta za tebe. Tamo je toliko... zla“). Ali iako su joj haljine i majice imale

visoke ovratnike, Rubyno je poprsje bilo istaknuto, a pod pitomim dijalogom naziralo se da je Roy uzbuđuje. Ona je bila lik koji je dobio dugi prizor kad je sudac pročitao da joj zaručnik ide u zatvor. Rune je plakala zbog nje.

U dva ujutro, Sandra je bacila cipelu na njih, i Rune isključi video-uređaj i TV.

„Nije loše jednom“, reče Richard.

„Zašto smo ga morali gledati dvaput?“

On je odustao od svoje osobne misije za tu večer i nije je dirao proteklih nekoliko sati.

„Jer prvi put nisam zapisivala bilješke.“

Ona premota kasetu, kopiju koju je načinila za Roberta Kellyja. Pogledala je bilješke koje je zapisivala na stražnjoj strani reklamnog letka za klub zdravlja.

Richard se rastegne i zauzme neki čudan joga položaj, poput skleka sa zdjelicom pritisnutom u pod, i s glavom pod čudnim kutem, pogleda usmjerenog iznad njih.

„U redu, da budem iskren, veći dio filma drugi put sam prespavao. Jesi li se šalila u svezi ubojice?“

„Zbog ovog filma je onaj kupac o kojem sam ti pričala mrtav.“

„On ga je gledao tri puta. Više nije mogao podnijeti. Ubio se.“

„Ne šali se.“

Šaptala je i on ne zamijeti žestinu u njezinom glasu.

Ona privuče sebi torbu i preda mu isječak koji je našla u Kellyjevom stanu. On ga pogleda, ali ga odloži prije no što je mogao pročitati više od nekoliko odlomaka. Zatim zatvori oči. Ona se namršti i uzme žuti, lomljivi papir.

„U čemu je stvar...“, objasni ona, „film je istinita priča. U tridesetim godinama stvarnoje postojao policajac koji je ukrao neki novac od pljačke i sakrio ga. Zanimljivo je sve i nitko nikada nije pronašao milijun dolara. Izišao je iz Sing Singa i upucali su ga nekoliko dana poslije. Pretpostavka je da nije stigao pokupiti novac. Tako se dogodilo na filmu.“

Richard zijevne.

Rune je klečala poput gejše, držeći isječak.

„Mislim da je gosp. Kelly kupio staru knjigu u dućanu rabljenom robom na St Marksu... Znaš prodavače knjiga blizu Cooper Uniona? U njoj je bio ovaj isječak. Pročitao ga je - mislim da je bio zainteresiran za povijest New Yorka - pa je saznao za to, ali nije previše razmišljao o tome. Što se zatim događa?“

„Što?“

„Zatim“, reče ona, „prošlog mjeseca on prolazi pokraj Washington Square Videa i ugleda plakat za film. Iznajmi ga i pogleda ga. I ude mu buba u uho. Znaš što mislim? Buba.“ Ona pričekala. Činilo se da Richard sluša.

Ona reče: „Osjećaj koji imaš kad znaš da se nešto događa. Ali ne znaš što. Ali moraš otkriti u čemu je tajna.“

„Poput tebe. Ti si tajanstvena.“

Ona osjeti trnce zadovoljstva.

„To je značenje mojeg imena, znaš?“

„Rune? Mislio sam da je rune pismo.“

„Jest. Ali to znači i 'tajna' na keltskom.“

„A što znači 'Doris'?“

„Bilo kako bilo“, reče ona, ignorirajući ga, „mislim da smo gosp. Kelly i ja jako slični. Kao ti i ja.“

Ona zastane i ostavi tu izjavu u zraku. Kad je vidjela da ne reagira, upita se: „A kakva je tvoja tajna, Francois Jean-Paul Vladimir Richard?“

Nakon nekoliko trenutaka on reče: „Budan sam. Slušam.“

Rune nastavi: „Gosp. Kelly je odlučio pronaći novac.“

„Koji novac?“

„Novac koji je policajac uzeo! Koji nikada nije pronađen.“

„Milijun dolara? Ma hajde, Rune, pljačka je bila prije pedeset godina.“

„Jasno, ali možda ga je netko pronašao. Možda je spaljen... Uvijek možeš pronaći izgovore da odustaneš od potrage prije no što je i počela. Osim toga, u potragama se ne radi samo o pronalaženju novca ili gralova ili dragulja. Radi se o avanturi! Gosp. Kelly bio je godinama sam. Bez obitelji, s malo prijatelja, živio je sam. To je bila njegova prilika za avanturu. Kakav mu je bio život? Sjedio je po cijeli dan pokraj prozora i gledao golubove i aute. Ovdje je bila prilika za lov na blago.“

Ona počne skakutati gore-dolje, prisjetivši se nečeg.

„Rekao mi je, slušaj ovo, slušaj, kad me izveo na ručak, rekao mi je da će učiniti nešto lijepo za mene kad mu brod uplovi u luku. Pa, što je bio taj brod? Milijun dolara.“

Richard reče: „Umoran sam. Sutra moram raditi.“

„Na romanu?“

Oklijevao je trenutak.

Nije joj se činio potpuno iskren kad je rekao: „Točno.“

Prvi spoj.

Prerano za forsiranje.

Ona upita: „Hoćeš li me ubaciti? U svoj roman?“

„Možda hoću.“

„Hoćeš li me učiniti malo višom i produžiti mi kosu?“

„Ne. Sviđaš mi se ovakva kakva jesi.“

Kad se okrenuo na svoju stranu, ona ponovno pročita stari isječak iz novina.

„Sjećaš li se što je policajac u filmu učinio s novcem?“

Pospani odgovor: „Iskrao se iz banke i predao ga čistaču cipela, koji ga je ponio kući. Policajac je provalio u dječakovu kuću i ukrao ga. Na tom dijelu sam bio budan.“

„I dogodila se ona totalno melodramatična borba, uz glasnu glazbu, i dječakova majka pala je niz stube“, istakne Rune.

„To je bila važna stvar u starim filmovima. Stare gospode koje padaju niz stube. To, i anđeoska djeca koja pate od strašne neimenovane bolesti koja će ih polako ubiti.“

Ona se vrati na film.

„U redu, u novinskim člancima spominje se dječak čistač cipela. Policajac - pravo ime bilo mu je Samuel Davies, ne Roy - dao je novac dječaku i rekao mu da ga odnese kući, ili će ga razbiti. To je posljednji put što je netko u realnom životu čuo za novac. Ali u filmu, policajac ga krade dječaku i zakopa na nekakvom groblju. Tko je to smislio? Sakriti novac na groblju?“

„Pisac, tko drugi? Izmislio je to.“

Richard je zatvorio oči.

Pisac... Zanimljivo...

Zatim joj se pažnja vrati na TV. Ona opet uključi video i brzo premota kasetu do prizora u kojem Dan Mitchell, koji glumi policajca tamne kose i četvrtaste čeljusti, zakapa torbu na gradskom groblju.

Ona pritisne dugme za zaustavljanje slike na video-uredaju i nastavi gledati sliku po sliku.

Dok su slike polako prolazile, Rune reče naglas, ali uglavnom sama za sebe: „Odgovor je ovdje. Ovdje je negdje. Gledao je film osamnaest puta, osamnaest, osamnaest, osamnaest...“, pjevušila je riječ. „Gosp. Kelly pronalazi trag, otkriva nešto. I shvaća gdje je novac. Ili, u redu, možda... ne može ga pronaći sam, star je. Ima artiris, šepa. Ne može sam kopati po grobljima. Treba pomoć. Kaže nekom. Prijatelju, poznaniku. Nekom mlađem - tko mu može pomoći. Gosp. Kelly kaže sve tom momku, i tada, što on radi? Uzima novac i ubija gosp. Kellyja. Možda je to bio momak u zelenom autu...“
„Kakvom zelenom autu?“

Oklijevala je. Još jedno dobro društveno pravilo: na prvom spoju ne govori dečku da te ubojica pokušao ubiti pokraj mjesta ubojstva.

„Policija je spomenula daje ubojica vozio zeleni auto.“

Richard reče: „U tom slučaju više ga nema. Ubojica je napustio grad s milijun dolara. Što možeš učiniti?“

„Mogu ga pronaći. Ubio mi je prijatelja. U svakom slučaju, dio tog novca je moj. A prijateljica mojeg prijatelja iz te zgrade bit će deportirana ako ne dobije dio novca.“

On reče: „Zašto ne odeš na policiju?“

„Policiju?“, ona se nasmije. „Nije ih briga.“

„Zašto?“ Sada ju je promatrao iz blizine.

„U redu“, prizna ona.

„Jer bi zadržali novac... Znam daje tamo negdje. Mislim, mogao bi biti. Ono što si rekao prije... o tome daje pisac izmislio. On je sigurno istražio pravi zločin, ne misliš li tako?“

„Vjerojatno“, odgovori Richard.

„Mislim, ne radiš li to za svoje romane? Istražuješ?“

„Da, naravno. Istražujem. Puno istražujem.“

Rune je razmišljala: „Možda zna nešto... Jasno, napisao je scenarij prije pedeset godina. Misliš li da je još živ?“

„Tko zna?“

„Kako bih mogla to otkriti?“

On slegne. „Zašto ne pitaš nekog s filmske škole NYU ili Nove škole?“

Bila je to dobra ideja. Ona ga poljubi u uho.

„Vidiš, voliš potrage jednako kao i ja.“

„Ne mislim tako. Ali imam osjećaj da te ne mogu odgovoriti, zar ne?“

„Ne. Nikad ne odustajem od potrage. Dok ne uspiješ

ili_“ Njezin glas se izgubi, jer pred očima joj se opet prikaže

blijeda koža Roberta Kellyja umrljana njegovom vlastitom krvlju, zeleni auto koji je jurio prema njoj, Sušan Edelman koja leti u zid od cigala. „Pa, dok ne uspiješ. To je to.“ Ona pogleda Richardovo lice, zatvorenih očiju, otvorenih usta. Pokušala je odlučiti što joj se više sviđa, kad izgleda sneno - sneno mu je zaista dobro stajalo - ili kad je promatra svojim intenzivnim pogledom. Sneno, zaključi. On nije bio vitez-ratnik - niti Arthur, niti Cuchulain, niti Percival de Gales. Ne, bio je više vitez-pjesnik. Ili vitez-filozof.

Čula je njegov spori, postojani dah. Kako lijepo, pomisli ona, osjećati nečiju toplu prisutnost pokraj sebe u snu. Jako je željela leći pokraj njega, osjetiti ga cijelim tijelom.

Ali umjesto da se ispruži, ona skine svoje čarape Zle vještice i usmjeri daljinski upravljač prema video-uređaju, zatim odgleda film još jednom, dok se 'kraj' ne pojavi na ekranu.

11. Poglavlje

Na monitoru je bio karate film.

Istočnjaci u hlačama od crne svile letjeli su kroz zrak, a šake su im šištale poput mlaznih aviona.

Svaki put kad je netko dobio udarac, začuo se zvuk lomljenja daske.

Jedan od kineskih glumaca zakoračio je prema dvojici protivnika i rekao s južnjačkim naglaskom: „U redu, vas dvojica, izlazite polako odovud i nećete stradati.“

Rune se nasloni na stolac pred blagajnom Washington Square Videa. Žmirne prema monitoru. .

„Hej, čuješ li ovo? Ovo je ludo! Zvuči kao John Wayne.“

Tony je jednom rukom držao svoju šalicu za kavu i cigaretu, a drugom listao Post. On kritički pogleda prema ekranu.

„I prebit će ove dečke u deset sekunda.“

Trajalo je oko šezdeset sekunda, a za to vrijeme Rune je razmišljala: „Misliš li da je to lako? Mislim, kaskaderstvo. Misliš li da bih mogla dobiti takav posao?“

Tony reče: „Ne zezaj me, Rune. Daješ otkaz? Ili misliš kad te otpustim?“

Rune zavrti svoje narukvice.

„Oni ne moraju pamtit tekstove, zar ne? Samo sjede u studiju i pročitaju scenarij. To je sigurno cool - kao da sam glumica ali ne moram izlaziti pred ljude i pamtiti stvari.“

Frankie Greek češljao je svoju čupavu kosu čačkalicom.

Protrljao je brkove koje je počeo puštati prije mjesec dana; izgledali su kao sloj prljavštine. Promatrao je TV ekran.

„Sranje, gledaj ovo! Razbio je četiri momka odjednom!“ Okrene se prema Rune. „Znaš, upravo sam otkrio da se većina filmske glazbe radi poslije filma. Dodaju je.“

„Što, mislio si da na snimanju imaju bend?“ Rune isključi video. Tony pogleda TV.

„Hej, što radiš?“

„Film ne valja.“

„Kako ne? Odličan je!“

„Gluma je smiješna, odjeća blesava, nema radnje...“

Frankie Greek reče: „Zbog toga je, znaš, kao...“

Kraj rečenice mu je pobjegao, što mu se često događalo. Pretraživao je police da pronađe drugi film.

Rune pogleda videoklub: sivi tepih s mrljama, crne niti - ostale od promotivnih plakata - koje vise s klima-uređaja, izbljedjeli crveno-zeleni praznički leci zalijepljeni na prozor žućkastim ljepilom. „Bila sam u videoklubu na Upper East Sideu i imaju puno više stila.“

Tony se osvrne oko sebe.

„Što hoćeš? Mi smo poput podzemne željeznice. Pružamo važne usluge. Nitko ne mari imamo li stila ili ne.“

Rune izda dva filma mladiću, jednom od Dnevnih ljudi, kako ih je zvala. Oni su posuđivali filmove tijekom dana; po noći su radili - glumci, konobari, barmeni, pisci. U početku im je zavi-dila na takvim alternativnim stilovima života ali kasnije se zamislila - uvijek su imali podočnjake ili su bili mamurni, smrdjeli su kao da nisu prali zube - zaključila je da bi je takva bescilnost deprimirala. Ljudima bi bilo bolje da krenu u avanture, zaključila ona.

Vratila se na prethodnu temu i rekla Tonyju: „To mjesto u boljoj četvrti? Videoklub? Imaju sve one strane filmove i balet i kazališne predstave. Nikada nisam čula za većinu njih. Mislim, kad bih tamo pitala za Predator Copa, valjda bi se uključio alarm i izbacili bi me.“

Tony nije podigao pogled s Dear Abby.

„Imam novosti, mala: za Predator Copa dobivamo novac, za jebeni Master Theatre ne.“

„Što, to je pravi film?“, reče Frankie. „Master... što?“

„Isuse Kriste“, progundala Tony.

Rune reče: „Samo mislim da bismo mogli malo dotjerati ovo mjesto. Nabaviti novi tepih. Oh, možda bismo mogli imati noć vina i sira.“

Frankie Greek reče: „Hej, mogao bih dovesti i bend. Možemo zasvirati. Jedan petak. A slušaj ovo? Možete nas snimati i staviti monitore u izlog. Tako bi nas ljudi izvana vidjeli i ušli unutra. Cool. Kako vam se to čini?“

„Smrdi, eto kako.“

„Samo ideja.“

Frankie Greek ubaci novu kasetu u video-uređaj.

„Još jedan?“, reče Rune, gledajući špicu.

„Ne, ne. Ovo je drukčiji“, reče Frankie.

On pokaže Tonyju omot.

„To je prava stvar.“ Tony smota novine i usmjeri pažnju na ekran. Strpljivo poput svećenika sa sjemeništarcem, reče: „Rune, znaš li tko je to? To je Bruce Lee. To je već klasika. Za stotinu godina ljudi će ga još gledati.“

„Idem na ručak“, reče ona.

„Ne znaš što propuštaš.“

„Bok.“

„Vrati se za dvadeset minuta.“

„U redu“, dovikne ona.

Kad je izišla, doda: „Pokušat ću.“

Richardova ideja o filmskoj školi bila je dobra. Ali nije morala ići na odsjek za film.

Zastala je kod prodavaonice sendviča u Osmoj ulici, koja je odlično poslovala prodajući preskupe sendviče bogatim newyorškim studentima i profesorima.

Zastala je na ulazu i osvrnula se oko sebe. U tu prodavaonicu je jučer ušao onaj momak s kovrčavom kosom, kojeg je djelomično prepoznala, djelomično ne. Pitala se da li ju je provjeravao.

Razmišljala je: Imaš još tajnih obožavatelja? Prvo Richard, sada on. Kad te krene...

Uozbilji se, podsjeti se ona i priđe prodavaču, koji reče: „Sljedeći... O, bok.“

„Bok, Rickie“, reče Rune.

On radi i školuje se. Na trećoj godini studija, a studira film. Mogao je biti mladi brat Roberta Redforda. Kad je Rune počela raditi u WSV, ovdje je potrošila tonu novca i

mnoge sate, razgovarajući s Rickijem o filmovima - i nadajući se da će je pozvati van. Ostali su prijatelji čak i kad ju je Rickie upoznao sa svojim dečkom s kojim je živio. Ona mu pokaže pitu od jabuka umotanu u celofan, otvori je i počne jesti. On joj posluži isto što i uvijek - kavu sa mlijekom bez šećera.

Razgovarali su o filmovima pet minuta, dok je on radio debele sendviče od pečene govedine, puretine i jezika. Rickie je znao mnogo o filmovima, i premda je uvijek govorio 'kinematografija' i 'filmska umjetnost', nikada to nije činio na odvratan način. Ona pojede pitu do kraja i dopuni šalicu s kavom.

„Rickie“, upita Rune, „znaš li nešto o filmu *Manhattan je moj život*“

„Nikad čuo za njega.“

„Snimljen je kasnih četrdesetih.“

On odmahne glavom. Ona upita: „Ima li na tvom fakultetu nekakav muzej starih filmova?“

„Imamo knjižnicu. Ne muzej. Javna knjižnica ima tu granu umjetnosti u Lincoln centru. MOMA vjerojatno ima arhivu ali mislim da unutra ne puštaju baš bilo koga.“

„Hvala, srce“, reče ona.

„Hej, ja ne pišem pravila. Počni pisati veliki projekt ili traži preporuku od svojeg savjetnika iz srednje škole i pustit će te unutra. Ali to je prilično težak sadržaj.

Eksperimentalni filmovi. Što želiš otkriti?“

„Želim pronaći scenarista.“

„Koji studio je napravio film?“

„Metropolitan.“

On klimne.

„Stari, dobri Metro. Zašto ih ne nazoveš i ne pitaš?“

„Još postoje?“

„Oh, oni su kao i svi drugi danas, posjeduje ih neki veliki konglomerat. Ali da, još postoje.“

„I netko tamo bi mogao znati gdje je pisac sada?“

„Možeš se nadati. Udruga scenarista vjerojatno neće davati informacije o članovima. Dovraga, da sam na tvom mjestu, čak ih ne bih niti zvao; jednostavno bih otišao njima.“

Rune plati. Pita je koštala pola dolara. Ona mu zahvali, pa reče: „Ne mogu si priuštiti let u L.A.“

„Pođi podzemnom, jeftinije je.“

„Morala bih previše presjedati“, reče Rune.

„Ured na Manhattanu, srce.“

„Metro ima ovdje ured?“

„Naravno. Svi studiji imaju. O, ured Istočne obale želi prerezati grkljan ured Zapadne obale i obratno, ali ipak su dio iste kompanije. Imaju onu veliku zgradu u Central Park Westu. Sigurno si je vidjela.“

„O, kao da ikad posjećujem taj dio grada.“

Fascinantno.

Zgrada Zabavljačke korporacije Amerike, ponosnog vlasnika Metropolitanskih slika. Četrdeset katova iznad Central Parka. Jedna kompanija. Rune nije mogla zamisliti kako bi bilo imati dvadeset katova s kolegama iznad i ispod sebe. (Pokušala je

zamisliti četrdeset katova Washigton Square Videa punih Tonyja i Eddija i Frankija Greeka. Jezivo.)

Pitala se da li svi zaposlenici Metra jedu zajedno u istom restoranu? Idu li zajedno na piknike, zauzimajući na jedan dan Central Park?

Čekajući da čuvar završi s telefoniranjem, pitala se hoće li je netko vidjeti i pomisliti da je glumica, možda je dovući na snimanje i staviti joj u ruke tekst...

No, dok je listala godišnji izvještaj kompanije, shvatila je da se to vjerojatno neće dogoditi jer ovo nije bio dio studija koji je snimao filmove. Newyorški ured Metro bavio se samo financijama, dozvolama, reklamama, promocijom, i odnosima s javnošću. Ne s izborom glumaca ili snimanjem filmova. Ali to je bilo u redu; njezin život bio je malo previše aktivan za promjenu karijere koja bi je odvela u Hollywood. Čuvar joj pruži propusnicu i reče joj da ekspresnim dizalom pode na trideset i drugi kat.

„Ekspresnim?“, reče Rune. Naceri se. Odlično!

Uši su joj se začepile u apsolutno tihom dizalu s tepihom na podu. Nakon dvadeset sekunda izišla je na trideset i drugom katu, ignorirajući recepcionerku. Zaputila se ravno prema ostakljenom zidu s fantastičnim pogledom na Central Park, Harlem, Bronx, Westchester, i krajeve svijeta.

Rune je bila hipnotizirana.

„Mogu li vam pomoći?“ Recepcionerka je pitanje postavila tri puta prije no što se Rune okrenula.

„Da radim ovdje, nikada ne bih ništa napravila“, prošapta Rune.

„Onda ne biste radili dugo.“

Ona se oklijevajući odmakne od prozora. „Ovakav pogled imali biste da letite na posao na pterodaktilu.“ Žena je pogleda. Rune objasni: „To je leteći dinosaur.“ Još uvijek tišina. Pokušaj se ponašati odraslo, upozori Rune samu sebe. Nasmiješi se.

„Bok. Zovem se Rune. Trebala bih se naći s gosp. Weinhoffom.“

Recepcionerka pogleda plan.

„Slijedite me.“ Povede je niz tihi hodnik.

Na zidovima su bili plakati nekih od starijih filmova studija. Zastala je kako bi lagano dodirnula krhki, namreškani papir. Dalje niz hodnik bili su zalijepljeni plakati novijih filmova. Reklame za filmove nisu se mnogo promijenile tijekom godina. Seksi slika heroja ili heroine, naslov i neka stvarno glupa rečenica.

On je tražio mir, ona je tražila bijeg. Zajedno su pronašli najveću avanturu svojih života.

Gledala je akcijski film na koji se to odnosilo.

Ako je ta priča bila njihova najveća avantura, pa, onda u ti likovi živjeli zaista dosadne živote.

Rune zastane kako bi bacila još jedan zračni pogled na čarobno kraljevstvo, a zatim pode za recepcionerkom niz uski hodnik.

Kladila se sama sa sobom da će ured gosp. Weinhoffa biti zaista skandalozan. Ured u kutu zgrade, s pogledom na sjever zapad. S barom i ležajem. Možda je imao nostalgiju za Californijom pa je inzistirao da mu u sobi postave palme. Mramorni stol. Naravno, bar. Hoće li joj ponuditi highbalt? Što je točno bio highbalt?

Još su jednom skrenuli.

Weinhoffa je zamišljala debelim, u trodijelnom odijelu, cako puši cigare i tepa filmskim zvijezdama. Što ako nazove Tom Cruise dok je ona u uredu? Može li ga zamoliti da ga pozdravi? Dovraga, da, zamolila bi ga. Ili Robert Duvall! Sam Shepard? O, molim te, molim te, molim te....

Hodnik je još jednom skrenuo i zastali su pokraj istrošenog stroja za Pepsi.

Recepcionerka klimne.

„Tamo.“

Okrene se.

„Gdje?“, upita Rune, osvrćući se zbunjeno oko sebe.

Žena pokaže prema nečemu za što je Rune mislila da je armar, i nestane.

Rune prođe kroz vrata na kojima je sitnim slovima Disalo S. WEINHOFF.

Ured je bio veličine tri puta tri metra i bez prozora. Zapravo je bio i manji, jer bio je zakrčen magazinima i knjigama, plakatima i novinskim isječcima. Drveni stol, oštećen i progoren cigaretama, bio je tako neuredan i jeftin da bi čak i detektiv s blizu postavljenim očima odbio raditi na njemu.

Weinhoff podigne pogled s Varietyja i pokaže joj da ude.

„Dakle, vi ste studentica, kako se ono zovete? Loše pamtim imena.“

„Rune.“

„Lijepo ime, sviđa mi se. Roditelji su bili hipiji, zar ne? Mir, Ljubav, Sunce, Vodenjak. Sve to. Možete li pronaći neki stolac?“

Pa, pogodila je jedno: bio je debeo. Tupi nos i debeli obrazi u kojima su popucale kapilare. Veliki Djed Mraz - ako bi mogao biti Židov. Bez odijela. Samo košulja od poliestera, bijela sa smeđim prugama. Smeđa kravata.

Rune sjedne.

„Želite li kavu? Premladi ste da pijete kavu, ako pitate mene. Naravno, moja unuka pije kavu. I puši. Bože oprosti, što sve ne radi. Ne odobravam joj, ali i ja griješim, pa ne mogu bacati kamenje.*

„Ne hvala.“

„Ako vam ne smeta, ja ću uzeti kavu.“

On zakorači u hodnik i ona vidje kako radi instant kavu.

Toliko o hihgballsu.

On se vrati za stol i reče joj: „Kako ste čuli za mene?“

„Zvala sam odjel za odnose s javnošću“

Njezin ton bio je upitan.

„Vidite, pohađam predmet koji se zove Korijeni filma noiri pišem radnju. Imala sam neka pitanja o filmu i rekli su da postoji netko tko se već neko vrijeme bavi s tim...“

„Neko vrijeme, sviđa mi se to. To je pravi eufemizam.“

„I eto me ovdje.“

„Pa, reći ću vam zašto su vas poslali meni. Želite li znati?“

„Ja...“

„Reći ću vam. Ja sam neslužbeni povjesničar studija Metro. Ovdje sam gotovo četrdeset godina i da dobro zarađujem ili da imam nešto s produkcijom odavno bi me otpustili. Ali ne zarađujem i nemam, tako da se ne žele truditi da me izbace. Motam se ovuda i odgovaram na pitanja zgodnih mladih studentica. Ne smeta vam ako vam to kažem?“

„Govorite koliko hoćete.“

„Dobro. U poruci piše - je li točno - da imate neka pitanja o filmu *Manhattan je moj život*?“

„Točno.“

„Pa, to je zanimljivo. Vidim mnogo studenata ili novinara zainteresiranih za Scorsesea, Wellesa, Hitcha. I uvijek možete računati na Fassbindera, Spielberga, Lucasa i Coppolu. Prije tri ili četiri godine imali smo pitanja o Ciminu. Ta Vrata raja. O, koliko poziva! Ali mislim da se još nitko nije raspitivao o režiseru filma *Manhattan je moj život*. Halu Reinhartu. No, odlazim u digresije. Što želite znati?“

„Film govori o istinitoj priči, zar ne?“

Weinhoffove oči zaiskriše.

„Ne, u tome je stvar. Zato je to tako važan film. Nije snimljen u kulisama, zasnovan je na pravom zločinu, nisu glumili Gable, Tracy, Lana Turner, Bette Daviš, Gary Cooper, ili neka druga zvijezda koja je jamčila uspjeh filma. Shvaćate li? Niti jedan glumac koji bi jamčio da će se film otvoriti, bez obzira na to je li film dobar ili loš. Znaate što mislim, otvoriti?“

„Naravno.“

Rune je brzo zapisivala u svoj notes.

Kupila ga je prije pola sata, na koricama napisala Film noir 101, pa razmazala tintu dlanom kako bi ga učinila starijim, poput majstora-falsifikatora.

„Znači da ga ljudi gledaju bez obzira na to o čemu se radi.“

„Točno. Pa, *Manhattan je moj život* je vjerojatno bio prvi neovisni film.“

„Zašto se danas ne zna za njega?“

„Zato jer je bio i prvi loš neovisni film. Jeste li ga gledali?“

„Četiri puta.“

„Što, zar govorite svojem zubaru da vam buši zub bez anestezije? Pa, ako ste ga gledali toliko puta, onda znate da se nije mnogo odmaknuo od melodrame krimića iz tridesetih. Režiser, Reinhart, nije mogao odoljeti sceni u kojoj dječakova majka pada niz stube, visoke kuteve kamere, i glazbi koja je tako glasna da odvlači pažnju od radnje. I tako, drugi filmovi su bolje zapamćeni. Ali bila je to prekretnica za filmove.“ Njegov entuzijazam bio je zarazan.

Otkrila je da uzbuđeno klima glavom.

„Jeste li gledali Bumerang? Elia Kazan. Snimao je na lokaciji. Nije najbolji krimić na svijetu - mislim, počinitelj nije velika tajna. Ali poanta nije u priči nego načinu pričanja. I taj film je o pravom zločinu. Bio je to - kako se zove - evolucijski korak od studijskih produkcija za koje je Hollywood mislio da ih mora raditi. *Manhattan je moj život* spada u istu vrstu.“

„O, morate shvatiti da to ima veze i s razdobljem, mislim, prelazak na takve filmove. Rat je odnio studijima ljude i ma-terijal. Velike kulise i epove - ne, ne, nije bilo načina da ih snimaju. I vraški je dobro što je bilo tako. Ako me pitaš - hej, ali tko mene pita, ne? - mislim da su filmovi kao *Manhattan* pomogli da filmovi iziđu iz svijeta predstava u vlastiti svijet.“

Bumerang. Kuća na 92. ulici. To je učinio Henry Hathaway. O, on je bio pravi gospodin. Tih, ljubazan. On je napravio taj film, čini mi se, četrdeset i sedme. *Manhattan je moj život* je bio u tom pokretu. Nije to dobar film. Ali je važan.“

„A jesu li svi ti filmovi načinjeni po istinitim događajima?“, upita Rune.

„Pa, nisu dokumentarci. Ali, da, bili su precizni. Hathaway je surađivao s FBI-jem kad je snimao Kuću.“

„Dakle, ako je u filmu neka scena, recimo likovi odu nekamo, onda su možda i realne ličnosti otišle tamo?“

„Možda.“

„Poznajete li ikoga tko je radio na Manhattanu? Mislim, osobno?“

„Naravno. Dana Mitchella.“

„On je glumio Rova, policajca.“

„Da, da, da. Naočit čovjek. Nismo bili jako bliski ali večerali smo zajedno dva ili tri puta. S njim i njegovom drugom ženom. Charlotte Goodman je surađivala s nama na nekoliko filmova u pedesetima. Naravno, znao sam Hala. On je režirao za nas dok su studiji još tako radili. On je napravio...“

„Zapadno od Fort Laramija i Bombarderska patrola.“

„Hej, dobro poznaješ filmove. Hal je još živ, ali nisam s njim razgovarao nekih dvadesetak godina.“

„Je li on u New Yorku?“

„Ne, na Zapadnoj obali. Nemam pojma gdje. Dan i Charlotte su sada mrtvi. Izvršni producent na projektu umro je prije oko pet godina. Možda su neki drugi ljudi živi, ali nisu ovdje. Ovo nije posao za starce. Parafraziram Yeatsa. Znaš poeziju? Proučavaš li poeziju u školi?“

„Da, sve njih, Yeatsa, Ericu Jong, Stallonea.“

„Stallonea?“

„Da, znate, Rambo.“

„U vašoj školi vas uče neke čudne stvari. Ali tko razumije obrazovanje?“

Rune upita: „Zar u New Yorku nema nikoga tko je radio na filmu?“

„Ma, mala, duh je voljan, ali um je slab.“ Weinhoff izvuče knjigu o izradi filma. I pogleda film. „A, eto. Hej, evo ga. *Manhattan je moj život*, 1947. O, jasno, Ruby Dahl, tko bi nju zaboravio? Glumila je Rovevu zaručnicu.“

„I živi u New Yorku?“

„Ruby? Ne, umrla je. Ista stara priča. Piće i tablete. U kakvom smo mi poslu. U kakvom poslu.“

„A što je sa scenaristom?“

Weinhoff opet pogleda knjigu. „Hej, ovdje je. Naravno. Raoul Elliot. A ako je naveden kao pisac, onda je zaista sam to i napisao. Potpuno sam. Znam Raoula. Bio je scenarist stare škole. Ne jedan od onih skorojevića koje viđaš danas, koji se bore za priznanja.“ Pjevušeći, Weinhoff reče: „Uredio sam šezdeset i sedam stranica desete verzije, pa moje ime mora biti pri vrhu, a onaj tamo je uredio samo pedeset i tri stranice, pa mu ime napišite malim slovima ili uopće ne... Znam Raoula. Ako je naveden, napisao je sve - od početka do kraja.“

„On živi u New Yorku?“

„A, jadnik. Ima Alzheimerera. Bože sačuvaj. Bio je u domu za glumce neko vrijeme. Ali prošle godine mu se pogoršalo; sada je na skrbi u Jerseyu.“

„Znate li gdje?“

„Naravno, ali ne mislim da će vam mnogo reći.“

„Ipak bih voljela popričati s njim.“

Weinhoff joj napiše ime i adresu. Odmahne glavom.

„Čudno, ovi studenti danas, neće ovo, neće ono. Vi ste - odmah sam to uočio, ne zamjerite mi - vi ste nešto drugo. Razgovor s gerijatrijom poput mene, toliko truda za običnu radnju.“

Rune ustane i rukuje se sa starcem. „Mislim da od života dobivate onoliko koliko ulažete u njega.“

Dobro, kasnim dva sata.

Ovaj put nije žurila: jurila je u punom trku. Mora stići na posao! Ovako nešto nikada nije učinila. Tonyjev glas odzvanjao joj je u sjećanju. Za dvadeset minuta, za dvadeset minuta. Niz Osmu ulicu. Pokraj Pete avenije i University Placea. Izbjegavajući studente i turiste, jurila je poput nogometnog igrača, poput predsjednika Reagana u onom njegovom filmu. Onom bez majmuna.

Ništa strašno. Tony će shvatiti.

Ovog jutra sam došla na vrijeme.

Njihov gubitak.

Valjda me neće otpustiti zbog dva pišljiva sata.

Stotinu i dvadeset minuta. Prosječno trajanje filma.

Kako bi se mogao ljutiti? Nema šanse.

Rune utrči u videoklub i smrzne se. Tony je stajao kod blagajne i razgovarao sa ženom koja je očito bila njezina zamjena, pokazujući joj kako se rukuje blagajnom i strojem za kreditne kartice.

O, dovraga.

Tony je pogleda. „Bok, Rune, kako si? Oh, uzgred, otpuštena si. Pokupi svoje stvari i odlazi.“

Već mjesecima nije bio tako veseo.

12. Poglavlje

Žena, privlačna dvadeset-i-nešto-godišnjakinja crvene kose, nesigurno pogleda Rune. Zatim Tonyja.

Rune reče: „Gledaj, Tony, jako, jako mi je žao. Imala sam...“

Lažeš samo ljudima koji te mogu kontrolirati.

Ali ne želim dobiti otkaz. Ne želim, ne, ne, ne.

„...Zapela sam u podzemnoj. Nestalo je struje. Ili je netko skočio pod vlak. Bilo je odvratno. Bez svjetla, smrdljivo, vruće. I ja...“

„Rune, dosta mi je. Sestri Frankie Greeka počeli su trudovi kad si ti otišla i morao ju je odvesti u bolnicu. Znam da je to istina, jer zvao sam njezinog ginekologa da provjerim.“

„Što si učinio?“, upita Rune.

Tony slegne ramenima. „Mogao je lagati. Što ja znam? Ali što da učinim kad mi ti daješ neki poluizgovor o podzemnoj? Da zovem šefa podzemnih? Da ga pitam je li neka linija imala zastoj na Trideset i četvrtoj ulici?“

„Molim te, ne otpuštaj me.“

„Morao sam sam raditi jebena dva sata, Rune.“

„Isuse, Tony, pa to nije baš kao da si prodavao hot dog na Giants stadionu u poluvremenu. Koliko si imao klijenata?“

„Nije u tome stvar. Propustio sam ručak.“

„Popravit ću se. Stvarno...“

„Dosta“, reče crvenokosa, ušutkavši ih.

Ona nastavi: „Neću prihvatiti ovaj posao.“

„Što?“ Tony je pogleda.

„Ne mogu uzeti tuđi posao.“

„Ne uzimaš. Nju sam otpustio prije nego što sam tebe zaposlio. Samo što ona to nije znala.“

„Tony“, reče Rune. Mrzila je to što moljaka, ali nije si mogla pomoći. Što će reći Richard ako sazna da je dobila otkaz? Već ju je smatrao potpuno neodgovornom.

„Osjećala bih prejaku grižnju savjesti“, objasni crvenokosa.

„Rekla si da trebaš posao“, reče joj Tony.

„Trebam. Ali naći ću nešto drugo.“

„Ne, ne, lutko“, reče Tony. „Ne brini.“

Ali ona reče kamenim glasom: „Otpusti nju, i ja odlazim.“

Tony zatvori oči na trenutak. „Isuse Kriste.“ On se nagne naprijed i pogleda Rune. „U redu. Frankie će raditi samo pola radnog vremena dok mu se ne vrati sestra. Ti ga možeš zamijeniti. Ali ako propustiš još neku smjenu bez pravog izgovora, to je to.“

„Hvala ti, hvala ti, hvala ti.“

Tony se nasmiješi ženi, vjerojatno misleći da je kod nje zaradio neke bodove zbog svoje velikodušnosti. Nije primijetio daje njezino lice, kad gaje pogledala, imalo izraz kao da gleda žohara prije nego što će ga zgaziti.

„Rune“, reče Tony, „ovo je Stephanie. Nije li zgodna? Ima sjajnu kosu, zar ne? Zašto ne pokažeš našoj prelijepoj novoj zaposlenici videoklub? Ja idem na zdravstveni tretman.“

On uvuče trbuh, prebaci ruksak preko ramena i gurne vrata.

Nije li zgodna, ima sjajnu kosu...

Rune zauzda svoju ljubomoru dovoljno dugo da kaže Stephanie: „Hvala. Ne znam što da kažem. Ne mogu si priuštiti da sada ostanem bez posla.“

„O, znam kako je to.“ Stephanie pogleda prema vratima kad je Tony nestao niz ulicu.

„Stvarno ide na zdravstveni tretman?“

„Možeš se kladiti“, prošapta Rune.

Rekla je „Burger King“ u isto vrijeme kad je Stephanie rekla „McDonald's?“ One prasnu u smijeh.

„Nemoj pomiješati homo i hetero pomiče dok ih vraćaš na policu“, objašnjavala je Rune.

„Dobro. Neću.“ Žena je stvarno imala nevjerojatnu kosu - dugi crveni uvojci spuštali su joj se niz ramena kao u reklamama za šampone.

„Kako se ono zoveš?“, upita je Rune. Počinjalo je sa S. Ali imala je problem s imenima na S. Sušan, Sally, Suzanne...

„Stephanie.“

Točno. Rune ga pohrani u mozgu i nastavi s obukom.

„Vidiš, nemamo omote za porniče pa ih ljudi iznajmljuju prema naslovima. S nekima je lako. Vojnici, Kaubojsko trljanje, Mišićavi kamiondžije, znaš? Ali s nekima ne znaš. Jedan momak je iznajmio Velike blonde, samo što su blondine žene, a blonde muški. Jesi li to znala? Ja nisam. Uglavnom, dobio je dečke s velikim pimpekima a htio je cure

s velikim sisama. Nije bio sretan. Hej, tvoja kosa je stvarno radikalna. Je li to prava boja?"

„Za sada jest.“ Stephanie je proučavala Runeinu ruku.

„Sviđaju mi se tvoje narukvice.“

„Da?“ Rune protrese rukom. Zazvonile su.

Stephanie reče: „Netko me jednom htio za porno film. U L.A. Momak je rekao daje završio UCLA filmski studij. Došao mi je u moj kafić - sjedila sam i čitala Variety- i pitao me želim li sudjelovati u filmu s golotinjom.“

„Nemoj zezati“, reče Rune. Nju nitko nije tražio za porno film. Pitala se treba li se osjećati povrijeđeno zbog toga.

Stephanie zastane, gledajući plakat za Plinske svjetiljke.

„Ingrid Bergman. Bila je prekrasna.“

„Čak i s kratkom kosom“, reče Rune. „Kao u Kome zvona zvone?“ Ona provuče prste kroz svoju kosu. Opet zagladi uvojke. Pomisli da kupi periku. „Jesi li snimila pornić?“

„Ne. Nije se činilo u redu.“

„Ja bih bila nasmrt prestrašena, znaš, da se ne razbolim.“

Stephanie slegne ramenima.

„Gdje si ih nabavila? Narukvice.“

„Svugdje. Idem niz ulicu i osjetim da me narukvica zove. U sljedećem dućanu, bang!, narukvica je u izlogu.“

Stephanie je skeptično pogleda.

„Događa mi se. Kunem se Bogom.“

„Tony je rekao da markiraš.“

„Njegova definicija markiranja je svaka minuta kojom ne olakšavam njemu život. Stvar je u tome što je jedan moj prijatelj ubijen. Pokušavam otkriti što se dogodilo.“

„Ne!“

„Da.“

Stephanie reče: „Mene su jednom oteli u autu u Hollywoodu. Bila sam u Hondi. Nećeš vjerovati da bi netko bio spreman ubiti zbog Honde. Ali mislila sam da će me ubiti. Pustila sam ih da uzmu auto. Samo su otpražili. Zastali su na znaku stop i dali desni žmigavac. Kao da se ništa nije dogodilo. Nije li čudno što bi te ubili zbog auta? Ili zbog nekoliko stotina dolara?“

Ili za milijun dolara, pomisli Rune. Vidjela je pred sobom Roberta Kellyja kako sjedi u svojem naslonjaču. S rupama od metaka u prsima. I jednom u TV-u.

Stephanie doda: „Nakon toga pošla sam na tečaj samoobrane. Ali to ti ne vrijedi protiv momka s pištoljem.“

Rune izbaci iz uma tužne misli i krene između polica vraćajući kasete na mjesto, a Stephanie krene za njom.

„Ovdje naučiš dosta toga. O ljudskoj prirodi. Zato sam prihvatila posao. Naravno, još ne znam što učiniti s tim što sam naučila. Ali zabavno je gledati ljude. Mislim da sam voajer.“

„Što možeš naučiti o ljudima u videoklubu?“

„Na primjer? Bio je tu jedan momak, sladak, burzovni mešetar, uvijek je smrdio po češnjaku ali ipak sam s njim imala flert. Posuđivao je filmove Charlesa Bronsona, Chuck Norrisa, Scwarzeneggera. Onda se pojavio ovdje jedne noći s yuppie trendoidnom curom koja je visjela s njega kao s trapeza. Odjednom više nije uzimao

Komandosa. Htio je samo Sedmi pečat i Fellinija i novijeg Woody Allena - znaš, ne Banane nego ove stvari o vezama. I stvari koje gledaš na PBS-u. To je trajalo mjesec dana, zatim je gospođica Kultura otišla pa-pa, i on se opet vratio na Posmrtnu želju 8. Onda se opet pojavio s nekom drugom djevojkom odjevenom u kožu. Znam na što misliš, ali pogodi što ona voli? Stare mjuzikle. Dorothy Lamour, Bing Crosby, Bob Hope, Fred i Ginger. Posuđuje samo to sljedeća dva mjeseca. Momak razvija kompleks. Mislim, moraš biti ono što jesi, zar ne?"

Stephanie je češljala kosu.

Rune nastavi. „Govoreći o filmovima za odrasle... O, nemoj ih zvati prljavim filmovima. Tonyju se to ne sviđa, a osim toga, to je mega-biznis. Na njima zarađujemo četrdeset posto ukupnog dohotka iako čine samo dvanaest posto inventara... Pa, ono što sam htjela reći je da ih žene sada posuđuju gotovo jednako kao i muškarci. I ne posuđuju toliko hetero filmove... uglavnom muške gay filmove.“

„Da?“ Oči Stephanie bijesnu na trenutak, a zatim se opet umire. Ona vrati češalj u torbicu. Rune zaključa da će Stephanie raditi u Washington Square Videu najviše trideset dana. Jednako dosadan posao mogla je dobiti i u restoranima, a plaća bi bila tri puta bolja. „Zašto bi žene posuđivale gay filmove?“

„Kako ja to vidim“, reče Rune, „to je zato što momci u gay filmovima izgledaju puno bolje od momaka u hetero filmovima, znaš ono, pravi su komadi i točka. Vježbaju, brinu o sebi. U hetero filmovima vidiš mnogo sala... tako sam čula.“

Stephanie, razgledavajući s dosadom odjeljak za odrasle, reče: „Čini se da lezbijke nemaju sreće.“

„Ne, ne, to je još jedno dobro tržište. Imamo, da vidim, Cure na curama, Lezbijske ljubavnice, Sappho ekspres... ali te uglavnom posuđuju muškarci. Cura ima više preko u West Villageu. Ovdje ih nema tako mnogo.“

Rune se vrati do blagajne i prstima raskuštra kosu. Stephanie je pogleda i reče: „To je zanimljiv efekt, kako ga postižeš?“

„Ne znam, to se dogodilo samo od sebe.“ Pokušavala je shvatiti je li njezin komentar bio kompliment. Rune nije tako mislila. Zanimljiv. To je kurvinska riječ. Zanimljiv.

„Dolaze li i čudaci?“

Rune reče: „Zavisi o tome kako to misliš. Postoji momak koji zna svaku rečenicu - čak i s TV i radio emitiranja - u Noći živih mrtvaca. Jedan mi je odvjetnik rekao da on i njegova žena posuđuju Casablancu nakon seksa. I onda pogledam u kompjuter i znam da sigurno imaju problema. Ima jedan momak, Pobješnjeli Max, stvarno je jeziv i posuđuje krvoločne filmove. One gluposti poput Halloweena i Petka 13., dio 85, znaš.“

„Seksistička kopilad“, reče Stephanie.

„Oni rade te filmove.“

„Ali ispostavi se da je on socijalni radnik u nekoj velikoj bolnici u bogatom dijelu grada i volonter u dostavi hrane starcima, nešto takvo.“

„Ozbiljno?“

„Kažem ti... videoklub je odlična škola.“

Stephanie upita: „Imaš li dečka?“

„Nisam sigurna.“ reče Rune.

Ona shvati da je to prilično točna tvrdnja.

„Je li Rune tvoje pravo ime?“

„Za sada jest.“

Stvorio se red, i Rune provede Stephanie kroz proceduru iznajmljivanja.

„Ne mogu vjerovati da ti je ovo prvi dan. Ti si rođena prodavačica“, reče joj Rune.

„Hvala lijepo“, reče Stephanie.

„Nemoj reći Tonyju, ali nadam se da ću ovdje sresti neke producente ili agente. Želim biti glumica. Trenutno nisam baš aktivna. Nisam imala audiciju već mjesec dana.“

„A što je s onim pozivima na audiciju u L.A.?“

„Poziv na audiciju ne znači da ćeš dobiti ulogu. L.A. je odvratan. New York je pravo mjesto.“

„Znala sam da mi se sviđaš“, reče Rune i posudi Sedam samuraja, Trnoružicu i Orgiju pohote simpatičnom, proćelavom biznismenu.

13. Poglavlje

Rijeke su močvare, zgrade su grudobrani...

Čekaj, je li to točno? Što je zapravo grudobran?

Bilo kako bilo...

Zgrade su grudobrani. Kamen, obilježen vremenom i vodenom parom. S njega se cijede kapi. Skliski stalaktiti i stalagmiti. Tamni prozori sa šipkama na tamnicama. Jašemo dolje, dolje, dolje... Zvuk kopita naših konja prigušuje hladna cigla. Dolje, u tajni prolaz koji vodi ispod močvare, iz Čarobnog kraljevstva, iz Strane.

Richard je usmjerio stari Dodge u Holland tunel i krenuo za New Jersey.

„Nije li to divlje?“ upita Rune. Narančasta svjetla prolazila su pokraj njih, a slatkasti miris ispušnih plinova ulazio je u auto.

„Što?“

„Iznad nas trenutno se nalazi oko stotinu stopa vode i blata. To je stvarno nešto.“

On sumnjičavo pogleda požutjeli strop tunela, iznad kojeg je rijeka Hudson tekla u newyoršku luku.

„Nešto“, reče on nelagodno.

Bio je to njegov auto, Dodge u kojem su se vozili. To je bilo prilično čudno. Richard je živio na Manhattanu i posjedovao je auto. Onaj tko se tako ponaša morao je u sebi ipak imati prilično konvencionalnu stranu. Plaćanje poreza i parkiranja i registracije. To ju je donekle zasmetalo ali nije se žalila.

Pokazalo se daje dom u kojem živi pisac scenarija za *Manhattan je moj život* udaljen od grada četrdeset milja, a ona si nije mogla priuštiti unajmljivanje automobila za ovaj dio svoje potrage.

„U čemu je stvar?“, upita ona.

„Ništa.“

Vozili su do kraja žutog klaustrofobičnog tunela u tišini. Rune je bila oprezna; muškarci su znali biti nezgodni kad se oneraspolože. Dovedi im društvo, pusti ih da se napiju i zbijaju šale i bacaju lopte ili ti drže lekcije o Bunuelu ili o avionskim krilima i bit će dobro. Ali, svetog mi Petra, kad se dogodi nešto ozbiljno - naročito ako je umiješana i žena - i raspadaju se na komade.

Ali nakon dvadeset minuta, kad su izišli iz tunela, činilo se da se Richard opustio. Položio je ruku na njezinu nogu. Još iskrica. Kako se to, dovraga, dogodilo?, pitala se. Rune se ogledala dok su skretali prema Turnpikeu.

„Odvratno.“ Križanja su bila prepuna semafora i žica, ograda i benzinskih crpki. Tražila je svoj omiljeni logo uslužnih stanica - Pegaz - i nije vidjela niti jednog. To im je trebalo, krilati konj koji će ih prenijeti preko ovog nereda.

„Kako si izišla s posla?“, upita je Richard.

Bila je nedjelja i rekla mu je da je danas njezina smjena.

„Eddie me pokrio. Nazvala sam ga prošle noći. To mi je nešto novo - odgovorno ponašanje.“

On se nasmije. Ali u njegovom glasu nije bilo mnogo humora. Richard povuče ruku i uhvati volan. Okrene prema jugozapadu. Polja - ravna, poput velikih smeđih livada - ležala su s obje strane autoceste. Uza njih bile su močvare i tvornice i visoke metalne skele i tornjevi. Sve je bilo puno kamionskih prikolica.

„Kao bojno polje“, reče Rune.

„Kao da su - što misliš, što je to, rafinerije, ili nešto takvo? - kao da su svemirski brodovi s Alphe Centauri.“

Richard pogleda u retrovizor. Nije rekao ništa. Ubrzao je i pretekao kamion za odvoz smeća. Rune povuče zamišljenu sirenu, a vozač je pozdravi povukavši dva puta svoju pravu.

„Pričaj mi o sebi“, reče ona. „Ne znam sve detalje.“

On slegne ramenima. „Nema se mnogo što za reći.“

Uh. Je li se morao ponašati tako muški?.

Ona pokuša veselo: „Ipak mi reci!“

„U redu.“ Malo je živnuo; hipi od prošle noći donekle se vratio. Započeo je: „Rođen je u Scarsdaleu, sin simpatičnih roditelja iz predgrađa, i odgojen da postane liječnik, odvjetnik, ili drugi pripadnik elite kojem je suđeno da tlači radničku klasu. Imao je dosadno djetinjstvo, obilježeno šahovskim klubom, klubom latinskog i potpunom nesposobnošću za sport. No, rock'n'roll spasio mu je guzicu, i sazrio je u Mudd klubu i Studiju 54...“

„Cool! Volim ih!“

„Zatim, iz nepoznatih razloga, Fordham mu je odlučio dati diplomu iz filozofije nakon što je tamošnje dobre očeve četiri godine bacao u očaj svojim kontriranjima. Nakon toga je iskoristio priliku da vidi svijet.“

Rune reče: „Dakle, ipak si bio u Parizu. Oduvijek sam ga željela vidjeti. Rick i Ilsa... Casablanca. I onaj grbavac iz velike crkve. Bilo mi ga je tako žao. Ja...“

„Nisam baš stigao do Francuske“, prizna Richard. Zatim se vrati u svoju priču u trećem licu. „Uspio je stići do Engleske i otkrio daje putovanje oko svijeta za koje moraš zarađivati putem mnogo drukčije od turističkog putovanja. Raditi kao kondukter u Londonu - ako uopće uspiješ postati kondukter - nije ništa bolje od toga da radiš kao kondukter u Trentonu, New Jersey. I tako se mladi avanturist vratio u New York kako bi bio šik nezaposleni filozof, igrao se s magisterijem i doktoratom, izlazio u klubove, kupio plavuše bez imena i brinete s psuedonimima, radio privremene poslove, umorio se od klubova, čekao da sa ženom postigne trenutak intersubjektivnosti. I nastavio raditi.“

„Na svojem romanu.“

„Da. Na svojem romanu.“

Do sada joj se činilo da su njih dvoje na prilično sličnoj valnoj duljini - usprkos autu i promjenama raspoloženja. Ona je bila u bajkama jednako kao on u filozofiji. To je izgledalo drukčije, ali, kad je promislila o tome, shvatila je da su zapravo isti - dva područja koja ti mogu potaknuti um i koja su potpuno beskorisna u vanjskom svijetu. Netko poput Richarda - možda on, možda i ne - ali netko poput njega bio je jedina vrsta osobe u koju se mogla zaista zaljubiti. U to je vjerovala.

„Znam u čemu je stvar“, reče ona.

„Zašto misliš da je u nečemu stvar?“

„Pa“, reče on, „u čemu? Reci mi.“

„Sjećaš li se one priče koju sam ti ispričala?“

„Koje? Ispričala si mi mnogo priča.“

„O Diarmuidu? Osjećam se kao da smo ti i ja vilinski kralj i kraljica koji su napustili Stranu - znaš, čarobnu zemlju.“ Ona se okrene i oстане bez daha. „Oh, ovo moraš vidjeti! Okreni se, Richarde, pogledaj!“

„Vozim.“

„Ne brini - ja ću ti opisati. Tamo su stotine kula i tornjeva i svi su načinjeni od srebra. Sunce im pada na vrhove. Sjaje i krađu svu energiju od sunca - što misliš, koliko sunce ima energije? Pa, ona sva ulazi u čarobno kraljevstvo kroz vrhove tornjeva...“ Ona odjednom osjeti strah, kao da je njegovo raspoloženje prešlo i na nju. Kao neki predosjećaj ili nešto slično. Nakon nekoliko trenutaka, ona reče: „Ne znam, mislim da ne bismo trebali ovo raditi. Nisam trebala prijeći močvaru niti napustiti Stranu. Osjećam se čudno. Kao da ne bismo trebali učiniti to.“

„Ostavljamo Stranu“, ponovi on odsutno.

„Možda je u tome stvar.“ I opet pogleda u retrovizor.

Možda je to mislio ozbiljno, možda je bio sarkastičan.

Nije bila sigurna.

Rune se okrene i opet veže pojasom. Zatim su skrenuli velikim zavojem i pred njima se pojavio prirodni krajolik. Brda, šume, polja. Panoramski pogled na zapad. Upravo je htjela pokazati veliki oblak, koji je izgledao poput savršenog bijelog kaleža, ogromnog Svetog Grala, ali Rune odluči da joj je bolje šutjeti.

Auto ubrza i ostatak puta do Berkeley Heightsa u New Jerseyju, vozili su se u tišini.

„Mjesecima nije imao posjetitelja“, reče joj medicinska sestra. Stajali su na travnatom brežuljku pokraj upravne zgrade skrbničkog doma. Richard je bio u kafiću. Ponio je knjigu sa sobom.

„To je loše. Znam da je dobro za goste“, nastavi sestra.

„Ljude koji dolaze da ga vide.“

„Kako je on?“

„Ponekad je gotovo normalan, ponekad nije tako dobro. Danas je u dobrom stanju.“

„Tko ga je posjetio prošli mjesec?“, upita Rune.

Ona reče: „Čini mi se, netko s irskim imenom. Stariji gospodin.“

„Možda Kelly?“

„Može biti. Da, mislim da jest.“

Rune osjeti kako joj je srce brže zakucalo.

Je li se došao raspitati o milijun dolara, pitala se.

Rune podigne ružu u celofanu. „Donijela sam mu ovo. Je li u redu da mu je poklonim?“

„Vjerojatno će odmah zaboraviti da ste mu je dali. Ali, da, naravno da možete. Idem po njega. Čekajte ovdje.“

„Ne dolaze mi često u posjet. Posljednji put je to bilo, da vidim, da vidim, da vidim... Ne, ne dolaze. Imamo te zabave nedjeljom, čini mi se. A rade ih tako, to je lijepo, kad je vrijeme dobro, stave stolnjak na klupe za piknik, i jedemo jaja i masline i Ritz krekere.“ On upita Rune: „Sada je skoro jesen, nije li?“

Sestra reče, tonom kao da govori trogodišnjaku: „Znate da je proljeće, gosp. Elliotte.“ Rune pogleda starčevo lice i ruke. Činilo se da je u posljednje vrijeme smršavio, i sivo meso visjelo mu je s ruku i vrata poput debelog sloja odjeće. Ona mu pruži cvijet. On ga pogleda s interesom, pa ga položi na krilo. Upita je: „Vi ste...“

„Rune.“

On se nasmiješi na način koji je bio gotovo bolno iskren. Reče: „Znam. Naravno da vam znam ime.“

Zatim upita sestru: „Gdje je Bips? Gdje je nestao taj pas?“

Rune se osvrne, ali sestra odmahne glavom i Rune shvati da je Bips u psećem raj u već godinama.

„Samo se igra, gosp. Elliotte“, reče sestra. „Uskoro će se vratiti. Na sigurnom je, ne brinite.“ Stajali su na maloj travnatoj uzvisini pod golemim hrastom.

Sestra spusti kočnice na njegovim kolicima i udalji se, rekavši: „Vratit ću se za deset minuta.“

Rune klimne.

Raoul Elliott posegne i uhvati je za ruku. Njegova je šaka bila mekana i jako suha. Stisne je jednom, pa još jednom. Zatim je pusti, poput mladića koji ispituje djevojku na plesu. On reče: „Bips. Ne biste vjerovali što mu rade, ti dječaci i djevojčice. Bodu ga štapovima ako se previše približi ogradi. Pomislili biste da će biti bolje odgojeni. Koji je danas dan?“

„Nedjelja“, odgovori Rune.

„To znam. Mislim na datum.“

„Petnaesti lipnja.“

„To znam.“ Elliott klimne.

Zatim se zagleda u stariji par koji je šetao niz puteljak.

Livade su bile pokošene i čiste. Parovi, stariji i uglavnom istog spola, polako su šetali popločenim puteljcima. Nije bilo stuba, niskih biljaka, niti bilo kakvih drugih prepreka na kojima bi stara noga mogla zapeti.

„Gledala sam jedan od vaših filmova, gosp. Elliotte.“

Muhe su zujale unaokolo na toplom povjetarcu. Veliki bijeli oblaci bacali su sjene na travu. Elliott reče: „Moji filmovi.“

„Mislim da je odličan. *Manhattan* je moj život.“

Njegove oči zasvijetle bistrinom. „Radio sam na njemu s... ah, to moje pamćenje.

Ponekad mi se čini da sam poblesavio. Bilo je nekoliko momaka... Tko su bili? Imali smo bal. Jesam li vam pričao o Randvju? Ne? Pa, Randy je bio mojih godina. Možda godinu ili dvije stariji. Svi smo bili iz New Yorka. Neki su bili novinari, neki pisali za Atlantic ili lektorirali za Scribnera ili Conde Nast. Ali svi smo bili iz New Yorka. O,

tada je to bio drukčiji grad, jako drukčiji grad. Studiju se to sviđalo, sviđali su im se ljudi iz New Yorka. Poput Franka O'Hare. Frank i ja smo bili prijatelji. Išli smo u taj bar pokraj Rockefeller centra. Zvao se... Pa, odlazili smo na mnoga mjesta. I u Hollywood. Odlazili bismo u Hollywood.“

„Radili ste za novine?“

„Sigurno.“

„Koje?“

On zastane, a oči mu se tržnu.

„Pa, uobičajene, znate. Sve se promijenilo.“

„Gosp. Elliotte, sjećate li se kad ste pisali Manhattan je moj život.“

„Sigurno. To je bilo prije par godina. Charlie mu je dao dobru kritiku. Frank je rekao da mu se sviđa. On je bio dobar momak. I Henrv. Svi su oni bili dobri momci. Rekli smo da ne volimo kritike. Pričali smo da su kritičari tako niski da ih ne bi trebalo čak niti ignorirati.“ On se na to nasmije. Zatim se uozbilji. „Ali stalo nam je, o, da. Ali vaš otac vam to može reći. Gdje je on, je li ovdje?“ Staračka glava se počne osvrutati.

„Moj otac?“

„Nije li Bobby Kelly vaš otac?“

Rune nije mislila da bi starcu trebala spominjati smrt gosp. Kellyja. Ona reče: „Ne. On mi je prijatelj.“

„Pa, gdje je? Maločas je bio ovdje.“

„Otišao je na nekoliko minuta.“

„Gdje je Bips?“

„Igra se.“

„Brinem za njega zbog prometa. Previše se uzbudi kad su auti u blizini. I ti dečki. Bodu ga štapovima. I djevojčice.“

Opet postane svjestan cvijeta i dodirne ga.

„Jesam li vam zahvalio na ovom?“

Ona reče: „Naravno da jeste.“ Rune sjedne prekrivenih nogu na travu pokraj kolica.

„Gosp. Elliotte, jeste li sami istraživali za film? Za Manhattan je moj život.“

„Istraživao? Imali smo ljude koji su istraživali za nas. Studio im je plaćao. Zgodne cure. Zgodne poput vas.“

„I istraživali su priču na kojoj je zasnovan film? Policajca koji je ukrao novac iz Union Bank?“

„Više nisu tamo, siguran sam u to. Otišle su u Time -Life. Ili Newsweek. Studio je plaćao bolje, ali to je bio divlji život kakav neke od njih nisu htjele. Je li Hal dobro? A kako je Dan? Bio je naočit čovjek.“

„Dobro, obojica su dobro. Jeste li otkrili nešto o policajcu koji je ukrao novac? Mislim, pravom policajcu?“

„Naravno da jesam.“

„Što?“

Elliott je gledao svoje zapešće gdje se vjerojatno trebao nalaziti sat. „Opet sam ga izgubio. Znate li kad ćemo poći? Šilo bi dobro vratiti se kući. U povjerenju, mislim, u povjerenju, ne volim putovati. No ne mogu im to reći. Razumijete. Znate li kad polazimo?“

„Ne znam, gosp. Elliotte. Ne znam... I što ste otkrili o policajcu koji je ukrao novac?“

„Policajcu?“

„Iz filma *Manhattan je moj život*.“

„Napisao sam priču. Pokušao sam napisati dobru priču. Ništa nije tako dobro. Nije li to najbolja stvar na svijetu? Dobra priča.“

„Priča je prekrasna, gosp. Elliotte.“

Ona se podigne na koljena. „Naročito mi se svidio dio kad je Roy sakrio novac. Kopao je poput luđaka, sjećate se? U filmu, novac je sakriven na groblju. Jeste li u stvarnosti imali ikakvu ideju kamo ga je sakrio policajac koji ga je ukrao?“

„Novac?“ On je pogleda na trenutak, i učini joj se da mu je u očima bljesnulo razumijevanje. „Sav taj novac.“

Rune osjeti kako joj se želudac grči.

Ona prošapta: „Što je s novcem?“

Njegov pogled se opet zamuti i on reče: „Kad je vrijeme lijepo, ovdje stavljaju papir na stolove poput stolnjaka i imamo piknike. Stavljaju oraščiće u male papirnate čaše.

Ružičaste su i izgledaju poput baletnih haljina položenih naopako. Ne znam gdje su stolovi. Nadam se da će opet to učiniti uskoro... Gdje je Bips?“

Rune klekne i nasmiješi se.

„Igra se, gosp. Elliotte. Potražit ću ga.“

Nekoliko trenutaka sjedili su u tišini, a tada ga ona upita: „Što je htio Robert Kelly kad vas je posjetio prije mjesec dana?“

Njegova glava klimne prema njoj, a u očima mu se pojavi lucidnost koja ju je prestrašila.

„Tko, Bobby? Pa, ispitivao me o tom prokletom filmu.“ Staračko lice obasja osmijeh.

„Kao što ti činiš cijelo poslijepodne.“

Rune se nagne naprijed, proučavajući njegovo lice, bore i pjege. „O čemu ste razgovarali s Bobbyjem Kellyjem?“

„Vašim ocem, Bobbyjem? O, uobičajeno. Radio sam na Manhattanu s nekim momcima.“

„Znam da jeste. Što vas je Bobby pitao o tome?“

„Neke stvari.“

„Neke stvari?“, upita ona veselo.

Elliott se namršti.

„Još netko me ispitivao. Još neko je postavljao pitanja.“

Njezino srce ubrza.

„Kada je to bilo, gosp. Elliotte? Sjećate li se?“

„Prošlog mjeseca. Ne, ne, neki dan. Čekaj, sjećam se -bilo je to danas, malo prije.“

On se fokusira na nju.

„Bila je to djevojka. Dječakog izgleda. Sličila je vama. Čekajte, možda ste to i bili vi.“

On žmirne.

Rune osjeti da je na rubu nečeg. Na trenutak nije rekla ništa. Kao onda kad su njezin otac i ona išli u ribolov u ruralnom Ohiju, i lovili teške somove lomljivim Sears štapovima. Izgube se za trenutak ako ne paziš.

„Bobby Kelly“, pokuša ona opet.

„Kad je došao u posjet, što vas je pitao o filmu?“

Njegov pogled se spusti, a kapci zatvore.

„Uobičajeno, znaš. Jesi li mu ti kći?“

„Samo prijateljica.“

„Gdje je sada?“

„Ima posla, nije mogao doći. Htio je da vas pozdravim i da vam kažem kako mu je bilo lijepo pričati s vama prošlog mjeseca. Pričali ste, rekao mi je da ste pričali... o čemu ono?“

„Onom mjestu.“

„Kojem mjestu?“

„Onom mjestu u New Yorku. Mjestu kamo sam ga poslao. Rekao mi je da ga je tražio dugo vremena.“

Runeino srce snažno je udaralo. Okrenula je glavu i pogledala izravno u njegove mutne oči.

„Bio je sretan kad sam ga poslao tamo. Trebali ste mu vidjeti lice kad sam mu rekao za to. O, bio je stvarno sretan. Gdje je Bips?“

„Igra se, gosp. Elliotte. Pazim na njega. Kamo ste poslali Bobbyja Kellyja?“

„Jedva je čekao da ga pronađe i odmah sam mu rekao, siguran sam u to.“

„Sjećate li se sada?“

„O, jedno od onih mjesta... ima ih mnogo, znate.“

Rune se nagnula prema njemu. Molim vas, sjetite se, mislila je. Molim, molim, molim... Nije rekla ništa.

Tišina. Starac zavrti glavom. Osjetio je važnost njezinih pitanja i u očima mu se vidjela frustracija. „Ne mogu se sjetiti. Žao mi je.“ Protrljao je prste. „Ponekad mi se čini da ću poblesaviti. Jednostavno poblesaviti. Umoran sam. Trebao bih odspavati.“

„U redu je, gosp. Elliotte.“ Osjetila je razočaranje. Ali nasmiješila se i potapšala ga po ruci, zatim brzo povukla svoju ruku kad je osjetila kako je njegova tanka. Pomislila je na oca.

„Hej, ne brinite o tome.“

Rune ustane, priđe mu s leda i skinje bijele plastične drške s kolica. Otpusti kočnice. Pogura kolica prema puteljku. Elliott iznenada reče: „Hotel Florence. Pet četrnaest Zapad četrdeset i četiri. Na Desetoj aveniji.“

Rune zastane. Čučnula je pokraj njega, i položila ruku na njegovu. „Tamo ste ga poslali?“

„Da... čini mi se. Jednostavno mi je došlo.“

„To je predivno, gosp. Elliotte. Puno vam hvala.“

Ona se nagne i poljubi ga u obraz. On dodirne mjesto gdje ga je poljubila i činilo se da je pocrvenio.

Richard se pojavi i krene prema njima, zaustivši da nešto kaže. Rune podigne ruku. On zastane.

Raoul Elliott reče: „Sad bih htio zadrijemati. Gdje je Bips?“

„Igra se, gosp. Elliotte. Doći će uskoro.“

Elliott se osvrne oko sebe.

„Gospođice, mogu li vam nešto reći?“

„Naravno.“

„Lagao sam.“

Rune je oklijevala. Zatim reče: „Hajde, recite mi.“

„Bips je malo govno. Već ga godinama pokušavam nekome uvaliti. Poznajete li nekog tko želi psa?“

Rune se nasmije. „Ne znam. Žao mi je.“

Elliott pogleda cvijet, i počne odmatati celofan. Nije uspio i položi ružu u krilo. Rune je podigne i odmota.

On je uhvati u ruku i reče: „Jednom ćete mi ponovno doći, hoćete li? U proljeće imamo zabavu. Možemo pričati o filmovima. Volio bih to.“

Rune reče: „I ja.“

„Pozdravite oca u moje ime.“

„Sigurno, hoću.“

Sestra se približavala. Starčeva glava naslonila se na kolica. Polako je disao. Oči mu nisu bile potpuno zatvorene, ali spavao je. Tiho je zahrkao.

Rune ga pogleda i pomisli koliko je podsjećao na njezinog oca pri kraju života. Rak ili AIDS ili starost... smrt je uvijek imala slično pakiranje.

Sestra joj klimne i preuzme kolica, pa ih pogura niz put. Cvijet padne na tlo. Sestra ga podigne i položi na njegovo krilo.

Sjena oblaka koji je Rune podsjetio na zmaja što se propinje na stražnje noge prođe preko njih.

Ona se okrene Richardu.

„Hajdemo od ovdje. Vratimo se u Stranu.“



14. Poglavlje

Hotel Florence, u blizini rijeke Hudson, nalazio se u Hell's Kitchenu, zapadno od Midtovma.

Rune je poznavala povijest New Yorka. Nekada je ovo bilo jedno od najopasnijih područja grada, dom Svizaca i Hudsonskih Prašinara, ubilačkih banda prema kojima je mafija izgledala pitomo. Većina opasnih elemenata nestala je urbanizacijom kad je sagrađen tunel za New Jersey. Ali neki ostaci irskih i latino banda još su uvijek postojali. Ukratko, to nije bio kvart u kojem je trebalo šetati sam noću.

Mnogo ti hvala, Richarde, pomisli ona.

Ostavio ju je tamo nakon što ju je dovezao pred Florence, četverokatnicu s oštećenom fasadom koja je otpadala u komadima. Htjela ga je pitati u čemu je stvar, ali tada se uključio neki radar i zaključila je da bi to bio loš potez.

„Moram ići“, rekao joj je. „Bit ćeš O.K.?“

„Sve je u redu. Čudesna Žena, to sam ti ja.“

„Moram se naći s nekim ljudima večeras. Inače bih ostao.“

Nije pitala s kime. Umirala je od znatiželje. Ali nije.

„Ne, u redu je. Samo pođi.“

„Sigurno?“

„Hajde.“

Neki ljudi...

Gledala je kako se njegov auto udaljava.

Mahnulo joj je formalno.

Oklijevala je trenutak prije no što je zaobišla skitnicu koji je spavao pred loncem za cvijeće ispod uskog prozora. Otvorila je ulazna vrata i zakoračila unutra. U zraku je bio zadah vlažnih tapeta, dezinfektanta, i neki neodređeni, neugodni životinjski mirisi. Na ovakvom mjestu poželite zadržati dah.

Službenik je pogleda iza sigurnosnog zida od pleksiglasa koji mu je iskrivio izgled.

Mršav čovjek, s kosom zalizanom unatrag, odjeven u košulju i hlače boje hrđe. Košulja je imala tamne mrlje, a hlače svijetle.

„Da?“, reče on.

„Ja sam socijalna radnica iz Brooklyna“, reče ona.

„Pitate mene?“

„Govorim vam tko sam.“

„Da, socijalna radnica.“

„Pokušavam pronaći neke informacije o mojem pacijentu, čovjeku koji je ovdje odsjeo oko mjesec dana.“

„Zar ih ne zovete klijenti?“

„Što?“

„Ovdje često imamo socijalne radnice. One nemaju pacijente. Imaju klijente.“

„Jedan od mojih klijenata“, ispravi se ona.

„Imate li dozvolu?“

„Dozvolu? Vozačku dozvolu? Gledajte, starija sam...“

„Ne, dozvolu socijalne radnice.“

Dozvolu?

„Ah, to. Vidite, prošli tjedan su me opljačkali kad sam bila na zadatku. U Bedford Stuyvesantu. U posjetu klijentu. Uzeli su mi torbicu - drugu torbicu, onu dobru - a unutra mi je bila dozvola. Zatražila sam novu ali znate li koliko treba čekati na zamjenu?“

„Recite mi.“

„Gore od putovnice. Radi se o tjednima.“

Čovjek se cerio.

„Gdje ste pohađali školu za socijalne radnike?“

„Na Harvardu.“

„Stvarno?“ Smijeh mu nije nestajao s lica.

„Ako nemate još nešto, prilično sam zauzet.“

On podigne National Geographic i otvori ga.

„Gledajte, moram obaviti posao. Moram pronaći podatke o tom čovjeku. Robertu Kellyju.“

Službenik podigne pogled s magazina. Nije rekao ništa. Ali Rune je mogla vidjeti oprez u njegovim očima čak i kroz pleksiglas. Ona nastavi.

„Znam da je ovdje odsjeo neko vrijeme. Mislim da mu je to preporučio čovjek pod imenom Raoul Elliott.“

„Raoul? Nitko se ne zove Raoul.“

Pokušavajući ostati strpljiva, Rune reče: „Sjećate li se gosp. Kellyja?“

On slegne ramenima.

Ona nastavi: „Je li uzeo nešto ovdje? Aktovku? Možda paket iz sefa?“

„Sefa? Vidite li kakav je ovo hotel?“

„Važno je.“

Čovjek opet ne odgovori. Iznenada Rune shvati. Gledala je dovoljno filmova. Polako podigne torbicu i otvori je, posegne u nju i izvadi pet dolara. Zavodljivo mahne novčanicom pred njime. Poput glumca u filmu koji je gledala prije nekih mjesec dana. Harrison Ford, pomisli. Ili Michael Douglas.

Glumac je postigao cilj; ona je dobila smijeh.

Rune pruži službeniku još deset.

„Gledaj, mala. Cijena za informaciju je pedeset dolara. Tako je u cijelom gradu. Kao sindikat.“

Pedeset? Sranje.

Ona mu pruži dvadeseticu. „To je sve što imam.“

On uzme novac. „Ne znam ništa...“

„Gade! Vrati mi moj novac.“

„...osim jedne stvari. O tvojemu klijentu Kellyju. Neki svećenik, otac taj i taj, zvao je, ne znam, prije nekoliko dana. Rekao je da je Kelly ostavio aktovku na čuvanje. Nije ga mogao pronaći u stanu i imao je ovo kao njegov jedini broj. Svećenik je pretpostavio da bih mogao znati gdje je Kelly. Nije znao što da učini s aktovkom.“

Rune pomisli: To! Sjetila se scene iz filma *Manhattan je moj život* kad je Roy zakopao novac na groblju pokraj crkve!

„Odlično, to je sjajno! Zna li gdje je bila crkva? Imate li pojma?“

„Nisam ništa zapisao. Ali mislim da je spomenuo da je u Brooklynu.“

„Brooklyn!“ Rune nasloni ruke na pleksiglas. Nagnula se naprijed, poskakujući na prstima. „To je sjajno!“

Čovjek spremi njezin novac u džep.

„Pa, ugodan ti dan.“ On opet otvori magazin i počne čitati članak o pingvinima.

Izišla je i pronašla telefon, zatim je nazvala Amandu LeClerc. „Amanda, Rune je. Kako si?“

„Bila sam i bolje. Nedostaje mi, znaš? Robert... Poznavala sam ga samo kratko vrijeme ali nedostaje mi više nego neki ljudi koje poznajem godinama. Razmišljala sam o tome.

I znaš što sam pomislila?“

„Što?“

„Možda se zato što više nismo mladi brže zbližavamo. Kao da više nemamo mnogo vremena.“

„I meni nedostaje, Amanda“, reče Rune.

„Nisam čula ništa o gosp. Symingtonu.“

„Nije se vratio?“

„Ne. Nitko ga nije vidio. Raspitivala sam se.“

„Pa, imam dobre vijesti.“

Ona joj ispriča o crkvi i aktovki.

Žena je šutjela nekoliko trenutaka.

„Rune, stvarno misliš da je u pitanju neki novac? Traže da platim stanarinu.

Pokušavam pronaći posao. Ali teško je. Nitko ne zapošljava starice poput mene.“

„Mislim da smo na dobrom putu.“

„Pa, što želiš da učinim?“

„Počni nazivati crkve u Brooklynu. Otkrij je li gosp. Kelly tamo ostavio aktovku. Možeš poći u knjižnicu i uzeti telefonski imenik Brooklyna. Imamo jedan u videoklubu. Ja ću uzeti od A do L. Ti uzmi od M do Z.“

„Z? Zar se neka crkva zove na Z?“

„Ne znam. Sveti Zabar?“

„U redu. Počinjem nazivati od sutra ujutro.“

Rune spusti slušalicu. Osvrne se oko sebe. Sunce se spustilo i u ovom dijelu grada bezbojnost je bila zagušujuća. Ali samo dio njezinih osjećaja bila je žalost zbog okoline; ostatak je bio strah. Bila je ranjiva. Niske zgrade - mnoge od njih izgorjele ili u različitim stupnjevima raspadanja - nekoliko automehaničarskih radionica, napušteni kafić, nekoliko parkiranih automobila. Na ulici nije bilo nikoga tko bi joj pomogao ako je napadnu. Nekoliko klinaca u bojama banda sjedilo je na stubama, dijelilo bocu Colta .45 ili lulu s crackom. Kurva, visoka crnkinja na strašno visokim petama, naslanjala se na ogradu prekriženih ruku. Neke skitnice prekopavale su sanduke ili ležale u kućnim vežama.

Osjećala se vrlo dezorijentirano. Vratila se na Manhattan ali još uvijek je osjećala da je nešto odvajala od njezinog elementa, od Strane.

Krenula je niz ulicu, držeći pogled prikovan na prljavom pločniku; hodala je po sredini ceste, podalje od uličica i zgrada, gdje su vrebali pljačkaši i silovatelji.

Pomislila je na Gospodara prstenova. Na to kako putovanja i potrage uvijek počinju u proljeće, s lijepim vremenom i dobrim prijateljima koji te isprate, dobrom hranom i pićem u ruksaku. Ali završe u Mordoru - najgorem kraljevstvu, mjestu punom vatre i smrti i boli.

Činilo joj se da je netko prati, iako nije mogla vidjeti ništa osim sjena kad bi se osvrnula. Stigla je do Midtowna i uhvatila vlak u podzemnoj. Sat vremena kasnije bila je kod kuće, u stanu. Nije bilo poruke od Richarda. A Sandra je izišla - spoj u nedjelju? Totalno nepošteno! Nitko nikada nije imao spoj u nedjelju. Dovraga. Stavila je u video *Manhattan je moj život*. Film je već bio na polovici kad je shvatila da recitira dijalog zajedno s glumcima. Savršeno ga je zapamtila.

Zastrašujuće, pomisli ona. Ali pustila je film do kraja.

Haarte je bio bijesan.

Bio je ponedjeljak ujutro i sjedio je u svojoj gradskoj kući. Zane je upravo nazvao i rekao mu da će jedna svjedokinja, Susan Edelman, biti uskoro puštena iz bolnice i da druga djevojka, ona s čudnim imenom, istražuje slučaj žešće od Newyorške policije. Bijesan.

To je bila problematična emocija u njegovom poslu, Haarteu nije bilo dozvoljeno da bude ljut dok je bio policajac, a svojim bijesom nije mogao ništa učiniti kao vojnik i plaćenik. I sada - kao profesionalni ubojica - otkrio je da je bijes prepreka. Ozbiljan rizik.

Ali bio je bijesan. Oh, i te kako.

Bio je u svojoj gradskoj kući. Razmišljao je o tome kako : taj jebeni posao postao neuredan. Ubiti čovjeka trebalo je biti krajnje jednostavno. On i Zane napili su se prije mjesec dana, jedeći u baru u hotelu Plaza. Počeli su filozofirati. Zaključili su da je njihov posao bolji od većine jer je jednostavan. I čist. Dok u ulijevali Lagavulin Scotch,

Haarte je otpisao reklamne agente odvjetnike i prodavače. „Imaju komplicirane, usrane živote.“

Zane tada reče: „Ali to je realnost. A realnost je komplicirana.“

A on je odgovorio: „Ako je to realnost, možeš je imati, a želim jednostavnost.“

Ono što je htio reći jest da ovdje postoji nekakva čudna tika. Haarte je stvarno vjerovao u to. Netko mu je platio i on je obavio posao. Ili ga ne bi mogao obaviti. U tom slučaju bi vratio lovac ili pokušao ponovno. Jednostavnost.

Ili je netko bio mrtav ili nije.

Ali ovo ubojstvo više nije bilo jednostavno. Bilo je previše nepoznanica. Previše pitanja. Previše smjerova u kojima s moglo krenuti. I Zane i on bili su u opasnosti. A naravno, i ljudi koji su ih unajmili.

Čovjek u St Louisu nije točno znao što se događa, ali ako sazna bit će bijesan.

To je još više ljutilo Haartea.

Htio je učiniti nešto. Ali nije mogao odlučiti što. Imali su svjedoka u bolnici... Bila je tu i čudna djevojka iz videokluba... Morao je zatvoriti neke od tih nepoznanica. Ali, dok je ispijao svoj jutarnji espresso, nije mogao odlučiti na koji način. Postoje mnogi načini na koje možeš spriječiti ljude koji te izlažu riziku. Naravno, možeš ih ubiti. U nekim je slučajevima to najučinkovitiji način. A ponekad je ubijanje svjedoka i ljudi koji bi se upleli tako zakompliciralo slučaj da bi policija stavljala predmet nisko na listi prioriteta. Ali ponekad bi rezultat bio suprotan. Upleli bi se novinari. Policajci bi bili potaknuti da se još više potrudu.

Ubojstvo je jedan način. Ali ljude se može i ozlijediti. Uplašiti ih. Nije potrebno mnogo fizičke boli da se nekog izbacis iz stroja na dugo, dugo vremena. Gubitak uda ili vida...

Često bi shvatili poruku i razvili amneziju o onome što su vidjeli ili što znaju. A policajci te ne mogu optužiti za ubojstvo.

Možeš i ozlijediti ili ubiti nekog bliskog osobi koju želiš zaustaviti, prijatelje ili ljubavnike. To funkcionira vrlo dobro, otkrio je on.

Što učiniti?

Haarte ustane i protegne se. Pogleda svoj skupocjeni sat. Pošao je u kuhinju da napravi još jednu šalicu espressa. Gusta kava činila je Zanea nervoznim. Ali Haarte je otkrio da ga smiruje, razbistruje mu glavu.

Pijuckao je moćni napitak.

Razmišljao je: Ono što je trebalo biti jednostavno postalo je komplicirano.

Vrijeme je da nešto učini na tom pitanju.

Bila je tamo, pred njim.

Haarte ju je čekao ovdje, u ulici, nekih pola sata.

Hodala je niz ulicu u svojem malom svijetu.

Zanimao se za nju.

Haarte se često zanimao za ljude koje je ubijao. Pitao se što je to u njemu kad je mogao pažljivo proučavati ljude i učiti o njima s jedinom svrhom da im okonča život.

Ova ili ona činjenica, koja je nekom mogla biti inimljiva ili slatka ili šarmantna, mogla mu je zapravo propasti cijeli posao. Jednostavna činjenica. Kupovina u ruskom dućanu, vožnja na posao određenom rutom, ševa s nekom tajnicom, pecanje u nekom jezeru.

Na pola puta, ona zastane i pogleda u izlog prodavaonice. Jesu li žene uvijek zastajale i gledale odjeću? Haarte se sam dobro odijevao i volio je odjeću. Ali išao je u kupovinu

kad bi se neko odijelo istrošilo ili neka košulja rasparala, ne zato jer se htio zabaviti gledajući hrpe odjeće koje vise na vješalicama u zagušljivom dućanu.

Ali to je bila važna činjenica vezana uz nju. Voljela je kupovati - ili barem gledati izloge - i to će mu jako koristiti. Jer, dolje niz ulicu, jedan blok dalje od izloga koji je proučavala, uočio je gradilište.

Prešao je ulicu i protrčao pokraj nje. Nije ga zapazila, ogledao je lokaciju. Izvoditelj radova je podigao skele oko šesterokatnice koja je bila predviđena za rušenje. U zgradi je bilo hodnika, ali bili su na drugoj strani i nisu mogli niti vidjeti ulicu, Haarte prođe ispod skela i ude kroz otvorena vrata. Pogledao je džunglu žica i kablova unutar prohladnog, otvorenog područja gdje je nekada bilo hodnik. Pod je bio zatrpan staklom, čavlima, limenkama piva. Nije savršeno, ali bit će dovoljno.

On pogleda niz ulicu i ugleda djevojku kako ulazi u dućan.

Dobro.

Izvadio je gumene rukavice iz džepa i pronašao komad konopca, i izrezao šest metara nožem koji je uvijek nosio sa sobom. Zatim se bacio na posao s konopcem i nekoliko cijevi, pet minuta kasnije bio je gotov. Vratio se do ulaza u zgradu i skrio u sjenci.

Hoće li dugo čekati? - pitao se.

Ali, ipak ne. Samo četiri minute.

Šetajući niz ulicu, sretna zbog kupovine, što god to bilo, djevojka nije pazila ni na što osim na proljetno jutro dok je šetala niz pločnik.

Bila je na deset metara, pet, tri...

Krenula je ispod skele i kad je bila točno nasuprot njega, on reče: „Hej, gospođice!“

Ona zastane i zagrcne se od straha. Duboko udahne.

„Pa, prestrašili ste me“, reče ona ljutito.

„Samo sam vam htio reći. Pazite kuda hodate. Ovdje je opasno.“

Nije rekao ništa više. Ona zaškilji, pitajući se da li ga je već negdje vidjela. A zatim skrene pogled s njegovog lica na konopac koji je držao u rukama. Pogled joj je slijedio konopac kroz vrata niz pločnik. Do stupa pokraj kojeg je stajala.

I tada je shvatila što će se dogoditi. „Ne! Molim vas!“

Ali učinio je to. Snažno je povukao konopac, i izvukao stup ispod prve razine skela.

Druge stupove namjestio je tako da popuste i uklonio drvene blokove ispod njih. Stup koji je bio vezan za konopac bio je jedini koji je držao tone čelika i dasaka koje su se dizale dvadeset stopa nad djevojkom.

Kad je kriknula od straha, podigla je ruke i raširila prste. Ali bila je to samo automatska gesta, čisti životinjski refleks -kao da je mogla zaustaviti strašnu težinu koja se sručila na nju. Lomljava je bila tako glasna da Haarte nije čak niti čuo njezin krik dok su drvo i metal - poput velikih kopalja - padali preko nje, podižući velike oblake prašine.

Za deset sekunda sve je bilo gotovo. Haarte potrči do stupa i odveže konopac. Zatim ga baci u smeće, skine gumene rukavice i napusti gradilište. Pazio je da zaobiđe mrlju krvi koja se širila od središta hrpe na središtu pločnika.

Čovjek je stajao na vrhu stuba, okrećući se oko sebe u djevojčinom stanu.

Ima li ikakvih bilježaka? Dnevnika? Svjedoka?

Nosio je jaknu s ušivenim imenom, Hank.

Ispod imena sam je napisao *Odsjek javnih radova*. Služba za očitavanje mjerača.

Očitavač se okrene prema policama s knjigama, izvadi nekoliko knjiga i prelista ih. Ovdje je moralo biti nešto. Izgledala je kao sakupljač. Ona vrsta osobe koja ništa ne baca. I, jebi ga, činilo se kao da zaista nije ništa bacila.

Morao je raditi: pregledati sve knjige, papire, sva ta sranja. Plišane životinje, bilješke, dnevni... Sranje, nije bila niti najmanje organizirana. Ovo će trajati dovijeka. Imao je snažnu potrebu da sve porazbaca, proreze kovčege i madrace. Ali nije. Radio je polako i metodički. To je bilo protiv njegove prirode. Ako si u žurbi, radi polako. Netko mu je to rekao i toga se uvijek prisjećao. Jedan od momaka za koje je radio, momak koji je sada bio mrtav - ne zato jer je postao neoprezan, već zato jer su radili posao u kojem bi netko ponekad poginuo, i to je bilo to.

U žurbi si, radi polako.

Oprezno kroz posteljina, kutije, police.

Kutija nabijena u ležaj imala je na sebi natpis ČAROBNI KRISTALI. Unutra su bili komadi kvarca.

„Magija.“ Prošaptao je riječ kao da nije izrekao nikada prije, kao da je na japanskom. Isuse. U jebenom sam svemiru.

Pronašao je kasetu s natpisom *Manhattan je moj životi* podigao je, pa opet spustio.

Tada: koraci.

Sranje. Tko je, dovraga, to?

Cerekanje. Ženski glas: „Ne ovdje, hajdemo. Ne, čekaj!“

On posegne u džep i zgrabi pištolj.

Žena u dvadesetima, u bijelom grudnjaku i haljini skupljenoj oko pojasa, zastala je na vrhu stuba. Pogledala ga je. On je pogledao njezine sise.

„Tko si, dovraga, ti?“, upita ona.

S oklijevanjem je povukla odjeću nagore.

„Tko si ti?“, upita on.

Zbog načina na koji je pitao odmah je rekla: „Sandra.“

„Ti si njezina cimerica?“

„Runeina? Da, pretpostavljam.*

On se nasmije.

„Pretpostavljaš? Koliko dugo je poznaješ?“

„Ne dugo, znaš.“

Pažljivo je upijao informacije, promatrao njezin govor tijela. Da li je opasna ili nevina. Bi li mogla nekoga ubiti.

„Koliko je to 'Ne dugo'?“

„Ha?“

„Koliko je jebeno dugo poznaješ?“

„Nekoliko mjeseci. Što, dovraga, radiš ovdje?“

Čovjek u kasnim dvadesetim, plavokos, razdragan, popeo se uz stube. On žmirne, pa stane pokraj Sandre.

Očitavač ga je ignorirao.

Ona reče: „Dakle, što radiš ovdje?“

Završio je s pregledom police za knjige. Isuse, nije htio pregledavati baš svaku knjigu.

Mora da ih je bilo pet stotina.

„Hej“, reče plavokosi: „Dama ti je postavila pitanje.“

Zvučilo je kao tekst iz stvarno lošeg filma. Očitavač je volio filmove. Živio je sam i provodio svaku subotu poslijepodne u Quadriplexu u blizini.

On žmirne.

„Kako je glasilo pitanje?“

„Što radiš ovdje?“, reče ona nelagodno.

On pokaže oznaku na prsima. „Očitavam mjerila.“

„Ne možeš samo ući unutra“, reče mladić. Sandra ga pokuša utišati - nije bila zabrinuta zbog riječi koliko zbog stava. Ali momak odmahne. „Ne smiješ ulaziti bez dozvole. To je neovlašteni ulazak na tuđe imanje. To je kažnjivo.“

„O, kažnjivo. Što to znači?“

„Da te može tužiti.“

„O, kažnjivo. Pa, imali smo izvještaj da nešto istječe.“

„Da, što istječe?“, upita Sandra. „Tko je to prijavio?“

Čovjek joj se naceri, i opet pogleda njezina prsa. Dobre sise. I nije bila ružna. Trebala je malo boje i manje šminke. I zašto bijeli grudnjak, kakav nose starice? Slegnuo je ramenima.

„Ne znam. Netko s donjeg kata se žalio.“

„Pa, ne vidim da nešto istječe“, reče ona.

„Zašto ne odeš?“

„U posljednje vrijeme niste imali oštećenja vodovoda?“

„Zašto je očitavač zainteresiran za popravke i istjecanje?“ To je rekao Sandrin napaljeni prijatelj.

Očitavač pogleda kroz prozor. Stvarno je imala jebeno dobar vidik. Zatim pogleda natrag. „Kada negdje curi, to možeš shvatiti ako pogledaš na mjerač. To ima smisla, ne misliš li tako?“

„Jesi li pregledavao Runeine stvari?“

„Ne, tražio sam mjerač.“

Sandra reče: „Pa, nije ovdje gore. Zašto ne odeš?“

„Zašto ne kažeš 'molim'?“

Plavokosi je učinio isto ono što bi učinili Redford ili Steve McQueen ili Stallone. Stao je ispred Sandre. Prekrižio je ruke u Polo košulji i rekao: „Dama želi da odeš.“

Profesionalno ili ne?, razmišljao je očitavač. Ona strana je prevagnula, kao i obično. On reče: „Ako je ona dama, kako to da se ševi sa šupkom poput tebe?“

Plavokosi se nasmije, odmahujući glavom, i zakorači naprijed. Napinjao je mišiće koji su nastali čarolijom Nautilus strojeva. „Marš van.“

Pokazalo se da nije tako zabavno i očitavač zaključio da nije vrijedilo neprofesionalnog dijela. O, tuča s momkom koji zna što radi.... to bi bilo drugo. Nekoliko runda. Prilika da razmijeni udarce. Ali, ovaj jebeni vuppie... Kriste.

Malo su se naguravali, i izgovarali one stvari kao u uličnoj tučnjavi, „jebem ti mater...“, takve stvari.

Tada se očitavač umorio i zaključio da više ne smije riskirati ostanak, a tko zna je li ovaj par pozvao još nekoga. Osloboodio se i pogodio Plavokosog jednom u solarni pleksus, a jednom u čeljust.

Zap, to je bilo to. Dva tiha udarca.

Momak je pao na koljena. Više mu je bilo mučno nego što ga je boljelo. Takav je učinak udaraca u trbuh. To mu je vjerojatno bila prva tučnjava u životu.

Sranje, on će...

Momak je povratio po cijelom podu.

„Isuse, Andy“, reče Sandra. „To je odvratno.“

Očitavač mu pomogne da se uspravi. Spusti ga na krevet.

U redu, dosta zabave, pomisli on. Vrijeme je da opet postane profesionalac.

On reče Sandri: „Ovako stoje stvari - ja sam iz agencije za utjerivanje dugova. Tvoja prijateljica duguje nekoliko tisuća dolara i izbjegava nas godinu dana. Umorili smo se od toga.“

„To je već nalik na Rune, sigurno. Gledaj, ne znam gdje je. Nisam čula...“

On podigne ruku. „Reci nekome da si me vidjela ovdje, i isto ću učiniti tebi.“ On

klimne prema mladiću koji je ležao na leđima i stenjao, s rukom preko očiju.

Sandra odmahne glavom. „Neću ništa reći.“

Dok je izlazio, Sandra reče: „Dobro se boriš.“

Pustila je da joj haljina padne, otkrivajući dojke.

Očitavač joj podigne haljinu, nasmiješi se i reče: „Reci svojem dečku da ljevicu treba držati u zraku. On je defanzivac.“

15. Poglavlje

„Gđice Rune?“

Ona se okrene i zastane na ulazu u Washington Square Video. Međutim, Rune nije gledala čovjeka koji ju je zaustavio. Njegova značka i identifikacijska kartica u istrošenoj novčarki privukli su joj pažnju. Bio je to savezni šerif.

Zgodno, pomisli ona prije no što je zaključila da bi trebala biti nervozna.

„Zovem se Dixon.“

Izgledao je baš poput čovjeka kojeg bi režiser izabrao za ulogu saveznog agenta. Visok i grub. Imao je blagi naglasak iz Queensa. Pomislila je na detektiva Virgila Manellija i na njegovo odijelo. Ovaj momak nosio je traper i tenisice, i crnu bejzbol kapu: odjeću iz predgrađa. Ne bi uspio ući u Area, njezin omiljeni noćni klub, ovako odjeven. Ošišana smeđa kosa. Izgledao je kao građevinar.

„Samo Rune. Bez gospođica.“

Sklonio je značku i ona ugleda krupni revolver na njegovom boku.

Super... To je Schwarzeneggerovo oružje, pomisli ona.

Čovječe, s tim bi mogao probušiti zidove.

Zatim se opet sjeti da bi trebala biti nervozna.

On žmirne, pa se lagano nasmiješi.

„Ne sjećate me se.“

Ona odmahne glavom. Pusti vrata da se zalupe.

„Vidio sam vas onog dana - u stanu na Desetoj ulici. Bio sam dio tima za ubojstva.“

„U stanu gosp. Kellyja?“

„Da.“

Ona klimne. Pomisli na ono strašno jutro. Ali nije se sjećala ničeg osim Manellijevih usko razmaknutih očiju.

Probušeni TV.

Lice gosp. Kellyja.

Krv na njegovim prsima.

Dixon pogleda u notes, pa ga spremi u džep. Upita: „U posljednje vrijeme niste imali kontakta sa Susan Edelman?“

„Susan... O, druga svjedokinja.“

Yuppieska odjevena u trenirku s potpisom.

„Zvala sam je jučer, prekjučer. Još je bila u bolnici.“

„Vidim. Mogu li vas pitati zašto ste je zvali?“

Jer netko mora pronaći ubojicu, a policajci nimalo ne mare. Ali ona reče Dixonu: „Da vidim kako je. Zašto?“

Dixon zastane na tren.

Nije joj se sviđao način na koji ju je pogledao. Procjenjivački. On reče: „Gospodice, Edelman je ubijena prije sat vremena.“

„Što?“, ona se zagrcne. „Ne!“

„Bojim se da je tako.“

„Što se dogodilo?“

Dixon nastavi.

„Hodala je pokraj gradilišta. Skele su se srušile. Mogla je biti i nesreća, ali mi ne mislimo tako, naravno.“

„O, ne...“

„Je li vam netko prijetio? Jeste li uočili nešto sumnjivo nakon ubojstva u Desetoj ulici?“

„Ne.“ Ona na trenutak spusti pogled, nelagodno, pa opet pogleda šerifa.

Dixon je proučavao njezino lice. Njegov izraz nije odavao ništa.

On reče: „Zbog vas, i zbog mnogih drugih ljudi, morate mi reći na koji način ste povezani s ovim stvarima.“

„Nema...“

„Ovo je stvarno ozbiljno, gospodice. U početku je moglo izgledati kao igra. Ali nije. Sad, mogu vas odvesti u zaštitni pritvor pa ćemo poslije vidjeti. Stvarno ne mislim da biste voljeli provesti vikend u pritvoru za žene. Dakle, da čujem priču.“

Nešto u njegovom glasu zvučilo je kao da je stvarno zabrinut. Naravno, na neki način joj je prijetio, ali činilo se daje to samo njegov stil. Vjerojatno dio posla. I osjetila je da zaista brine da i ona ne završi kao Kelly ili Sušan Edelman.

Zato mu je rekla neke stvari. O filmu, o plijenu iz pljačke, o vezi gosp. Kellyja i pljačke. Ništa o Symingtonu. Ništa o crkvama ili aktovkama. Ništa o Amandi LeClerc. Dixon je polako klimao i nije mogla pogoditi na što misli. Jedino za što je izgledao zainteresiran bila je stara pljačka.

Zašto je podigao obrvu na to?, pitala se.

Dixon upita: „Gdje živite?“

Dala mu je adresu.

„Telefonski broj?“

„Nemam telefon. Možete nazvati ovamo, u videoklub, i ostaviti poruku.“

Dixon se zamisli na trenutak.

„Ne mislim da ste u opasnosti.“

„Nisam ništa vidjela. Stvarno nisam. Samo taj zeleni auto. To je sve čega se sjećam.“

Nikakva lica niti registracije. Nemaju razloga da me ubiju.“

Činilo se da ga ovo zabavlja.

„Pa, to i nije u pitanju, gospođice. Razlog što niste mrtvi jest taj što netko ne želi da umrete. Ne još. Da želi, bili biste mrtvi. No, da sam na vašem mjestu, zaboravio bih na novac od pljačke banke. Možda je to ono što leži u pozadini ubojstva gosp. Kellyja. Za sada ste vjerojatno sigurni, ali ako nastavite zabadati nos... tko zna što bi se moglo dogoditi.“

„Ja sam samo...“

Iznenada njegov izraz lica omekša i on se nasmiješi.

„Lijepa ste žena. Pametni ste. Čvrsti ste, to mogu vidjeti. Ne bih htio da vam se nešto dogodi.“

Rune reče: „Hvala. Imat ću to na umu.“ Iako je mislila samo na dvije stvari: Dixon nije nosio vjenčani prsten. I bio je daleko zgodniji nego što je u početku mislila.

„Što je to bilo? Je li taj momak imao značku?“

Stephanie je bila bez daha.

Rune se pridruži Stephanie za blagajnom Washington Square Videa. Odgovori joj:

„Bio je to savezni šerif...“

Zatim odmahne glavom.

„Druga svjedokinja - ubojstva gosp. Kellyja - ubijena je.“

„Ne!“

„Mogla je biti nesreća. Možda nije.“ Rune je gledala monitor. U video-uređaju nije bilo filma i ekran je bio prazan.

„Vjerojatno nije“, prošapta ona.

„Jesi li ti, hm, sigurna?“, upita Stephanie.

„On misli tako.“

„Ali jedna stvar je čudna.“

„Što?“

„On je savezni šerif?“

„Ti si tako rekla.“

„Zašto bi on bio umiješan u rješavanje ubojstva nekog u East Villageu?“

„Kako to misliš?“

Rune je razmišljala.

„Vidjela sam taj film o Dillingeru. Znaš Johna Dillingera?“

„Ne osobno.“

„Ha. Pljačkao je banke. To je, kao, savezni zločin - i nisu ga progonili gradski policajci. Progonili su ga G-ljudi.“

„Savezni agenti. Znaš, vladini ljudi. Kao FBI. Kao savezni šerifi.“

„O, čekaj, ne misliš da istražuje tu pljačku banke o kojoj mi pričaš. Onu od prije pedeset godina?“

Rune slegne ramenima.

„Nije rekao ništa ali to je nekakva slučajnost, nije li? ledao je stvarno zainteresiran kad sam mu rekla nešto o tome.“

Stephanie se vrati na Variety. „Malo pretjerano.“

Ali što je pretjerano u cijeloj slici stvari - kao što bi rekao Richard. Rune pronade brooklynske Žute stranice. Otvori na crkvama. Činilo se čudnim što su se servisi za pratnju, Rooter kompanije i crkve mogle pronaći u istom folderu.

Listala je kroz stranice. Čovječe, bilo je mnogo stranica.

Počela je nazivati.

Pola sata kasnije Stephanie upita Rune: „Misliš li da ću biti ulogu?“

„Koju ulogu?“, upita Rune odsutno, pridržavajući bonsku slušalicu glavom i ramenom. Bila je na čekanju. (Bilo :udno nazvati crkvu i biti stavljen na čekanje).

„Zar ti nisam rekla? Sljedeći tjedan idem na audiciju, no za reklamu. Ali ipak... plaćaju odlično. Moram je dobiti. :o je važno.“

Rune se iznenada ukoči kad se na liniji javio svećenik.

„Halo?“

„Velečasni, oče, gospodine... Pokušavam pronaći neke ormacije o mojem djedu?

Robertu Kellyju? Ima oko sedam-set godina. Zna li je li proveo neko vrijeme u vašoj župi?“

„Robert Kelly? Ne, gospođice, ne znam.“

„U redu, oče. Hvala vam. Oh, ugodan dan vam želim.“

Ona vrati slušalicu na mjesto, odgurne Žute stranice i ita Stephanie: „Govori li se to svećenicima?“

„Što?“

„Ugodan dan? Mislim, ne bih li mu trebala reći nešto ačajnije? Duhovnije?“

„Reci mu što hoćeš.“

Stephanie odloži Variety i počne vraćati kasete na po-e. Zatim nastavi: „Ako ne dobijem posao, jednostavno ću umrijeti. Cijela reklama. Trideset sekunda. Glumila bih mladu ženu s PMS-om i ne mogu uživati u svojoj večeri za godišnjicu braka dok ne uzmem neke tablete.*

„Kakve tablete?“

„Ne znam. 'Zbogom-grčevi',„

„Što?“

„Pa, nešto takvo. Zatim ih popijem i moj suprug i ja sretno otplešemo valcer. Nosila bih dugu bijelu haljinu. To je tako odvratno kad to rade, nose bijelo u reklamama o menstruaciji. Brinem i zato jer ne znam plesati valcer. Ples mi nije jača strana. I ne znam - među nama - ne znam dovoljno dobro pjevati. Vraški je teško dobiti poslove kad ne znaš pjevati niti plesati.“

„Imaš sjajno tijelo i divnu kosu.“

I visoka si, dovraga.

Nastavila je listati, ignorirajući sinagoge i pravoslavne crkve. „I Amanda zove... Nje mi je žao. Jadna žena. Zamisli -prijatelj joj je ubijen i izbacuju je iz zemlje.“

„Uzgred, ne mislim da su to sve župe“, reče Stephanie.

„Misliš li da sam ih razbjesnila kad sam ih nazvala župama?“ Rune se namrštila.

„Mislim da ih razbjesniš kad obožavaš Sotonu i bacaš uroke. Mislim da ih nije briga kako zoveš njihove crkve. Govorim ti to zbog tvoje informacije.“

Rune podigne slušalicu i opet je spusti. Pogleda vrata u trenutku kad je ušla vitka mlada žena tamnije puti. Žena je imala pravilnu paž frizuru i bila je odjevena u mornarski plavi sako. Nosila je tešku aktovku koja je pripadala odvjetničkoj ili knjigovodstvenoj tvrtki. Rune je brzo odmjeri pa prošapta Stephanie: „Kladimo se u dolar da će to biti Richard Gere.“

Stephanie pričekala dok žena nije ušla u odjeljak s komedijama i izvukla s police Žalac prije no što je posegnula u džep i stavila dolar na pult. Rune stavi svoj dolar pokraj njega.

Stephanie promrmlja: „Misliš da si faca, ha? Možeš ih prepoznati?“

„Mogu ih prepoznati“, reče Rune.

Žena je obilazila odjeljke, ne shvaćajući da je Rune i Stephanie gledaju praveći se da rade. Došla je do pulta i položila film s Newmanom i Redfordom na gumenu podlogu za sitniš pokraj blagajne. „Uzet ću ovo.“

Pružila je Rune njezinu člansku karticu.

Stephanie, smiješeći se, posegne za novcem.

Žena zastane i reče: „O, možda ću uzeti još jedan.“

Krenula je prema odjeljku s dramama.

Stavila je Moć pokraj Žalca. Sanjarski pogled Richarda Gereea gledao ih je s omota.

Stephanie gurne dva dolara prema Rune i naplati izdavanje. Žena pokupi kasete i iziđe iz kluba.

„Kako si znala?“, Stephanie upita Rune.

„Gledaj.“ Utipkala je ženin članski broj u kompjuter i prikazala sve filmove koje je posuđivala.

„To je varanje.“

„Ne kladi se ako ne znaš kakvi su izgledi.“

„Ne znam, Rune“, reče Stephanie.

„Misliš da je gosp. Kelly tražio skriveno blago ili nešto takvo, ali gledaj, ova žena posuđuje filmove Richarda Gereea deset puta u šest mjeseci. To je jednako čudno kao i Kelly.“

Rune odmahne glavom. „Ne, znaš zašto to radi? Ima vezu s njim. Znaš kakva su vremena, seks je opasan. Moraš uzeti stvari u svoje ruke. Recimo. Ima smisla.“

„Čudno, ti mi više nalikuješ na osobu koja riskira - lov na skriveno blago i ubojice. Ali ne ideš u krevet s dečkima.“

„Spavat ću s nekim. Samo želim biti sigurna da je on pravi.“

„Pravi?“ Stephanie frkne.

„Ti stvarno voliš nemoguće potrage, zar ne?“

Rune stavi kopiju Manhattana u video-uređaj. Nekoliko minuta kasnije ona reče: „Nije li bila prekrasna?“

Ruby Dahl, s kratkom plavom kosom, hodala je ruku pod ruku s Danom Mitchellom, koji je glumio policajca Roya, njezinog zaručnika. Brooklynski most vidio se u pozadini. Bilo je to prije pljačke. Roy je pozvao njegov zapovjednik i rekao mu kako dobro radi svoj posao. Ali mladi policajac brinuo je jer je ostao bez novca. Morao je pomagati bolesnu majku. Nije znao kada će se on i Ruby moći oženiti. Možda će napustiti policiju i zaposliti se u čeličani.

„AH tako si dobar u svojem poslu, Roy, dragi. Rekla bih da će te unaprijediti. Da sam ja šef upravo bih to učinila.“

Naočiti Dan Mitchell hodao je pokraj nje u tišini. Rekao joj je da je draga djevojka.

Rekao joj je koliko je on sretan. Kamera se udaljavala od njih i dvoje ljudi postali su beznačajne točkice u crno-bijelom gradu punom sjena.

Rune spusti pogled. „O-moj-bože!“

„Što?“, upita Stephanie u strahu.

„Telefonska poruka.“

„Pa?“

„Gdje je Frankie? Prokletstvo. Nalupat ću ga...“

„Što?“

„Zapisao je poruku ali ju je ostavio ispod ovih računa.“ Ona je podigne. „Vidi, vidi! Richardova je. Nije me zvao od jučer. Ostavio me na West Sideu.“

Rune napravi grimasu.

„Poljubio me u obraz za rastanak.*

„Au. Samo u obraz?“

„Da. I to nakon što me vidio u toplesu.“

Stephanie odmahne glavom. „To nije dobro.“

„Pričaj mi o tome.“

U poruci je pisalo:

Rune - Richard te zove na večeru sutra u sedam, on kuha. Ima iznenađenje za tebe i pita zašto, dovraga, ne nabaviš telefon. Ha, ha, šalio se.

„To! Mislila sam daje odustao od mene nakon što smo u nedjelju posjetili skrbnički dom.“

„Skrbnički dom? Rune, moraš izabrati romantičnija mjesta za izlazak.“

„Oh, hoću! Imam odlično odlagalište otpada na koje izlazim...“

„Ne, ne, ne...“

„Stvarno je zgodno.“ Ona opet protrese kosu. „Što da odjenem? Imam taj polka top koji sam upravo kupila kod Rose. I ta suknja od tigrove kože široka je oko osam inča... Što?“

„Tigrova koža?“

„O, znaš, nije prava... ako te zanimaju prašume i takve stvari. Mislim, proizvedena je u New Jerseyu...“

„Rune, nije problem u ugroženim vrstama.“

„Pa, u čemu je problem?“

Stephanie ju je proučavala izbliza.

„Jesu li to naušnice koje svijetle u mraku?“

„Kupila sam ih za prošlu Noć vještica“, reče ona braneći 2, dodirujući lubanje.

„Zašto me tako gledaš?“

„Sviđaju ti se bajke, zar ne?“

„Da.“

„Sjećaš li se Pepeljuge?“

„O, ta je najbolja. Znaš li da u pravoj priči, priči braće Grimm, majka ružnim sestrama nožem odreže pete kako bi im stopala stala u...“

„Rune.“ reče Stephanie strpljivo.

„Što?“

„Hajde da na trenutak razmotrimo Disneyevu verziju.“

Rune je oprezno pogleda.

„U redu.“

„Sjećaš se?“

„Da.“

Stephanie polako obiđe Rune, proučavajući je.

„Shvaćaš li na što mislim?“

„O... promjena?“

Stephanie se nasmiješi. „Nemoj to shvatiti osobno. Mislim da ti treba dobra vila.“

16. Poglavlje

Rune je željela gracioznost.

Stephanie ju je s oklijevanjem poslušala, ali ekspedicija u dućane koji su se specijalizirali za elegantnu odjeću rezultirala je neuspjehom.

Rune je provela pola sata u malim, pretoplim svlačionicama isprobavajući duge crne haljine i poigravajući se s kosom, pokušavajući izgledati poput Audrey Hepburn, graciozno.

Ali tada joj se u um prikrala riječ staromodno, i premda se mogla svući i gledati svoj ravni trbuh i vitke noge i lijepo lice, kad bi pomislila staromodno, to bi sve upropastilo. Danas neće kupiti duge haljine.

„Pobijedila si“, progundala je Stephanie.

„Hvala“, brzo joj odgovori ova.

„Sada hajdemo na posao.“

Krenule su na jug, iz Villagea.

„Richardu se sviđa dugo i graciozno“, objašnjavala je Rune.

„Naravno da mu se sviđa“, odgovori Stephanie.

„Muškarac je. Vjerojatno mu se sviđaju i crveni i crni grudnjaci i gaćice.“

Ali nastavila joj je strpljivo objašnjavati da žena nikada ne bi smjela kupovati odjeću za muškarca. Trebala bi je kupiti za sebe, a zbog toga će je muškarac još više željeti i poštivati.

„Znam.“

„Radikalno“, reče Rune.

Stephanie zakoluta očima i reče: „Idemo na europski stil.“

„Richard izgleda poput Francuza. Željela bih da promjeni ime.“

„U što?“

„Mislila sam u Francois. Sada mi se više sviđa Jean-Paul.“

„Što on misli o tome?“

„Nisam mu još rekla. Pričekat ću nekoliko tjedana.“

„Mudro.“

SoHo, nekadašnja četvrt sa skladištima i tvornicama u susjedstvu Greenwich Villagea, upravo je ulazio u modu. To područje nekada je bio bastion lokalnih umjetnika - slikara i kipara, jedinih ljudi kojima je bilo zakonski dozvoljeno da žive u toj četvrti.

Ali iako je grad izdavao dozvole jedino umjetnicima s certifikatom, nije učinio ništa za kontrolu cijena velikih stanova, i dok su se galerije i vinski barovi i butici useljavali u komercijalne zgrade, cijene stanova skočile su na stotine tisuća... Čudno koliko je odvjetnika i bankara odjednom otkrilo svoj talent za slikanje i kiparstvo.

Prošli su pokraj jedne trgovine odjećom, koja je iznutra bila potpuno bijela. Rune naglo stane i zagleda se u bluzu od crne svile.

„Sviđa mi se.“

„I meni“, složi se Stephanie.

„Možemo li je kupiti?“

„Ne.“

„Zašto ne? Što joj nedostaje?“

„Vidiš li onu mar kiču? To nije kataloški broj. To je cijena.“

„Četiri stotine i pedeset dolara!“

„Hajde, slijedi me. Znam za mali španjolski dućan dalje niz ulicu.“

Skrenule su s West Broadwaya na Spring i ušle u dućan koji se odmah svidio Rune jer im je velika bijela ptica koja je sjedila na stalku kod vrata rekla: „Bok, pušioničari.“

Rune se ogleda. Reče: „U igri sam. Ali ovo nije funky. Nije novi val.“

„I ne treba biti.“

Nakon dvadeset minuta pažljivog izbora, Stephanie prouči Rune s odobravanjem i tek tada joj dozvoli da se pogleda u zrcalo.

„Super“, prošapta Rune. „Ti si čarobnjak.“

Smeđa suknja bila je duga, iako je bila više valovita nego graciozna. Nosila je i crnu T-majicu s niskim izrezom, a preko toga prozirnu čipkastu bluzu. Stephanie je izabrala nekakve narančaste plastične naušnice.

„Ovo nisam stara ja, ali definitivno na neki način jesam ja.“

„Mislim da evoluiráš“, reče joj Stephanie.

Dok je prodavačica zamatala odjeću, Rune reče: „Znaš li priču o Maloj crvenoj kokoši?“

„Je li bila na Ulici Sezam?“

„Mislim da nije. To je ona koja je pekla kruh i nitko joj nije pomogao osim jedne životinje. Ne znam koje. Patke, zeca. Tko zna... No, kad je kruh bio gotov, sve druge životinje došle su do kokoši i rekle da i one žele kruha. Ali ona im je rekla: 'Gonite se, kreteni.' I podijelila ga je jedino sa životinjom koja joj je pomogla. Pa, kad pronađem novac iz banke podijelit ću ga s tobom.“

„Sa mnom?“

„Vjeruješ mi. Richard mi ne vjeruje. Niti policija.“

Stephanie ne reče ništa. Izišle su van i vratile se u West Broadway. „Ne moraš to učiniti, Rune“, reče ona napokon.

„Ali želim. Možda možeš prestati raditi u glupom videoklubu i krenuti samo na audicije.“

„Stvarno...“

„Ne.“ Vratio se mađarski naglasak. „Ne svađaj se sa seljakinjom. Vrlo tvrdoglava... O, čekaj.“

Rune pogleda dućan s druge strane ulice. „Richard je rekao da ima iznenađenje za mene. Želim mu nešto kupiti.“

Pretrčale su preko Broadwaya, izbjegavajući promet.

Rune zastane, i pogleda u izlog, hvatajući dah.

„Što muškarci vole?“, upita ona. Stephanie odgovori: „Sebe.“ I one udu u dućan.

Dućan je izgledao futuristički ali možda je zapravo bio antikni, razmišljala je Rune.

Podsjetio ju je na ono kako je njezina majka opisivala šezdesete - šaren i pun čudnih bljeskajućih svjetala i svemirskih brodova i planeta i raznih mirisa: mošusa, uže, sandalovine.

Rune pogleda plakat broda koji jedri nebom i reče: Vrlo retro.“

Stephanie se ogleda oko sebe; bilo joj je dosadno.

U otvorenim kutijama: kristali, kamenje, opal, srebro i zlato, čarobni štapići od kvarca omotani srebrenom žicom, marame za glavu, meteori, suvenirni NASA-e, kasete s elektron-kom glazbom, optičke iluzije.

Raznobojna svjetla koja su razbijale rotirajuće prizme metala su se gore-dolje po zidovima.

„Dobit ću epileptički napad“, žalila se Stephanie.

„To je najradikalniji dućan svih vremena, ne misliš li ako? Nije li fantastično?“ Rune podigne dva dinosaura i stavi ti jednog pokraj drugog, kao da plešu.

„Nakit je zgodan“, Stephanie se nagnula preko pulta.

„Što misliš da bi mu se moglo svidjeti?“

„Ovo je preskupo. Prava pljačka.“

Rune okrene kaleidoskop.

„Mislim da ga ne zanimaju igračke.“

Prodavač, mršavi crnac okruglog, lijepog lica uokvijenog rastafarijanskim uvojcima, obrati se Rune dubokim, muzikalnim glasom.

„Što vidite ovdje?“

„Nirvanu. Pogledajte.“ Ona mu pruži tešku cijev.

On se uključi u igru i pogleda unutra.

„A, nirvana, eno je. Samo danas, kaleidoskop koji vam pokazuje prosvjetljenje. U pola cijene.“

Rune odmahne glavom.

„Ne čini mi se ispravnim da moraš plaćati prosvjetljenje.“

„Ovo je New York“, reče on. „Što bi htjela?“

Stephanie reče: „Gladna sam.“

Tada Rune ugleda narukvice. U velikoj staklenoj piramidi, tucet srebrenih narukvica.

Prišla je rubu pulta, zagledana u njih, otvorenih usta. Izdahnula je Oh.

„Sviđaju vam se, zar ne?“, upita prodavač.

„Mogu li pogledati onu tamo?“

Rune uhvati tanku narukvicu i prisloni je uz lice. Preokrene je nekoliko puta. Srebro se stanjivalo i zadebljavalo a krajevi su bili oblikovani kao dvije ruke koje se rukuju.

Rastafarijanac se naceri.

„Ona izgleda lijepo. Izgleda lijepo na vašoj ruci, ali...“

„Ona?“, upita Stephanie.

Prodavač je proučavao Runeino lice.

„Možda razmišljate da je nekom poklonite. Možda mislite na to?“, on podigne narukvicu svojim dugim, senzualnim prstima, i pažljivo je pogleda. Rune pomisli na Richardove prste koji polako otvaraju limenku piva.

Prodavač podigne pogled.

„Nekom svojem muškom prijatelju.“

Rune nije obraćala pažnju na njegove riječi.

„Kako si to znao“, upita ga Stephanie.

On se tiho naceri.

Zatim reče: „Mislim da je dobar čovjek.“

Stephanie ga pogleda nelagodno. „Kako si znao?“

A Rune, koja nije bila nimalo iznenađena prodavačevim riječima, reče: „Uzet ću je.“

„Preskupa je.“

Rastafarijanac se namršti. „Hej, nudim vam šatori. Nudim vam ljubav, a vi kažete da je preskupa?“

„Cjenkaj se s njim“, zapovijedi Stephanie.

Rune reče: „Zamotajte je.“

Rastafarijanac je oklijevao.

„Sigurni ste?“

„Sigurno da sam sigurna. Zašto?“

„Oh, ova narukvica, bit će vam važna u životu, imam taj osjećaj. Vrlo važna.“ Prstima je gladio metalni obruč.

„Nemojte je prebrzo pokloniti. Ne, ne, nemojte to učiniti prebrzo.“

„Možemo li sada jesti?“, upita Stephanie. „Gladna sam.“

Dok su išli prema vratima, prodavač reče Rune: „Čujete me?“

Rune se okrene. Pogleda ga u oči. „Čujem vas.“

„Ja idem unutra, gospodine.“

Rune pruži Stephanie hot dog koji je kupila u dućanu ispred Trinitv crkve u središtu grada, blizu Wall Streeta. Nastavila je pričati: „'Ja idem unutra, gospodine' - to je policajac Roy -Dan Mitchell - rekao svojem zapovjedniku. Svi stoje pred bankom s megafonima i pištoljima. 'Ja idem unutra, gospodine'. I to je veliko iznenađenje jer je običan policajac i mladić. Nitko mu nije poklanjao pažnju. Ali on se dobrovoljno javlja da spasi taoca.“

Rune uzme svoj hot dog.

Sjele su pokraj ograde od kovanog željeza ispred groblja. Tisuće ljudi prolazilo je Broadwayom. Neki su nestajali niz Wall Street u sumorno sivilo zgrada.

Stephanie je zamišljeno jela, nesigurno pogledavajući hot dog nakon svakog zalogaja.

„Zatim Roy kaže: 'Dajte da ja pokušam, gospodine. Mogu ga odgovoriti. Znam da mogu'.“

„Aha.“ Stephanie je gledala ravno pred sebe; horde prolaznika imale su hipnotički utjecaj.

„Na to će poručnik: 'U redu, ako želite pokušati, neću vas sprječavati'.“

Rune baci svoj napola pojedeni hot dog. Zatim ustane.

„'Ali opasno je.'“ Zvučila je jednako melodramatično kao i lik iz filma. „To je rekao drugi policajac, njegov prijatelj. A Dan - sjećaš se onog njegovog sanjarskog pogleda - Dan kaže:

'Ne dopuštam da netko pogine na mojem terenu.' Čeljust mu je čvrsto stisnuta, i navukao je kapu i predao svoj pendrek prijatelju. Zatim je prešao ulicu i popeo se kroz prozor sa strane.“

Rune počne šetati u krug. „Hajde, idemo. Želim vidjeti pravu banku.“

Stephanie pogleda posljednji inč hot doga, a zatim ga baci u kantu za smeće. Obriše usta i ruke tankim ubrusom.

Spustili su se u Wall Street. Bijela svjetlost probijala se kroz mliječne oblake, ali Wall Street je bio mračan, sa svojim uskim redovima poslovnih zgrada.

Rune reče: „Snimili su film kod stare zgrade Union Bank - tamo se i dogodila prava pljačka. Banka je propala prije više godina i zgrada je prodana. Od tada je bila puno toga. Prošle godine neka kompanija ju je otkupila i u prizemlju otvorila restoran.“

Stephanie reče: „Možemo li tamo dobiti kavu? Trebam kavu.“

Rune je bila uzbuđena, i hodala ispred nje, pa usporavala da je pričekala.

„Nije li to super? Hodamo istim ulicama kojima su glumci hodali prije četrdeset godina? Možda je Dan Mitchell stao baš ovdje i oslonio nogu na ovaj hidrant kako bi zavezao vezicu.“

„Možda.“

„Oh, pogledaj!“ Rune je uhvati za ruku. „Tamo, na uglu! Tamo je pljačkaš ispalio hitac kad su se policajci približavali nakon što se oglasio alarm. Sjajna scena.“

Potrčala je prema uglu, zaobišla mladu ženu u ružičastom odijelu i prislonila leda uz mramor kao da je pod paljbom. „Stephanie! Lezi! U zaklon!“

„Luda si“, reče Stephanie, hodajući polako do zida.

Rune posegne prema njoj.

„Želiš da te ubije? Lezi!“

Smijući se, povukla je Stephanie u čučanj. Nekoliko prolaznika ju je čulo. Oprezno su se ogledali oko sebe. Stephanie, praveći se da ne poznaje Rune, prošapta: „Skrenula si!“ Pogleda gomilu ljudi, pa reče glasnije: „Sišla je s urna.“

Runeine oči su sjajile. „Možeš li to zamisliti? Banka je iza ugla. I... Slušaj!“ U daljini se čuo pneumatski čekić. „Strojnica! Pljačkaš ima strojnicu, staru, s bubnjićem! Puca na nas. U redu, iza ugla je, ima taoca i milijun dolara. Moram ga spasiti!“

Stephanie se nasmije i povuče Rune za ruku. Sada je i ona sudjelovala. „Ne, ne, nemoj ići, previše je opasno.“

Rune namjesti nevidljivu kapu i spusti ramena.

„Nitko neće biti ubijen na mojem terenu.“

I skrene iza ugla.

U pravi trenutak da vidi kako buldožer pretvara ono što je nekada bio jedan od katova zgrade Union Bank u veliku ruševinu.

„Ne...“ Rune zastane nasred pločnika prepunog ljudi. Nekoliko biznismena zabilo se u nju prije no što je koraknula unatrag. „O, ne.“

Prekrila je usta rukom.

Kompanija za rušenje već je srušila veći dio zgrade. Preostao je samo dio jednog zida.

Glomazni buldožer mrvio je mase razbijenog kamenja i drveta i metala.

Rune reče: „Kako su to mogli učiniti?“

„Što?“

„Srušili su je. Više je nema.“

Rune se odmakne od Stephanie, pogleda prikovanog na ljude koji su radili za pneumatskim čekićima. Stajali su na rubu preostalog zida, na visini od petnaest metara, i raskopavali građevinu kod svojih nogu. Pogledala je niz ulicu, a zatim je polako prešla do drvene prepreke koja je sprječavala pješacima pristup lokaciji rušenja. Nije mogla gledati kroz rupe koje su usjekli radnici; bile su na visini odgovarajućoj za ljude visoke metar i osamdeset. Zato je ušetala na lokaciju kroz vrata osigurana lancem. Veliki zemljani put vodio je dolje, do temelja, gdje je čekao veliki kiper. Zaglušujuća buka nastala je kad su tone građevnog materijala spuštene na kiper. Stephanie je dostigne.

„Hej, mislim da ne bismo smjele biti ovdje.“

„Osjećam se čudno“, reče joj Rune.

„Zašto?“

„Upravo su uništili cijelu zgradu. A bila mi je tako... poznata. Znala sam je tako dobro iz filma a sad je uništena. Kako su mogli to učiniti?“

Ispod njih, drugi buldožer je podigao veliku čeličnu ploču i spustio je na komad stijene. Začuje se bolni pisak parne zviždaljke iznad njihovih glava. Buldožer se vrati unatrag. Zatim dva piska. Minutu kasnije, eksploziv je detonirao. Tlo pod nogama im

se zatreslo. Dim. Čelična ploča pomakla se nekoliko stopa. Začuše se tri piska - znak da je sve čisto.

Rune trepne. U očima joj se pojaviše suze.

„Nije trebalo biti tako.“

Ona se sagne i podigne komad slomljenog mramora s fasade banke - ružičasti i sivi, boje pastrve, glatki s jedne strane. Gledala ga je dugo vremena, a zatim spremila u džep.

„Uopće nije trebalo biti tako“, ponovi ona.

„Idemo“, reče Stephanie.

Buldožer podigne ploču i počne iskopavati komade razbijene stijene.

17. Poglavlje

Umotala je narukvicu.

Ali, dok je koračala prema Trećoj aveniji - pokraj diskonta s odjećom, Hallmark dućana i prodavaonica sendviča - zaključila je da je papir u koji je umotana previše ženskast.

Imao je vijugavi dizajn koji nije bio ništa više pederast no onaj s ilustracija Arapskih noći. Ali Richard je mogao pomisliti da je to cvijeće.

Na pola puta do njegovog stana gurnula je ruku sa svježe nalakiranim noktima - ružičastom bojom, ne zelenom ili plavom, za promjenu - u svoju torbu i strgala papir i vrpču. Zatim je, čekajući na semaforu na Dvadeset i trećoj ulici, počela brinuti o kutiji. Činilo joj se previše formalnim da mu u kutiji pokloni nešto što je trebalo biti - kako se kaže, spontano. Muškarci bi se uplašili kad bi im poklonila nešto previše promišljeno. Dovraga i muškarci.

Upotrijebila je nokte i otvorila kutiju, koja se pridružila zgužvanom arapskom papiru na dnu torbice od leopardove kože. Pogledala je narukvicu na svjetlu.

Čekaj. Nije li i ona bila previše ženskasta?

Ima li to veze? On je bio vitez filozof, sjećaš se, ne ona vrsta koja ubija seljake mačem.

No, definitivno je bilo nešto androgino u njemu - poput Hermafrodita. A kad je bolje razmislila o tome, Rune zaključila je da je to jedan od razloga što su tako kompa-tiblini.

Muški-ženski i yin-yang bili su kod njih oboje pomiješani.

Ona pospremi narukvicu u džep.

Vidiš, ovako je bilo, kupovala sam jednu sebi - sjećaš se da sam ti rekla da volim narukvice, pa kad sam vidjela ovu, pomislila sam da mi izgleda previše muški, pa mi se učinilo da bi se možda moglo tebi...

Rune zastane na semaforu.

Nalazila se pred indijskim dućanom, glazba sa sitare i miris tamjana izlazili su na ulicu. Upali se zeleno.

Vidiš, imam posebni dogovor s prodavaonicom nakita u koju odlazim. Dvije za jednu.

Da, ne serem. Super. I pomislila sam, poznajem li nekog tko bi volio narukvicu? I pogodi što? Ti si pobijedio...

Prešla je ulicu...

Zatim je ugledala njegovu zgradu jedan blok ispred. Pokušala je biti objektivna. Ali ipak je bila razočarana. Bila je to mala zgrada, okružena drugim malim zgradama, mali dio predgrađa u Manhattanu. Nije mogla zamisliti da njezin vitez odjeven u crno živi

među malim udovicama i prodavačima i medicinskim sestrama i studentima s newyorškog sveučilišta.

O, dobro...

Nastavila je i zastala pred njegovom zgradom.

Hej, Richard, bi li volio narukvicu? Ako ne, nema veze, mogu je pokloniti majci, sestri, cimerici... Ali ako ti se sviđa... Prilično je radikalna dizajn, ne misliš li? Pogledaj je.

Rune se odmakne od zgrade i pogleda svoj odraz u izlogu.

O, narukvica? Rune, fantastična je! Stavi mi je.

Nikad je neću skinuti.

Ona protrlja srebro svojim rukavom i vrati narukvicu u džep.

O, narukvica. Pa, vidiš, nikad ih ne nosim...

Vidiš, djevojka mi je dala upravo ovakvu narukvicu onog dana kad se ubila...

Vidiš, alergičan sam na srebro...

Dovraga i muškarci.

Kad ga je vidjela, s tom tamnom kosom i dugim francuskim licem, opet je udari taj ljudi elektricitet. Znala je da će joj glas zadrhtati, i pomislila je, dovraga, kontroliraj se.

Što je najbolje? Flert, iznenađeno? Zavodnički? Odluči se za nedefinirano „Bok“.

Stajala je na njegovom ulazu.

Nitko od njih nije se pomaknuo.

Pogledao ju je jednim od onih strašnih samo-smo-prijatelji pogleda. Izgledao je gotovo iznenađen što je vidi.

„Rune, hej, kako si?“

„Super, dobro... Ti?“

Hej, kako si?

„U redu.“ On klimne i ona vidje da mu je stvarno neugodno. Iako je zadržao osmijeh na licu.

U njoj nešto eksplodira. Htjela je ispariti, htjela ga je zagrliti i nikad ga ne napustiti. Ali uglavnom se pitala što je, dovraga, krenulo pogrešno.

Tišina, dok je starija gospoda s krivim, kiselim ustima šetala pokraj njih sa svojim kern terijerom i prezirno ih pogledavala. Richard reče: „I kako ide posao u videoklubu?“

Pogleda je od glave do pete. Nije rekao niti riječ o novoj odjeći. Bacio je pogled na naušnice. Nije spomenuo niti njih.

„Dobro. U redu.“

„Pa, zašto ne udeš?“

Ona krene za njim.

Čekaj, pomisli ona gledajući ga. Što se događa? Nosio je zakopčanu košulju svijetloplave boje, smeđe hlače i naramenice. O-moj-bože, naramenice! Ništa crno, ništa moderno. Izgledao je poput yuppiea s Upper East Sidea.

Zatim baci pogled na njegov stan.

Nije mogla shvatiti - da netko tko nosi crnu kožu i tapka vrhove limenki piva tako elegantnim prstima može živjeti na mjestu s bijelim Conran namještajem, rock'n'roll plakatima na zidu, i metalnom statuom galeba.

Bakreni galeb?

„Čekaj samo da nešto provjerim?“

On nestane u kuhinji.

Što god je kuhao, mirisalo je odlično. Niti jedna od njezinih prijateljica nije mogla stvoriti takav miris u kuhinji. Bog zna da ona nije nikada uspjela u tome. Proučavala je police s knjigama. Uglavnom tehničke knjige o stvarima koje nije razumjela. Bilježnice s koledža. Hrpe New York Timesa i Atlantic Monthly. On se vrati u sobu. Zastane s prekrštenim rukama.

„Tako.“ Sada je bio nervozan.

„Aha. Tako.“ Za trenutak nije se mogla sjetiti što da kaže. Zatim izlaze: „Mislila sam, možda, nakon večere, da bi htio ići na izlet. Otkrila sam super mjesto. Odlagalište otpada u Queensu. Poznajem vlasnika. Pušta me unutra. Stvarno je radikalno, poput velikog groblja dinosaura. Možeš sjediti na nekim olupinama -nije odvratno prljavo, znaš, kao smeće - i gledati zalazak sunca nad gradom. Stvarno je divlje. Super odlagalište... U redu, Richard, hajde. Reci mi kako sam sjebala večer.“

„Stvar je...“

„Bok“, začuje se ženski glas s vrata.

Rune se okrene i ugleda visoku ženu s dugom, plavom kosom kako ulazi kroz vrata. Žena je nosila sivi sako i crne hlače. Ona prijateljski pogleda Rune, pa priđe Richardu i zagrli ga.

„Rune, ovo je Karen.“

„Hm, bok“, reče Rune.

Zatim Richardu: „Tvoja poruka? O večeri?“

Karen podigne savršenu obrvu, izvadi bocu vina iz papirnate vreće i taktično nestane u kuhinji.

„Zapravo“, reče Richard oprezno, „trebala je biti u četvrtak.“

„Čekaj. U poruci je pisalo sutra. A datum je jučerašnji.“

On slegne ramenima. „Rekao sam momku s kojim sam razgovarao - Frankie... nešto - rekao sam mu četvrtak.“

Ona klimne.

„A on je mislio da je danas četvrtak. Prokleti heavy metal. Uništio mu je moždane stanice. Sranje, sranje, sranje.“

Yo, dobra vilo! Yo! Mahni čarobnim štapićem i odvedi me dovraga s ovog mjesta.

„Slušaj, želiš li ostati? Hoćeš vina?“

To bi bio lijep prizor, pomisli ona. Nas troje pijuckamo vino dok on čeka da ja odem kako bi mogao primijeniti tantra poteze na previsoku Karen.

„Ne, mislim da ću ići.“

„U redu. Otpratit ću te do dizala.“

O, nemoj se sada previše opirati.

Richard nastavi. „O, čekaj, da ti dam nešto za tebe.“

„Moje iznenađenje?“

„Da. Mislim da će ti se svidjeti.“

„I, Rune, otkud poznaješ Richarda?“, oglasi se Karen iz kuhinje.

Da. Pokupio me one noći i od tada me pokušava poševiti.

„Sreli smo se u videoklubu. Ponekad pričamo o filmovima.“

„Obožavam filmove“, vikne Karen.

„Možda ponekad možemo izići svi zajedno.“

„Možda.“

Richard se pojavi iz svoje spavaće sobe.

Nosio je bijelu omotnicu.

To je moj dar?

„Odmah se vraćam“, reče on Karen.

„Ovaj umak je tako dobar“, dovikne ona iz kuhinje. Glava joj se pojavi na vratima.

„Drago mi je što smo se upoznali. O, sviđaju mi se naušnice!“

Dok su išli prema dizalu, Richard reče: „Karen je prijateljica. Radimo zajedno.“

Rune se pitala: Kako netko radi zajedno s tobom kad pišeš romane?

Prošli su pokraj četvera vrata niz hodnik, i on reče: „Ovo je malo nezgodno, ali ona i ja smo stvarno samo prijatelji.“

„Mi izlazimo, zar ne? Mislim, ti i ja?“

„Naravno, izlazimo. Mislim, ne izlazimo zajedno cijelo vrijeme, ne? Smijemo imati druge prijatelje.“

„Naravno. Tako mora biti.“

„Da.“

Apsolutno ću ubiti Frankiea Greeka...

On pritisne dugme za dolje.

Kako nam se žuri...

„O, evo.“ On joj pruži omotnicu.

Ona je otvorila.

Unutra je bila prijavnica za Novu školu, na Petoj aveniji.

Šala. To mora da je šala.

„Imam prijatelja koji radi na prijemnom“, objasni Richard. „Rekao mi je da počinju s novim programom. Maloprodajni menadžment. Ne moraš diplomirati. Dobivaš certifikat.“

Smučilo joj se.

„Čekaj. Daješ mi profesionalnu orijentaciju?“

„Rune, tako si pametna, imaš toliko energije, tako si kreativna... Brine me da ne protraćiš život.“

Nijemo je promatrala papir u ruci.

Richard reče: „Možeš napredovati u poslu s video-klubom. Postati rukovoditelj. Zatim možeš kupiti klub. Ili čak lanac klubova. Možeš se jako popeti u hijerarhiji društva.“

Ona se gorko nasmije.

„Ali... to nisam ja, Richarde. Ja nisam tip osobe koji se penje u hijerarhiji. Gledaj, radila sam u tom restoranu o kojem sam ti pričala, u servisu za bicikle, u prodavaonici sendviča i cipela. Prodavala sam nakit na ulici, radila tehničke poslove za magazin, prodavala mušku kolonjsku vodu kod Macy'sa, i radila u filmskom laboratoriju. I sve to u samo nekoliko godina otkad sam ovdje. Prije no što umrem radit ću još mnogo toga. Neću posvetiti život tome da postanem direktor videokluba. Ili bilo koje druge institucije.“

„Ne želiš li karijeru?“

Osjećala se potpuno iznevjerenom. Više nego da je pronašla Richarda i Karen u krevetu, a i to će se vjerojatno dogoditi za nekoliko minuta.

Na njezinu šutnju, on reče: „Trebala bi promisliti o tome.“

Rune reče: „Ponekad mi padne na pamet da bih trebala ići u školu. Diplomirati. Pravo, možda poslovna škola kao moja sestra. Nešto. Ali znaš što se tada dogodi? Vidim jedan prizor.“

Sebe za deset godina na koktelu. I netko me upita što radim. I da - a ovo je zastrašujući dio - ja mu odgovorim na to pitanje.“ Ona mu se nasmiješi.

„A to je...?“

Nije shvatio. „U tome je stvar. Nije važno; zastrašujući dio je taj što imam odgovor. Kažem: 'Ja sam odvjetnica, knjigovotkinja, nešto treće.' Bang!, eto me. Definirane u jednoj i dvije riječi. To me na smrt plaši.“

„Zašto se tako bojiš stvarnosti?“

„Moj život je stvaran. Samo što to, očito, nije tvoja vrsta stvarnosti.“

On reče grubo: „Ne, nije stvaran. Pogledaj ovu svoju igru...“

„Koju igru?“

„Potraga za skrivenim blagom.“

„Što ne valja u tome?“

„Razumiješ li da je čovjek ubijen? Je li ti ikada palo na pamet da za Roberta Kellyja to nije bila igra? Da možeš nastradati? Ili neki tvoj prijatelj? Je li ti to ikada palo na pamet?“

„Već će se nekako srediti. Samo moraš vjerovati...“

Ona se zagrcne kad ju je uhvatio za ramena i doveo do prozora na kraju hodnika, pa pokazao prstom prema van. Ispod njih ležao je splet autocesta i tračnica i hrđave opreme - velike turbine i metalni dijelovi.

Iza toga nalazila se mala tvornica, okružena ustajalom ućkastom vodom. Blato.

Prljavština.

„Što je to?“, upita on.

Ona odmahne glavom. Nije shvaćala.

„Što je to?“ Podigao je glas.

„Na što misliš?“ Njezin glas se prelomi.

„To je tvornica, Rune. Govna i zagađenje. Ljudi tamo zarađuju za život i oni plaćaju poreze i daju novac u dobrotvorne svrhe i kupuju tenisice za svoju djecu. Djeca odrastu i postanu odvjetnici ili nastavnici ili glazbenici ili ljudi koji rade u drugim tvornicama. Ništa više od toga. To nije svemirski brod, nije dvorac, nije ulaz u podzemni svijet. To je tvornica.“

Bila je potpuno tiha.

„Jako mi se sviđaš, Rune. Ali druženje s tobom je poput života u nekom filmu.“

Ona obriše nos. Auti su jurili ispod njih.

„Sto ne valja s filmovima? Volim filmove.“

„Ništa. Sve dok si svjesna da nisu stvarni. Otkrit ćeš da ja nisam vitez i da, u redu, možda je i postojao nekakav novac iz pljačke banke - za to mislim da je najluđa stvar koju sam čuo -ali je odavno potrošen ili ukraden ili izgubljen i nikad ga nećeš pronaći. A ti odbacuješ svoj život u videoklubu, skačeš iz jedne fantazije u drugu, i čekaš nešto, a ni sama ne znaš što.“

„Ako je to tvoja stvarnost, možeš je zadržati“, odbrusi mu ona brišući nos.

„S bajkama nećeš daleko stići u životu.“

„Rekla sam ti da nemaju sve sretne krajeve!“

„Ali, čak i ako nemaju, Rune, zatvoriš knjigu, vratiš je na policu i nastaviš sa životom.

One, nisu, stvarne. A ako živiš kao da si u jednoj od njih, stradat ćeš. Ili će stradati netko u tvojoj blizini.“

„Zašto si ti stručnjak za stvarnost? Ti pišeš romane.“

On uzdahne i skrene pogled s nje. „Ne pišem romane. Pokušavao sam te impresionirati. Čak ih niti ne čitam. Pišem audiovizualne skripte za kompanije. 'Bok, ja sam John Jones, vaš vodič, dobrodošli na Sales-Fest '88...' Nije čudno. Nije zabavno. Ali plaća račune.“

„Ali ti... ti si poput mene. Klubovi, ples, magija... volimo iste stvari.“

„To je gluma, Rune. Kao i za sve druge koji žive na taj način. Osim za tebe. Nitko ne može dugo živjeti na tvoj čudan način. Kad si frivolna, kad si neodgovorna, propuštaš vlakove i autobuse i dogovore za večeru. Ti...“

„Ali“, prekine ga ona, „uvijek će doći drugi vlak.“

Ona obriše oči i shvati da joj se maskara razmazala. Sranje. Sigurno je izgledala jadno. Ona tiho reče: „Lagao si mi.“

Dizalo je stiglo. Ona se odmakne u njega i ude u kabinu.

„Rune...“

Stajali su na metar udaljenosti, ona unutra, on vani. Činilo se da je prošla vječnost prije no što su se vrata počela zatvarati. Dok su se polako zatvarala, ona pomisli kako joj Diarmud, ili bilo koji drugi vitez, ne bi dozvolio da samo tako ode. Ugurao bi se unutra s njom, odgurnuo vrata, zagrlio je.

Rekao joj da mogu izgaditi razlike.

Ali Richard se samo okrenuo i otišao niz hodnik.

„Uvijek će doći drugi vlak“, prošapta ona kad su se vrata zatvorila.

„Tvoje polusestre su te odijevale u ove krpe? Ne, ne, ne, draga, to nije dobro. Kako možeš biti najljepša na balu u ovim krpama? Daj da vidim što mogu učiniti. Da, oh, to bi trebalo biti ro...“

„I zatvorivši oči, ona mahne čarobnim štapićem tri puta. Čipkasta haljina od svile, protkana zlatnim i srebrenim nitima, pojavi se niotkuda. A za noge...“

Rune je recitirala taj tekst iz glave dok je koračala niz University Place.

Zastala je, zgužvala prijavnicu za Novu školu i iz daljine je ubacila u kantu za smeće.

Pogledala se u ogledalo koje je visjelo u dućanu s vlasuljama. Bila je dobro našminkana. Obrazi su imali pravu nijansu. Hvala ti, Stephanie. Oči su bile dobre - bar prije no što su je suze pretvorile u rakuna.

Rune potegne još jedan gutljaj Millera - iz treće limenke - zamotanog u papirnatu vrećicu. Kupila je pakiranje od šest limenka u dućanu niz ulicu ali nekako je uspjela popiti tri limenke unutar posljednja dva bloka.

Par prođe pokraj nje držeći se za ruke.

Rune nije mogla skrenuti pogled s njih.

Nisu primijetili. Bili su zaljubljeni.

„Jao“, rekla je Pepeljuginu dobra vila, „kočijaši. Što vrijedi pretvoriti bundevu u kočiju ako nemaš kočijaše koji je voze? Aha, miševi...“

Rune se opet okrene prema ogledalu, promrsi kosu prstima i korakne unatrag da pogleda rezultat.

Pomisli: uopće ne izgledam poput Pepeljuge. Sličim na nisku kurvu.

Ramena joj se opuste i ona posegne u torbicu. Tamo pronađe Kleenex i istrlja ostatak šminke s lica, pa se opet počestlja.

Skine narančaste naušnice, koje su se tako svidjele košarkaškoj prvakinji Karen, i spusti ih u torbicu.

Što nije bilo u redu? Zašto joj je bilo tako teško zainteresirati muškarce za sebe?

Razmatrala je sve.

Istina, nisam visoka niti plava.

Nisam ljepotica. Ali nisam niti ružna kao pas.

Možda je bila lezbijka.

Rune razmisli o tome.

Činilo se mogućim. I objašnjavalo mnogo toga.

Na primjer, zašto su je muškarci salijetali, ali nitko je nije zaprosio - vjerojatno su mogli osjetiti njezine sklonosti. (Ne da se htjela nužno udati - ali htjela je priliku da kaže 'Daj da razmislim o tome'.)

Ne, jednostavno nije bila tip za kojim su muškarci trčali. To je sve vjerojatno bilo dio toga, možda su je bogovi načinili takvom kakva jest. Mogli su te stvoriti niskom i slatkom, pomalo nalik na Audrey Hepburn, ali ne dovoljno da učini da muškarci - pravi muškarci, galantni muškarci, Cary Grant muškarci, vitezovi - padnu na tebe# Bogovi su te jednostavno iznevjerili. Poruka je bila: da su htjeli da imaš nekog poput Richarda, učinili bi te deset centimetara višom, i dali ti grudi veličine trojke, ili barem dvojke, i plavu kosu.

Ali, biti lez, o tome je trebalo razmisliti. Je li mogla živjeti s tim? Bilo bi teško to prihvatiti, ali možda je morala to priznati. Od nekih stvari ne možeš pobjeći.

Kad si je to priznala, osjetila je kako kroz nju struji olakšanje. To je objašnjavalo zašto nije odmah htjela spavati s muškarcima - vjerojatno nije niti voljela seks s muškarcima. A ako je na Richarda reagirala kao da je priključena na struju, to je vjerojatno bilo iz razloga koji je shvatila prije - da je bilo nečeg ženstvenog u njemu. Sigurno, to je imalo smisla.

Bit će teško reći to majci.

Možda bi trebala skratiti kosu na kratko.

Možda bi trebala postati časna sestra.

Možda bi se trebala ubiti.

Na uglu Osme ulice, umjesto da podzemnom krene u svoj stan, skrenula je na drugu stranu, prema videoklubu.

Znala je što želi učiniti.

Uzeti film. Možda Dogodilo se jedne noći. Ionako ću plakati, zašto da ne uzmem film koji ide uz to? Sladoled, pivo i film. S tom kombinacijom ne mogu izgubiti.

A Prohujalo s vihorom?

A Lezbijske ljubavnice?

Deset minuta kasnije ušla je u Washington Square Video. Za pultom je stajao Frankie Greek i izgledao pokajnički.

Pa, i treba. Sjebao je stvar kad je zapisivao onu Richardovu poruku... Priuštit će mu pakao. Ali, dok ga je gledala kako se nervozno poigrava daljinskim upravljačem videa, učini joj se da mu je nešto drugo na umu. Bio je nervozan, ali ne zbog nje.

„Bok, Rune.“

„Što je, Frankie? Je li ti sestra u redu?“

„Da, dobro je“, odgovori on formalno. „Rodila je.“

„Znam. Rekao si nam. U čemu je problem?“

„Kako si večeras? Dobro, nadam se. Super.“ Pretendent za rock-glazbenika govori poput gospodina Rogersa? Nešto je stvarno krenulo krivo. „Što je s tobom?“

„Ništa, Rune. Čuo sam da je večeras hladno vani.“ Činilo se kao da ima lošu točku na Saturday Night Live.

„Hladno. O čemu, dovraga...“

„Rune?“ , reče duboki muški glas.

Ona se okrene.

O, to je bio taj savezni šerif. Dixon, sjetila se.

„Bok“ , reče on.

„Hej, šerife Dixon.“

On se nasmije. „Kad vi to kažete, zvuči kao šerifu lošem vesternu. Zovite me Phillip.“

Ona pogleda Frankiea, koji je bio bijedi od Micka Jaggera u veljači. „Vidio sam mu značku.“

„On lovi ljude koji zajebu telefonske poruke“ , progundā Rune.

„Ha?“

„Nema veze.“

„Kako ste?“ , upita Dixon, smiješeći se.

Zatim se namršti, i pogleda njezino lice.

„Ovdje je malo...“ , on pokaže na njezin obraz.

Ona dohvati papirni ručnik i obriše malo šminke s očiju.

„To je to“ , reče Dixon. „Hej, dobra odjeća.“

„Stvarno?“

Njegov pogled je prelazio preko nje - i ona opet osjeti taj strujni udar. Ne tako snažna voltaža kao s Richardom, ali ipak...

„Nikad se ne drogiram“ , reče Frankie Greek.

Dixon ga pogleda znatiželjno.

„Neki glazbenici to čine. Mislim, za to se zna. Ali ja nisam nikada. Neke od mojih pjesama su o drogi. Ali to je, ono, nešto o čemu se pišu pjesme. Držim se podalje od njih.“

„Pa, dobro za tebe.“

Rune ga umorno pogleda, pa reče šerifu: „Ima li napretka u slučaju?“

„Naaa.“ Zatim mu se učini da ne bi trebao govoriti tako, pa doda: „Ne. Nema dokaza u slučaju smrti Edelman.“

On slegne ramenima. „Nema otisaka. Nema svjedoka. Niste vidjeli ništa čudno u posljednje vrijeme? Jesu li vas pratili?“

„Ne.“

Dixon klimne.

Pogleda neke kasete. Izabere jednu. Spusti je.

„Tako“ , reče on.

Dva puta 'Tako' od dva različita muškarca u jednoj noći.

Rune se pitala što ovaj znači.

„Mogu li razgovarati s vama?“ , upita on, i rukom je pozove u prednji dio kluba.

„Naravno.“

Stajali su pokraj prozora, pokraj odbačenog kartonskog lika Michaela J. Foxa.

„Mislio sam da biste voljeli čuti ovo. Provjerio sam onaj slučaj o kojem ste mi pričali. Pljačka Union Bank?“

„Jeste li?“

On odmahne glavom.

„Nisam ništa otkrio. Tehnički, još je otvoren, ali nitko na njemu nije radio od pedesetih. Samo slučajeve ubojstava drže trajno otvorena. Pokušao sam pronaći predmet, ali čini se da su ga bacili prije deset ili dvadeset godina.“

„Mislila sam da ga vi istražujete.“

„Pljačku? Ja?“ , Dixon se opet nasmije. Imao je lijep osmijeh. Ona pomisli kako je Richard imao oko sebe tajanstvenost. Nešto se događalo ispod površine - njegovom se osmijehu nije moglo potpuno vjerovati. Dixonov je izgledao iskreno.

On skine svoju bejzbolsku kapu, protrlja kosu na dječjački način, pa vrati kapu.

Ona reče: „Mislim, izgledalo je kao slučajnost što se raspitujete o gosp. Kellyju i svemu ostalom.“

„Pljačka banke bio bi posao za FBI, ne šerife. Ja sam uključen zato, jer je ubojica koristio metke kakve koriste mnogi plaćeni ubojice. Takve stvari provjeravamo.“

„Teflon“, reče Rune.

„O, kako znate za to?“

„Policija mi je rekla. Ali ako vas nije briga za pljačku, zašto ste pogledali slučaj?“

On slegne ramenima, skrene pogled.

„Ne znam. Vama se činilo važno.“

Opet mali udar. Ne tako snažan kao s Richardom. Ali to jest bilo nešto. Osim toga, Richard, za kojeg je mislila da ga voli, upravo joj je srao o njezinom životu, a ovaj momak, gotovo stranac, potrudio se da joj pomogne u potrazi.

Mala crvena kokoš...

Ona ga zavodnički pogleda, pogledom Scarlett O'Hare.

„Samo zato ste došli čak ovamo? Da mi kažete za slučaj star pedeset godina?“

On slegne ramenima, izbjegavajući njezin pogled.

„Svratio sam kod vas i nije vas bilo tamo, pa sam nazvao ovdje i rekli su mi da ponekad izlazite i razgovarate s ljudima o filmovima.“

Rekao je to kao da je vježbao rečenicu. Kao sramežljivi dječak koji vježba rečenicu da pozove djevojku na spoj. Bilo mu je neugodno. Prekrižio je ruke.

„Dakle, pogađali ste da ću biti ovdje?“

„Da.“ Zatim nastavi: „A kladim se da želite znati zašto.“

„Da“, reče ona. „Želim.“

„Pa“, on proguta slinu. Kako je netko s tolikim pištoljem mogao biti nervozan? On nastavi. „Pretpostavljam da sam vas htio pozvati van. Mislim, ako ne želite, zaboravite, ali...“

„Rune“, vikne Frankie, „telefon!“

„Pričekajte me ovdje“, reče Rune Dixonu, pa doda nježnije: „Nemojte otići.“

Ona podigne slušalicu. Bila je to Amanda LeClerc.

„Rune, mislila sam da bi voljela znati“, reče žena brzo, a naglasak joj je bio izraženiji zbog uzbuđenja. „Kćer Victora Symingtona, ovdje je. Mislim, sada. Želiš li je vidjeti?“

Rune pogleda Dixona, koji je gledao police s kasetama. Pogledao je odjeljak s oznakom V, pocrvenio i skrenuo pogled.

Rune je bjesomučno razmišljala - što da učini?

Čovjek koji ju je htio pozvati na spoj protiv njezine potrage.

Ovo uopće nije bilo pošteno.

„Rune?“, reče Amanda. „Ne mislim da će dugo biti ovdje.“

Pogled prema Dixonu.

Pogled prema brooklynskim Žutim stranicama.
O, stranje.
Ona brzo izgovori u slušalicu: „Dolazim odmah.“



18. Poglavlje

„Rodili ste?“

Rune podigne pogled s popisa stanara, koji je bio tako prošaran grafitima da nije mogla pronaći broj stana Amande LeClerc. Njezin iznenađeni pogled zaustavi se na iznenađenom licu mladića koji ju je pustio u zgradu prije dva dana - kad je bila u visokoj trudnoći. Sad mu je opet dopustila da joj otvori vrata i prošla je kroz njih.

„Jesam, hvala“, reče Rune.

„Courtney Madonna Brittany. Tri i pol kilograma.“

„Čestitam“, reče on. Nije mogao skrenuti pogled s njezinog trbuha. „Vi ste, eh, dobro?“

„Odlično“, uvjeravala ga je Rune.

„Izišla sam na minutu i zaboravila ključeve.“

„Gdje vam je djevojčica?“, upita on.

Kad lažeš, laži uvjerljivo. „Gore je. Gleda TV.“

„Gleda TV?“

„Pa, s ocem je, a on gleda TV. Oboje vole komedije... Recite, u kojem je ono stanu Amanda LeClerc?“

„O, Amanda? S drugog kata?“

„Da.“

„Mislim 2F.“

„Da, da, da.“

Rune pojuri preskačući po dvije stube odjednom.

„Ne mislite li da biste trebali malo usporiti?“

„Seljačkog sam roda“, dovikne mu ona veselo.

Kad je došla na drugi kat, uočila je da je komad šperploče prikucan preko rupe u vratima gosp. Kellyja. Na njima je bio i veliki lokot. Zamjena za policijsku vrpču. Ona prođe pokraj njih.

Bilo je teško odbiti Phillipa Dixona (on, za razliku od Richarda, nije imao problema s riječju ili idejom 'spoja').

„Nešto hitno?“, upitao ju je.

„Jasno. Hej, volite li odlagališta?“, upitala je ona njega na izlazu iz videokluba.

Nije promašio. „Obožavam ih.“

Rune sada pokuca na Amandina vrata i žena dovikne: „Tko je?“

„Ja, Rune.“

Vrata se otvore. „Dobro. Ona je gore. Nagovorila sam je da te pričekava. Nije htjela, ali na kraju jest.“

„Je li čula nešto od oca?“

„Ne znam. Nisam je pitala. Samo sam rekla da si ga tražila i da je važno.“

„U kojem je ono stanu?“

„Tri B.“

Rune se sjeti da je Symington živio direktno iznad gospodina Kellyja. Ona se popne na kat iznad. Kat Amade i gosp. Kellyja mirisao je na luk; ovaj je imao miris po slanini. Ona zastane u hodniku. Vrata stana 3B bila su otškrinuta.

Rune krene naprijed, i prvo ugleda rub suknje, a potom i dvije tanke noge u tamnim čarapama. Bile su prekrížene na način koji je govorio o samouvjerenosti. Rune počne kucati ali tada jednostavno otvori vrata do kraja. Žena na krevetu okrene se prema njoj. Pregledavala je hrpu papira. Imala je visoke jagodice, lice sjajno od šminke, i prosijedu kosu natjeranu na svoje mjesto tonama spreja. Izgleda poput moje majke, pomisli Rune, i pretpostavi da je žena bila u ranim četrdesetim.

Žena je nosila sako i pušila dugu, tamnosmeđu cigaretu.

Ona pogleda Rune i reče: „Ta žena s donjeg kata... Rekla je da je netko tražio mojeg oca. Jeste li to vi?“

„Da.“

Žena se polako okrene, i ugasi cigaretu pritiskom u pepeljaru. Ugasila se uz lagani zvuk mrvljenja. Ona pogleda Rune od glave do pete. „Bože, postaju sve mlade i mlade.“

„Oprostite?“

„Koliko imate godina?“

„Dvadeset. Kakve to ima veze s bilo čime? Samo sam vam htjela postaviti nekoliko...“

„Sto vam je obećao? Auto? To je često radio. Uvijek je davao aute. Ili govorio da će ih dati. Porschee, Mercedese, Cadillac. Naravno, onda bi imao problema s prodavačem. Ili registracijom. Ili nečim drugim.“

„Auti? Ja nisam čak ni...“

„I onda se svodilo na novac. Ali, takav je život, zar ne? Obećavao bi im tisuću, a na kraju davao nekoliko stotina.“

„O čemu vi pričate?“, upita Rune.

Još jedan pregled. Žena je došla do Runeinih prugastih čarapa i crvenih cipela prije no što je njezino lice otkrilo prijezir. Ona odmahne glavom. „Vi niste... oprostite, ali niste mogli naplatiti baš tako mnogo. Kolika vam je bila cijena? Za noć?“

„Mislite da sam kurva?“

„Moj otac ih je zvao prijateljice. Jednu je čak jednom doveo na večer Dana zahvalnosti. U moju kuću! U Westchesteru. Lynda s 'y'. Možete zamisliti tu scenu. S mojim suprugom i djecom?“

„Ja i ne poznajem vašeg oca.“

Žena se namršti, pitajući se govori li Rune istinu.

„Možda je ovdje nastao neki nesporazum.“

„Rekla bih da jest.“

„Vi niste...“

„Ne“, reče Rune, „nisam.“

Lagani smijeh. „Oprostite...“ Žena pruži ruku.

„Zovem se Emily Richter.“

„Ja sam Rune.“ Ona je neodlučno prihvatila.

„I prezime.“ „Glumica?“

„Ponekad.“

„Dakle, Rune, vi stvarno ne poznajete mog oca?“

„Ne.“

„I niste ovdje zbog novca?“

Ne baš, pomisli ona. Odmahne glavom.

Emily nastavi: „Zašto ste me htjeli vidjeti?“

„Znate li gdje je?“

„To pokušavam otkriti. Jednostavno je nestao.“

„Znam.“

Emily pažljivo pogleda Runeino lice. Žena je imala prodorne oči i Rune skrene pogled.

Emily reče: „A ja imam osjećaj da vi znate zašto.“

„Možda.“

„A to je?“

„Mislim da je bio svjedok ubojstva.“

„Čovjeka koji je ubijen u zgradi?“, upita Emily. „Čula sam za to. To je bilo na katu ispod, zar ne?“

„Da.“

„I vi mislite da je moj otac to vidio?“

Rune krene dalje u stan. Sjedne na jeftini kuhinjski stolac. Pogleda oko sebe. Stan je bio drukčiji od stana gosp. Kellyja. Na prvi pogled nije mogla shvatiti zašto, a zatim je shvatila. Ovo je bila soba poput hotelske, opremljena jednim telefonskim pozivom dućanu koji prodaje sve: slike, namještaj, tepihe. Mnogo svijetlog drva i metalik boja i laminata. Koordinirano. U stilu predgrađa.

Na što ju je podsjetilo? O-moj-bože, Richardov stan...

Emily zapali još jednu cigaretu. Rune pogleda u kuhinju. Vidjela je dovoljno hrane da izdrži cijelu opsadu. Poput smočnice njezine majke, pomisli ona. Sa zalihama brašna, žućkastim kutijama s grožđicama i raži i kukuruzom. Obojene limenke. Zelene, Del Monte. Crvene, Campbelllove. Jedina razlika bila je u tome što je ovdje sve bilo novo. Kao i namještaj.

Emilyn glas bio je blaži kad je rekla: „Nisam željela ništa sugerirati. Ono što sam prije govorila. Otkad je majka umrla, otac je bio, pa, pomalo nestabilan. Imao je niz mladih prijateljica.

Barem je pričekao da ona umre prije nego što se vratio u adolescenciju.“ Ona odmahne glavom. „Ali ubojstvo... Dakle, možda je u opasnosti.“ Cigareta zastane na pola puta do njezinih usta, pa se spusti.

Rune joj reče: „Pretpostavljam da je u redu. Mislim, ne znam da li je. Sigurno nije ovdje bio dugo vremena nakon što je čovjek s donjeg kata ubijen.“

„Što se dogodilo?“

Rune joj ispriča o smrti Roberta Kellyja.

„Zašto mislite da je moj otac to vidio?“

„Dogodilo se tako da sam se vratila ovamo da uzmem nešto nakon što je gosp. Kelly ubijen. I bila sam u stanu na katu ispod...“

„Kako ste ga upoznali, tog gosp. Kellyja?“

„Bio je klijent u videoklubu u kojem radim. Bili smo nekakvi prijatelji. Uglavnom, vidjela sam vašeg oca. I on je vidio mene u stanu. Bio je užasnut. To je bilo čudno - da ja nekog uplašim.“ Ona se nasmije. „Ali meni se čini da je onog dana kad je gosp. Kelly ubijen vaš otac bio na njegovim požarnim stubama. Vidio je ubojicu kako izlazi iz stana nakon što je ubio gosp. Kellyja. Mislim da je vaš otac vidio ubojicu.“

Emily odmahne glavom.

„Ali zašto bi pobjegao samo zato što vas je vidio?“

„Ne znam. Možda me nije mogao dobro vidjeti pa je pomislio da sam ja ubojica koji se vratio da uništi dokaze ili nešto takvo.“

Emily je gledala lažni orijentalni tepih. „Ali policija me nije nazvala“ - ona opet klimne - „što znači da im niste rekli za njega.“

„Ne.“

„Zašto ne?“

Runein pogled odluta.

„Stvar je u tome da ne volim policiju.“

Emily ju je oprezno promatrala još jedan trenutak. Zatim reče pažljivo: „Ali stvar nije baš u tome, zar ne? Ima još nešto.“

Rune skrene pogled. Pokušavala je biti hladnokrvna i mirna. Nije uspijevalo.

„Pa, sve što znam je da sam zabrinuta za oca“, reče Emily. „Ponekad zna biti naporan, ali još ga volim. Želim ga pronaći. Čini se da i vi to želite. Zašto mi ne želite reći?“

Rune odnekud uspije pronaći izgled odrasle osobe. Postavi ga na lice i nasmiješi se Emily kao žena ženi. „Imam osjećaj da ni vi meni niste sve rekli.“ Žena je oklijevala.

Udahnula je i izdahnula krupni oblak dima. „Možda nisam.“

„Pokazat ću vam svoj ako mi vi pokažete...“

Emily se nije htjela nasmiješiti. Ali se nasmiješila. „U redu, istina?“ Ona se ogleda po stanu. „Nisam nikada bila ovdje. Ovo mi je prvi put. Nisam bila niti u jednom od njegovih stanova protekle godine... Nije li to strašno?“

Rune ne reče ništa. Emily uzdahne. Izgledala je mnogo manje odraslom nego prije. „Posvađali smo se. Prošlog ljeta. Jako.“

Usljedila je tišina. Zatim se ona nasmiješi Rune. Lagano podigne usnice. Pokušala je ublažiti situaciju. Zatim osmijeh

izbljedi. „Pobjegao je od kuće. Nije li to glupo?“

„Vaš otac je pobjegao od kuće? Pa to je radikalno.“ Emily upita: „Jesu li vaši roditelji još živi?“ „Moja majka jest. Ona je u Ohio. Otac mi je umro prije nekoliko godina.“

„Jeste li se slagali s njima kad ste bili kod kuće?“ „Prilično dobro, čini mi se. Moja majka je duša od čovjeka. Moj otac... Ja sam mu bila miljenica. Ali nemojte reći mojoj sestri da sam to rekla. Bio je stvarno, stvarno cool.“

Emily je pogleda nakrivljene glave. „Vi ste sretnica. Moj otac i ja često smo se svađali. Oduvijek. Čak i kad sam bila mlada. Imala bih dečka, a tati se nije sviđao. Nije bio iz prave vrste obitelji, nije zarađivao dovoljno novca, bio je Židov, bio je katolik...“

Donekle sam se odupirala, ali bio mi je otac a očevi imaju autoritet. Ali onda sam odrasla i nakon što mi je majka umrla prije nekoliko godina, dogodilo se nešto čudno.

Uloge su se izmijenile. On je postao dijete. Otišao je u mirovinu, nije imao mnogo novca. Udala sam se za biznismena i obogatila se. Trebao je mjesto za život i uselio je k nama...“

„...Ali nisam to izvela dobro. Iznenada sam ja imala moć, ja sam mogla postavljati uvjete. Baš suprotno onome što je bilo kad sam živjela kod kuće. Ponijela sam se loše. Prošlog ljeta smo se svađali i rekla sam neke strašne stvari. Nisam zaista mislila tako. Čak nisu bile niti istinite. Mislila sam da će se tata suprotstaviti ili ih ignorirati. Nije. Ponio je neke stvari i nestao.“

Njezin glas je podrhtavao.

Emily zašuti. Držala je cigaretu nesigurnom rukom.

„Od tada sam ga pokušavala pronaći. Neko vrijeme je bio u Y, u hotelu u Queensu. Imao je stan u West Villageu. Ne znam kad se uselio ovamo. Nazivala sam ljude koje poznaje -neke od njegovih starih suradnika, njegovih doktora -pokušavajući ga pronaći. Napokon se službenik u uredu njegovog doktora slomio i dao mi ovu adresu.“

Emily izgladi suknju. Bila je to duga suknja od skupe svile. Mogla se opisati jedino kao elegantna, zaključa Rune. „Sad sam ga opet promašila“, reče joj Emily.

„Zašto ga niste jednostavno nazvali i ispričali se?“

„Pokušala sam prije nekoliko mjeseci. Ali spustio mi je slušalicu.“

„Zašto mu ne date vremena? Možda će se smiriti. Nije tako star, zar ne? U šezdesetim je.“

Pogled se opet spusti na tepih. „Stvar je u tome što je bolestan. Nije mu preostalo mnogo vremena. Zato mi je službenik pristao reći gdje je. Ima rak. U završnom stadiju.“

Rune pomisli na svojeg oca. Sada je prepoznala Syming-tonovo sivo lice, znojnu kožu. Pomislila je i ovo: bolje da ne umre prije no što ga ona pronađe i upita o gosp. Kellyju i ukradenom novcu. Osjetila je grižnju savjesti, ali ipak je to pomislila.

„A što je to što vi niste rekli meni?“, vratila se odrasla Emily. „Vrijeme da mi pokažete svoje.“

„Nisam sigurna da je samo svjedok“, reče Rune.

„Kako to mislite?“

„U redu, ako zaista želite znati, mislim da bi vaš otac mogao biti ubojica.“

19. Poglavlje

„Nemoguće.“

Rune reče: „Mislim da je gosp. Kelly pronašao neki novac i da je vaš otac to otkrio. Mislim da je vaš otac ukrao novac i ubio ga.“

Emily je odmahivala glavom.

„Nikada. Tata nikada ne bi nikoga povrijedio.“

Rune još jednom pomisli na Symingtonovo lice - kako je izgledao užasnut. „Pa, možda je imao partnera koji ga je ubio.“

Emily opet odmahne, ali tada zastane.

„Što?“, upita Rune. „Recite mi.“

„Tata ne bi nikoga ubio. Znam to.“

„Ali...? Vidim vam nešto na licu. Nastavite.“

Dobra fraza za odrasle. Ravno iz filma Caryja Granta, vjerovala je. Nešto što je Audrey Hepburn rekla milijun puta.

„Ali“, reče žena polako, „zadnji put kad sam pričala s njim pitala sam ga treba li novca, a on je odgovorio - bio je stvarno ljut - rekao je da bi trebao dobiti više novca no što mogu i zamisliti i da više nikada neće uzeti niti jedan prokleti novčić od mene i Hanka.“

„To je rekao?“, upita Rune uzbuđeno. Emily klimne.

„Moramo ga pronaći“, reče Rune.

„Hoćete li ga prijaviti policiji?“, upita Emily.

Rune zausti da kaže ne. Ali zaustavi se.

Lažeš samo ljudima koji te mogu kontrolirati.

„Ne znam. Mislim da vjerujem da on nije ubio gosp. ECellija. Najprije želim s njim razgovarati. Ali gdje je? Kako ga možemo pronaći?“

Emily reče: „Da znam, ne bih sada bila ovdje.“

„Ima li nečega tamo?“, Rune klimne prema pošti koju je Emily pregledavala.

„Ne, uglavnom je naslovljeno s Dragi Stanaru... Jedini trag koji imam je ime njegove banke. Pokušala sam ga zvati da vidim imaju li adresu ali nisu htjeli razgovarati sa mnom.“

Rune pomisli na još jedan film koji je gledala prije nekoliko godina. Tko je glumio? De Niro? Harvey Keitel? Glumac - privatni detektiv - izblefirao je banku i dobio informaciju.

Možda je to bio Sean Connery.

„Gledajte, ne razumijete me... Čovjek umire! Za ime Božje, dajte mi njegovu adresu. Evo broja računa.“

„Gospodine, ne mogu. To je protiv naše politike.“

„Do vraga s vašom politikom. Čovjekov život je u pitanju.“

„Imate li broj računa?“, upita ona Emily.

„Ne.“

„A broj poslovnice?“

„To imam.“

„To bi trebalo biti dovoljno.“

„Ne mislim da će vam dati informaciju.“

„Iznenadili biste se. Mogu biti vrlo uvjerljiva.“

Rune obriše oči - razmišljajući kako bi to učinila Stephanie, jedina prava glumica koju je znala.

„Žao mi je. Ali zaista je vrlo, vrlo važno.“ Mladić je bio potpredsjednik banke ali izgledao je dovoljno mlad da može biti prodavač u McDonald'su, s tim rijetkim brčićima i glatkim obrazima. Bilo je jutro, devet i trideset, i poslovnica se tek otvorila. Prostorija oko njih bila je prazna. Potpredsjedniku nije bilo ugodno s tom mladom uplakanom ženom koja je sjedila pred njegovim stolom. Bespomoćno je gledao računalo, pa opet pogleda Rune.

„Ne dobiva izvještaje iz banke? Niti jedan?“

„Niti jedan. Vrlo je zabrinut. Djed je jako napet čovjek. Sigurna sam da je to razlog što je doživio udar. Vrlo je... kako se kaže? Znate.“

„Probirljiv?“, ponudi mladić. „Minuciozan?“

„To je to. A kad je shvatio da ne dobiva izvještaje, Isuse, stvarno je dobio napad.“

„Koji je broj njegovog računa?“

Rune počne kopati po torbici. Minutu. Dvije. Čula je kako Muzak pumpa kroz sjajni mramorni hodnik. Ona se zagleda u svoju torbicu. „Čini se da ga ne mogu pronaći. No, ionako ga vjerojatno ne bi mogli pročitati. Pokušao ga je zapisati ali ne može kontrolirati desnu ruku i to ga frustrira. Nisam ga htjela bezrazložno uznemiravati.“

„Ne mogu učiniti ništa bez njegovog računa...“

„Lice mu je bilo crveno a oči su mu se iskolačile. Mislila sam da će pući...“

„Kako se zove?“, upita čovjek brzo.

Obrisao je brk i nagnuo prema računalu.

„Vic Symington. Ne, Victor.“

On utipka ime. Zatim se namršti. Utipka još nešto, tako da su mu prsti letjeli po tipkovnici. Pročita nešto, pa se opet namršti. „Ne shvaćam. Mislite da vaš djed želi još jednu kopiju svojeg posljednjeg izvotka?“

„Posljednjeg izvotka? Vidite, preselio je i izvadak mu nije došao na novu adresu. Što imate pod njegovom novom adresom?“

„Imamo problem, gospođice.“

Potpredsjednik-prodavač hamburgera podigne pogled.

Rune se oznoji, a želudac joj se stegne. Sad je uprskala. Vjerojatno je pritiskao jednu od onih tipki koje su alarmirale čuvare. Sranje. Ona upita: „U čemu je problem?“

„Netko je zatvorio račun vašeg djeda prije dva dana. Ako misli da još uvijek ima novac u ovoj banci, nešto nije u redu.“

„Kako je mogao doći ovamo da zatvori račun? Jadnik, čak ne može sam niti jesti.“

„Nije to učinio osobno. Pokraj zatvaranja piše PO. Poslao je odvjetnika i ovaj je zatvorio račun.“

„Majka! Nije valjda!“ Rune pokrije lice rukama.

„Uvijek je govorila da će opljačkati djeda. Kako je to mogla učiniti?“

Rune opet zajeca, dok su joj suze padale na ruke.

„Recite mi! Morate! Je li to bila majka? Moram znati.“

„Žao mi je, gospođice, protiv naše politike je da dajemo informacije o klijentima bez pismene dozvole.“

O, to je zvučalo poznato. Sjeti se filma.

Ona se nagne naprijed. „Do vruga s vašom politikom. Čovjekov život je u pitanju.“

„Njegov život?“, upita potpredsjednik mirno, naslonivši se. „Zašto?“

„Pa, zato što...“ (u filmu De Niroa ili Keitela ili Conneryja, službenik bi jednostavno popustio.)

„Zato što?“, upita čovjek.

Nije bio sumnjičav. Bio je samo znatiželjan.

„Udar. Ako je majka ukrala novac... mogao bi to biti njegov kraj. Još jedan udar, srčani napad. Stvarno brinem za njega.“

Mladić uzdahne. Još jednom obriše brk. Još jednom uzdahne. Pogleda zaslon računala.

„Ček je povučen na ime Ralph Stein. On je odvjetnik...“

„O, hvala Bogu“, uzvikne Rune.

„To je djedov odvjetnik. S-t-i-n-e, zar ne?“

„E-i-n.“

„O, da. Zovemo ga ujak Ralph. Duša je od čovjeka.“

Rune ustane. „Ovdje na Manhattanu?“

„Citicorp zgrada.“

„To je ta.“

Potpredsjednik, tipkajući poput putujućeg trgovca, reče: „Ali vaš djed misli da još uvijek ovdje ima račun?“

Rune krene prema izlazu.

„Jadnik, stvarno je poput djeteta, znate?“

Čovjek sastavi prste. Bili su to punašni prsti i Rune pomisli kako bi ostavio lijepe debele otiske na svemu što bi dodirnuo, kao nespretni lopov. I nokti su mu bili prljavi. Ured u kojem su sjedili bio je velik, obojen u žuto, pun kutija i prašnjavih pravnih knjiga. Mrtva biljka stajala je u prozoru. Diplome škola za koje nije nikada čula visjele su na jednom zidu, pokraj sata.

Bilo je dva poslijepodne - i toliko dugo joj je trebalo da doputuje do odvjetnika Steina. Morala je biti na poslu u četiri ali još je imala dovoljno vremena. Ne paničari, reče ona sebi.

Odvjetnik je pogleda hladnim pogledom. Neutralno joj je bila asocijacija na taj pogled. Izgledao je kao čovjek koji bi ti htio pronaći neku slabost i pronašao bi je, pa ti to nekako davao na znanje, iako nikada to ne bi spomenuo.

Nosio je odijelo koje mu je bilo vrlo tijesno, a maramice su mu imale monograme. Prsti u obliku kobasica opet se približiše.

„Kako znate Victora?“ Glas mu je bio tih i neutralan, i to ju je iznenadilo, jer očekivala je da odvjetnici postavljaju pitanja grubim glasom, zlobno režeći.

Rune proguta slinu i iznenada shvati da mu ne može biti unuka. Stein je možda pisao čovjekovu oporuku; sigurno je znao sve njegove rođake. Zatim se sjetila što je Emily, njegova kći, prvo pomislila o njoj. Ona se nasmiješi i reče: „Ja sam prijateljica.“

Posebno je naglasila riječ.

On klimne. Neutralno. „Odakle?“

„Živjeli smo u blizini jedno drugoga. East Village. Ponekad sam ga posjećivala.“

„Ah. A kako ste saznali za mene?“

„Spomenuo vas je. Pričao je lijepo o vama.“

„Dakle, posjećivali ste ga.“

Odvjetnik je odmjeri s naznakom požude na licu.

„Jednom tjedno. Ponekad dvaput. Za starca bio je prilično... pa, izdržljiv. Možete li mi reći gdje je?“ , upita Rune.

„Ne.“

Ona opet proguta i naljuti se što je ovaj čovjek čini nervoznom. Ponekad je bilo tako teško biti odrastao.

Ona pročisti grlo i ispravi se. „Zašto ne?“

Odvjetnik slegne ramenima.

„Tajnost klijenta. Zašto ga želite vidjeti?“

„Otišao je u žurbi. Samo sam htjela razgovarati s njim a nisam dobila priliku. Jednog dana bio je na Desetoj ulici, a drugi dan je nestao.“

„Koliko imate godina?“

„Nije li nekakav zločin pitati za godine?“

„Ne diskriminiram vas na osnovi vaše dobi. Samo želim znati koliko imate godina?“

Rune reče: „Dvadeset. Koliko ste vi stari?“

„Pretpostavljam da ne želite razgovarati s njim. Zar ne? Pretpostavljam da vaša veza ili kako god to želite nazvati nije zasnovana na razgovoru. Sada...”

„Pet stotina*, izlane ona. „Dugovao mi je pet stotina.“

„Za jednu noć?“, Stein je odmjeri pogledom.

„Za jedan sat“, reče Rune.

„Jedan sat“, reče on.

„Jako sam dobra.“

„Ne toliko dobra“, reče odvjetnik.

„Jedan moj klijent platio je četiri tisuće za dva sata.“

Četiri tisuće? Što je tu sve bilo? Ona pomisli na neke najviše iznajmljivane kasete Washington Square Videa: Ljubavnica Q i Kuća boli. Bolestan svijet.

Odvjetnik upita neutralnim glasom: „A kad bih vam ja dao pet stotina dolara, biste li zaboravili gosp. Symingtona? Biste li zaboravili daje otišao u žurbi? Biste li zaboravili sve o njemu?“

„Ne“, reče Rune iznenada. Čovjek trepne. Sad ga je iznenadila. Ona pokuša sa svojim odraslim pristupom.

„Ali bih za dvije tisuće.“

Još ga je više iznenadila, i on joj se nasmiješi. Bio je to, naravno, neutralan osmijeh, ali ipak osmijeh.

On reče: „Tisuću i pet stotina.“

„Dogovoreno.“ Ona pomakne ruku kako bi se rukovala s njim, ali to se očito nije radilo tako u ovakvim poslovima.

On privuče blok. „Kamo da pošaljem ček?“

„Ovamo.“ Rune ispruži ruku.

Još jedan osmijeh. Iritiran, manje neutralan ovog puta. Ona je trebala biti glupa i zastrašena. Ali sada ga je gledala ravno u oči, i izgledala više-manje odraslo. On napokon ustane.

„Vraćam se za čas. Plativo u gotovini, pretpostavljam?“

„Može.“

On tiho iziđe iz ureda, zakopčavajući jaknu na izlasku. Nije ga bilo duže no što je Rune pretpostavila - mislila je da će samo reći tajnici da ispiše ček - ali ne, nije ga bilo punih pet minuta. To je bilo više nego dovoljno vremena da se Rune nagne nad stol i prelista Steinov Rolodex i pronađe karticu Victora Syming-tona. Adresa je bila prekrivena nekoliko puta i upisana je nova.

U Brooklynu. Adresa je bila u Brooklynu. Nekoliko puta ju je izrekla na glas. Zatvorila je oči. Testirala se i otkrila da ju je zapamtila. Vratila je Rolodex na mjesto.

Naslonila se u fotelju i pogledala odvjetnikov zid, pitajući se postoje li neki posebni okviri koje moraš koristiti za diplome. Gosp. idi-u-školu-i-vodi-koristan-život Richard nije imao nikakvih prokletih diploma na svojim ružnim bež zidovima.

Kladila se da Phillip Dixon, savezni šerif, nije niti išao na koledž. Izgledao je savršeno sretno. Ali prije no što je mogla zaigrati svoju igru izmišljanja složenog života za njega, koja počinje tako što mu je partner upucan i umire mu na rukama, odvjetnik Stein se vratio.

Imao je omotnicu i list papira. On joj preda i jedno i drugo. Ona brzo pregleda dokument ali bio je pun riječi kao što su ukoliko i odšteta i odricanje. Odustala je nakon prvog poglavlja.

„To je prijemnica za novac. Slažete li se da vas možemo tužiti za povrat ovog novca plus troškovi suda i odvjetnička naknada ako ne održite svoj dio dogovora...”

Rune je promatrala ček.

„...kao i odšteta.”

Svejedno.

Rune potpiše papir i stavi ček u torbicu.

„Dakle, gosp. Symington ne postoji, točno?”

„Gospodin tko?”

20. Poglavlje

„I kako je prošao spoj?”, upita Stephanie.

„S Richardom?”, reče Rune.

„S kim drugim?”, odgovori joj crvenokosa.

Rune se na trenutak zamisli.

Zatim upita: „Jesi li ikad gledala Rodanab>

Stajale su za pultom u Washington Square Videu.

„Misliš njegove skulpture?”

Tko? Ovo je bilo kao i Stalloneova poezija.

„Ne, mislim na letećeg dinosaura koji je uništio Tokio. Ili možda New York. Ili nešto drugo. Film iz pedesetih.”

„Propustila sam ga.”

„Bilo kako bilo, takav je bio i moj spoj. Katastrofa. I to ne kao iz Spielbergovih filmova. Iz filmova B-kategorije.”

Ispričala je Stephanie o Karen.

„Sranje. To je loše. Druga žena. Teško ih je zaobići.”

Njihov gubitak...

Rune reče: „Evo.” Posegnula je u torbicu i pružila Stephanie svoje narančaste naušnice.

„Ne”, pobuni se žena. „Ti ih zadrži.”

„Neću. Dosta mi je visoke mode. Slušaj, možeš li mi napraviti jednu uslugu?”

„Kakvu?”

„Moram ići u Brooklyn. Možeš li me zamijeniti?”

„Valjda. Ali, neće li Tony bijesniti?”

„Samo mu reci... Ne znam. Da sam morala ići nekamo. U posjet Frankievoj sestri u bolnicu.”

„Kod kuće je. S bebom.”

„Pa, otišla sam joj u posjet kući.”

„Tony će nazvati i provjeriti.”

Rune klimne.

„U pravu si. Samo izmisli nešto, nije me briga.”

„Što ćeš u Brooklynu?”

„Novac. Imam trag prema novcu.”

„Ne onom opljačkanom novcu?“

„Da. I ne zaboravi priču o maloj crvenoj kokoši.“

Stephanie se nasmiješi. „Za sada neću davati otkaz.“

„Vjerojatno dobra ideja.“ Rune prebaci preko ramena svoju torbicu od leopardove kože i iziđe.

„Ali vjeruj i dalje. Približavam se.“

Deset minuta kasnije bila je na putu za Brooklyn. U potrazi za Victorom Symingtonom.

Na podzemnoj željeznici putnici su bili tihi, pokunjeni. Jedna žena šaptala je nešto sama sebi. Mladi par imao je pokraj sebe svoj novi dragocjeni TV, omotan debelom žicom, s računom dućana Ludog Eddieja zalijepljenim na kutiji. Čovjek latino porijekla stajao je nagnut prema naprijed, odsutno promatrajući MTA kartu; činilo se da ga nije mnogo briga kamo putuje. Gotovo svi u vagonu, obasjani zelenim fluorescentnim svjetlom, bili su pogrbljeni i kao pokisli kad je vlak stigao na posljednju stanicu na Manhattanu prije no što se spustio ispod East Rivera.

Opet nelagoda.

Napušta Stranu, svoj teritorij.

Prije no što su se vrata zatvorila, jedan čovjek ukočeno uđe u vagon. Bio je bijelac ali imao je tamnožuti ten. Nije mogla pogoditi njegovu dob. Vagon nije bio pun ali on je sjeo izravno nasuprot Rune. Nosio je prašnjavu odjeću. Vraćao se s gradilišta ili nekog drugog teškog posla, umoran, iscrpljen. Bio je vrlo mršav i ona se upita nije li bolestan. Odmah je zaspao i Rune nije mogla odvojiti pogled od njega. Glava mu seljuljala i poskakivala, zatvorenih očiju. Bio je usmjeren prema Rune.

Ona pomisli: On je Smrt.

Osjetila je to duboko u sebi. Naježila se. Smrt, Had, Jahač Apokalipse. Tamni anđeo koji je dolepršao u bolničku sobu njezinog oca da ga odnese. Duh koji je sablasnim rukama obgrlio gosp. Kellyja i držao ga bespomoćnim u starom naslonjaču dok je netko ispaljivao one strašne metke u njegova prsa.

Svjetla zatrepere kad je vlak prešao na druge tračnice i usporio, kotrljajući se u stanicu. Zatim je krenuo dalje. Pet minuta kasnije zaljuljao se i opet su zastali. Vrata se bučno otvore. Probudila su ga. Kad je otvorio oči, gledao je ravno u Rune. Ona se strese i nasloni, ali nije mogla skrenuti pogled. On pogleda kroz prozor i brzo ustane. „Sranje, propustio sam stanicu. Propustio sam stanicu.“ On iziđe iz vagona.

I zbog toga što ga je gledala kako odmiče niz stanicu dok je vlak kretao, Rune ugleda čovjeka koji ju je slijedio.

Dok joj je pogled skretao ulijevo, na trenutak je vidjela vagon iza sebe. I ugledala mladića, čvrstog, koji je izgledao poput Talijana.

Treptala je, još uvijek nesigurna zašto ga je zapamtila, i tada se sjetila da je vidjela nekog tko je jako sličio njemu na nekom drugom mjestu. U svojoj zgradi? Ne, u East Villageu, u blizini stana gosp. Kellyja...

Izvan stana gosp. Kellyja, onog dana kad je provalila. Da, to je to! I to je bio isti momak koji je ušao u dućan dok je ona bila na ulici ispred Washintgon Square Videa.

Zgodni Dečko, odjeven u jaknu vodoinstalatera. Sjedio je na pragu, pušio i čitao Post. Je li to bio on?

Izgledao je kao on. Ali nije bila sigurna. Danas nije bio tako odjeven.

Čovjek nije gledao prema njoj, činilo se čak i da nije svjestan da je ona tamo. Čitao je knjigu ili magazin, potpuno uronjen u tekst.

Ne, to nije mogao biti on.

Postajala je paranoična. Onaj čovjek sa žutim očima, Smrt, učinili su je paranoičnom. Bio je to samo život u gradu luđaka, prljavih bučnih podzemnih željeznica, s tisuću i pet stotina ubojstava godišnje, i tisuću policijskih detektiva s usko položenim očima. I savezним šerifima koji vole flert.

Paranoja. Što bi drugo moglo biti?

Dovraga, pomisli ona, uozbilji se: moglo bi biti zbog milijun dolara.

Moglo bi biti zbog ubojstva.

To bi mogao biti razlog.

Svjetla se opet ugase dok je vlak uz buku još jednom prelazio na drugi kolosijek. Ona skoči, dok joj je srce lupalo, spremna na bijeg, sigurna da će se Zgodni Dečko progurati kroz vrata i zadaviti je.

Ali kad se svjetlo upalilo čovjeka više nije bilo, vjerojatno je stajao u grupi ljudi pokraj vrata, čekajući da side na sljedećoj stanici.

Vidiš, to je samo paranoja.

Ona sjedne i počne duboko disati kako bi se smirila. Kad je gomila ljudi izišla, više ga nije bilo u vagonu.

Dvije stanice dalje, kod Bay Ridgea, Rune side s vlaka, ogledavajući se oko sebe. Više nije bilo niti traga od Zgodnog Dečka. Popela se na pločnik.

Gledala je niz ulicu, pokušavajući se orijentirati.

I tada ga je ugledala. Izlazio je iz drugog izlaza podzemne željeznice pola bloka dalje. Ogledavao se - pokušavajući pronaći nju. Isuse...

Ipak ju je pratio.

Ona odvrti pogled, pokušavajući ostati smirena. Ne daj mu da shvati da si ga vidjela. Grubo se probijao kroz gomilu putnika i prolaznika, i kretao se prema njoj.

Pokušala je izgledati nonšalantno, kao da šeće ulicom, praveći se da gleda izloge, ali zapravo tražeći odraz nekog obližnjeg taksija.

Zgodni Dečko se približavao. Vjerojatno je gurnuo nekog s puta: čula je macho povike: „Jebi se, ne, jebi se ti.“ U bilo kojem trenutku pojurit će za njom. U bilo kojem trenutku izvadit će pištolj i upucati je onim teflonskim mecima.

Tada u izlogu dućana ugleda odraz svijetložutog taksija koji je krstarilo cestom. Rune se okrene, skoči pred neku trudnicu, i otvori vrata prije no što je vozač imao priliku stati.

Snažnim bliskoistočnim naglaskom vozač vikne: „Što, dovraga, radite?“

„Vozi!“

Vozač odmahne glavom. „Ne, aaa, ne...“ On pokaže na svjetla na krovu taksija koja su pokazivala da ne radi.

„Da!“, vikne ona. „Vozi, vozi, vozi!“

Rune vidje da je Zgodni Dečko stao, iznenađen, u nedoumici što da učini. Stajao je s cigaretom u ruci, a zatim oprezno krenuo prema njima, možda zabrinut da scena u taksiju ne privuče policajce. Tada je vjerojatno zaključio da nije važno.

Potrčao je prema njoj.

Rune je preklinjala vozača: „Molim vas! Samo nekoliko blokova!“ Dala mu je adresu na parkiralištu Fort Hamiltona.

„Ne, ne, aaa.“

„Dvadeset dolara?“

„Dvadeset? Ne, aaa.“

Ona se osvrne. Zgodni Dečko bio je udaljen samo nekoliko vrata, s rukom u jakni.

„Trideset? Molim, molim, molim!“

On promisli na tren. „Pa, u redu, trideset.*

„V6zi, vozi, vozi!“ vikne Rune.

„Zašto, žurite?“ upita vozač.

„Četrdeset jebelih dolara! Vozi!!!“

„Četrdeset?!“

Vozač pritisne gas do daske i auto pojuri, ostavivši oblak plavobijelog dima od guma pred Zgodnim Dečkom.

Rune se sklopčala na zamrljanom stražnjem sjedalu.

„Prokletstvo“, prošapta ona gorko dok joj se srce smirivalo. Obrisala je znoj s dlanova.

Tko je to? Symingtonov suradnik? Vjerojatno. Kladila se da je on ubio gosp. Kellyja.

Pucač - kako su policajci u filmu *Manhattan je moj život* zvali gangstera koji je izrešetao Roya pred hotelom na Petoj aveniji.

Iz pogleda njegovih tamnih očiju znala je da namjerava ubiti i nju.

Vrijeme za policiju? upita se ona. Zovi Manellija. Zovi Phillipa Dixona... Imalo je smisla. Bila je to jedina stvar koja je imala smisla u tom trenutku.

Ali tu je bilo i pitanje milijun dolara... Ona pomisli na Amandu. Na svoju opasnu karijeru. Na to kako bi se voljela provozati ispred Richarda i Karen u produženoj limuzini.

I odlučila je: bez policije, za sada.

Nekoliko minuta kasnije taksi se zaustavi pred svijetlozelenom kućom u nizu na dva kata. Vozač reče: „To je četrdeset dolara. I ne brinite za napojnicu.“

Stajala je na pločniku, skrivena iza nekakvih anemičnih zimzelenih biljaka, i gledala kuću u nizu koja je, prema odvjetnikovom Rolodexu, bila trenutno boravište Victora Syming-tona. Ružičasti flamingo stajao je na jednoj nozi na travnjaku ispred kuće.

Smeđi božićni vijenac ležao je pokraj palice za kriket ispod stuba.

„Učinimo to“, reče ona sama sebi. Nije imala mnogo vremena. Zgodni Dečko sada će tražiti telefon kako bi nazvao Symingtona i rekao mu kako je nije uspio zaustaviti i kako je na putu prema njemu. Neće proći dugo vremena prije no što se i on sam ne pojavi.

Pomislila je kako bi sama mogla izići na kraj sa Symingtonom. Ali s njegovim snažnim partnerom, vjerojatno usijane glave, bilo bi nevolje.

Ona pozvoni. Pripremila je svoju priču i to dobru, mislila je. Rune će mu reći da zna što su on i Zgodni Dečko učinili i da je dala pismo svojem odvjetniku, u kojem sve objašnjava i spominje njihova imena.

Ako joj se bilo što dogodi, reći će mu, pismo će biti poslano policiji.

Samo jedan nedostatak plana. Symington nije bio kod kuće. Prokletstvo. Nije računala na to.

Lupala je na vrata šakom.

Nije bilo odgovora. Okrenula je kvaku.

Bilo je zaključano.

Pogledala je niz ulicu. Još nije bilo Zgodnog Dečka. Spustila se niz sive stube i krenula prema stražnjim vratima. Prošla je pokraj skupa Sedam patuljaka od gipsa, postavljenih pokraj zgrade, pa je pronašla vrata u jeftinoj ogradi oko dvorišta. Na stražnjim vratima Rune pritisne lice na staklo, rukama zaklonivši svjetlo. Unutra je bilo mračno. Nije mogla mnogo vidjeti.

Dio nje govorio joj je da bi Zgodni Dečko mogao biti ovdje u bilo kojem trenutku. Drugi dio nje laktom je razbio malo prozorsko staklo. Ona posegne unutra i otvori vrata. Bacila je razbijeno staklo u dvorište zaraslo u gustu travu. Ušla je unutra. Pošla je u dnevnu sobu. „Minimalistički“, promrmlja. U spavaćoj sobi bio je jedan krevet, ormar i podna svjetiljka. Kuhinja je imala stol i dva stolca. Dvije čaše stajale su na Formica pultu u starinskom stilu, prekrivenom mrljama poput slike Jacksina Pollocka. Nekoliko oštećenih komada posuda i srebrenina. U dnevnoj sobi bio je samo jedan stolac na sklapanje. Ništa drugo.

Rune zastane ispred kupaonice. Na vratima je bio prljavi stakleni prozor. „Oho, momak sa stilom“, promrmlja ona. Nečiji inicijali bili su na vratima. „W.C.“ Momak koji je sagradio kuću, nagađala je.

Pregledala je ormare - sve osim onog u spavaćoj sobi koji je bio osiguran velikim, novim, sjajnim lokotom. Ispod škripavog kreveta nalazila su se dva kovčega. Teška, kožna. Ona ih izvuče. Počela se preznojavati u toplom stanu s ustajalim zrakom. Ustane i pokuša otvoriti prozor. Bio je zakucan čavlima. Zašto?, pitala se.

Vratila se kovčezima i otvorila prvi. Odjeća. Stara, pohabana na rukavima i ovratnicima. Smeđe boje su postajale svijetle, a bijele žućkaste. Ona ga zatvori i vrati na mjesto. U drugom kovčegu: žilet s dva oštra ruba, tuba pjene za brijanje poput one za zubnu pastu; švicarski nož; ključevi; mali metalni spremnik za konac; škare za nokte i četkica za zube.

Probijala se naniže kroz slojeve.

Pronašla je malu, istrošenu navlaku za usnu harmoniku omotanu gumenom trakom. Bila je vrlo teška. Ona je otvori.

Pronašla je pismo - od Weissmana, Burkowa, Stein i Rubina, PC. - koje opisuje kako je njegova ušteđevina, oko pedeset i pet tisuća, prebačena na račun na Kajmanske otoke. Avionska karta, jednosmjerna, za Georgetown na Velikom Kajmanu. Let od prekosutra.

Pokraj toga pronašla je njegovu putovnicu. Nikada nije vidjela putovnicu. Bila je stara i umrljana. Odostraga je imala desetke biljega koji su izgledali službeno.

Nije niti gledala ime sve dok ga nije htjela vratiti.

Čekaj. Tko je dovraga Vincent Spinello?

O, sranje! U Steinovoj odvjjetničkoj tvrtki, kad je pregledavala odvjjetnikov Rolodex, bila je tako nervozna da je pogrešno pročitala ime. Vidjela je Vincent Spinello i pomislila Victore Symington. O, Kriste, sve je pogrešno shvatila. Čak je jadniku razbila i staklo!

Kakva šteta. Nije mogla vjerovati. Opasnost, rizik, Zgodni Dečko... sve uzalud.

„Prokletstvo“, prošapta ona grubo.

Ali, čekaj... Pismo.

Ona opet otvori pismo. Bilo je naslovljeno na Symingtona i na ovu adresu. Pa što je radio s putovnicom Vincenta Spinella?

Ali kad je opet pogledala putovnicu, i tmurnu sličicu u njoj, nije bilo sumnje. Spinello je bio čovjek kojeg je vidjela u stanu Roberta Kellyja. Tko je on?

Ona prokopa do dna omota i otkrije. Ono zbog čega je bio tako težak bilo je nešto što je bilo zamotano u komad novinskog papira - pištolj.

S njim je bila i mala kutija od jeftinog kartona, smeđe-zelene boje. I kutija je bila teška. S jedne strane bio je natpis na jeziku koji joj se činio kao njemački.

Prepoznala je samo jednu riječ. Teflort.

O, Bože...

Symington - ili Spinello - bio je čovjek koji je ubio Roberta Kellyja. On i Zgodni Dečko pronašli su novac od pljačke Union Bank. Ukrali su novac i ubili ga! A plijen je bio u ormaru!

Rune padne na koljena i pogleda lokot na ormaru. Nagne se prema naprijed, žmirkajući. Povuče ga, i lokot zazveči.

Zatim se ukoči. Začula je otvaranje i zatvaranje vrata.

Jesu li to bila prednja ili stražnja vrata? Nije bila sigurna. Ali znala je jedno. Bio je to ili Zgodni Dečko ili Symington. I znala je još nešto: obojica su je željeli mrtvu.

Rune još jednom povuče vrata ormara.

Nisu se pomakla niti milimetar.

Koraci su sada bli unutra. U blizini. Ako me pronađe ovdje, ubit će me! Ona strpa omot harmonike u svoju torbu i prebaci je preko ramena.

Škripanje dasaka...

Ne, ne...

Mislila je da su u prednjem dijelu stana. U dnevnoj sobi, koja nije bila vidljiva s mjesta na kojem se nalazila. Vjerojatno je mogla izići na stražnja vrata bez da je vide. Ona baci pogled u hodnik, pa skoči natrag u spavaću sobu. Da, bio je prazan.

Rune duboko udahne i istrči iz sobe.

Zabila se ravno u prsa Victora Symingtona.

On se zagrcne od straha i zakorači unatrag, a ružni šešir padne mu s glave. Refleksno zamahne i udari je u trbuh. Ona se presavije od udarca i pročišta: „O, Bože.“ Strašan bol prostrujao joj je kroz prsa i čeljust. Rune pokuša vrisnuti, ali glas joj je bio samo šapat. Pala je na pod bez daha.

Symington je bijesno uhvati za kosu i okrene. Klekne na koljena. Ruke su mu smrdjele na češnjak i duhan. Počne ju grubo pretraživati.

„Jesi li s njima?“, dahne on. „Tko si, dovraga, ti?“

Nije mogla odgovoriti.

„Jesi, zar ne? Radiš za njih!“ On podigne šaku.

Rune zaštiti lice rukom.

„Koga?“, uspjela je pitati.

On upita: „Kako si...“

Tada zastane. Rune podigne pogled, pokušavajući doći do daha. Symington je stajao na vratima. Netko je bio tamo. Zgodni dečko? Rune trepne, pa se podigne na koljena.

Ne...Hvala ti, hvala ti, hvala ti...

Bila je to njegova kći, Emily.

Rune je bila tako zahvalna što vidi ženu da se tek sekundu kasnije upitala, kako je Emily pronašla mjesto? Zar me pratila ovamo?

Čekaj, nešto nije u redu.

Symington pusti Rune i zakorači unatrag.
Emily reče: „Htio si pitati kako smo te našli? Haarte ima neke dobre veze.“
Haart?, pitala se Rune. „Tko je Heart?“, upita ona.
„O, ne, to je Haarte?“, prošapta Symington.
Zatim klimne obeshrabreno. „Trebao sam znati.“
„Što se događa?“, upita Rune.
Symington je gledao Emily s izrazom preklinjanja na licu. „Molim te...“
Emily nije reagirala.
On nastavi.
„Bi li mi pomoglo kad bih rekao da imam mnogo novca?“
„Novac!“, reče Rune.
„On je ubio gosp. Kellyja i ukrao mu novac!“
I Symington i Emily su je ignorirali.
„Mogu li učiniti bilo što?“, molio je Symington.
„Ne“, reče Emily, pa izvadi pištolj iz džepa.
Zatim ga ustrijeli u prsa.

21. Poglavlje

Rune je spasio način na koji je čovjek pao.
Pištolj je bio mali ali udar je bacio Symingtona unatrag i on udari u podnu svjetiljku, koja padne na vrata kupaonice i razbije prozor, tako da se staklo rasprsne po hodniku. Emily se elegantno izmakla krhotinama, što je Rune pružilo priliku da odjuri u spavaću sobu. Ali žena se brzo oporavila. Ona opet opali i Rune začuje strašnu stereo buku: zvuk pucnjeva iza sebe i metaka koji su udarali u zid nekoliko centimetara od njene glave. Zatim - uz još jedan zasljepljujući bljesak boli - ona se baci kroz prozor spavaće sobe.
S rukama preko lica, dok su krhotine stakla letjele oko nje, ona se zakotrlja preko zimzelenog grmlja i padne na travu, zaustavivši se pokraj jednog od gipsanih patuljaka. Zadihana, ispruži se na travnjaku. Okružio ju je miris prašine i vlažne trave. Čula je kako se ptice svađaju u krošnjama iznad nje.
A tada, zrak oko nje eksplodira. Lice patuljka rasprsne se u bijelu prašinu. Na ulici, pedeset stopa dalje, Rune ugleda čovjeka sa sačmaricom. Nije mogla vidjeti njegovo lice ali znala je da je to Zgodni Dečko - vjerojatno Heart, onaj kojeg je Symington spomenuo. Ili Heartov partner. On i Emily radili su zajedno... Nije znala tko su oni niti zašto su htjeli ubiti Symingtona, ali nije zastala da promisli o tim pitanjima. Otkotrljala se pod još jednu biljku, pa uspravila na noge. Držeći torbicu, pojurila je u dvorište. Preskočila je ogradu vezanu lancem.
A tada je potrčala.
Iza nje, iz Symingtonovog dvorišta, začuo se krik. Drugi pucanj sačmarice. Čula je kako joj nešto šišti nad glavom.
Promašilo je i ona se okrene, pa krene niz aleju.
Nastavila je trčati.
Trčala je dok joj se nije zamaglilo pred očima. Dok joj se prsa nisu zapalila i dok više nije mogla udahnuti niti malo zraka.

Napokon, činilo se miljama dalje, Rune zastane, gutajući zrak. Ona se presavine. Bila je sigurna da će joj pozliti. Pljunula je u travu nekoliko puta i ostala nepomična dok mučnina i bol nisu prošli. Zatim je lagano pretrčala još jedan blok ali je zastala s grčem u nogama. Skliznula je u drugo dvorište - iza kuće sa zatvorenim prozorima. Puzeći kroz visoku travu, došla je između nasmiješenog Bambija i još jednog niza od Sedam patuljaka, pa položila glavu na torbicu, sa željom da se odmori pet ili deset minuta. Kad je otvorila oči, veliki kamion za odvoz smeća proizvodio je svoje žalosne zvukove na pet stopa od nje.

I bila je zora.

Tražit će je.

Možda kod tunela Midtown, možda na postaji podzemne željeznice. Emily i Zgodni Dečko. I ne samo oni. Tucet drugih. Sada je vidjela sve njih - Njih s velikim 'nj'. Šetala je ulicama Brooklyna ovoga jasnog, prohladnoga proljetnog jutra. Lica su je promatrala, kao da znaju da je bila svjedok. Znaju da će ona i njezini prijatelji umrijeti - poput Roberta Kellyja, poput Victora Symingtona.

Svi su je progonili.

Stopirala je za Manhattan, natrag na svoju Stranu. Zaustavio joj se kombi za isporuku. Vozač je bio Portorikanac divljih očiju i s kozjom bradicom koji je s nevjerojatnom strašću psovao promet. Uspio je stići do Brooklynskog mosta za petnaest minuta, za što bi inače u ovo doba dana trebalo najmanje tričetvrt sata. Duboko se ispričao što je ne može odvesti na sam Manhattan.

Zatim je nastavila trčati.

Preko drvenog nogostupa Brooklynskog mosta, pa u grad, koji je počeo oživljavati. Promet je siktao ispod nje; sirene taksija zvučile su poput mukanja životinja. Ona zastane na pola puta da predahne, naslanjajući se na ogradu. Mladi profesionalci prolazili su pokraj nje - odjeveni u odijela i haljine s teniscama - na putu od Brooklyn Heightsa do Wall Streeta.

Na što je, dovraga, mislila?

Potrage? Avanture?

Vitezovi i čarobnjaci i dame?

Ne, pomisli ona ogorčeno. Ovo su bili ljudi koji su živjeli u Čarobnom kraljevstvu: odvjetnici i tajnice i računovođe i kuriri. To uopće nije bilo čarobno mjesto; bio je to samo veliki, užurbani grad prepun dobrih ljudi i loših ljudi.

To je sve. Samo grad. Samo ljudi.

To je tvornica, Rune. Tu su govna i zagađenje. Ljudi žive od toga i plaćaju poreze i daju novac u dobrotvorne svrhe i kupuju djeci teniske. Djeca odrastu i postanu odvjetnici ili nastavnici ili glazbenici ili ljudi koji rade u drugim tvornicama. Ništa više od toga.

Kad je prošla most, krenula je na sjever prema zgradama suda, pokraj Gradske vijećnice, promatrajući gotičku zgradu -sjevernu stranu načinjenu od jeftinog kamena, ne mramora, jer nitko nije niti pomišljao da će se grad proširiti sjeverno od četvrti Wall Street. Nastavila je u Kinesku četvrt, pa kroz SoHo u Washington Square Park. To je bio zoološki vrt, čak i ovako rano. Srednjevjekovni karneval. Žongleri, ekvilibristi, akrobati na skateboardima, klinci koji su udarali po tako jeftinim gitarama da nisu bile ništa više od instrumenata za ritam.

Sjela je na klupicu, ignorirajući visokog Senegalca koji je prodavao pokvarene Rolex, ignorirajući punašnog bijelog teenagera koji je pjevušio: „Haš, haš, sens, sens, popuši, sens“. Žene u odjeći za jogging s potpisom kotrljale su svoja skupa kolica s bebama, budućim odvjetnicima, pokraj dilera i ušlagiranih veterana. Bio je to Greenwich Village. Rune je sjedila sat vremena.

U jednom trenutku neka nejasna odluka formirala se u njoj i ustala je. Ali, brzo je nestala i opet je sjela, zatvorila oči i pustila toplini sunca da joj pada na lice.

Tko su oni? Emily? Zgodni Dečko? Gdje je bio novac?

Opet je zaspala - sve dok joj frizbi nije udario u glavu i probudio je. Ogledala se panično, pokušavajući se prisjetiti gdje je, i kako je došla ovamo. Upitala je neku ženu za vrijeme. Podne. Činilo se da je desetak ljudi sumnjičavo promatra. Ustala je i brzo krenula kroz travu, na sjever, kroz visoki kameni luk, minijturna Trijumfalna vrata. Oba filma bila su stara.

Jedan je bio Nosila je žutu vrpca, konjanički film s Johnom Wayneom. Igrao je sada. Rune nije zapazila koji je drugi. Možda Tragači ili Crvena rijeka. Žuta vrpca igrao je kad je sjela. Sjedala u starom kinu na Dvanaestoj ulici bila su tvrda - imala su tanke jastučice pod istrošenom tkaninom. U prostoriji je bilo samo petnaestak ljudi, što je nije iznenadilo - jedino vrijeme kad je to mjesto bilo prepuno bilo je subotom uvečer i kad bi prikazivali izbor s Newyorškog festivala erotskih filmova.

Gledala je platno.

Znala je napamet stari vestern Johna Forda. Gledala gaje šest puta. Ali danas joj je izgledao kao niz nepovezanih slika. Stari Victor McLaglen, prosijedi Wayne, intenzivne nijanse boja četrdeset godina starog filma u Tehnicoloru, nevini humor konjanika odjevenih u plave uniforme prepun udaranja po ramenima...

Danas joj film nije imao smisla. Bile su to nepovezane slike muškaraca i žena koji su hodali po velikom platnu, pedeset stopa pred njom. Izgovarali su čudne riječi, nosili smiješnu odjeću, glumili su namještenu napetost. Sve je bila koreografija i sve je bilo lažno. Njezin bijes je bujao. Bijes na dvije dimenzije filma. Lažnost, iluziju. Osjećala se izdanom. Ne samo od Emily Symington ili tko je već bila, ne samo zbog onog što se dogodilo u Brooklynu, već zbog nečeg drugog. Nečeg dubljeg u načinu na koji je živjela život, u tome kako su je iznevjerile stvari u koje je vjerovala.

Ustala je i napustila kino. Vani je kupila tamne naočale debelih okvira od uličnog prodavača i nataknila ih na lice. Krenula je iza ugla, niz University Place u Washington Square Video.

Tony ju je, naravno, otpustio.

Riječi mu nisu bile sarkastične ili slatke ili odvratne, kao što je pretpostavljala. Samo ju je pogledao i rekao: „Propustila si dvije smjene i nisi nazvala. Otpuštena si. Ovog puta stvarno.“

Ali nije obratila mnogo pažnje na njega. Gledala je u novine na pultu, otvorene pred Tonyjem.

Naslov: Ubojstvo svjedoka mafije.

To joj nije privuklo pažnju tako brzo kao fotografija: snimka kuće Victora Symingtona u Brooklynu, šest preostalih patuljaka, razbijeni prozor. Rune zgrabi novine.

„Hej“, otrese se Tony. „Ja ovo čitam.“

Ali nakon jednog pogleda u njezine oči prestao se buniti.

Osuđeni sindikalni perač novca koji je bio ključni svjedok u nizu suđenja zločinačkim vodama korumpiranih organizacija pod utjecajem reketarenja početkom ove godine ubijen je jučer u Brooklynu u gangsterskom stilu.

Vincent Spinello, 70, ubijen je hicima u prsa. Svjedok koji je zamolio da ne bude identificiran objavio je daje mlada žena kratke kose pobjegla s mjesta zločina.

Onajeprvoosumnjičena za ubojstvo.

Još jedan svjedok u istom nizu suđenja, Arnold Gittleman, ubijen je prošlog mjeseca u hotelu u StLouisu zajedno s dva savezna šerifa.

Ona zgužva novine u rukama.

Ja! Pomisli. To sam ja, mlada žena kratke kose.

Iskoristila me. Emily. Kuja me iskoristila. Cijelo vrijeme je znala gdje je Symington i dobila me tamo da bi ispalo kako sam ga ja ubila.

Prokletstvo, moji otisci prstiju su po cijeloj kući!

Prvoosumnjičena...

Tony joj istragne novine iz ruku.

„Možeš podići svoj ček u ponedjeljak.“

„Molim te, Tony“, reče ona.

„Novac mi treba sada. Mogu li dobiti gotovinu?“

„Nema šanse.“

„Moram otići iz grada.“

„U ponedjeljak“, reče on. Vratio je pogled na novine.

„Gledaj, imam ček na tisuću i petsto dolara. Daj mi tisuću i prepisat ću ti ga.“

„Da, kao da je tvoj ček ispravan. Siguran sam.“

„Tony! Isplativ je u gotovini. Od odvjetničke tvrtke.“

„Van.“

Frankie Greek isturi glavu iz skladišta i reče: „Hej, Rune, imaš par poziva. Onaj murjak, Manelli. I onaj savezni šerif, Dixon. O, i Stephanie.“

Tony grakne: „Ali ne zovi ih od ovdje. Zovi s javnog telefona vani.“

Stephanie!, pomisli Rune.

Ako su me pratili, vidjeli su je sa mnom.

O, Isuse i Marijo, i ona je u opasnosti.

Ona pojuri do pulta i zgrabi slušalicu telefona. Tony zausti da nešto kaže, ali zaključio kako nije vrijedno truda; uostalom, on je dobio rat. Okrenuo se na svojoj istrošenoj peti i povukao do drugog pulta, noseći sa sobom novine.

Stephanie se napokon javi pospanim glasom.

„Rune! Gdje si bila? Propustila si posao sinoć. Tony je stvarno bijesan...“

„Steph, slušaj me.“ Glas joj je bio grub.

„Ubili su onog čovjeka kojeg sam pokušavala pronaći, Symingtona, pokušavaju mi namjestiti da sam ga ja ubila.“

„Što?“

„Pokušali su ubiti i mene!“

„Tko?“

„Ne znam. Rade za mafiju ili nešto slično. Mislim da su možda vidjeli i tebe.“

„Rune, zar izmišljaš? Je li to jedna od tvojih fantazija?“

„Ne! Ozbiljna sam.“

Nekoliko kupaca je pogleda. Ona osjeti dodir straha. Zaklonila je slušalicu rukom i spustila glas.

„Pogledaj naslovnu stranicu Posta. Cijela priča je tamo.“

„Moraš zvati policiju.“

„Ne mogu. Moji otisci su po cijeloj kući gdje je Symington ubijen. Ja sam osumnjičena.“

„Isuse, Rune. Kakva gužva.“

„Vraćam se u Ohio.“

„Kada? Sada?“

„Čim dobijem nešto novca. Tony mi ne želi platiti.“

„Idiot“, ispljune Stephanie. „Ja ti mogu posuditi.“

„Mogu ti dati ček na tisuću i petsto dolara.“

„Ti to ozbiljno?“

„Da, plativo u gotovini. Tvoj je. Ali, slušaj, moraš poći sa mnom!“

„Poći s tobom?“ , upita Stephanie. „Kamo?“

„U Ohio.“

„Nema šanse. Drugi tjedan imam audiciju.“

„Stephanie...“

„Dat ću ti nekoliko stotina. Stat ću kod banke. Gdje ćeš

„Može na Union Square Parku? Ulaz u podzemnu, jugoistočna strana.“

„U redu. Dobro. Pola sata.“

„Je li sigurno?“ , upita Stephanie oprezno.

„Prilično.“

Stanka. „Ne bih htjela dobiti batina ili nešto slično. Lako dobivam ožiljke. A ne smijem ih imati na audiciji.“

Čim je iskoračila na ulicu, Rune začuje muški glas pokraj sebe. „Teško te pronaći.“

Rune se okrene u panici.

Richard se oslanjao na parkirni sat. Yuppie je istjeran iz njega; gosp. Gradski dečko se vratio. Nosio je čizme, crni jeans i crnu T-majicu. Imao je i zlatnu naušnicu. Primijetila je da mu uho nije probušeno. Izgledao je umorno.

„Imaš“, nastavi on, „strast za anonimnošću, kao što je rekao Roosevelt. Zvao sam te nekoliko puta u klub. Zabrinut sam za tebe.“

„Nisam bila tamo neko vrijeme.“

„Prošle večeri je bila zabava. Mislio sam da bi htjela ići.“

„Nisi pitao... Kako se zove? Amazonka Cathy?“

„Karen.“

On uhvati parkirni sat i polako se zavrti oko njega.

„Zajedno smo večerali tu večer. Ne brini o njoj. Ne izlazim s njom.“

„To je tvoj posao. Nije me briga.“

„Ne budi tako posesivna.“

„Zar sam posesivna ako ti kažem da me nije briga što radiš s Cathy/Karen?“

„Što nije u redu?“ Namrštio se.

Pratio je njezin pogled prema niskom, tamnoputom muškarcu kovrčave kose koji je stajao malo dalje. Bio im je okrenut leđima.

Rune udahne uz uplašeno šištanje. Čovjek se okrene i prođe pokraj njih. Nije bio Zgodni Dečko.

Ona se okrene prema Richardu, pokušavajući se fokusirati na njega, iako je vidjela glupi osmijeh gipsanog kipa Kihavka ili Pospanka kako se raspršuje pod hicem iz sačmarice. Puška je bila zaprepašujuće glasna. Zvučala je više poput bombe.

Richard je uhvati za ramena.

„Rune, zar me ne slušaš? Što nije u redu?“

Ona zakorači unatrag, polako sužavajući oči.

„Ostavi me na miru.“

„Što?“

„Dalje od mene. Želiš li nastradati? Ja sam otrov. Dalje od mene.“

„O čemu govoriš?“ On posegne i uhvati je za ruku.

„Ne, ne!“ vikne ona. Oči su joj zasuzile. Oklijevala je za tren, a zatim ga zagrlila. „Odlazi od mene! Zaboravi me! Zaboravi da si me upoznao!“

Ona se okrene i pojuri kroz gomilu ljudi na Greenwich Villageu prema Union Squareu. Čekajući pod ukrasom čeličnog ulaza u podzemnu, Rune se oslonila na hladne pločice. Odsutno je promatrala kran, strukturu u obliku naopako postavljenog slova Y koja se dizala iznad golemog projekta gradnje kuća na Union Squareu. To je samo kran, reče ona sebi. To je sve. Ne oruđe bogova, ne veliki kostur čarobne životinje. Ono što je vidjela bilo je samo građevinski kran. Kretao se polako, pod kontrolom bezličnog radnika sindikata, i podizao čelične šipke kako bi ih radnici u prašnjavom jeansu mogli ugraditi u građevinu.

Magija... pakao.

Ona opet pomisli da nazove Manellija ili Dixona.

Ali, zašto bi joj vjerovali? Već je vjerojatno izišla tjeratica za njom, kao što je izišla za murjakom Royem nakon što je ukrao plijen u filmu *Manhattan je moj život*. Barem je bila dovoljno pronicljiva da se riješi dijela dokaza: kad je došla do svog stana da uzme ček, shvatila je da još uvijek ima Spinellovu oмотnicu za harmoniku i bacila je u smeće. Da su je policajci uhvatili s tim, bila bi sigurno osuđena.

Ne, napustit će grad, Stranu, Čarobno carstvo. Poći će kući. Pronaći posao. Ići u školu.

Pa, već je bilo i vrijeme.

Vrijeme da odrasteš. Zaboravi potrage...

Ugledala je Stephanie kako prolazi kroz park dok joj je crvenkasta kosa sjajila na poslijepodnevnom suncu. Mahnule su jedna drugoj. Činilo se smiješno nevinim, pomisli Rune, kao da su prijateljice koje se nalaze na piću nakon posla kako bi se žalile jedna drugoj na šefove i muškarce i majke. Rune se ogleda. Nije vidjela nikog sumnjivog - dobro, nikog sumnjivijeg od ljudi koji su inače prolazili Union Square Parkom - pa se približi Stephanie.

„Ozlijeđena si.“ Žena pogleda njezino čelo.

Posjekla ju je krhotina stakla ili gipsa.

„U redu je.“

„Što se dogodilo?“

Rune joj ispriča.

„Bože! Moraš poći na policiju. Možeš razgovarati s njima. Reci im što se dogodilo.“

„Da, naravno. Mogu me povezati s dva prizora zločina. Ja sam sumnjivac broj jedan.“

„Ali, zar te ne mogu pronaći u Ohiju?“

Ona se lagano nasmiješi.

„Mogli bi - kad bi mi znali pravo ime. A ne znaju.“

Stephanie uzvratiti osmijeh. „Točno. O, evo ti.“ Ona pruži Rune nekoliko novčanica.

„Ima oko tristo. Dosta?“

Rune je zagrlji. „Ne znam što da kažem.“

Ona pruži ček Stephanie.

„Ne, ne, to je previše.“

„Mala crvena kokoš, sjećaš se? Treba mi samo da dođem kući. Ti zadrži ostalo. Tony će vjerojatno otpustiti i tebe jer si mi pomogla.“

„Hajde“, reče joj Stephanie. „Pomoći ću ti da se spakiraš i odvesti te na aerodrom.“

Ona krene u podzemnu. „Misliš li da je sigurno vraćati se u tvoj stan?“

„Emily i Zgodni Dečko ne znaju za njega. Manelli i onaj savezni šerif znaju, ali možemo se prikrasti kroz gradilište. Nitko nas neće vidjeti. Možemo...“

Ledena hladnoća spusti joj se niz leđa. Ona se zagrcne.

Na tri metra od njih Zgodni Dečko iziđe iza stupa s crnim pištoljem u ruci. „Ne mrdaj.“ promrmlja on Rune.

S bijesom na licu, on krene prema Rune, ne obraćajući pažnju na Stephanie. Očito nije ni shvatio da su zajedno.

Rune se ukoči. Ali Stephanie ne.

Brzo je stala pred njega, što ga je totalno iznenadilo. Vrišteći „Silovanje, silovanje!“, gurnula mu je dlan s ispruženim prstima u lice. Glava mu se trgne unatrag i on zatetura prema zidu, dok mu je iz nosa tekla krv.

„Jebem ti“, vikao je.

Njezin tečaj samoobrane...

Stephanie krene prema njemu. Činilo se da će ga ovog puta udariti nogom.

Ali i Zgodni Dečko bio je prilično dobar; znao je što radi. Nije pokušao uzvratiti.

Odskočio je tri koraka u stranu, izvan dometa, obrisao krv s usta i podigao pištolj prema njoj.

Tada ga jedna ruka zgrabi oko vrata.

Prolaznik - krupni crnac - čuo je Stephanien krik, prikrao se iza napadača i zgrabio ga za grlo mišićavom rukom. Gušeći se, Zgodni Dečko ispusti pištolj i zgrabi čovjekovu podlakticu, pokušavajući se othrvati stisku. Činilo se da krupni čovjek uživa u situaciji. On veselo reče Zgodnom Dečku: „U redu, šupčino, ostavi dame na miru. Čuješ li me?“ Trčale su.

Stephanie je predvodila.

Sigurno je vježbala u nekom klubu - kretala se poput hrta. Ako je Zgodni Dečko bio tamo, mislila je Rune, i Emily je bila u blizini. Osim toga, prodavač suvenira do sada je sigurno pozvao policiju; Rune se htjela što je više moguće udaljiti od postaje.

Dahtala je i trčala. Slijedila je Stephanie najbolje što je mogla. Bile su dva bloka od podzemne kad se to dogodilo.

Na križanju Trinaeste i Broadwaya taksi je prošao na crveno prije no što se promijenilo. Upravo u tom času Stephanie je pretrčavala križanje između dva parkirana kamiona.

Nije imala šanse...

Sve što je mogla učiniti bilo je da se zakotrlja na poklopac motora kako je ne bi smrvili kotači. Vozač je zakočio, i kočnice snažno zaškripe, ali taksi je ipak snažno udari. Neki dio njezinog tijela - lice, pomisli Rune u očaju - udario je u vjetrobran, koji se smrvio od

udarca i pobijelio. Stephanie odleti na beton u vrtlogu cvjetne odjeće, crvene kose i bijelog tijela.

„Ne!“, vrisne Rune.

Dvije žene pritrče joj i počnu je njegovati. Rune padne na koljena pokraj njih. Jedva je čula litaniju taksista: „Pretrčala je na crveno, nisam ja kriv, nisam ja.“

Rune je držala krvavu Stephanienu glavu u rukama.

„Bit ćeš dobro“, prošapta ona.

„Bit ćeš dobro. Bit ćeš dobro.“

Ali, Stephanie je nije mogla čuti.



22. Poglavlje

Rune je stajala kraj bolničkog prozora, gledajući prema parku. Bio je to stari gradski park na Prvoj aveniji. Više kamenja i prašine nego trave, većina kamenova obojena grafitima, crvenom i purpurnom bojom. Izgledali su kao da cure iz utrobe grada poput izloženih organa.

Ona se okrene.

Liječnik prođe pored nje, ne pogledavši je. Nitko od njih nije je niti pogledao - liječnici, tehničari, medicinske sestre. Više nije čekala da joj priđe ljubazni starac u bijeloj kuti, zagrlji je i kaže: „Ne brini, tvoja će prijateljica biti dobro.“

Onako kako to čine u filmovima. Ali filmovi su laž.

Richardove riječi odjekivale su u njoj: Oni nisu stvarni.

Nitko nije stao i popričao s njom. Ako je htjela doći do informacija, morala je pitati sestre. Opet.

I opet će je pogledati onako kako su je gledale već dvadesetak puta.

Nema promjena. Obavijestit ćemo vas.

Ona još jednom pogleda kroz prozor. Tražila je Zgodnog Dečka. Pomislila je kako je možda pobjegao čovjeku u podzemnoj i policajcima. I slijedio bolnička kola.

Opet paranoja.

Ali nije paranoja ako te stvarno progone.

Nadala se da je Stephanie stvarno ozlijedila Zgodnog Dečka kad ga je udarila.

Lik iz jedne od njenih bajka, ljubazna vještica, nekome je rekla da nikada drugome ne želi zlo. Možeš mu željeti sve dobro na svijetu, ali ne želi mu zlo. Jer, rekla je vještica, zlo je kao osa u staklenki. Kad je pustiš, nikada ne znaš koga će ubosti. Ali, Rune se sada nadala da je Stephanie stvarno ozlijedila gađa.

Ona došeta do prostorije medicinskih sestara.

Starija žena sa zmijom od stetoskopa oko vrata napokon podigne pogled. „Oh. Upravo smo čuli za vašu prijateljicu.“

„Što? Recite mi!“

„Upravo su je prenijeli u radiologiju radi daljnjih skeniranja. Još je u nesvijesti.“

„To ste mi željeli reći? Da ne znate ništa?“

„Mislila sam da biste željeli znati. Vratit će se na odjel intenzivne njege za četrdeset minuta, sat vremena. Zavisi.“

Beskorisno, pomisli Rune.

„Vratit ću se. Ako se probudi, recite joj da ću se vratiti.“

O, molim vas, Pane i Izido i Perzefono, dozvolite joj da živi. Rune je stajala pored East Rivera, gledajući jedrilice koje su plovile uzvodno. I turistički brod Circle Toura.

Brodić s tri ili četiri kabine. Voda je bila ružna i zaudarala je. Promet s FDR autoceste jurio je pokraj nje uz buku koja ju je nervirala. Zvučalo je kao uklanjanje zavoja.

Samo avantura. Samo sam to htjela. Avanturu.

Lancelot koji traži Gral. Psiha svojeg izgubljenog ljubavnika Erosa. Kao u knjigama, u filmovima. A Rune bi bila junakinja. Pronašla bi ubojicu gosp. Kellyja, i milijun dolara. Spasila bi Amandu i zauvijek sretno živjela s Richardom.

O moćni Bože, koji si svojom riječju odagnao od tijela čovjekovog svu bolest i slabost, budi milostiv...

Te riječi je izgovarala tako često tijekom posljednjeg tjedna očevog života da ih je zapamtila i bez truda.

Njezin otac, mlad čovjek. Naočit čovjek. Koji se cijelo vrijeme igrao s Rune i njezinom sestrom, naučio ih voziti bicikl, čitao im priče i vodio ih na utakmice.

Čovjek koji je uvijek imao vremena da razgovara s njima, da sluša njihove probleme.

Ne, bajke nisu uvijek završavale sretno. Ali uvijek su završavale pravedno. Ljudi su u njima umirali ili gubili imanje jer su bili nepošteni ili neoprezni ili pohlepni.

Ali u smrti njezinog oca nije bilo pravde.

Živio je dobrim životom ali ipak je umro ružno, polako i prljavo, u bolnici Shaker Heights Garden.

Nije bilo pravde u smrti gosp. Kellyja.

Nije bilo pravde u tome što je Stephanie ozlijeđena. Niti bi je bilo u njezinoj smrti.

Molim te...

Sada je govorila naglas.

„Počuj sluškinju svoju Stephanie, odagnaj njezinu slabost i vrati snagu.“

Njezin glas pretvori se u šapat i ona prekine molitvu.

Promatrajući ružnu rijeku ispred sebe, Rune skine svoje srebrene narukvice i jednu po jednu baci ih u vodu. Nestale su bez zvuka, i to je shvatila kao dobar znak, znak da su bogovi koji nadgledaju taj divni i strašni grad zadovoljni s njenom žrtvom.

No, kad je došla do zadnje narukvice, one koju je kupila Richardu, zastala je gledajući skupljene srebrene ruke. Opet je začula njegov glas.

Otkrit ćeš da ja nisam vitez i, u redu, možda i postoji neki novac iz pljačke banke - za što mislim da je najluđa stvar koju sam ikada čuo - ali je sigurno potrošen ili ukraden ili izgubljen prije više godina i nikad ga nećeš pronaći...

Ona čvrsto uhvati narukvicu, spremna da je baci za drugima. Ali tada odluči da tu sačuva - kao vlastiti podsjetnik. Na to kako u avanturama prijatelji i obitelj mogu biti povrijeđeni ili poginuti. Kako potrage funkcioniraju samo u knjigama i filmovima.

A ti odbacuješ svoj život u videoklubu, skačući od jedne maštarije do druge, čekajući nešto za što ni sama ne znaš što je.

Ona vrati posljednju narukvicu na ruku i polako se vrati u bolnicu.

U bolnici došle su sestre iz druge smjene i niti jedna nije mogla pronaći Stephanie. Rune se u jednom trenutku strašno uspaničila, kad je jedna sestra pogledala list papira i otkrila crnu prazninu tamo gdje je trebala biti lista pacijenata iz Odjela za hitnu pomoć koji su otišli na radiologiju. Osjetila je kako joj se ruke tresu. Tada je sestra pronašla bilješku da je Stephanie još na katu.

„Obavijestit ću vas“, obeća joj sestra.

Rune je opet dugo stajala pokraj prozora, a tada je začula kako se neki glas raspituje o njoj.

Okrenula se. Ukočila. Liječnik je bio vrlo mlad i na licu je imao žalostan izraz. Činilo se da nije spavao tjedan dana. Rune se pitala je li ikada ikome rekao daje pacijent preminuo. Brzo je disala.

Manijački je uhvatila narukvicu.

„Vi ste prijateljica žene koju je udario taksist?“, upita je on.

Rune klimne.

On reče: „Izvršila je tranziciju iz statusa deterioracije.“

Rune ga pogleda.

On uzvratil pogled, očekujući reakciju.

Napokon opet pokuša. „Stanje joj je stabilno.“

„Ja...“, ona odmahne glavom.

Njegove riječi nisu joj imale smisla.

„Bit će u redu“, reče liječnik.

Rune zaplače.

On nastavi. „Imala je potres mozga. Ali nije izgubila mnogo krvi. Nekoliko gadnih kontuzija.“

„Što je kontuzija?“

„Ogrebotina.“

„Oh“, reče Rune tiho.

Stephanie, koja nije htjela biti ogrevena zbog audicije.

Ona ga upita: „Je li budna?“

„Ne. Neće ni biti neko vrijeme?“

„Hvala vam, doktore.“ Ona ga snažno zagrlila. Istrpio je to na trenutak, pa se umorno povukao kroz rotirajuća vrata.

U prostoriji medicinskih sestara Rune zamoli komadić papira i olovku.

Rune napiše:

Steph, Odlazim. Hvala na svemu. Ne približavaj mi se, ne pokušavaj stupiti u kontakt sa mnom. Samo ćeš biti povrijeđena. S ljubavlju, R.

Ona preda sestri poruku. „Molim vas, dajte joj to kad se probudi. Oh, i molim vas recite joj da mi je žao.“

Opet je trčala.

Gledala je iza sebe jednako često kao i pred sebe. Pokraj kanta za smeće, otpadaka na ulici, lokava. Pokraj lažnog zlata Puck Buildinga u SoHou, okružene kiselim smradom Lower East Sidea. Trčala je i trčala. Rune osjeti kako joj znoj teče niz leđa i bokove, i kako je bole noge od udaraca o beton kroz tanke donove njezinih jeftinih čizama.

Zrak joj je preplavio pluća i probijao prsa.

Jedan blok prije svoje zgrade Rune se pribije uza zid i pogleda iza sebe. Nitko je nije pratio. Samo mirna ulica. Provjerila je ulicu ispred svoje zgrade: nije bilo policijskih

kola, čak niti neobilježenih. Poznate sjenke, poznato smeće, isti pokvareni plavi kombi koji je tamo stajao danima, prekriven parkirnim karticama. Čekala je dok joj se srce nije smirilo.

Ako Emily i Zgodni Dečko saznaju za njezin stan, hoće li doći ovamo? Vjerojatno ne. Znaju da će ga policija nadgledati. Osim toga, vjerojatno su i sami otišli. Ona je bila žrtveno janje koje su trebali; njihov posao bio je gotov. Vjerojatno su otišli iz grada. A to ću i ja učiniti. Sada.

Okruglo na krajevima i hi u sredini, o-hi-o.

Rune obiđe blok, pa se provuče kroz ogradu gradilišta. Radnici sa šljemovima dolazili su i odlazili. Prošla je brzo pokraj njih i nastavila u svoju zgradu. Ušla je u teretno dizalo, njušeći mast i boju i kemikalije. Već joj je bilo mučno - od uzbuđenja i straha - a mirisi su joj još jače uznemirili želudac.

Dizalo se zaustavi na gornjem katu. Ona otkvači sigurnosni lanac i iziđe. Iz stana nisu dopirali zvukovi. Ali možda je netko bio tamo. Ona vikne: „Rune? To sam ja! Jesi li kod kuće?“

Bez odgovora.

„To je tvoja prijateljica Jennifer. Rune!“

Ništa.

Popela se polako uz stube, vireći kroz podni ulaz. Prazni stan prostirao se oko nje. Ona pojuri na svoju stranu stana, zgrabi jedan od starih kovčega koje je koristila kao ormar i otvori ga. Počne šetati po sobi, odlučujući što da ponese.

Odjeću ne. Niti nakit - nije ga imala mnogo osim narukvica. Pokupila je neke fotografije obitelji i prijatelja koje je susrela u New Yorku. I knjige - njih dvadesetak, one koje neće moći ponovno nabaviti. Razmišljala je o videokasetama -uglavnom Disney. Mogla je nabaviti nove.

Rune ugleda kasetu *Manhattan je moj život*. Podigne je i bijesno baci preko sobe. Kasetu udari u stol i razbije nekoliko čaša. I ona se razbila.

Rune pronađe olovku i papir. Napisala je:

Sandra, bilo je super biti tvoja cimerica. Imam priliku otići u Englesku na nekoliko godina. Ako me itko bude tražio, možeš im reći da sam tamo. Nisam sigurna gdje, ali mislim negdje u blizini Londona ili Edinborowa. Nadam se da ćeš se probiti sa svojim nakitom, dizajni su ti odlični i ako ih ikad budeš prodavala u Londonu, kupit ću ih. Sretno, Rune.

Ona presavine papir, položi ga na Sandrin jastuk i pokupi teški kovčeg.

Tada začuje korake. Bili su na katu ispod.

Tkogod to bio, nije došao dizalom. Popeo se stubama. Tako da ga ne čuju.

Jedini izlaz bile su stube - one kojima se penjao uljez. Čula je oprezne korake.

Pogledala je preko sobe, pa svoj kovčeg i torbicu od leopardove kože. Nema vremena da pokupi oružje. Nema vremena ni za što. Nema kamo pobjeći.

Ona se ogleda po svom stakleniku.

Nema se kamo sakriti.

23. Poglavlje

Penjao se polako, polako, stubu po stubu.

Zastajkujući, osluškujući.

I trudeći se da obuzda svoj bijes. Udarao mu je u lice poput boli - tamo gdje ga je ona jebena crvenokosa udarila u podzemnoj. Osluškiavao je iznad sebe i ispod sebe.

Sada nije nosio radnu odjeću - prije nekog vremena bacio je jaknu očitavača brojila, prije no što je slijedio malu kratko ošišanu kuju u Brooklyn - a dolje su ga neki građevinci gnjavili oko toga što ulazi u zgradu. Samo je nastavio dalje, pogledao ih pogledom „jebite se“ i čak nije niti pokušao smisliti priču kojom će se pokriti.

I tako, osluškivao je ne bi li čuo nekog tko ga čeka gore, ili nekog tko ga slijedi.

Ali nije čuo korake, niti disanje, niti škljocanje pištolja.

Zastao je na vrhu stuba, pognute glave.

U redu... kreni!

Ušetao je brzo u stan, tražeći mjesta gdje se mogao zakloniti.

Ali nije morao brinuti. Ona nije bila ovdje.

Sranje. Bio je siguran da će se vratiti. Barem da pokupi svoje stvari prije no što krene. S pištoljem ispred sebe, krenuo je u obilazak stana. Bila je ovdje - tamo je bio napola puni kovčeg. Tamo je bila i njezina odvratna torbica. Ali od kuje niti traga.

Možda...

Tada je začuo zvuk.

Klik i škripa.

Dizalo!

On potrči prema stubama, misleći da se iskrala iza njega. Ali, ne, kavez je bio prazan. Silazio je. Dakle, vraćala se kući. Došao je ovamo prije nje.

On se sagne iza zida, izvan pogleda stubišta, i počne čekati da se ona pojavi.

Rune je bila na točno osam stopa od Zgodnog Dečka. Stajala je na vjetru, izvan stana, stotinu stopa nad pločnikom.

Čizme su joj počivale na tankom metalnom ispustu širokom oko šest inča. Veći dio njezinog tijela nalazio se ispod staklenih prozora, i kad bi se sagnula, Zgodni Dečko nije ju mogao vidjeti.

Ali nešto ju je tjeralo da proviri.

Čula je kako se dizalo pokrenulo. Netko je dolazio gore!

A Zgodni Dečko će ih pobiti.

Ruke su joj drhtale, a noge oslabile, kao da joj se mišići tope. Ovdje gore vjetar je bio hladan, a mirisi drukčiji. Sirovi.

Ona opet pogleda ispod sebe, i vidje zakrpe u asfaltu načinjene od kamenih pločica. Zatvori oči i prisloni lice na ruku kako bi se smirila.

Kamene pločice - posljednja scena u *Manhattan je moj život*. Ruby Dahl, koja polako korača mokrom ulicom i plače za svojim izmučenim zaručnikom, izrešetanim u GreenwichVillageu.

Roy, Roy, voljela bih te i siromašnog!

Rune pogleda opet u stan i vidje kako se Zgodni Dečko malo premjestio, pa okrenuo uho prema vratima.

Tko je dolazio dizalom? Sandra? Netko od građevinaca?

Molim te, neka bude policija - Manelli ili Dixon. Koji je dolaze uhititi zbog pucnjave u Brookh/nu. Oni su imali oružje. Imali su barem nekakve šanse protiv ubojice. Iznenada, Zgodni Dečko čučne i podigne cijev pištolja, s desnim kažiprstom na obaraču.

Osvrne se oko sebe, kao da osluškuje.

Tko god je bio tamo, izvikivao je neke riječi. Da, mogla je nejasno čuti glas: „Rune? Rune? Jesi li ovdje?“

Bio je to muškarac.

Richard je trčao uz stube, izvikujući nešto.

Ne, ne, ne! - vikala je ona u sebi. O, samo ne on. Molim te, nemoj ga povrijediti!

Ona zatvori oči i pokuša mu poslati poruku o opasnosti. Ali kad je opet pogledala, vidjela je da je ušao dalje u stan.

„Rune?“

Zgodni Dečko nije ga mogao vidjeti s druge strane zida. Ali slijedio je pištoljem Richardove korake. Rune vidje kako napinje kokot svojim dugim palcem i usmjerava pištolj prema mjestu na kojem će se Richard pojaviti.

Oh, ne...

Nije mogla učiniti ništa drugo. Nije mogla dozvoliti da netko drugi strada zbog nje. Podigla je desnu šaku do stakla. Razbit će prozor i viknuti Richardu da bježi. Zgodni Dečko će se uspaničiti i okrenuti, i ubiti je. Ali Richard bi mogao imati dovoljno vremena da skoči niz stube i pobjegne.

U redu, sada! Učini to.

Ali kad je zamahnula šakom prema staklu, Richard zastane. Vidio je poruku - poruku koju je napisala Sandri. Podigne je i pročita. Zatim odmahne glavom. Osvrne se oko sebe još jednom i krene niz stube.

Zgodni Dečko proviri iza zida i vrati pištolj za pojas.

Ustane.

Hvala, hvala...

Rune spusti ruku i opet se uhvati za ispust. Zgodni Dečko opet je pretraživao stan, tražeći je, a zatim krene niz stube. Rune nije mogla osjetiti vrhove prstiju, iako su je mišići ruku probadali, a noge gorjele od boli. Ali ostala je tamo sve dok ispod sebe nije ugledala Zgodnog Dečka kako istrčava iz zgrade i nestaje prema istoku.

Dovukla se do vratašca i upuzala unutra. Ležala je na krevetu pet minuta dok joj mišići nisu prestali drhtati.

Tada je podigla kovčeg i torbicu i napustila stan. Nije se čak sjetila da kaže zbogom svojem nebeskom dvorcu.

Na ulicama TriBeCa zastala je.

Ogledala se.

Bili su tu građevinarci, biznismeni, kuriri.

Mislila je da su Zgodni Dečko i Emily nestali, da se više neće zamarati s njom. Ali bila je u krivu. A to je značilo da su možda imali više partnera. Možda je to bio netko od ovih ljudi?

Nekoliko lica okrenulo se prema njoj, a izrazi su im bili tmurni i sumnjičavi. Ona se povuče u jednu uličicu i sakrije iza kontejnera za smeće. Čekat će noć - skrivajući se tamo - pa stopirati do autobusne postaje.

Tada je ugledala skitnicu kako dolazi niz uličicu. Ali nije joj baš izgledao kao pravi skitnica. Bio je prljav poput beskućnika i nosio je otrcanu odjeću. Ali oči su mu bile previše brze. Izgledale su opasno. Ugledao ju je. Zastao je za tren predugo. Spustio glavu i nastavio hod uličicom.

Ignorirao ju je. Ali previše se trudio da je ignorira.

I on je bio jedan od njih!

Kreni, djevojko. Kreni! Ona prebaci torbicu preko ramena, zgrabi teški kovčeg i jurne pokraj kontejnera.

Skitnica je ugleda, razmisli na trenutak, pa i on potrči.

Za njom.

Rune nije mogla trčati brzo, ne s tim kovčegom. Dovukla se do Franklin Street i zastala, pokušavajući doći do daha, i odlučiti kamo da krene.

Skitnica se približavao.

Začuje muški glas: „Rune!“

Ona se okrene, dok joj je srce udaralo.

„Rune, ovamo!“

Bio je to Phillip Dixon, savezni šerif. Mahao joj je. Instinktivno je krenula prema njemu, pa je zastala, prisjetivši se da je on jedan od ljudi koji su je htjeli uhititi.

Što da učini?

Bila je na sredini ulice - trideset stopa od podzemne. Čula je grmljavinu pod zemljom - vlak se približavao. Mogla je uskočiti na njega za petnaest sekunda.

Trideset stopa od skitnice, koji je trčao prema njoj, s bijesnim izrazom na licu.

Trideset stopa od Dixona.

„Rune!“, vikne šerif.

„Dođi. Ovdje nije sigurno. U blizini su. Ubojice.“

„Ne! Uhitit ćeš me!“

„Znam da nisi ubila Symingtona“, reče Dixon.

Ali što je još namjeravao reći? Nakon što joj stavi lisice, bit će: Imaš pravo da ništa ne kažeš...

Skitnica se približio i promatrao je tamnim, hladnim očima.

Vlak je skoro stigao na postaju. Trči! Sada!

„Želim ti pomoći“, vikne Dixon. „Brinuo sam za tebe.“

On krene preko ulice ali zastane kad se okrenula od njega i krenula prema podzemnoj.

On podigne ruke. „Molim te! Progone, te, Rune. Znamo što se dogodilo. Namjestili su ti! Nisu računali da ćeš se izvući u Brooklynu. Ali mi znamo da ti nisi to učinila. Samo si bila na krivom mjestu u krivo vrijeme.“

Izaberi, reče ona sebi. Sada!

Ona oprezno krene preko ceste prema Dixonu. Skitnica je sada bio bliže, usporavao je.

„Molim te, Rune“, reče šerif.

Ispod nje, uz škripu kočnica, vlak je ulazio u postaju.

Izaberi!

Hajde, nekome moraš vjerovati...

Ona pojuri prema Dixonu, i dođe do njega. On je zagrlji.

„U redu je“, reče. „Bit će u redu.“

Ona izlance: „Jedan čovjek me progoni. U uličici.“

I ugleda auto koji se zaustavio pokraj njih.

Skitnica se pojavi iza ugla. Stane na mjestu kad je Dixon izvadio onaj svoj veliki crni pištolj.

„Sranje“, reče skitnica.

„Hej, čovječe, žao mi je. Samo sam htio njezinu torbicu. Ništa strašno. Samo ću...“

Dixon opali.

Metak se zabije u prsa skitnice. On odleti unatrag.

„Isuse!“, krikne Rune.

„Zašto si to učinio?“

„Vidio mi je lice“, reče Phillip mirno, i podigne Runein kovčeg i torbicu.

Iz auta koji je stao pokraj njih, ženski glas reče Dixonu: „Hajde, Haarte, stojiš tamo u pol bijela dana. Policija će doći svaki čas. Idemo!“

Rune pogleda ženu; bila je to Emily. A auto koji je vozila bio je zeleni Pontiac koji je pokušao pregaziti nju i drugu svjedokinju kod stana gosp. Kellyja.

Krivo mjesto, krivo vrijeme...

Phillip - ili Haarte - otvori stražnja vrata Pontiaca. Gurne Rune unutra, i ubaci njezin kovčeg i torbicu u prtljažnik. Zatim sjedne pokraj nje na stražnje sjedalo.

„Kamo?“, upita Emily.

„Bolje k meni“, odgovori on mirno.

„Imam podrum. Tiše je, znaš.“

24. Poglavlje

Izgubljeni u šumi.

Ivica i Marica.

Rune pogleda strop i zapita se koliko je sati.

Razmišljala je koliko je brzo izgubila pojam o vremenu.

Kao što je izgubila pojam o svom životu posljednjih nekoliko dana.

To ju je podsjetilo na vrijeme kad je bila mala djevojčica, u posjetu nekim rođacima zajedno s roditeljima u ruralnom Ohio. Odlutala je s piknika u maloj šumi.

Satima je hodala kroz park, misleći da zna kamo ide, i gdje je njezina obitelj. Možda malo zbunjena, ali s djetinjom samouvjerenošću, nije niti pomišljala da se izgubila. Nije

znala koliko je vremena prošlo i da je miljama udaljena od svoje uspaničene obitelji.

Sada je znala koliko je izgubljena. I znala je koliko je nemoguće vratiti se kući.

Dobrodošla u realnost, rekao bi joj Richard.

Soba je bila mala. Smočnica u podrumu. Imala je samo jedan prozor, mali, koji nije mogla dosegnuti, sa šipkama od kovanog željeza. Dio betonskog poda je nedostajao.

Prašina ispod toga bila je prekopana. Kad ju je Haarte gurnuo u sobu, to je odmah primijetila: prekopanu prašinu. Rekla je sebi da je to zato što je on ovdje nešto radio.

Mijenjao cijevi, stavljao novi betonski pod.

Ali, znala je da je to grob.

Rune legne na leđa i pogleda hladnu svjetlost s ulice koja je prodirala kroz nedostižni prozor.

Svjetlost zabačene ulice.

Svjetlost uz koju se umire.

Iznenada se začuje metalni škljocaj, i ona poskoči.

Pred vratima su se uskomešali koraci.

Druga brava klikne i vrata se otvore. Na vratima je stajao Haarte. Bio je oprezan. Ogledao se po sobi, možda da vidi da li mu je namjestila kakvu zamku ili pronašla neko oružje. Zatim joj, zadovoljan, pokretom glave pokaže da krene za njim. Suze straha bockale su joj oči ali nije im dozvoljavala da poteku.

Poveo ju je uz nekakve škripave stube.

Emilyna pažnja bila je usmjerena na nju. Zabavljala se, proučavajući Rune kao što agenti za prodaju nekretnina procjenjuju stanove.

Kad je Rune zastala pred ulazom, Haarte je gurne unutra. Činilo se da se Emily to ne sviđa, ali nije rekla ništa.

Nitko nije progovorio. Rune osjeti napetost u zraku. Poput scene u banci u *Manhattan je moj život* u kojoj policajac promatra pljačkaša. Ruka mu je ispružena i ne miče se, a on cijelo vrijeme ponavlja: „Daj mi pištolj, sine. Daj mi ga.“ Osvjetljenje je slabo, a kamera se približava cijevi .38-ice.

Hoće li pljačkaš pucati ili ne?

Od napetosti bi se moglo vrištati.

Haarte gurne Rune u jeftini kuhinjski stolac, i zagleda se u nju. Ona zacvili, ne osjećajući se niti najmanje odraslo.

Ali tada, odnekud iz njezinog uma, pojavi se slika. Ilustracije iz jedne od njezinih knjiga fantastike. Diarmuid. I još jedna: Kralj Artur.

Ona mu strgne ruku s ramena. „Ne diraj me“, zarezži.

On trepne.

Rune pričeka trenutak, gledajući u njegove oči, pa polako priđe stolcu. Namjesti ga tako da je gledao prema Emily i sjedne, pa reče lukavim, čvrstim glasom poput Joan Rivers: „Možemo li razgovarati?“

Emily trepne pa se nasmije. „Baš smo to imali na umu.“

Haarte dovuče stolac pa i on sjedne.

Rune je vrtjela narukvicu oko ruke, skidala je i navlačila. Pokušavala je biti čvrsta, izgledati što je moguće ciničnije i hladnokrvno. Srebrni prsten se vrtio.

Ona spusti pogled i ugleda skupljene ruke. Pokušala je ne misliti na Richarda.

Emily reče: „Moramo znati tko ti je rekao za Spinella i mene.“

Rune odbrusi: „Ubili ste Roberta Kellyja. Zašto?“

Emily pogleda Haartea.

On reče: „Moglo bi se reći da je to njegova pogreška.“

„Što?“

„Uselio je u krivi stan“, reče Emily.

„Osjećali smo se loše. Mislim, to je loše za nas. Napraviti takvu grešku. Naravno, bilo nam je krivo i zbog njega.“

Rune šokirano uzdahne.

„On je samo... Ubili ste ga greškom?“

Haarte nastavi. „Nakon što je Spinello svjedočio u siječanjskom suđenju u St. Louisu, savezni šerifi premjestili su ga u New York. Zaštita svjedoka. Dali su mu novi identitet -Victor Symington - i smjestili u boljem dijelu grada, ali, vidjela si da je bio prilično paranoičan. Nije ostao tamo gdje su ga smjestili, već je unajmio stan u Villageu. Uselio je u stan 2B. Ali tada je čuo da se na trećem katu nudi veći stan. Preselio je na gornji kat. Tvoj prijatelj Kelly uselio je u Spinellov stan.“

„Informacija koju smo dobili od ljudi koji su nas unajmili“, reče Emily, „bila je da meta živi u 2B.“

„I, mislim, što smo mogli?“, razmišljao je Haarte.

„Provjerio sam listu stanara u hodniku, ali bila je tako pokrivena grafitima da nisam mogao ništa pročitati. Osim toga, Kelly i Spinello bili su jako slični.“

„Nisu uopće bili slični!“, ispljune Rune.

„Pa, meni jesu. Hej, nezgode se događaju.“

Rune upita: „Zatim ste se vratili i iz zabave rasturili cijeli stan?“

Haarte je izgledao povrijeđeno. „Naravno da ne. Čuli smo na vijestima da je ubijen Robert Kelly. To nije bilo novo ime naše mete. Mislim, ti si me omela za vrijeme posla. Nismo imali vremena provjeriti. Kasnije sam pregledao stan i pronašao sliku Kellyja sa sestrom, i pisma. Izgledala su autentična.“

Rune se sjećala poderane fotografije. Haarte se vjerojatno naljutio kad je shvatio svoju grešku i poderao je fotografiju u bijesu.

On nastavi.

„Premještanje svjedoka ipak nije toliko temeljito da lažiraju stare obiteljske fotografije. Pa sam shvatio da smo sjebali stvar. Morali smo je popraviti.“

Popraviti?, pomisli Rune.

„Kad si došao u klub“, reče Rune, „kad si glumio saveznog šerifa, Dixona, rekao si da si dio tima koji istražuje ubojstvo u stanu gosp. Kellyja.“

„Jebo te, naravno da nisam bio tamo“, nasmije se Haarte. „U tome je trik kod laganja. Učiniti da ti osoba kojoj lažeš postane partner u laži. Sugerirao sam da sam bio tamo a ti si pretpostavila da jesam.“

Rune se sjeti stana gosp. Kellyja, pretraživanja njegovih knjiga, pronalaženja isječka, vrućine i zagušljivosti u stanu. Strašne krvave fotelje. Poderane fotografije.

Rune zatvori oči.

Osjetila je kako je preuzima beznađe. Njezina velika avantura - sve zbog greške. Nije bilo nikakvog plijena iz banke. Robert Kelly bio je samo slučajni prolaznik - čudni starac kojem se sviđao loš film.

„Pa, srce, moramo saznati“, reče Emily nestrpljivo, „kome si rekla za mene?“

„Nikome.“

„Dečkima? Prijateljicama? Imala si dosta vremena da razgovaraš s ljudima nakon što si pobjegla s naše male zabave u Brooklynu.“

„Znala si cijelo vrijeme gdje je Spinello?“, upita Rune.

„I samo si me koristila?“

„Naravno“, reče Emily.

„Samo sam te morala navesti tamo. Putem banke i odvjetnika, tako da postoji trag koji policija može otkriti. Policija bi otkrila da si ga slijedila, pa bi pronašla tvoje i njegovo tijelo - htjeli smo to prikazati kao da te on ubio nakon što si ti njega smrtno ranila. Imali bi počinitelja. Kraj istrage. Policajci su kao i svi drugi. Više vole kad imaju manje posla. Kad bi pronašli nekog ubojicu, prestali bi tražiti bilo koga drugog. Prešli bi na druge slučajeve. Znaš. Pa, hajde: kome si rekla?“

„Zašto bih rekla bilo kome bilo što?“

„O, hajde“, reče Haarte. „Vidjela si da je netko ubijen pred tvojim očima i nisi rekla policiji?“

„Kako bih? Moji otisci bili su po cijelom Spinellovom stanu. Znala sam da sam osumnjičena. Shvatila sam što radite.“

„Ne, nisi“, reče Haarte. „Nisi tako pametna.“

Rune zašuti. Barem je jedna stvar bila u redu, pomisli ona. Ne znaju za Stephanie. Iznenada Haarte skoči iz stolca, zgrabi Rune za kosu i trgne joj glavu unatrag tako snažno da nije mogla disati. Gušila se. Njegovo lice bilo je blizu njezinog. „Vidiš, ti misliš da je bolje živjeti. Bez obzira na to što ti ja učinio. Ali nije. Jedini način na koji bismo te mogli ostaviti živom - a nismo baš voljni da te ubijemo - ali jedini način bio bi kad bismo te doveli u takvo stanje da nikome ne možeš reći ništa o nama. Recimo, da nas ne možeš pokazati u redu na policiji.“

On pomakne prst polako prema njezinom oku. Ona zatvori kapak i trenutak kasnije osjeti snažnu bol kad joj je počeo pritiskati očnu jabučicu.

On podigne prst s njezinog lica. „Ima mnogo toga što bismo ti mogli učiniti.“ Ruka mu je masirala stražnji dio njezinog vrata. „Mogli bismo te učiniti biljkom.“ Dodirne joj grudi. „Ili dečkom.“ Između nogu. „Ili...“

Pusti joj kosu tako naglo da je vrisnula.

Emily je gledala bez osjećaja.

Rune dođe do daha.

„Molim vas, pustite me. Neću reći ništa.“

„Ponižavajuće je preklinjati“, reče Emily.

„Dat ću vam milijun dolara“, reče ona.

„Kakav milijun?“, upita Haarte.

„Iz onog starog filma? To je sranje.“

„O“, reče Emily uz smijeh. „Tvoje tajno blago?“

„Hoću. Pronašla sam ga!“

Haarte upita cinično: „Jesi li?“

„Sigurno. Što mislite gdje sam bila proteklih dvadeset i četiri sata? Mislite da sam se motala po gradu nakon onog što se dogodilo u Brooklynu? Zašto nisam otišla odmah nakon što ste ubili Spinella? Nisam otišla jer sam imala trag do novca.“

Haarte razmisli o tome. Rune pomisli da se zaista zainteresirao. Trljala je svoju posljednju narukvicu.

„Istina je, kunem se.“

On odmahne glavom.

„Ne, nema smisla.“

„Gosp. Kelly imao je novac. Pronašla sam ga. U ormariću je na autobusnoj stanici.“

„To zvuči kao prizor iz filma“, reče Emily polako.

„Kako god zvučilo, istina je.“

Činilo se da joj oboje vjeruju. Mogla je to vidjeti.

Opet se igrala narukvicom. „Milijun dolara!“

Haarte reče Emily: „To je stari novac. Koliko ga je teško okrenuti?“

„Nije teško“, reče ona.

„Stalno pronalaze stare novčanice. Banke ih moraju uzeti. A dobra stvar je to što, ako su i imali serijske brojeve, nitko više nema dokumentaciju o tome.“

„Znaš li nekog tko bi ih uzeo?“

„Nekoliko ljudi. Mogli bismo vjerojatno dobiti sedamdeset, osamdeset poena po dolaru.“

Ali tada Haarte odmahne glavom

„Ne, to je ludo.“

„Milijun dolara“, ponovi Rune.

„Niste li se umorili od ubijanja ljudi?“

Nastane zatišje. Haarte i Emily izbjegavali su se pogledati u oči.

Soba je bila sumorna, osvjetljena s dvije slabe svjetiljke. Rune pogleda kroz prozor.

Vani je bilo vrlo mračno; samo jedna hladna ulična svjetiljka stajala je u blizini. Ona se nervozno poigravala narukvicom, stiskajući je.

Haarte i Emily došaptavali su se spuštenih glava. Emily napokon klimne glavom i podigne pogled. „U redu, ovako ćemo. Dat ćeš nam imena svih kojima si rekla za nas i predati nam novac, i ostavit ćemo te na životu. Ako nam ne kažeš, pustit ću Haartea da te odvede u podrum i radi ti što hoće.“

Rune razmisli na trenutak.

„Što ćete učiniti s ljudima kojima sam rekla?“

Haarte reče: „Ništa. Sve dok nas ne prati policija. Ali ako nas budu tražili, možda ćemo ih morati ozlijediti.“

Rune opet nekoliko puta stisne narukvicu. Snažno.

Narukvica pukne.

Ona podigne pogled. „Lažete.“

„Srce...“, započne Emily. U tome je trik kod laganja. Učiniti da ti osoba kojoj lažeš postane partner u laži.

„Ali to je u redu“, reče Rune mirno.

„Jer i ja sam lagala.“

I skoči iz stolca.

25. Poglavlje

Emily se nasmije.

Jer Rune je mogla potrčati prema prednjim ili stražnjim vratima kuće. Ili prema prozoru. Ali nije učinila ništa od toga. Umjesto toga, zakotrljala se prema malim vratima u dnevnoj sobi.

„Rune“, reče Emily strpljivo, „što radiš? To je ormar.“

I to zaključan, shvati Rune povlačeći staklenu kvaku.

Haarte pogleda Emily. On odmahne glavom na Runeinu glupost. Nije bilo izlaza. Zagradila se unutra.

Rune ih pogleda i s olakšanjem shvati da nisu imali pojma što je zapravo imala na umu. Sve dok nije skočila prema utičnici za struju koju je imala na oku već pet minuta.

„Ne!“, vikne Emily Haarteu. „Ona će...“

Rune gurne dva kraja slomljene narukvice u utičnicu.

Ta narukvica, bit će ti važna u životu, vrlo važna. Nemoj je prebrzo davati...

Usljedi snažan bljesak i prasak. Čista vatra krene joj kroz palac i prst. Svjetla u kući ugase se kad je iskočio osigurač. Osjetila je miris spaljenog mesa s palca i prsta

Istog trena, ignorirajući bol, ustala je na noge i pojurila. Emily i Haarte, zaslijepljeni

bljeskom, teturali su prema vratima. Rune, koja je zatvorila oči kad je bljesnulo, već je

bila trideset stopa ispred njih, i trčala je oprezno, pognuto, prema ulaznim vratima. Lijevom je rukom pridržavala desnu. Promašila je stubu na izlazu iz hodnika u vežu, i pala je prema naprijed.

Refleksno je ispružila desnu ruku pred sebe, i osjetila je snažan bol kad je spaljena šaka zaustavila njezin pad. Nije mogla spriječiti bolni krik.

„Tamo - tamo je“, vikne Emily. „Idem po nju.“

Rune se uspravi, začuvši ženine visoke pete kako dolaze za njom. Nigdje nije mogla vidjeti Haartea. Možda je bio u podrumu, i mijenjao osigurač.

Rune skoči prema prednjim vratima, uspaničena pri pomisli da Emily, nesumnjivo naoružana, dolazi za njom.

Ona posegne za kvakom na vratima. Tada zastane, i polako se priljubi uza zid. Ne! Kriste, ne! Vani je bio neki čovjek. Nije ga mogla jasno vidjeti kroz čipkaste zastore, ali znala je da to mora biti Zgodni Dečko. Partner Haartea i Emily. Kovrčava kosa odražavala je slabu svjetlost s ulice. Činilo se da gleda kroz prozor, pitajući se zašto je unutra ugašeno svjetlo.

Rune se okrene i krene prema stražnjem dijelu kuće.

Polako, osluškujući Emilyne petice i Haarteove korake.

Ali nije bilo nikakvog zvuka. Jesu li pobjegli? Rune skrene iza ugla i ukoči se. Samo četiri ili pet stopa od nje nalazila se Emily, i polako se kretala naprijed, opipavajući zid, s pištoljem u ruci. Odbacila je cipele i hodala bosa. Rune se priljubi uza zid. Žena okrene glavu, pokušavajući vidjeti kroz tamu. Vjerojatno je čula Runeino disanje. Imala je nejasnu predodžbu ženine siluete koja podiže pištolj. Usmjerava ga prema Rune.

Čut će kako mi srce kuca! Sigurno će ga čuti!

I sačuvaj sve koje njihov posao dovede u opasnost.

Pištolj s prigušivačem opali. Metak snažno udari u zid na stopu od Runeine glave.

Molimo te da nas saslušаш, Gospodine.

Još jedan hitac, bliže.

Rune se trudila svim silama da bude tiho.

Emily se okrene prema ulaznim vratima. Rune zgrabi prvu stvar koju je mogla pronaći - tešku vazu na postolju. Podigne je i baci prema ženi svom snagom. Bio je to čist pogodak. Emily ispusti visoki krik i padne na koljena. Pištolj nestane u mraku. Vaza udari u parket i ostane čitava.

„Ne mogu pronaći osigurače!“, vikne Haarte iz neposredne blizine. „Gdje je ona, do vruga?“

„Pomozi mi!“, vikne Emily.

Haarte krene naprijed. „Ne vidim ništa!“

Rune mu se izmakne s puta.

„Tamo!“, vikne Emily. „Pokraj tebe!“

„Što...“, počne Haarte, a Rune pojuri niz hodnik, prema mjestu gdje su trebala biti stražnja vrata.

Da! Bila su tu. Mogla ih je vidjeti. A nije se činilo da je netko vani. Čula je Haarteov glas pred kućom kako dovikuje nešto Emily.

Rune tada shvati da će sve biti u redu; mogla je pobjeći. Nisu bili blizu nje, a morala je pretrčati samo dvadesetak stopa da bi došla do stražnjih vrata. Zalupila je vrata hodnika, zaglavila ih stolcem i nastavila trčati.

Haarte je došao do vrata za nekoliko sekunda i pokušao ih otvoriti, ali bila su čvrsto blokirana.

Rune je mogla vidjeti slabo svjetlo koje se probijalo kroz čipkasti zastor na stražnjim vratima. Ništa je sada nije moglo zaustaviti. Izići će na ulicu i potrčati kao da je gone svi vragovi. Nazvat će 911 s prvog telefon koji pronađe.

Haarte udari u vrata i malo ih odgurne, ali stolac je izdržao.

Petnaest stopa. Deset.

Još jedan udarac.

„Kreni okolo, kroz kuhinju“, vikne Haarte Emily.

Ali njihovi glasovi bili su jedan cijeli svijet dalje od nje. Rune je bila na vratima. Bila je spašena. Otkvačila je lanac. Pritisnula bravu. Širom je otvorila vrata i iskoračila preko praga.

I sledila se.

O, ne...

Zgodni Dečko bio je na manje od dvije stope od nje. Bio je iznenađen, ali ne toliko da ne podigne pištolj poput revolveraša i uperi ga u njezino lice.

Ne, ne, ne...

Ona se osloni o vrata. Suze su joj tekle niz lice. Opustila je ruke i odmahivala glavom.

O, ne... Gotovo je. Gotovo je.

Ali tada se dogodi nešto čudno, nešto što bi se moglo dogoditi u Strani, u čarobnom carstvu. Rune se učini da je izišla iz svog tijela. Osjećala se kao da je umrla i podigla se u zrak. Pitala se - je li me ustrijelio? Jesam li mrtva?

Otplutala je. Bez ikakvih osjećaja. Otplovila je u zrak.

I s tog mjesta, s oblaka nad Stranom, pogledala je dolje i vidjela: Zgodni Dečko zagrlio ju je i poveo sa stražnjeg ulaza u kuću, predao je drugom čovjeku iza sebe, čovjeku u plavoj jakni kojoj je na leđima pisalo SAVEZNI ŠERIF, a ovaj ju je poveo do drugog čovjeka koji je nosio neprobojni prsluk s natpisom NYPD. Nastavila je dalje do kraja linije, gdje ju je čekao detektiv Manelli, s blizu postavljenim očima, i smiješnim imenom.

Virgil Manelli.

Detektiv približi prst ustima kako bi joj pokazao da šuti, pa je povede dalje od kuće.

Ona se osvrne i ugleda grupu ljudi okupljenu oko vrata. Veliki ljudi kamenih lica, s odijelima od debelog plavog oklopa i kratkim strojnicama.

Na pločniku Manelli je posljednji put preda dalje - dvojici bolničara, koji su je položili na nosila i pokrili je, polijevajući ledenom vodom njezinu opečenu šaku, pa je potom prematajući.

Rune nije obraćala pažnju na to. Gledala je ljude oko stražnjih vrata. Tada Zgodni Dečko izgovori u mikrofon na ovratniku: „Subjekt je na sigurnom. Ulazi, ulazi, ulazi!“ Svi na stubama, svi vitezovi, utrčaše u zgradu izvikujući: „Policija, policija, savezni agenti...“

Unutrašnjost kuće bila je obasjana svjetiljkama.

Rune začuje čudan zvuk. Smijeh. Pogleda prvog bolničara. Ali on se nije smijao. Niti njegov partner. Shvatila je da ona proizvodi taj zvuk.

Nježno, jedan od bolničara reče: „Što je smiješno?“

Ali nije odgovorila. Jer iz unutrašnjosti kuće začuše se pucnjevi. Zatim pozivi:

„Bolničari! Bolničari!“

I ljudi iz bolničkih kola ostaviše je, dok su jurili prema stražnjim vratima s torbama u ruci, a stetoskopi su im lepršali oko vratova.

26. Poglavlje

Ona se odgurne od njega. Od Zgodnog Dečka.

„Želim nešto vidjeti. Nekakvu identifikaciju.“

Sjedili su na stražnjem sjedalu novog Forda. Vladin primjerak. Manelli je stajao vani. Newyorški detektiv protrlja brkove i reče: „Pravi je.“

„Želim vidjeti nešto!“, odbrusi Rune.

Zgodni Dečko ponudi joj značku i identifikacijsku karticu.

Pogledala je karticu tri puta prije no što je stvarno sve pročitala. Zvao se Salvatore Pistone.

„Zovi me Sal. Svi me zovu tako.“

„Ti si, kao, agent FBI-a.“

„Vrijeđaš me. Ja sam savezni šerif.“

Smiješio se. Ali, oči su mu bile čudno hladne.

„To je i Haarte rekao.“

„Da, pronašao sam njegovu lažnu značku i karticu. I prije je koristio taj identitet.“

Sledim se kad pomislim kako rijetko ljudi čitaju jebene ID kartice. Da si pročitala, vidjela bi da je lažna.“

Bolničar se zaustavi pokraj auta.

„Večeras prije spavanja namočite tu ruku u otopinu Betadina. Sutra pođite svojem doktoru. Zna li stoje Betadin?“

Nije imala pojma.

Klimnula je glavom.

Zatim čovjek reče Manelliju: „Momak je mrtav.“

Sal se namršti.

„Upucao sam ga tri puta u glavu. Zar bi trebao biti živ?“

„Pa, da. Potvrđeno je.“

„Tko?“, upita Rune. „Haarte?“

Sal reče: „Da. Haarte.“

„A žena, hoće li biti dobro?“, upita Manelli.

„Ima vrašku posjekotinu na leđima. Nemam pojma kako je to dobila...“

Rune se prisjeti vase. Poželi da je ciljala Emilynu glavu.

„... ali osim toga bit će u redu. Kuja će definitivno vidjeti unutrašnjost sudnice.“

Manelli se ispravi.

„U redu, gospođice, predajem vas federalcima. Ovo je sada njihov slučaj. Trebali ste me slušati i držati se podalje...“

„Ja...“

On prinese prst usnama, zaustavivši je.

„Trebali ste slušati.“

Zatim se vrati do svojeg auta. Pogleda je onim svojim blizu postavljenim očima, ali bez ikakve emocije. Ušao je, upalio motor i krenuo.

I drugi auti su odlazili. Još nekoliko neupadljivih sedana, nekoliko plavo-bijelih policijskih auta. I kombiji Hitne pomoći. Bolničari i bolničarke su skidali svoje prsluke i vraćali oružje na svoje mjesto u kombijima, poput vojnika nakon bitke.

„Tko je on bio?“

„Samuel Haarte“, odgovori Sal. „Profesionalni ubojica.“

„Tako sam zbunjena.“

Gledala je Salovo lice. Zaključila da u njemu ima nečeg pomalo ludog. Indoktriniranog. Kao moonijevci. S detektivom Manellijem imala je taj odnos ljubavi/mržnje, ali sviđao joj se. Sal ju je plašio.

„Ona je ubila Victora Symingtona“, reče mu Rune.

„Emily.“

„Dakle, sebe je nazvala Emily. Je li imala kakvo prezime?“

„Richter.“

„Haarte je obično radio s nekim imenom Zane. Uvijek sam mislio da je to muško. Ali mora da je to bila ona. Jebeno čvrsta ženska.“

Sal prokopa po sjedalu oko sebe, pronađe termosicu i opet se nasloni. Ulije malo kave u poklopac i ponudi joj.

„Crna. Zaslađena.“ Ona prihvati poklopac i srkne kavu.

Bila je tako jaka da se stresla.

Sal je pio iz termosice. „Symington - mislim, Spinello - bio bi živ da se nije uspaničio. Nije smio pobjeći.“

„Što se dogodilo?“, upita Rune.

On objasni: „Ja radim za Program zaštite svjedoka. Znaš, davanje novih identiteta svjedocima na federalnoj razini. Spinello i drugi svjedok...“

„Momak u St. Louisu o kojem sam čitala?“

„Da. Arnold Gittleman. Spinello i Gittleman svjedočili su protiv nekih momaka iz sindikata na Srednjem zapadu.“

„Ali, ako su već svjedočili, zašto su ih ubili?“

Sal se hladno nasmije njezinoj naivnosti.

„To se zove osveta, srce. Poslali su poruku da je drugima bolje šutjeti. No, Spinello je pobjegao - nije nam vjerovao da ćemo mu sačuvati guzicu i sam se preselio u Village. Nije ništa rekao svojim čuvarima o tome. Ja sam bio član tima koji je čuvao Gittlemana u hotelu u St. Louisu.“

Njegove hladne oči rastužiše se na djelić sekunde. Činilo se da nije navikao na tu emociju.

„Izišao sam da kupim sendviče i te šupčine sredili su Gittlemana i moje partnere.“

„Žao mi je.“

On slegne ramenima. „Zato sam počeo raditi pod krinkom kako bih ih sredio.“ Sal pogleda kuću. „I bogme, jesmo ih. Čini se da su bili sami. Čekali smo najduže što smo mogli za slučaj da se još netko pojavi. Ali nije nitko.“

„Kako to misliš, čekali ste najduže što ste mogli?“

On slegne ramenima.

„Hladili smo pete ovdje vani jebelih pet sati.“

„Pet sati!“, vikne ona. Sada joj je postalo jasno.

„Ja sam vas dovela ovamo! Bila sam mamac.“

Sal razmisli o tome. „Bazično, da.“

„Ti, kućkin sine! Kako dugo si me pratio?“

„Znaš onaj stari plavi kombi pred tvojim stanom? S puno parkirnih kartica?“

„Bio je tvoj?“, upita ona, zbunjena.

„Naravno.“

„Zašto si danas došao u moj stan?“

On se namršti. „Zapravo, u tom smo trenutku mislili da si mrtva. Provjeravao sam da tvoje tijelo nije u stanu.“

„Isuse i Marijo...“ On klimne prema vratima.

Sarkastično mu dobaci: „Nadam se da vam nisam totalno sjebala planove kad sam malo prije pobjegla.“

„Ne“, reče Sal, gutajući kavu.

„Dobro je da je ispalo tako. Mogli su te iskoristiti kao taoca. Bilo je - kako se kaže - prikladno što si tada pobjegla.“

„Prikladno?“, sikne Rune. „Iskoristio si me. Kao i Emily. Pratio si me do Brooklyna da otkriješ gdje je Symington. I pratio si me ovamo da ih uhvatiš!“

Sada se i Sal naljutio.

„Slušaj. Tjedan dana mislio sam da si i ti možda dio tima ubojica. Razmisli o tome. Imali smo izvještaj gradske policije da si bila na mjestu događaja nakon Kellyjevog ubojstva. Zatim, kad sam nadgledao mjesto ubojstva - taj stan na Desetoj ulici - ti ulaziš. Zatim Spinello istrčava i nestaje, kao da si ga nasmrt prepala. A nakon toga dobivamo izvještaje kako je netko tko odgovara tvojem opisu - osim što je u devetom mjesecu trudnoće - provalio u Kellyjev stan i potpuno ga rasturio.“

„To nisam bila ja“, usprotivi se Rune. „To su bili oni.“

„Ali i ti si provalila.“

„Vrata su praktično bila otvorena.“

„Hej, ne zbrajam pogreške. Samo ti objašnjavam zašto ti nisam prišao i predstavio se. Sranje. A kad smo shvatili da si nevina i kad sam pokušao razgovarati s tobom, tvoja crvenokosa prijateljica razbila mi je nos, a neki jebeni bilder gotovo me zadavio.“

„Kako smo mogle znati?“

„Bilo kako bilo, da, pronašli su tvoje otiske u Spinellovoj sigurnoj kući u Brooklynu.

Ali, dobro smo te provjerili i nisi se činila kao tip kojeg bi Haarte ili Zane unajmili.

Razgovarao sam o tebi s Manellijem i zaključili smo da si uglavnom onakva kakvom se činiš. Samo klinka koja je do grla u nevoljama.“

„Ja nisam klinka.“

„Da, ne bih se previše pouzdao u to. Što si, dovraga, zapravo radila u toj gužvi?“

Rune mu ispriča o gosp. Kellyju i novcu i filmu.

„Milijun dolara?“, nasmije se Sal. „Ma, daj. Drži se lota. Ili prognoze. Bolje su šanse, srce.“ On klimne.

„Ali, da, to je i Manelli mislio - da je Kellyjeva smrt greška. Pa, štogod. Ta žena će pasti. To je sada igra tužitelja. Dobro je da imamo glavnog svjedoka.“

„Tko?“, upita Rune.

Zatim, kad ju je veselo pogledao, reče: „Hej, zaboravi. Nema šanse. Poslat će na mene još jednog Haartea.“

„Hej, ne brini“, reče Sal, dokrajčujući kavu. „Program zaštite svjedoka, sjećaš li se? Dobit ćeš novi identitet. Možeš biti tko god želiš. Možeš čak i izmisliti vlastito ime.“

Sal se namršti: vjerojatno se pitao zašto se nasmijala.

„Pa, što misliš?“, vikne Rune.

Sjedila je poput jahača pet stopa iznad zemlje, na velikoj armaturi koja se izdizala poput falusa iz hrpe ostataka industrijske mašinerije. Bili su okruženi gomilama žica, olupina kamiona, turbina i osovina.

Richard iziđe iza ugla. „Fantastično.“

Odlagalište otpada nalazilo se u blizini Sedamdesete ulice, u komercijalnom dijelu Queensa. Ali bilo je začuđujuće mirno. Gledali su prema zapadu, prema velikom potezu narančaste svjetlosti iza Manhattana, dok je sunce silazilo kroz pramenove tamnog oblaka.

„Dolaziš ovdje često?“, upita on.

„Samo na zalaske sunca.“

Svjetlost udari u iskrivljeni metal i kao da zavibrira različitim nijansama hrđe. Tisuću bačava od ulja postadoše prekrasne. Komadi iskrivljenog željeza pretvorili su se u svjetlosne trake, a navoji BX kabela sjajne zmijske.

Rune reče: „Dođi gore!“

Opet je nosila španjolsko odijelo. Richard se popne pokraj nje i oni krenuše niz armaturu prema platformi.

Pred sobom su imali veličanstveni pogled na grad.

Na platformi se nalazila stara košara za piknik.

I boca šampanjca.

„Topao je“, ispriča se Rune držeći bocu.

„Ali izgleda otmjeno.“

Kad su se provukli kroz ogradu prije pola sata, Richard je s nelagodom gledao dobermane i paralizirao se dok mu je jedan od njih njušio međunožje. Ali Rune ih je dobro poznavala i češkala ih je po glavama. Mahali su kratkim repovima i onjušili hladne sendviče sa sirom i makaronima koje je Rune spakirala u košare prije no što su odjurili na dugim nogama.

Rune i Richard jeli su do sumraka. Tada ona zapali kerozinsku svjetiljku.

Izvali se, upotrijebivši košaru za piknik kao jastuk.

„Imam još jednu prijavnicu za Novu školu“, reče mu ona. „Zapravo sam bacila onu koju si mi dao.“

„Prijavit ćeš se? Stvarno?“

Nakon nekoliko trenutaka ona upita: „Vjerojatno ću morati ići na satove, zar ne?“

„To je važan dio pohađanja škole.“

„Tako sam i mislila. Nisam još sigurna da ću to učiniti. Moram ti to reći.“ Ona baci pogled na njegovo lice.

„Vidiš, taj momak u videoklubu, Frankie Greek, sjećaš li ga se? No, njegova sestra je rodila, a ona je dizajnerica prozora, i ispalo je da mogu preuzeti njezin posao dok je ona na porodiljnom. Moram raditi s pola radnog vremena. Ostavlja mi dovoljno vremena za druge stvari.“

„Kakve stvari?“

„Znaš, stvari stvari.“

„Rune.“

„O, to će biti super posao. Vrlo umjetnički. U SoHou. Jeftinija odjeća. Otmjene haljine. Donje rublje.“

„Beznadni si slučaj, znaš.“

„Pa, da budem potpuno iskrena, već sam prihvatila posao i bacila i drugu prijavnicu.“
Gledala je dvije ili tri zvijezde čija svjetlost je bila dovoljno jaka da probije gradsku izmaglicu.

„Morala sam to učiniti, Richarde. Morala sam. Zabrinula sam se da ću, ako dobijem diplomu ili nešto takvo, postati, znaš, previše pismena.“

„To ne bismo željeli, zar ne?“

Zatim su zvijezde potpuno nestale, kad se Richard nagnuo nad njom, i polako spustio svoja usta na njezina. Ona podigne glavu. Dugo su se ljubili. Rune je bila zapanjena što je uzbuđuje netko odjeven u košulju s dugmadi i Brooks Brothers hlače.

Vrlo polako, sve je bilo vrlo polako.

Iako ne poput usporene scene na filmu. Više poput vinjeta, jedna scena za drugom, kao kad pritiskuješ pauzu na video-uređaju da bi gledao omiljenu scenu.

Onako kako je gledala *Manhattan je moj život*.

Zaustavljeni prizor: tkanina njegovog ovratnika; njegov glatki vrat; zavodničke oči; bijeli zavoj na njezinoj ruci.

Zaustavljeni prizor: njegova usta.

„Hoćemo li na sigurno?“, prošapta on.

„Naravno“, prošapta Rune. Ona posegne u džep suknje i pruži mu malu plastičnu kutijicu.

„Zapravo“, reče on, „mislio sam zato što smo na dvadeset stopa od zemlje.“

„Ne brini“, prošapta Rune.

„Držat ću te zaista čvrsto. Neću ti dati da padneš.“

Zaustavljeni prizor: ona ga zagrli.



27. Poglavlje

„Ja ne urlam.“

U stanu, Sandra je lakirala nokte na nogama eksplozivnim crvenim lakom. Ona nastavi kiselo.

„To je bio dogovor. Sjećaš se? Ja ne urlam kad sam u krevetu s dečkom, a ti pospremaš za sobom.“

Ona klimne prema neredu koji je Rune napravila kad se panično spremala.

„Kad imam nekog ovdje, tiha sam kao miš. Ako on urla, tu ne mogu ništa. Ali ja, pitam te, jesam li tiha ili ne?“

„Tiha si.“ Rune se sagne i pokupi odjeću, pomete razbijeno staklo.

„Zavijam li?“

„Pa, gdje si bila prošle noći?“

„Išli smo na odlagalište otpada.“

„Brate, taj dečko zna znanje.“ Sandra podigne pogled sa svojih umjetničkih noktiju, i kritički promotri Rune.

„Izgledaš sretno. Posrećilo ti se, ha?“

„Nije li te majka naučila da ne njuškaš?“

„Ne, majka me naučila kako da njuškam. Dakle, posrećilo ti se?“

Rune ju je ignorirala i raspakirala odjeću, te vratila knjige na police. Zastala je. Na podu pokraj police s knjigama bila je razbijena kasetna *Manhattan je moj život*. Rune je podigne. Vrpca je visjela između slomljenih plastičnih okvira.

Ona je pogleda na trenutak. Razmišljala je o Robertu Kellyju. O filmu. O milijun dolara plijena iz pljačke koji nisu nikada postojali - barem ne za nju.

Ona baci kasetu u kantu za smeće. Zatim pogleda Sandrinu stranu stana. Podigne oproštajnu poruku koju je napisala svojoj cimerici. Nije bila otvorena.

„Zar ne čitaš poštu?“ , upita je.

Žena pogleda papir. „Što je? Ljubavna poruka?“

„Moja.“

„Što piše?“

„Ništa.“ Rune i to baci u smeće. Zatim se baci na jastuk i zagleda u plavobijelo nebo. Sjetila se oblaka u New Jerseyu kako su plutali nad pokošenim travnjakom skrbničkog doma dok je čučila pokraj kolica Raoula Elliota. Tada su joj izgledali kao divovi i zmajevi. Sada ih je dugo promatrala. Nakon užasa proteklih dana, očekivala je da joj izgledaju kao obični oblaci. Ali, ne, i dalje su izgledali kao zmajevi i divovi.

Što se više stvari mijenjaju, utoliko više ostaju iste.

Izreka njezinog oca.

Razmišljala je o starom piscu scenarija, Raoulu Elliottu. Sljedeći tjedan će ga opet posjetiti. Odnijeti mu još jedan cvijet. Možda i knjigu. Mogla bi mu čitati. Priče su najbolje, rekao je. Rune se složila s njim.

Pet minuta kasnije, Sandra reče: „Sranje. Zaboravila sam. Tražio te neki čudak s posla, ili bivšeg posla, videokluba? Izgledao je kao netko tko želi biti heavy metalac.

„Frankie?“

„Ne znam. Možda. Došao je s nekoliko poruka.“ Ona pročita komad papira. „Jedna je od Amande LeClerc. Kaže da je nije dobro razumio. Ona je, kao, stranac i rekao je da bi stranci trebali naučiti jezik ako već dolaze u ovu zemlju.“

„Što je poanta, Sandra?“

„Dakle, ta Amanda, zvala je i rekla da se čula s tim svećenikom ili ministrantom ili nečim iz Brooklyna...“, Sandra izravna zgužvanu poruku, žonglirajući s lakom za nokte.

Rune se uspravi.

Svećenik?

Sandra je pokušavala pročitati poruku. „Pa, nisam programirana da budem centar za poruke, znaš. Da, u redu. Imam je. Rekla je da je razgovarala sa svećenikom i da on ima neki kovčeg. Pripadao je nekom tko se zvao Robert Kelly.“

Kovčeg?

„I ne zna što će s tim, taj svećenik. Ali rekao je da je, kao, jako važno.“

Rune vrisne: „To!“

Prevrne se na leđa i zalamata nogama po zraku.

„Hej, uzmi pilulu ili nešto takvo.“ Sandra joj pruži poruku.

Ona je pročitla.

Crkva Sv. Xaviera na Atlantic aveniji. Brooklyn.

„Oh, a evo i druge.“

Ona pronađe još jedan papirić u torbici.

Ovaj je bio od Stephanie. Izišla je iz bolnice i osjećala se puno bolje. Svratit će kasnije.

„Super!“, vikne Rune.

„Drago mi je da je netko sretan“, reče Sandra. „Ja sam u depresiji. Ne da itko mari zbog toga.“

Ona nastavi oprezno lakirati nokte.

„Moram nazvati Richarda. Idemo na put.“

„Kamo?“

„U Brooklyn!“

„Starački domovi, odlagališta... Zašto nisam iznenađena? Hej, ne grli me! Pazi na lak!“

Rune je dobila Richarda kod kuće.

To je bilo čudno. Bilo je poslijepodne.

Što je radio kod kuće?

Shvatila je da joj nije rekao gdje točno piše svoje dosadne tekstove.

Rune je bila na ulici, i zvala s javnog telefona.

„Hej, kako to da si kod kuće? Mislila sam da radiš za kompaniju. S onom... kako se zove? Previsokom Karen?“

On se nasmije. „Uglavnom sam slobodni strijelac. Ja sam neka vrsta nezavisnog kooperanta.“

„Moramo ići u Brooklyn. Crkva na Atlantic aveniji. Možeš li voziti?“

On reče: „Jesi li kod kuće?“

„U svojem sam uredu.“

„Uredu?“, upita on.

„Mojem vanjskom uredu.“

„Oh.“ On se nasmije. „Javni telefon.“

„Pa, možemo li ići?“

„Što se zbiva u Brooklynu?“

Ona mu ispriča za svećenikovu poruku, pa doda: „Upravo sam ga zvala. Rekla sam mu nekakvu bijelu laž.“

„Kakvu?“

„Da sam unuka Roberta Kellyja.“

„To nije bijela laž. To je prava laž. Naročito čovjeku od vjere. Trebala bi se sramiti. No, mislio sam da ćeš zaboraviti na novac.“

„Jesam. Potpuno sam zaboravila. On je nazvao mene“, ustrajala je. „Rekao je da je gosp. Kelly živio u kući u produžetku crkve dok si nije pronašao stan. I daje ostavio kovčeg svećeniku na čuvanje. Nije ga htio nositi okolo dok se ne smjesti. Bio je... slušaš li me? Rekao je da je bio previše vrijedan da ga nosi po ulicama grada.“

Još jedna stanka.

„To je potpuno ludo“, reče Richard.

Ona doda: „A pazi ovo. Pitala sam ga ima li u blizini nekakvo groblje - kao u filmu *Manhattan je moj život*. Vidiš, Dan Mitchell, policajac, zakopa novac u novom grobu. I tamo je!“

„Što?“

„Groblje. Pokraj crkve. Ne vidiš li? Gosp. Elliott je rekao gosp. Kellyju o crkvi, i gosp. Kelly je otišao tamo i iskopao novac.“

„U redu“, reče on sumnjičavo.

Zatim upita: „Jesi li u stanu?“

„Bit ću za pet minuta.“

On reče zavodljivo: „Hoćeš li biti sama?“

„Sandra je tamo.“

„Šteta. Ne možeš li je poslati u kupovinu?“

„Hajde da sada pođemo u Brooklyn. Onda ćemo smisliti nekakvu privatnost.“

„Krećem.“

Rune se popne do vrha stuba u stanu i zastane.

„Stephanie!“

Crvenokosa žena nasmiješila se. Sjedila je u Runeinoj polovici stana, na hrpi jastuka. Bila je blijeda - bijeda no inače -i nosila je šal koji je djelomično skrivao ogrebotinu na njezinom vratu. Na čelu je imala veliki zavoj, i masnicu na obrazu.

„O-moj-bože“, izlaze Rune, pregledavajući je. „Jesi se izgrebla.“ Ona oprezno zagrlila ženu. „Izgledaš, pa...“

„Izgledam užasno. Možeš to reći.“

„Ne za nekog koga je pregazio taksu.“

„Hej, i to je neki kompliment.“

Na trenutak nastane duboka tišina. „Ne znam što reći, Steph.“ Rune je bila nervozna i gladila je odjeću.

„Ja sam te umiješala u sve to. Gotovo si poginula zbog mene. A bilo je tako glupo - bježale smo od saveznog šerifa.“

„Koga?“ Stephanie se nasmije.

„Taj momak u podzemnoj, onaj kojeg si udarila - mislila sam da radi za njih. Pokazalo se da je on savezni šerif. Nije li to super? Kao Teksaski rendžeri.“

Ona ispriča Stephanie o Haarteu i Emily.

„Čula sam nešto o tome na vijestima, u bolnici“, reče Stephanie. „Pucnjava u onoj kući. Nisam niti slutila da si i ti uključena.“

Runeine oči opet su bile uzbuđene. „Oh, oh, a govoreći o avanturama... žele da ja budem glavni svjedok.“

„Nije li to zastrašujuće?“

„Sigurno. Ali nema veze. Želim da ta kuća ode u zatvor na duže vremena. Ubili su gosp. Kellyja. I pokušali su ubiti i mene - i tebe.“

„Pa, prilično sam sigurna da će puno policajaca paziti na tebe.“

Rune priđe polici s knjigama i vrati neke knjige koje je zapakirala. „Zvala sam videoklub. Rekli su mi da si dala otkaz.“

„Taj Tony...“, reče Stephanie, „kakav šupak. Nisam mogla ostati s njim - ne nakon što je onako postupao prema tebi.“

Rune se veselo naceri.

„Pa, hoćeš li stotinu tisuća dolara?“

„Što?“

Rune joj ispriča o svećeniku.

„Mala crvena kokoš, sjećaš se? Vjerovala si u mene. Ako tamo ima nekakvog novca, dobit ćeš dio.“

Stephanie se nasmije. „Misliš da ima?“

„Nisam sigurna. Ali znaš mene.“

„Optimist“, reče Stephanie.

„Točno. Ja...“

Plop.

Rune nakrivi glavu. Opet je čula zvuk.

Kapanje. Tiho. Plop.

Pogleda prema mjestu s kojeg je dopirao zvuk -Sandrinoj strani kata.

„Ne moraš mi ništa davati, Rune.“

„Znam da ne moram. Ali želim.“

Plop, plop.

Prokletstvo. Sandra je prolila svoj lak za nokte. Na podu je bila velika crvena mrlja.

„Isuse, Sandra!“

Rune krene iza zida i zastane. Tamo je bila njezina cimerica u bijelom grudnjaku i crnim čarapama, očiju uperenih prema staklenom krovu. Ležala je na svojem krevetu.

Rupa od metka u njezinim prsima bila je mala tamna točkica. Mrlja nije bila lak za nokte. Bila je to krv koja je tekla niz njezinu ruku na pod.

Stephanie ustane i uperi pištolj u Rune.

„Dođi malo ovamo, srce. Hajde da porazgovaramo.“

28. Poglavlje

„Ti si Haarteova partnerica“, prošapta Rune.

Ona klimne. „Zovem se Lucy Zane“, reče žena hladno.

„Haarte i ja radili smo zajedno tri godine. Bio je najbolji partner kojeg sam imala. A sada je mrtav. Zahvaljujući tebi.“

„A tko je onda Emily?“

„Samo pojačanje. Ponekad smo je koristili za poslove na Istočnoj obali.“

Rune sjedne na jastuke, odmahujući glavom. Pred njenim očima sve je plutalo - velika juha. Richard, novac, Zgodni Dečko, Emily i Haarte. Robert Kelly. Osjetila je lupanje srca u grudima dok je osjećaj beznađa rastao u njoj. Pokrila je lice rukama. Šaptala je:

„Oh, ne, oh, ne.“

Previše je otupjela za suze. Nije čak niti podigla pogled, pitajući: „Ali, tvoj posao u videoklubu? Kako si dobila posao?“

„Što misliš? Ševila sam Tonyja.“

„Nadam se da je bilo odvratno.*

„Bilo je. Ali nije dugo trajalo. Minutu ili dvije.“

„Ali bila si mi prijateljica... Pomagala si mi u kupovini odjeće... Zašto? Zašto si to radila?“

„Približila sam ti se zato da ti možemo smjestiti. Haarte i ja ubili smo dva savezna šerifa u St. Louisu. Zato je nastala prilična frka. A sjebali smo ubojstvo Spinellija u

Villageu. Pa smo trebali žrtvenog jarca. No, žrtvenu kozu. Izabrali smo tebe. Gotovo je uspjelo.“

„Šteta što je taksu imao dobre kočnice“, reče Rune hladno.

„Ponekad imamo sreće. Čak i ljudi poput mene.“

Rune je drhtala od bijesa i straha.

Stephanie nastavi. „Čula sam se s Emily. Sudac joj je odbio zahtjev za jamčevinom. Ali, rekla mi je da te pozdravim. Nada se da ćemo se lijepo družiti. I mislim da hoćemo.

Jesi li rekla policajcima ili šerifima za mene?“

Iza njih se začuje škljocaj i škripa. Runeine oči bijesnu na trenutak. Richard. Stephanie se osvrne prema zvuku, pa se opet okrene prema Rune.

„Reci mi, pa ću te pustiti“, reče ona.

„Sranje.“ Rune se zavuču među jastuke kao da će je oni zaštititi od crnog pištolja.

„Pustit ću te“, reče žena. „Obećavam.“

„Ja sam jedini svjedok. Kako bi me mogla pustiti? Moraš me ubiti.“ Ona pogleda oblake nad stanom, zmajeve, divove, trolove koji su prolazili pokraj njih, miljama visoko, ne mareći niti malo za ono što se događa na tlu.

Opet se začuje škripanje. Dizalo se kretalo prema gore.

„Sigurno si im rekla za mene nakon nesreće. Je li šerifu podzemnoj mislio da sam s njima? Jesi li im rekla moje ime?“

„Nije pravo.“

„Nije, ali koristila sam ga i prije. Preko njega me mogu pronaći.“ Lanci, škljocanje lanaca. I trenje metala o metal. Još jedan glasni klik.

„Tko dolazi u posjet, Rune?“

„Ne znam.“

Stephanie pogleda stubište. Zatim opet pogleda Rune.

„Pa, što imaš u ruci?“, upita je.

Rune nije mogla vjerovati da ju je vidjela. O, bila je dobra. Bila je vrlo dobra.

„Pokaži mi“, ustrajala je Stephanie.

Rune je oklijevala, pa podigla ruku i polako otvorila šaku umotanu u zavoje.

„Kamen. Iz zgrade Union Bank. Moj suvenir. Onaj koji sam uzela kad si bila sa mnom na Wall Streetu.“

„Pa, što si htjela učiniti s njim?“

„Baciti ga na tebe“, odgovori Rune.

„Razbiti tvoje proketo lice.“

„Zašto ga ne dobaciš ovamo.“ Lucy Zane držala je pištolj s prigušivačem vrlo mirno uperen u Runeina prsa.

Rune odbaci kamen.

Baš u času kad se Richard popeo i rekao: „Bok.“

On se ukoči, ugledavši pištolj u ruci Stephanie.

„Što je to?“

Stephanie mu mahne da ude. „U redu. Stani tamo.“

Povukla se unatrag tako da ih ima oboje na oku. Ispruži pištolj pred sobom. Bio je mali, a njegov crni metal sjajio je na suncu. I kratki cilindar prigušivača bio je tamne boje.

Njezin je glas sada bio ljutit. „Nemam mnogo vremena. Kome si rekla za mene? I što si im rekla? Želim znati. I to sada.“

„Pusti ga.“

Richard reče: „Što je ovo, dovraga? Zar se vas dvije šalite?“

Stephanie ispruži lijevu ruku prema njemu. S otvorenim dlanom. Nokti su joj bili lakirani purpurnoružičastom bojom.

„Umukni, šupčino. Samo umukni.“

Zatim reče Rune: „Što si im rekla?“

„Bože“, prošapta Richard, gledajući Rune.

Rune sjedne na jastuke i pokrije oči rukama, jecajući.

„Ne, ne... Jebe mi se za tebe ili Emily ili bilo koga. Neću svjedočiti. Reći ću im da ni ti ni Emily niste krive. Gosp. Kelly je mrtav! Spinello je mrtav! Ostavi nas na miru.“

Stephanie reče strpljivo: „Možda ću razmisliti o tome. Moraš shvatiti, Rune. Sviđaš mi se. Stvarno. Ti si... očaravajuća. I stvarno me dirnulo to što si mi htjela dati dio onog smiješnog novca. To me gotovo oborilo s nogu. Ali moraš mi reći. Ovo je samo posao.“

„U redu... Nikome nisam rekla ništa o tebi.“

„Ne vjerujem ti.“

„Istina je! O tebi sam pisala u svojem dnevniku. Spominjala sam tebe i Emily.“

Ona se nasloni s rukama u krilu, mala, poražena.

„Mislila sam da si mi prijateljica. Opisala sam te i napisala kako je lijepo od tebe što si mi pomogla u kupovini odjeće.“

Ako ju je i to oborilo s nogu, Stephanie nije to ničim pokazala.

„Gdje je?“ , upita žena.

„Dnevnik. Daj mi ga i pustit ću te. Oboje.“

„Obećavaš?“

„Obećavam.“

Rune promisli, pa priđe svojem kovčegu i prokopa po njemu. „Ne mogu ga pronaći.“

Ona podigne pogled, namrštivši se. „Mislila sam da sam ga spakirala.“ Ona otvori svoju torbicu od leopardove kože i pogleda i u nju. „Ne znam. Ja... Oh, tamo je. Na polici s knjigama. Drugi red.“

Stephanie lagano priđe polici. Dodirne notes. „Taj?“

„Ne, onaj pokraj njega. Sa strane.“

Stephanie izvadi knjigu s police i otvori je.

„Gdje spominješ...“

Eksplzija.

Prvi metak razbije stakleni zid i zapraši sobu komadićima.

Drugi probije staklenu ploču na stropu.

Treći probuši desetak knjiga, koje polete u zrak poput ustrijeljenih ptica.

Četvrti pogodi Stephanie ravno u prsa dok se okretala u šoku prema Rune, otvorenih usta.

Možda je opalila i peti puta. I šesti. Rune nije bila sigurna. Nije imala pojma koliko puta je povukla okidač pištolja - onog kojeg je izvadila iz omota harmonike koji je prije bacila u kantu za smeće pokraj kreveta.

Sve što je Rune vidjela bio je dim i prašina i komadići papira i oblaci i plavo nebo i beton i razbijeno staklo koje leti kroz stan oko Stephanie - prekrasne, blijede Stephanie koja je padala na pod okrećući se oko sebe. A sve što je čula bila je grmljavina pištolja. Nju je, nakon nekoliko sekunda kad se Richard podigao s poda i jurnuo prema njoj, zamijenilo divlje životinjsko vrištanje za koje nije niti znala da dolazi od nje.

29. Poglavlje

Rune je bila nepokretna, glave pognute pred oltarom.

Klečala je. Mislila je da će se prisjetiti svih riječi. Ali nije mogla, i samo je ponavljala šaptom: „Hvalimo te i štujemo zbog našeg spasenja iz velikih pogibelji koje su nam prijetile.“

Nakon nekoliko trenutaka ona ustane i polako krene prema stražnjem dijelu sanktuarija.

Još uvijek šaptom, ona reče čovjeku odjevenom u crnu svećeničku odoru: „Ovo je super crkva, velečasni.“

„Hvala vam, gospođice Kelly.“

Na vratima, ona se okrene i nespretno se nakloni prema oltaru. Svećenik Sv. Xaviera pogleda je znatiželjno. Možda je naklon - koji je Rune gledala u nekom starom filmu s mafijom - bio samo za katolike. Pa što onda? - zaključila ona. Stephanie je imala pravo u jednoj stvari: osim štovanja vruga i prinošenja životinjskih žrtava, svećenici vjerojatno i nisu bili toliko osjetljivi na formalnosti.

Oni iziđu iz sanktuarija.

„Vaš djed nije spomenuo djecu kad je bio kod nas. Rekao je da mu je jedina rođakinja sestra, koja je umrla prije nekoliko godina.“

„Stvarno?“, upita ona.

„Ali, opet“, nastavi svećenik, „nije mnogo pričao o sebi. Bio je pomalo tajanstven.“

Tajanstven...

„Da“, reče ona. „Takav je bio djed. Govorili smo o njemu: „Nije li djed tih.“ Svi smo to govorili za njega.“

„Svi? Mislio sam da ste rekli da vas ima samo dvije. Vi i vaša sestra.“

„O, dobro, mislim na svu djecu u susjedstvu. I njima je bio poput djeda.“

Pazi, reče Rune sebi. Lažeš svećeniku. I to svećeniku s dobrim pamćenjem. Slijedila je čovjeka kroz rektorat. Građevina je bila puna tamnog drva i kovanog željeza. Mala žuta svjetla davala su mjestu crkvenu atmosferu, iako su možda koristili žarulje s malo snage radi štednje. Ovdje je bilo vrlo... pa, religiozno. Rune se pokušala prisjetiti nekog dobrog filma o religiji, ali nije uspjela. Oni nisu imali sretne krajeve.

Ušli su u veliko prihvatilište, novije od crkve, iako je arhitektura bila ista - lukovi, cvjetne rezbarije, neprozirno staklo. Ona se ogleda oko sebe. Bilo je to nekakvo boravište za starije osobe. Rune pogleda u sobu pokraj koje su prolazili. Dva kreveta, žuti zidovi, neusklađeni ormari. Mnogo slika na zidu. Ugodnije no što se činilo. U sobi su bila dva starija čovjeka. Kad je zastala i pogledala unutra, jedan od ljudi ustao je i rekao: „Ja sam vrlo glup simpatičan starac, od osamdeset i nešto godina, sat više ili manje, i da budem iskren, bojim se da nisam sasvim pri zdravoj pameti.“

„Rekao bih da nisi pri zdravoj pameti“, zadirkivao gaje prijatelj. „Sve si krivo napravio.“

„Oh, misliš da ti možeš bolje?“

„Slušaj ovo.“

Glas mu je blijedio dok je Rune nastavila sa svećenikom niz hodnik.

„Kako dugo je djed bio ovdje?“, upita Rune.

„Samo četiri ili pet tjedana. Trebao je smještaj dok si ne nade stan. Prijatelj ga je poslao ovamo.“

„Raoul Elliott?“, Runeino srce zakuca jače.

„Da. Poznajete gosp. Elliotta?“

„Jednom sam ga susrela.“

I tako, Elliott je bio zbunjen. Nije poslao gosp. Kellyja u hotel Florence nego ovamo - u crkvu.

Možda je gosp. Kelly bio u Florenceu kad je posjetio scenarista, a siroti starac je pomiješao lokacije.

„Divan čovjek“, nastavi svećenik. „Oh, bio je vrlo darežljiv prema nama u crkvi. I to ne samo materijalno... Radio je i u našem odboru. Dok se nije razbolio. Tužno je to što mu se dogodilo, zar ne? Taj Alzheimer.“ Svećenik odmahne glavom pa nastavi: „Ali, imamo tako malo soba da Robert nije htio sam zauzeti niti jednu - htio je to omogućiti nekom manje sretnom od njega. Zato se na neko vrijeme preselio u hotel Florence. Ovdje je ostavio kovčeg, rekao je da će ga pokupiti kad se preseli na sigurnije mjesto. Brinuo je zbog provala. Rekao je da je torba previše važna da bi riskirao da mu je ukradu.“

Rune klimne nonšalantno. Razmišljajući: milijun dolara.

Ona krene za njim u skladište. Svećenik otključa vrata domarevim ključevima. Rune upita: „Je li djed provodio mnogo vremena u samoj crkvi?“

Svećenik nestane u skladištu. Rune začuje zvukove kutija koje klize po podu. On dovikne: „Ne. Ne mnogo.“

„A u okolini? Groblje? Je li tamo provodio vrijeme?“

„Groblje? Ne znam. Možda i jest.“

Rune pomisli na scenu iz filma *Manhattan je moj život* u kojoj policajac, čiji je život uništen, leži u svojoj ćeliji i sanja o danu kad će pokupiti svojih milijun dolara, zakopanih na groblju. Sjećala se prizora glumčevih očiju kad se probudio i shvatio da je to bio samo san - crnilo prašine koju je kopao prstima postaje sjena rešetki na njegovim rukama dok se budi.

Svećenik se pojavi s kovčegom. Položi ga na pod.

„Evo ga.“

Rune upita: „Želite li da potpišem prijemnicu ili nešto slično?“

„Ne, mislim da nije potrebno.“

Rune ga podigne. Bio je onoliko težak koliko bi stari, kožni kovčeg s milijun dolara i trebao biti. Ona zatetura od težine. Svećenik se nasmiješi i preuzme kovčeg od nje. S lakoćom ga podigne i pokretom je pozove prema vratima. Ona krene ispred njega. On reče: „Vaš djed rekao mi je da budem oprezan s tim. Rekao je da je njegov cijeli život u kovčegu.“

Rune pogleda kovčeg. Dlanovi su joj bili vlažni.

„Čudno je što sve ljudi smatraju cijelim životom, zar ne?“

„Žao mi je ljudi koji mogu nositi svoje domove sa sobom. To je jedan od razloga što crkva ima ovaj smještaj. Ovdje stvarno možete osjetiti Božje djelo.“

Oni krenuše prema njegovom malom uredu. On se sagne preko pretrpanog stola i pregleda veliku hrpu omotnica.

Zatim reče: „Htio bih da je Robert ostao duže. Jako mi se sviđao. Ali, bio je neovisan. Htio je živjeti vlastitim životom.“

Rune odluči da će dati crkvi nešto novca. Pedeset tisuća. Zatim naglo odluči da poveća svotu na stotinu tisuća.

On joj preda debelu omotnicu naslovljenu na 'Gosp. Bobbyja Kellyja': „Oh, zaboravio sam reći... Ovo je došlo za njega. Prije no što sam poslao to dalje, čuo sam da je ubijen.“ Rune je zatakne ispod ruke.

Kad su izišli, on položi kovčeg na pločnik.

„Još jednom, moja sućut vašoj obitelji. Ako postoji nešto što bih mogao učiniti, molim vas nazovite me.“

„Hvala vam, velečasni“, reče ona.

Razmišljala je: upravo si zaradio dvjesto tisuća.

Mala crvena kokoš...

Rune podigne kovčeg i pode prema autu.

Richard je znatiželjno promatrao kovčeg. Ona mu ga preda, pa potapše krov njegovog Dodgea. On podigne kovčeg i osloni ga na auto. Bili su na mirnoj strani ulice, ali iza ugla promet je bio gust. Oboje su praznovjerno izbjegavali pogledati istrošeni kožni kovčeg. Gledali su kioske - prodavača sagova, dućan s hardverom, pizzerija, sendviči. Drveće. Promet. Nebo.

Nijedno od njih nije diralo kovčeg, niti reklo bilo što.

Poput vitezova koji misle da su pronašli Gral, a nisu sigurni da su to htjeli.

Jer, to bi značilo kraj potrage.

Kraj priče. Vrijeme za zatvaranje knjige, za spavanje i buđenje i odlazak na posao sljedećeg jutra.

Richard razbije tišinu: „Nisam vjerovao niti da postoji kovčeg.“

Rune je gledala oblike mrlja na koži. Elastične trake od desetaka starih zrakoplovnih biljega bile su namotane oko ručke.

„I sama sam ponekad sumnjala“, prizna ona. Dodirnula je bravice. Zatim korakne unatrag. „Ne mogu to učiniti.“

Richard preuzme. „Vjerojatno su zaključane.“

On pritisne bravice, koje se otvore.

„Kotač... sreće“, reče Rune.

Richard podigne poklopac. Magazini.

Sveti Gral bili su magazini i novine.

Još od 1940-tih. Time, Newsweek, Collier's.

Rune zgrabi nekoliko i prelista ih. Nikakve novčanice nisu ispale iz njih. „Milijun dolara neće biti skriveno u Timeu“, reče Richard.

„Cijeli život?“, prošapta Rune. „Gosp. Kelly rekao je svećeniku da mu je cijeli život unutra.“ Ona prokopa do dna.

„Možda je novac uložio u dionice Standard Oila ili nešto takvo. Možda ima potvrdu o dionicama.“

Ali, ne, u kovčegu su bile samo novine i magazini.

Kad je pretražila i prepipala svaki djelić, ramena joj se opuste i ona odmahne glavom.

„Zašto?“, pitala se. „Zašto ih je čuvao?“

Richard je prelistao nekoliko. Mrštio se.

„Čudno. Svi su iz istog vremena. Lipanj 1947.“

Tako se naglo nasmijao da ju je trgnuo.

Ona pogleda Richarda, koji je odmahivao glavom.

„Što?“

Nije se prestajao smijati.

„Što je bilo?“

On napokon dođe do daha. Žmirkao je dok je čitao jednu stranicu. „Oh, Rune... Oh, ne...“

Ona zgrabi magazin. Članak je bio zaokružen plavom tintom. Ona pročita odlomak koji je Richard pokazivao.

Odličan u svojoj ulozi je mladi Robert Kelly, sa Srednjeg zapada, koji nije namjeravao glumiti u filmovima dok ga režiser

Hal Reinhart nije izdvojio iz gomile i ponudio mu ulogu. U ulozi mlađeg brata Dana Mitchella, koji neuspješno pokušava nagovoriti izmučenog policajca da preda ukradeni plijen, Kelly je prikazao upečatljiv talent za čovjeka čije je jedino iskustvo s glumom bilo nekoliko vojničkih predstava za vrijeme rata. Kino publika pažljivo će gledati ovog mladića kako bi vidjela hoće li postati sljedeći član velikog sna Hollywooda: anonimac katapultiran u zvijezdu.

Pregledali su ostale magazine. U svakome od njih bila je kritika filma *Manhattan je moj život* i u svakome je Robert Kelly spomenut barem nekoliko puta. Većina kritičara ga je hvalila i predviđala mu dugu karijeru.

I Rune se nasmijala. Zatvorila je kovčeg i naslonila se na auto. „Dakle, to je smatrao cijelim svojim životom. Rekao mi je da mu je film svijetla točka u životu. Vjerojatno nikada više nije dobio niti jednu ulogu.“

U jednom od magazina bila je kopija pisma koje je gosp. Kellyju napisalo Udruženje filmskih glumaca. Bilo je staro pet godina.

Ona ga pročita naglas. „Dragi gosp. Kelly, hvala vam na vašem pismu od prošlog mjeseca. Kao glumac s ugovorom, zaista ćete imati pravo na honorare za vašu ulogu u filmu *Manhattan je moj život*. Međutim, od studija koji je trenutni vlasnik autorskih prava na film čuli smo da trenutačno nema planova za prebacivanje filma na videokasete. Ako i kada film bude izdan, dobit ćete svoj postotak honorara kako je navedeno u ugovoru.“

Rune odloži pismo. „Kad mi je rekao da će biti bogat -kad njegov brod uplovi - mislio je na ovo. Nije imalo nikakve veze s novcem iz pljačke banko

„Siroti momak“, reče Richard. „Vjerojatno će dobiti ček na nekoliko stotina dolara.“

On podigne pogled i pokaže iza nje. „Gledaj.“

Na ploči prihvatilišta pisalo je SV. XAVIEROV DOM ZA GLUMCE I GLUMICE. „Zato je bio ovdje. Nema veze s novcima. Kelly je jednostavno trebao smještaj.“

Richard ubaci kovčeg na stražnje sjedalo.

„Što želiš učiniti s ovim?“

Ona slegne ramenima.

„Dat ću ih Amandi. Mislim da će joj nešto značiti. Sebi ću iskopirati najbolje kritike. Staviti ću ih na zid.“

Oni uđu u auto. Richard reče: „Pokvario bi te, znaš.“

„Što?“

„Novac. Baš kao policajca u *Manhattan je moj život*. Znaš izreku: 'Moć kvari, a apsolutna moć apsolutno kvari'?“

Naravno da nikada nisam čula za to, pomisli ona. Ali rekla mu je: „O, naravno. Je li to isto rekao Stallone?“

On je na trenutak blijedo pogleda, pa reče: „Prevedeno u kapitalističke termine, to je još uvijek istina. Apsolutnost te količine novca iskvarila bi tvoje temeljne vrijednosti.“ Gospodin Čudni se vratio - iako ovog puta u Gap kamuflaži. Rune se zamisli na trenutak.

„Nema šanse. Aladin se nije iskvario.“

„Momak sa svjetiljkom? Pokušavaš dati racionalni argument navodeći bajku?“

Ona reče: „Pa, da.“

„No, što je s Aladinom?“

„On je poželio bogatstvo i prekrasnu princezu za nevjestu, a duh mu je sve to dao. Ali ljudi ne znaju kraj priče. Na kraju je postao sultanov nasljednik, pa zatim i sam sultan.“

„A onda se dogodio Watergate. Pretvorio se u devu.“

„Ne. Bio je omiljen i pošten voda. Oh, i užasno bogat.“

„Dakle, bajke nemaju uvijek sretne završetke“, reče on poput profesora, „ali ponekad imaju.“

„Baš kao i život.“

Richard se pokušava usprotiviti, ali činilo se da nije smislio nikakav protuargument. On slegne ramenima.

„Baš kao i život“, složi se on.

Dok su se vozili ulicama Brooklyna, Rune se skupila u sjedalu i podigla noge na upravljačku ploču.

„Dakle, zato je tako često posuđivao film. Bio je to njegov trenutak slave.“

„To je prilično čudno“, reče Richard.

„Ne mislim tako“, odgovori mu ona.

„Mnogi ljudi nikada nemaju taj trenutak. A ako i imaju, uglavnom nije zabilježen na videu. Kažem ti - da sam ja glumila u filmu, kopirala bih vlastiti kadar iz filma i objesila ga na zid.“

On je zaigrano udari po ruci. „Što?“

„Pa, gledala si film, koliko? Deset puta? Zar nisi vidjela njegovo ime na odjavnoj špici?“

„Imao je samo malu ulogu. Njegovo ime nije bilo istaknuto na nadnaslovnoj špici.“

„Na čemu?“

„Tako zovu početnu špicu. A kasetu koju smo gledali bila je kopija. Nisam se potrudila da kopiram odjavnu špicu kad sam je kopirala.“

„Govoreći o imenima, hoćeš li mi ikada reći svoje pravo ime?“

„Ludmilla.“

„Šališ se.“

Rune ne reče ništa.

„Stvarno se šališ“, reče on oprezno.

„Samo pokušavam smisliti dobro ime za nekoga tko radi reklame za izloge u SoHou. Mislim da bi Yvonne bilo dobro. Što ti misliš?“

„Dobro je kao i bilo koje.“

Ona pogleda debelu omotnicu koju joj je dao svećenik. Povratna adresa bila je Skrbnički dom Bon Aire u Berkeley Heightsu, New Jersey.

„Što je to?“

„Nešto što je gosp. Elliott poslao gosp. Kellyju u crkvu.“

Ona otvori omotnicu. Unutra je bilo pismo zalijepljeno za još jednu debelu omotnicu, na kojoj je pisalo neravnim slovima: *Manhattan je moj život*, radna verzija skripte 5/6/46.

„Oh, gledaj. Suvenir!“

Rune naglas pročita pismo. „Dragi gosp. Kelly. Siguran sam da me se ne sjećate. Ja sam medicinska sestra s kata na kojem se nalazi soba gosp. Raoula Elliotta. Zamolio me da vam pišem i da pošaljem paket priložen ovdje mladoj djevojci koja ga je posjetila neki dan. Bio je malo zbunjen i nije siguran tko je ona - možda vaša kćer, a vjerojatno unuka - ali bili bismo vam vrlo zahvalni ako biste joj mogli to uručiti.“

G. Elliott je nekoliko puta spominjao kako je bilo lijepo od nje što je došla i razgovarala o filmovima, i mogu reći da je njezin posjet na njega jako dobro utjecao. Stavio je cvijet koji mu je donijela pokraj kreveta i nekoliko puta se čak i sjetio tko mu ga je poklonio, što je za njega prilično dobro. Jučer je dobio ovo od svojeg skladištara i zamolio me da joj to pošaljem. Zahvatite joj što gaje usrećila. Najbolje želje, Joan Gilford, R.N.“

Richard, vozeći kroz poslovni dio Brooklyna, reče: „Kakav divan stari momak. To je bilo lijepo.“

Rune reče: „Mislim da ću zaplakati.“

Ona otvori omotnicu.

Richard se zaustavi na crvenom svjetlu. „Znaš, možda bi ga mogla prodati. Čuo sam da je izvorna verzija nečije predstave - mislim, Noela Cowarda - prodana u Sothebyju za četiri ili pet tisuća. Što misliš koliko bi ova mogla vrijediti?“

Svjetlo se promijeni i auto krene.

Rune nije odmah odgovorila, ali nakon nekoliko trenutaka reče: „Do sada dvjesto trideset tisuća.“

„Što?“, reče on, nesigurno se smiješeći.

„I raste.“

Richard pogleda Rune, pa skrene i zaustavi auto.

U njezinom krilu bili su svežnjevi novca. Hrpe zamotanih novčanica. Bile su veće od modernih novčanica Savezne rezerve. Tisak je bio tamniji, a pečati s prednje strane bili su otisnuti tintom ponoćnoplave boje. Papirne omotnice oko svežnjeva bile su označene brojem 10.000 \$ napisanim starinskim rukopisom. Na njima je pisalo Union Bank New York.

„Trideset i tri, trideset i četiri... Da vidimo. Trideset i osam. Puta deset tisuća iznosi tri stotine i osamdeset tisuća dolara. Je li to točno? Tako sam loša s matematikom.“

„Kriste“, prošapta Richard.

Auti su im počeli trubiti. On pogleda u retrovizor, pa skrene i parkira pred prodavaonicom sladoleda Carvel.

„Ne razumijem... što...?“

Rune ne odgovori. Gladila je rukom novac, oponašajući scenu iz *Manhattan je moj život*, kojoj se Dan Mitchel nalazi u banci i otvara kovčeg s novcem - kamera preleti s njegovog lica na svežnjeve novčanica, osvjetljene tako da sjaje poput dragulja.

„Raoul Elliott“, odgovori ona. „Kad je istraživao za film, mora da je pronašao mjesto na kojem je zakopan novac. Možda je i bio zakopan tamo...“ Ona klimne prema crkvi.

„Donirao je gomilu novca crkvi i oni su sagradili dom za glumce. Svećenik je rekao da je bio vrlo darežljiv prema njima. Raoul je zadržao ostatak i umirovio se.“

Dva mladića grubog izgleda u T-majicama prođu pokraj njih i zagledaju se u unutrašnjost auta. Richard ih pogleda, pa posegne preko Rune, zaključa vrata i podigne prozore.

„Hej“, pobuni se ona. „Što radiš? Ovdje je vruće.“

„Nalaziš se usred Brooklyna s četiri stotine tisuća dolara u krilu i planiraš samo sjediti ovdje?“

„Ne, zapravo“ - ona klime prema Carvel prodavaonici - „Krenula sam kupiti sladoled u kornetu. Hoćeš li i ti?“

Richard uzdahne.

„A kako bi bilo da pronađemo sef za odlaganje?“

„Ali, sada smo ovdje.“

„Prvo banka?“, reče on. „Molim te?“

Ona opet pogladi novac. Izvadi jedan svežanj. Bio je težak. „Možemo li poslije toga na sladoled?“

„Tone sladoleda. I preljev, ako hoćeš.“

„Da, hoću.“

On upali auto. Rune se nasloni na sjedalu. Smijala se.

Pogledala ga je, zavodljivo i vragoljasto.

On reče: „Izgledaš prpošno. Što je tako smiješno?“

„Znaš li priču o Maloj crvenoj kokoši?“

„Ne, ne znam. A da mi je ispričaš?“

Richard skrene svojim starim autom na Brooklynski most i usmjeri ga prema kulama i grudobranima Manhattana, užarenim na poslijepodnevnom suncu.

Rune reče: „Ide ovako...“

